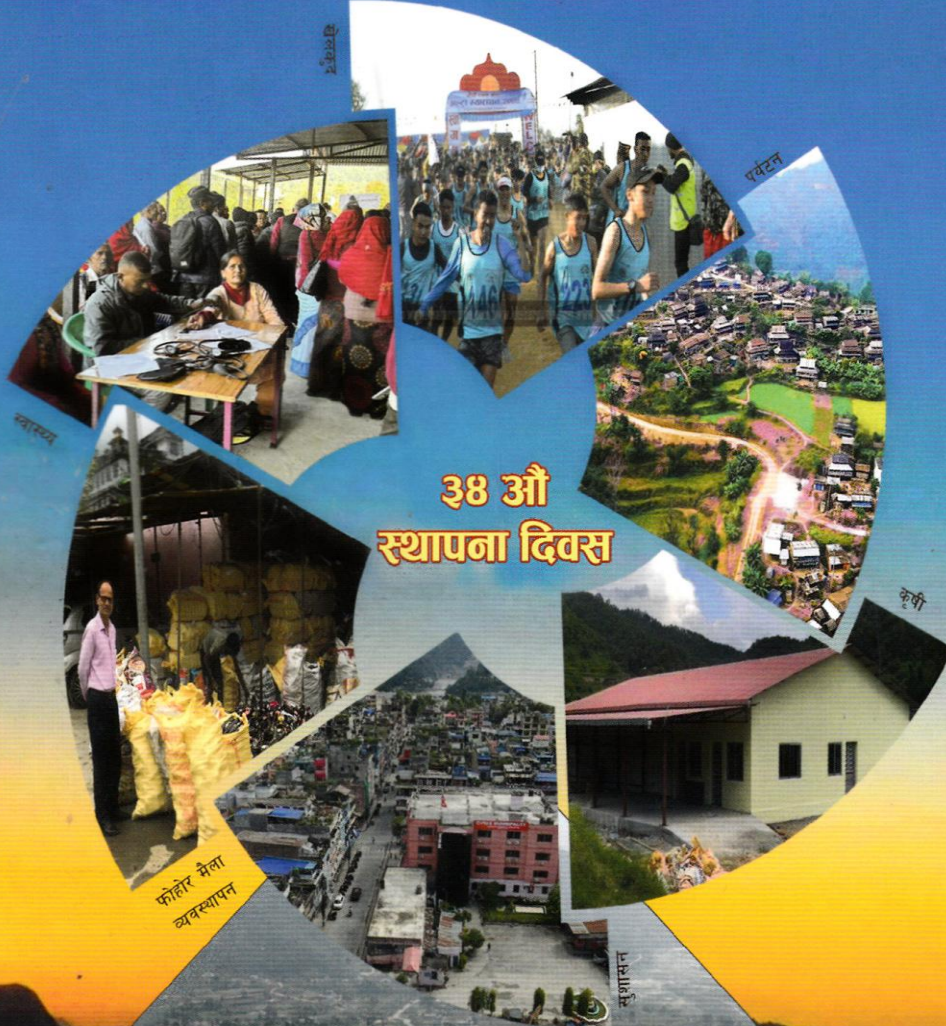

“विविधतायुक्त गाउँशहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर”

व्यास नगर दर्पण २०८२

३८ औं
स्थापना दिवस

फोहोर मैला
व्यवस्थापन

भौतिक योजना विकास

व्यास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
दमौली, तनहुँ, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

संरक्षक

श्री वैकुण्ठ न्यौपाने
नगर प्रमुख

सल्लाहकार

श्री इन्दिरा दरै
उपप्रमुख

श्री सुकदेव लम्साल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सम्पादन मण्डल

श्री केदारराज आचार्य (उपसचिव)
श्री गोकर्णराज वाग्ले (प्रशासकीय अधिकृत)
श्री भेषराज तिवारी (सहायक प्रशासकीय अधिकृत)

प्रकाशक

व्यास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

दमौली, तनहुँ, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

फोन नं. ०६५-५६४१६९, ०६५-५६३२३३

Email: vyasmunicipality@gmail.com

Website: www.vyasmun.gov.np

प्रकाशन मिति : २०८२ चैत्र ३० गते

सम्पादकीय

प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापछि स्थानीय शासन व्यवस्थालाई सुदृढ गर्दै जनता माझ सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यका साथ २०४८ साल चैत्र ३० गते स्थापना भएको यस नगरपालिकाको नाम चारवेद, अठार पुराणका रचयिता २८ औं व्यासावतार श्रीकृष्ण द्वैपायन मर्हिष वेदव्यासको पवित्र नामबाट “व्यास नगरपालिका” नामाकरण गरिएको हो । चैत्र ३० गते मनाइने ३४ औं स्थापना दिवसले यस पालिकाको विगत, वर्तमान र भविष्यको यात्रालाई स्मरण गर्ने महत्वपूर्ण अवसर प्रदान गर्दछ । यस अवसरमा हामीले हासिल गरेका उपलब्धिहरूको समीक्षा गर्दै आगामी दिशातर्फ दृढ संकल्प व्यक्त गर्नु आजको आवश्यकता रहेको छ ।

व्यास नगरपालिकाले स्थापनाकालदेखि नै शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार, कृषि तथा पर्यटन क्षेत्रको विकासमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गरेको छ । सीमित स्रोत र साधनका बावजूद पनि जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको समन्वयमा यस नगरपालिकाले नगरवासीलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने प्रयास गर्दै आएको छ । समावेशी विकास, पारदर्शीता र उत्तरदायित्वलाई आत्मसात गर्दै नगरपालिकाले आफ्नो पहिचान मजबुत बनाउँदै लगेको छ ।

“विविधतायुक्त गाउँ-शहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर” भन्ने दीर्घकालीन सोचलाई मूर्त रूप दिन यस नगरपालिकाले आफ्ना नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउँदै लगेको छ । नगरका हरेक वडामा सन्तुलित विकास, पूर्वाधार विस्तार, स्वच्छ वातावरण, रोजगारी सिर्जना तथा सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्नु आजको आवश्यकता र चुनौतीको रूपमा रहेका छन् । यसै सन्दर्भमा २०८२ वैशाख महिनादेखि फागुन मसान्तसम्म नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा गरेका प्रयासहरू र प्राप्त उपलब्धिहरूलाई नगरवासीहरू बीच सार्वजनिक गर्ने उद्देश्यका साथ “व्यास नगर दर्पण २०८२” प्रकाशित गरिएको छ । व्यास नगर दर्पणको यस संस्करणले नगरका गतिविधि, उपलब्धि र सम्भावनालाई उजागर गर्दै सबैमा सकारात्मक ऊर्जा र प्रेरणा प्रदान गर्ने विश्वास समेत व्यक्त गर्दछौं ।

व्यास नगरपालिकाको स्थापना दिवसको यस पावन अवसरमा नगरको विकासमा योगदान पुऱ्याउने सम्पूर्ण अग्रज व्यक्तित्वहरू, पूर्व जनप्रतिनिधिज्यूहरू, टोल विकास संस्था, आमा समूह, कर्मचारीहरू तथा नगरवासीप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । साथै, नगरको समृद्धिका लागि आगामी दिनहरूमा समेत सबै पक्षको सहकार्य, एकता र प्रतिवद्धता अझ सुदृढ होस् भन्ने कामना गर्दछौं ।

व्यास नगर दर्पणको छैटौं संस्करण २०८२ प्रकाशनमा महत्वपूर्ण सुझाव प्रदान गर्नुहुने नगर प्रमुखज्यू, उपप्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, कार्यकारिणी सदस्यज्यूहरू, सल्लाहकारज्यूहरू, नगर सभा सदस्यज्यूहरू, सम्पूर्ण कर्मचारी लगायतका महानुभावहरूमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं ।

अन्त्यमा नव वर्ष २०८३ को सुखद अवसरमा सम्पूर्ण नगरवासीहरूमा हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

धन्यवाद !

राष्ट्रपति

राष्ट्रपति भवन
महाराजगञ्ज, काठमाडौं, नेपाल ।

शुभकामना

गण्डकी प्रदेश, तनहुँ जिल्लामा अवस्थित व्यास नगरपालिकाले यही चैत्र ३० गते आफ्नो ३४ औँ स्थापना दिवसका अवसरमा नगरपालिकाले गरेका सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पूर्वाधार निर्माणसम्बन्धी गतिविधिलाई समेटेर व्यास नगर दर्पण २०८२ प्रकाशन गर्न लागेको थाहा पाउँदा मलाई खुशी लागेको छ । विविधतायुक्त गाउँ शहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर भन्ने नाराका साथ नगरपालिकाले गरेका गतिविधि, स्थानीय सरकार र यस क्षेत्रको विविध लेखरचना समावेश हुने यो स्मारिका पठनीय र सङ्ग्रहणीय दस्तावेजकारुपमा रहने मैले विश्वास लिएको छु । साथै, ३४ औँ स्थापना दिवसका अवसरमा म नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र सम्पूर्ण व्यासनगरवासीहरूमा हार्दिक बधाइ तथा शुभकामना दिन चाहन्छु ।

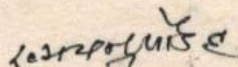
स्थानीय सरकारसँग जनताको नजिकको र प्रत्यक्ष सम्बन्ध रहेको हुन्छ । स्थानीय आवश्यकताअनुसारको नीति, कानून र कार्यक्रम बनाएर स्थानीयवासीको माग र चाहना अनुसार सेवाप्रवाहमा स्थानीय सरकार सदैव क्रियाशील रहन्छ । स्थानीय निकायले प्रवाह गर्ने सहज, सरल, चुस्त र प्रभावकारी सेवा प्रवाहले सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक शासन व्यवस्थाप्रतिको मर्म र भावनालाई साकार तुल्याउँछ ।

तसर्थ, परिवर्तित सन्दर्भमा भ्रष्टाचारको अन्त्य, सुशासन र विकासको जनचाहनालाई मूर्तरूप दिएर मुलुक निर्माणको अभियानलाई अघि बढाउन तीनै तहको सरकारले अभू सशक्त र प्रभावकारी ढङ्गले काम गर्नुपर्ने आजको आवश्यकता हो । यसतर्फ व्यास नगरपालिकाले विगतका आफ्नो अनुभव, ज्ञान र सिकाइबाट पाठ सिकेर आधुनिक समयका नगरवासीको चाहनाअनुरूप नीति, कार्यक्रम र योजना बनाएर तिव्र विकासको नगरवासीको चाहनालाई मूर्तरूप दिन अभू रचनात्मक र क्रियाशील भएर काम गर्ने नै छ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा, स्थापना दिवससहित नगरपालिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

जय नेपाल !

मिति : २०८२, चैत्र १७ गते, मंगलबार

रामचन्द्र पौडेल

गण्डकी प्रदेश सरकार
पोखरा, नेपाल

शुभकामना

ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र प्राकृतिक सम्पदाले परिचित व्यास नगरपालिकाले आफ्नो ३४ औं स्थापना दिवस मनाउन लागेको जानकारी पाउँदा अत्यन्तै खुसी लागेको छ । यस अवसरमा प्रकाशन हुन लागेको “व्यास नगर दर्पण २०८२” ले नगरपालिकाले गरेका उपलब्धि, विकासका योजनाहरू र जनसहभागिताका प्रेरणादायी विषयहरू प्रस्तुत गर्दै आगामी यात्राका लागि मार्गदर्शन गर्ने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

आर्थिक, सामाजिक र भौतिक पूर्वाधार विकासमा आफुलाई अब्बल स्थापित गर्दै आएको व्यास नगरपालिकाले आफ्नो पहिचान र नागरिकको जीवनस्तर उकास्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ । गण्डकी प्रदेश सरकार स्थानीय तहहरूसँग मिलेर स्थानीय विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार र सामाजिक न्यायका प्राथमिकतामा प्रतिबद्ध छ । प्रदेश र स्थानीय सरकारबीचको सशक्त सहकार्यले सेवा वितरण, समावेशी विकास र नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गर्दै ‘आत्मनिर्भर र समुन्नत प्रदेश: सुखी प्रदेशवासी’ को लक्ष्य हासिल गर्न गण्डकी प्रदेश सरकार दृढ छ ।

अन्त्यमा, स्थापना दिवसको अवसरमा सम्पूर्ण व्यास नगरवासी, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्रष्टा तथा शुभेच्छुकहरू सबैमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दै व्यास नगरपालिकाको उज्ज्वल भविष्यको कामना गर्दछु ।

धन्यवाद । जय नेपाल ।

वि. सं. २०८२ चैत २ गते, सोमबार

ने. सं. ११४६

सुरेन्द्रराज पाण्डे
मुख्यमन्त्री

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

डा. स्वर्णिम वाग्ले
अर्थमन्त्री

सिंहदरवार, काठमाडौं
नेपाल
मिति: २०८२।१२।२३

शुभकामना सन्देश

व्यास नगरपालिकाको स्थापना दिवसको पावन अवसरमा सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु। सेती र मादी नदीको पवित्र संगम तटमा अवस्थित, महर्षि वेदव्यास र पराशर ऋषिको तपोभूमिका रूपमा परिचित, वि.सं. २०४८ सालमा दमौली र स्याम्घा गाविसका केही क्षेत्र समेटी स्थापना भई २०७१ र २०७३ सालमा विस्तार हुँदै १४ वडामा विभाजित यस नगरपालिकाले समृद्धि र विकासको यात्रामा हासिल गरेको उल्लेखनीय प्रगति प्रति खुसी व्यक्त गर्दछु।

यहाँको जनशक्ति जागिर, सेवा, व्यापार तथा वैदेशिक रोजगारीमा संलग्न भए तापनि कृषि नै मुख्य जीवनयापनको आधार रहेको छ। साँगे, बुल्दी, रिस्ती, कलेस्ती र छाब्दी खोलाका किनारमा रहेका उर्वर फाँटहरूले उत्पादनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याइरहेका छन् भने कुमालटारी, बैरेनी र भादगाउँ जस्ता टारहरूमा सिंचाइ सेवा विस्तार गरी कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भरताको प्रयास भइरहेको छ। ब्राह्मण, मगर, क्षेत्री, दराई, नेवार, गुरुङ, दलित लगायत विविध जातजातिको सहअस्तित्व रहेको यस नगरमा सांस्कृतिक विविधता झल्किन्छ। चुङ्का, घाटु, कौरा जस्ता लोकनृत्य तथा भैलो, पाउदुरे, झ्याउरे र तीजका परम्परागत गीत संगीत यहाँका विशिष्ट सांस्कृतिक पहिचान हुन्। तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम यस नगरपालिकाको केन्द्र दमौली रहेको र पृथ्वी राजमार्गको कारण संघीय राजधानी काठमाडौं तथा प्रदेश राजधानी पोखरासँग सरल पहुँच स्थापित हुनु यस क्षेत्रको विकासका महत्वपूर्ण अवसरहरू हुन्। छाब्दी बराह, व्यास गुफा, पराशर गुफा, तनहुँसुर दरबार, मानुङकोट र गलेखामकोट लगायतका ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थलहरूको प्रचार प्रसारले मात्र पनि धार्मिक तथा पर्यटकीय नगरीको रूपमा स्थापना गर्न सकिन्छ। साथै बाल उद्यान, भानुघाँसी स्मारक पार्क र सहिद कालिका पार्क जस्ता मनोरम स्थलहरू समेतको स्तरोन्नति मार्फत स्थानीय आर्थिक विकास र रोजगारी सिर्जनामा नगर कार्यपालिकाको विशेष ध्यानाकर्षण गर्दछु।

यस महत्वपूर्ण अवसरमा, व्यास नगरपालिकाले दिगो विकास, समावेशी समृद्धि र सुशासनको मार्गमा अझ उल्लेखनीय सफलता हासिल गरौं भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्दछु। साथै सम्पूर्ण नगरवासीहरूबीच सहकार्य, सद्भाव र एकताको भावना अझ सुदृढ बनौं भन्ने कामना गर्दछु।

डा. स्वर्णिम वाग्ले
अर्थ मन्त्री एवम्
प्रतिनिधी सभा सदस्य
तनहुँ क्षेत्र १

ई. श्रीराम न्यौपाने
प्रतिनिधि सभा सदस्य

Er. SHRI RAM NEUPANE

Member of House of Representatives, Nepal.

शुभकामना सन्देश

व्यास नगरपालिकाको ३४ औं स्थापना दिवसका अवसरमा प्रकाशन हुन लागेको “व्यास नगर दर्पण २०८२” का लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

व्यास नगरपालिका ऐतिहासिक, साँस्कृतिक तथा प्राकृतिक सम्भावनाले भरिपूर्ण नगर हो। यहाँका जनताको मेहनत, लगनशीलता र विकासप्रतिको दृढ इच्छाशक्तिले यस नगरलाई निरन्तर प्रगतितर्फ अग्रसर गरिरहेको छ। नगरपालिकाले सामाजिक, आर्थिक तथा भौतिक पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा पछिल्ला वर्षहरूमा गरेका प्रयासहरू प्रशंसनीय छन्। ती उपलब्धिहरूलाई अभिलेखीकरण गरी जनसमक्ष ल्याउने उद्देश्यले प्रकाशित हुन लागेको “व्यास नगर दर्पण २०८२” नगरको समग्र विकास यात्रा बुझ्न महत्वपूर्ण दस्तावेज बन्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

आजको समय केवल उपलब्धि गन्ने समय मात्र होइन, अझ तीव्र गतिमा विकासको नयाँ उचाइतर्फ अघि बढ्ने संकल्प गर्ने समय हो। सुशासन, पारदर्शिता जनउत्तरदायित्व, दीगो र द्रुतगतिमा विकासका आधारमा व्यास नगरपालिकालाई समुन्नत, व्यवस्थित र अवसरयुक्त नगरका रूपमा स्थापित गर्न हामी सबैको साझा प्रतिवद्धता आवश्यक छ। जनताको अपेक्षा ठूलो छ, र ती अपेक्षालाई पूरा गर्न दृढ नेतृत्व, स्पष्ट योजना र एकीकृत सहकार्य अपरिहार्य छ।

म विश्वास दिलाउन चाहन्छु कि संघीय संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने जनप्रतिनिधिका रूपमा व्यास नगरपालिकाको दीगो विकास, गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण, शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन तथा रोजगारीका अवसर विस्तारका लागि आवश्यक नीतिगत पहल, समन्वय र सहकार्यमा म सधैं दृढतापूर्वक साथ रहनेछु। विकासका काममा कुनै सम्झौता नगरी, कानुनको इमानदारीपूर्वक पालना गरेर परिणाममुखी ढङ्गले अगाडि बढ्ने हाम्रो साझा लक्ष्य हुनुपर्छ।

व्यास नगरपालिकाको ३४ औं स्थापना दिवस नगरवासीहरूका लागि थप उत्साह, एकता र समृद्धिको नयाँ प्रेरणा बनेस् भन्ने कामना गर्दछु। यस अवसरमा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, विकासमा योगदान पुऱ्याउने सम्पूर्ण सरोकारवाला तथा सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूलाई हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

अन्त्यमा, “व्यास नगर दर्पण २०८२” प्रकाशनको सफलताको कामना गर्दै व्यास नगरपालिकाको समृद्ध भविष्यका लागि सबै पक्षबीच पारदर्शी, दलगत स्वार्थभन्दा माथि उठेर सशक्त सहकार्य र प्रतिवद्धता कायम रहने विश्वास व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद !

इन्जिनियर श्रीराम न्यौपाने
प्रतिनिधि सभा सदस्य
तनहुँ क्षेत्र नं.२

शुभकामना

मिति : २०८२ चैत्र २२ गते

सम्बत् २०८२ चैत्र ३० गते व्यास नगरपालिकाको ३४ औं स्थापना दिवसको सुखद उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण नगरवासी आमामुवा, दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

व्यास नगरपालिकाले तमाम सीमताता र अभावका बावजुद पनि वर्षेदेखि कैयौं नमूनायोग्य कामहरु गर्दै आइरहेको छ। तर यसलाई आम जनमानसले बुझ्ने गरी भन्नु सकिएको छैन। यसर्थ, हामीले वर्षेदेखि गर्दै आएका भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, शैक्षिक, साँस्कृतिक लगायतका विकासका पहलहरु, सुशासन प्रवर्द्धन, आधारभूत सेवा प्रवाह, नीति निर्माण र परमपरागत रूपमा पछाडि परेका तथा पारिएका समुदायहरुको संरक्षण र सशक्तीकरणमा नगरपालिकाले गरेको योगदान, यसका परिणाम तथा उपलब्धिहरुको एउटा साभ्ला दस्तावेजका रूपमा “व्यास नगर दर्पण २०८२” प्रकाशित हुनेछ भन्ने मैले अपेक्षा गरेको छु।

एक नगरवासीका नाताले मेरो मनमा सधैं एउटा कुरा खेल्निरहन्छ। यो सानो, सुन्दर ऐतिहासिक र साँस्कृतिक गाउँ शहर अबको ५० वर्षपछि कस्तो हुन्छ होला? हामीले देखे भोगेका अनुभव गरेका प्रकृति, संस्कृति र भाइचाराको जीवन्त सम्पत्ति के हाम्रा नातिनातिना र पछिल्ला पुस्ताले देख्न र भोग्न पाउलान् र त्यसमा गर्भ महशुस गर्न सक्लान्? यी प्रश्नहरुको जवाफ हाम्रा दीर्घकालीन सोच र योजनामार्फत खोज्नु हामी सबै नगरवासी, जनप्रतिनिधि र प्रशासकको साभ्ला दायित्व हो।

अन्त्यमा नयाँवर्ष २०८३ सालको सम्पूर्ण आदरणीय महानुभावहरुमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद !

पदमबहादुर परियार
संघीय सांसद, राष्ट्रिय सभा

माननीय हरिबहादुर चुमान
प्रदेश सभा सदस्य
गण्डकी प्रदेश
पोखरा, नेपाल

Hon'ble Hari Bahadur Chuman
Member of Province Assembly
Gandaki Province
Pokhara, Nepal

विषय : हार्दिक शुभकामना ।

तनहुँ जिल्लाको जेठो नगरपालिकाको रूपमा सुपरिचित व्यास नगरपालिकाले आफ्नो ३४औँ स्थापना दिवशको अवसरमा “व्यास नगर दर्पण” प्रकाशन गर्न लागेको खबरले मलाई हर्षित बनाएको छ । थुप्रै चुनौति र अप्ठ्याराहरूलाई पन्छाउँदै विकास र समृद्धिको बाटोमा अगाडि बढिरहेको व्यास नगरपालिकाका आगामी दिनहरू सफल बनाउन र नगरवासीहरूलाई समृद्ध र सुखी नगरवासी भएको अनुभूति दिलाउन यो प्रकाशन मार्फत सन्देश प्रवाह हुन सकोस् भन्ने शुभकामना दिन चाहन्छु ।

जिल्लाको सबैभन्दा पुरानो नगरपालिका भएकोले जिल्लाका अन्य स्थानीय तहहरूले व्यास नगरपालिका तर्फ आशाको नजरले नियालिरहेको तथ्यलाई अवश्य पनि हृदयंगम भएको छ भन्ने मेरो अपेक्षा छ । कृषि, पर्यटन, प्रचुर पर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, जलश्रोतका क्षेत्रहरूमा विकासको प्रचुर सम्भावना बोकेको यो नगरपालिकाले शहरी र ग्रामीण भूगोल र मनोविज्ञानलाई सही ढङ्गबाट सम्बोधन गरी योजनाबद्ध विकासको बाटोमा अगाडि बढ्ने गरी आफूलाई निखार्नु पर्नेछ । चालू आ.व.२०८२/०८३ को नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन र प्रगतिको अवस्था, सुशासनको प्रत्याभूति, सहज, सरल र शीघ्र सेवा प्रवाह गरी जनस्तरमा लोकतन्त्रको वास्तविक अनुभूति दिलाउने र गुनासोरहित कार्यसम्पादनको चित्र यस प्रकाशन मार्फत अवश्य आउनेछ भन्ने विश्वास मैले लिएको छु ।

यतिखेर मुलुक महान् जनयुद्ध, जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन, नवयुवा आन्दोलन सहितका न्याय र परिवर्तनका निमित्त सञ्चालित जनसंघर्षहरूको कूल योगको रूपमा ऐतिहासिक संविधानसभाबाट निर्मित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान कार्यान्वयनको मार्गमा दृढतापूर्वक अगाडि बढिरहेको छ । संविधानको मर्म र राज्यको पुनर्संरचनाबाट निर्माण भएका तीन तहका सरकारहरूको समन्वयात्मक कामबाट मात्र संघीयताको सही कार्यान्वयन हुन सक्दछ । स्थानीय सरकारहरू संघीय कार्यान्वयनको आधारको रूपमा क्रियाशील रहँदै आएका छन् । व्यास नगरपालिकाले यो मर्मलाई सही ढङ्गले बुझी संघीयता कार्यान्वयनको एक सशक्त सिपाही बन्नेछ भन्ने अपेक्षा समेत राख्न चाहन्छु ।

अन्तमा आउँदै गरेको नववर्ष २०८३ को अवसरमा सम्पूर्ण नगरवासीहरूको सुस्वास्थ्य सुख उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछु साथै यस “व्यास नगर दर्पण”लाई नगरपालिकाको समग्र इतिहास विगतको समीक्षा र आगतको योजनागत रूपरेखा जानकारी गराउने एक महत्वपूर्ण दर्पण बनाउने सफलता मिलोस् भनी समग्र व्यास नगरपालिकाको बृहत्तर प्रगतिको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

मिति : २०८२/१२/२०

हरि बहादुर चुमान

गण्डकी प्रदेश सभा सदस्य

एवं

संसदीय दल नेता, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी

माननीय अशोक कुमार श्रेष्ठ
प्रदेश सभा सदस्य
निर्वाचन क्षेत्र तनहुँ १(१)
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

Hon'ble Ashok Kumar Shrestha
Member of Province Assembly
Election Area, Tanahun 1(1)
Gandaki Province, Nepal

न्यास नगरपालिका

दमौली, तनहुँ ।

मिति: २०८२/१२/१८

शुभकामना

प्रस्तुत विषयमा न्यास नगरपालिकाको स्थापना पश्चात हरेक वर्षको चैत्र ३० गते भै यस वर्ष पनि ३४औं स्थापना दिवसको सुखद् अवसरमा सम्पूर्ण नगरवासीहरूमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

सधैं भै स्थापना दिवसको अवसरमा न्यास नगरपालिकाले आफ्नो पालिकामा वर्ष भरी भए गरेका सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण गतिविधिहरूलाई समेटेर “न्यास नगर दर्पण-२०८२” प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई व्यक्तिगत रूपमा खुसी लाग्नु स्वभाविक हो । न्यास नगरपालिका स्थापना हुनु भन्दा ३४ वर्ष पछाडी फर्केर हेर्दा र आजको यो नगरपालिका स्थापना पश्चातको अवस्थालाई मुल्यांकन गरेर हेर्दा धेरै ठूलो अन्तर देख्न सकिन्छ । विकासले फड्को मारेको रूपमा पनि लिन सकिन्छ । तर विकासका कार्यहरू गर्न धेरै बाँकी छन् । समय सन्दर्भले खोजेका नयाँ नयाँ गतिविधिहरू र अवसरका गोरेटोहरू पहिल्याउँदै, र नागरिकका अनगिन्ती आंक्षाहरूलाई मुर्तरूप दिनका लागि थप चुनौतीका चाडहरू हामी समक्ष उभिएको पाउन र देख्न सक्छौं । यिनै सपनाहरू पूरा गर्नु नगर जनप्रतिनिधिहरूको र समग्रमा हामी सम्पूर्ण जन-प्रतिनिधिहरूको दायित्व पनि हो भन्ने कुरा बुझ्नु जरूरी छ । संगै दायित्वबोधका साथ मेरो पनि साथ र समर्थन रहनेछ भन्ने विश्वास दिलाउन चाहान्छु ।

बदलिदो समय, परिवर्तित सन्दर्भ, नयाँ आवश्यकता र नयाँ सोच अनुसार विकासका पनि नवितम प्रविधि अनि नागरिकका नयाँ नयाँ आवश्यकताहरूलाई आत्मसाथ गरि नगरको विकासमा लाग्नका लागि आजको यस स्थापना दिवसले थप प्रेरणा र उत्साह थप्नेछ भन्ने विश्वास पनि लिएको छु । साथै आउने दिनमा यस नगरपालिकाले कुनै विशेष महत्वका योजनाहरू (Signature Project) ल्याउन पहल कदमी लिनका लागि अभै शशक्त ढंगले अगाडी बढोस् मेरो शुभकामना छ ।

नगरपालिकाको स्थापनाकाल देखि आज सम्मका नगर प्रमुखहरू, सम्पूर्ण जन-प्रतिनिधी साथीहरू र यस पालिकाको विकास सँग जोडिनु हुने सम्पूर्णमा साधुवाद ।

जय नेपाल ।

अशोक कुमार श्रेष्ठ
प्रदेश सभा सदस्य
गण्डकी प्रदेश पोखरा

जिल्ला समन्वय समिति DISTRICT COORDINATION COMMITTEE

तनहुँ, दमौली (Tanahun, Damauli)

Phone : 065-563144

गण्डकी प्रदेश, नेपाल (Gandaki Province, Nepal)

065-563534

Email : dactanahun@gmail.com

पत्र संख्या (Ref No.): - २०८२।०८३

info@dactanahun.gov.np

चलानी नम्बर (Des. No.): -

मिति (Date) : २०८२।१२।२३

शुभकामना

व्यास नगरपालिका तनहुँको ३४ औं स्थापना दिवसको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागिएको “व्यास नगर दर्पण २०८२” मा आफ्नो शुभकामना सन्देश राख्न पाउँदा मलाई अत्यन्त हर्ष लागेको छ । नयाँवर्ष २०८३ को पूर्वसन्ध्याका साथै स्थापना दिवसको अवसरमा म नगरपालिकाका प्रमुख लगायत जनप्रतिनिधिहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु र सम्पूर्ण नगरवासी महानुभावहरुमा हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौली एक धार्मिक, ऐतिहासिक र प्रशासनिक क्षेत्रको काखमा रहेर यस नगरपालिकाले विगत ३३ वर्षमा थुप्रै विकासका पूर्वाधारहरु र सामाजिक रुपान्तरणमा प्राप्त गरेका उपलब्धिहरु उल्लेखनीय र प्रशंसनीय रहेका छन् । तथापि आगामी दिनमा यस्ताई अझै व्यवस्थित गरी जिल्ला भरिको पालिकाहरुको अग्रज र नमूना नगरको रुपमा स्थापित गर्नुपर्ने आवश्यकता महशुस गरेको छ ।

व्यास नगरपालिका महर्षि वेदव्यासको जन्मभूमि मात्र नभई विश्व सभ्यताको उद्गम स्थल पनि हो । निर्माणाधीन १०८ फिट अग्लो व्यासको मूर्ति निर्माण योजनालाई द्रुतगतिमा अघि बढाई धार्मिक पर्यटक र सोधकर्ताहरुका लागि “आध्यात्मिक गन्तव्य” को रुपमा विकास गर्ने गरी आगामी दिनका योजनाहरु बनाउनुपर्ने र बहदो शहरीकरणसँगै फोहोर व्यवस्थापन मुख्य चुनौतीको रुपमा देखिएको छ । फोहोरबाट मोहोर निकाल्ने प्रयासलाई आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी Recycling गराउन प्राथमिकता दिनुपर्दछ । बजारको स्वच्छताले नै नगरको सभ्यता र सुशासन झल्काउने हुँदा कठोर र दुरदर्शी नीति लिनु जरुरी छ । विकासको प्रतिफल केवल सुगम बडा र बजार क्षेत्रमा मात्र सीमित हुनुहुँदैन । आगामी बजेटमा ग्रामिण क्षेत्रका कच्ची सडकको स्तरोन्नति, कृषि पकेट क्षेत्रमा उल्लेख्य लगानी गराई गाउँको उत्पादनलाई बजार जोड्ने संयन्त्र तयार गर्नसके मात्र वास्तविक र दीर्घो समृद्धि सम्भव छ । नगरमा रहेका बेरेनी, मानहुँ र रानीगाउँ जस्ता क्षेत्रलाई आधुनिक शहरको रुपमा विकास गर्न एकीकृत वस्ती विकासको योजनालाई निरन्तरता दिई नगरलाई उत्कृष्ट बनाउन सकिन्छ भन्ने सुझाव राख्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा, यस व्यास नगर दर्पणले नगरको यथार्थ चित्रण गर्दै समृद्धिको सही मार्गाचित्र कोर्न सफल रहोस् भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्दछु । जिल्ला समन्वय समिति तनहुँले व्यास नगरपालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका लागि आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्न सधैं प्रतिवद्ध छ भन्ने विश्वास दिलाउन समेत चाहन्छु ।

धन्यवाद ! जय नेपाल !

शान्तिरमण वाग्ले

प्रमुख
शान्तिरमण वाग्ले
जिल्ला समन्वय समिति, तनहुँ
प्रमुख

“विविधतायुक्त गाउँ-शहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर”

व्यास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

दमौली, तनहुँ,
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
२०७३

नगर प्रमुखको कलमबाट

नेपालको राजनैतिक विकास क्रममा २०४६/०४७ को राजनैतिक परिवर्तन पछि गठित सरकारबाट २०४८ चैत्र ३० गते व्यास नगरपालिकाको स्थापना भई आज ३४ औं वर्ष पार भई ३५ औं वर्षमा प्रवेश गर्दैछौं। यस अवसरमा सम्पूर्ण नगरवासीहरूमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दै नगरपालिका स्थापनामा योगदान पुऱ्याउनुहुने तत्कालीन सरकारका प्रतिनिधिज्यूहरू, नगरपालिकाको विकास अभियानमा विशिष्ट योगदान दिनुहुने पूर्व जनप्रतिनिधिज्यूहरू, कर्मचारीहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। साथै दिवंगत हुनु भएका पूर्व जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरूमा हार्दिक श्रद्धा सुमन व्यक्त गर्दछु।

व्यास नगरपालिकाको विगत ३४ वर्षको अवधिमा करिब २० वर्ष निर्वाचित जनप्रतिनिधिबाट र करिब १४ वर्ष राजनैतिक दलको संयन्त्रमा कर्मचारीहरूबाट विकास लगायतमा सेवा पुऱ्याइदै आएको विदितै छ। २०७२ सालमा निर्मित संविधानबाट स्थानीय तहको पुनः संरचना भई ३ तहको सरकारबाट विभिन्न सेवा पुऱ्याइदै आएको छ। १४ वडाहरू मध्ये १, २, ३, ४ लाई शहरी वडा, ५ र १० लाई अर्धशहरी वडा र बाँकी सबै वडाहरूलाई ग्रामिण वडा भनी नेपाल सरकारबाट वर्गीकरण गरिएकोले विविधतायुक्त गाउँ-शहरलाई समृद्धितर्फ लैजान इमान्दारीपूर्वक प्रयत्न भइरहेको छ। हामीबाट भएका कार्यहरूका प्रति आम नगरवासीको अनुभूति नै हाम्रो कार्यको मूल्याङ्कन हो भन्ने बुझेका छौं।

विश्ववैकको सहयोगमा पराशर मार्गको निर्माण, प्रदेश सरकारको सहयोगमा नारेश्वर ताल, कालिका मार्ग, केशवटार मार्ग, भाँकीथान खानेपानी योजना लगायतका निर्माण, संघ सरकारको सहयोगमा खड्गकाली मार्ग, बुल्दीखोला पक्की पुल, मानहुँकोट खानेपानी, देवीडाँडा खानेपानी, कमेरेसाँघ खानेपानी, गजौडीमूल खानेपानी लगायत थुप्रै पूर्वाधार निर्माणका कामहरू र नगर विकास कोषको सहयोगमा बेरेती जग्गा विकास योजना एवं अन्य जग्गा विकास योजनाको अध्ययन भइरहेको छ। १४ वडाहरूमा १३ वटा वडा कार्यालय भवन निर्माण, समता विद्यालय सञ्चालन, गौसंरक्षण केन्द्र सञ्चालन, चिस्थान केन्द्र निर्माण सञ्चालन, व्यास नगर अस्पताल लगायत स्वास्थ्य सेवा विस्तारका लागि आवश्यक भवन निर्माण, जनजाति, दलित, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिक सेवा, महिला सीप जागरण, एम्बुलेन्स, दमकल, शववाहन सञ्चालन, श्रोतमै फोहोरमैला वर्गीकरण एवं विसर्जनको प्रबन्ध मिलाउँदै आइएको छ। साँस्कृतिक साहित्यिक क्षेत्रको विकासमा प्रज्ञा समिति गठन गरी कार्य गरिरहेको र कैयौं विपन्नहरूलाई उपचारमा सहयोग पुऱ्याउँदै आएका छौं।

यस अभियानमा हाम्रो निर्णय एवं नगर विकास कोषसँग सम्झौता गरिएको नयाँ बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण, सरसफाई केन्द्र निर्माणका लागि जग्गा खरिद र व्यास जन्मभूमिमा व्यासको मूर्ति निर्माण गर्ने कार्यहरू हामीलाई सफलता प्राप्त हुन सकेन। निर्माण व्यवसायीहरूको ढिलाईले गर्दा पूँजीगत प्रगति विगत ३/४ वर्षयता घट्दै गएको छ। आम नगरवासीका सबै मागहरू बिना पूर्वाग्रह सम्बोधन गर्न प्रयास गरिरहेका छौं। हामीले, हाम्रो कामको प्रचारलाई ध्यान नदिँदा केहिपनि काम नगरेको भनी नकारात्मक प्रचारले महत्व पाएको छ। हाम्रो ५ वर्षे कार्यकालको करिब १३ महिना बाँकी रहेको हुँदा यस अवधिमा नगरपालिकाको संस्थागत, संरचनागत र आम नगरवासीको सेवामा हामीहरूको इमान्दारीपूर्वक सकृयता रहिरहने छ।

अन्त्यमा नयाँ वर्ष २०८३ सालको हार्दिक मंगलमय शुभकामना दिँदै नगरपालिकालाई सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण नगरवासीमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद !

वैकुण्ठ न्यौपाने
नगर प्रमुख
२०८२/१२/३०

“भुक्तम् प्रतिरोधी संरचना निर्माण गरौं, सम्भावित प्रकोपबाट बचौं र बचाऔं”

Phone: 065-563162/563163, Fax:977-65-563233, Email: vyasmunicipality@gmail.com, Web: www.vyasmun.gov.np

“विविधतायुक्त गाउँ-शहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर”

व्यास नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
दमौली, तनहुँ,
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
२०७३

शुभ-कामना सन्देश

व्यास नगरपालिकाले २०८२ वैशाखदेखि फागुन मसान्तसम्म गरेका विभिन्न गतिविधिहरूलाई आधारमानी वार्षिक प्रकाशन “व्यास नगर दर्पण २०८२” प्रकाशन गर्न लागेको सुखद अवसरमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु। यो समयावधिमा नगरपालिकाले विभिन्न क्षेत्रहरूमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गरेको छ। जसले नगरवासीहरूको जीवनस्तर सुधार्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ भन्ने मैले ठानेको छु।

यस प्रकाशनले नगरपालिकाको समग्र विकास, गतिविधि, उपलब्धि तथा भावी योजनाहरूलाई जनसमक्ष पारदर्शी रूपमा प्रस्तुत गर्ने महत्वपूर्ण माध्यमको रूपमा काम गर्ने विश्वास लिएको छु। साथै यसले स्थानीय तहको सुशासन, उत्तरदायित्व र जनसहभागितालाई अझ सुदृढ बनाउन योगदान पुऱ्याउनेछ भन्ने अपेक्षा राखेको छु।

व्यास नगरपालिकालाई समृद्ध, सुशासित र नागरिकमैत्री बनाउने हाम्रो अभियानमा यस प्रकारका प्रकाशनहरूले सकारात्मक ऊर्जा प्रदान गर्नेछन्। नगरवासीहरूको निरन्तर साथ, सहयोग र सुभाबले हामीलाई अझ जिम्मेवार र उत्तरदायी बन्न प्रेरित गरिरहेको छ।

अन्त्यमा, “व्यास नगर दर्पण २०८२” को सफल प्रकाशन तथा यसको निरन्तरता कायम रहोस् भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण नगरवासीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि तथा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित नयाँवर्ष २०८३ सालको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद !

इन्दिरा दरे
उपप्रमुख
२०८२।१।२३०

“भुक्तम् प्रतिरोधी संरचना निर्माण गरौं, सम्भावित प्रकोपबाट बचौं र बचाऔं”

Phone: 065-563162/563163, Fax:977-65-563233, Email: vyasmunicipality@gmail.com, Web: www.vyasmun.gov.np

“विविधतायुक्त गाउँ-शहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर”

व्यास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

दमौली, तनहुँ,
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
२०७३

दुई शब्द

“विविधतायुक्त गाउँ शहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर” भन्ने दूरदृष्टि राखेर व्यास नगरपालिका अघि बढिरहेको सन्दर्भमा हरेक वर्ष जस्तै यस वर्ष पनि व्यास नगरपालिकाले २०८२ वैशाखदेखि हालसम्मको अवधिमा सुशासन, विकास र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कार्यहरूको फलको दिने गरी “व्यास नगर दर्पण २०८२” नामक पुस्तक प्रकाशन गर्न पाउँदा मलाई खुशी लागेको छ ।

अमेरिकाका पूर्व राष्ट्रपति बाराक ओवामाका अनुसार भविष्यले तिनै व्यक्तिलाई पुरस्कृत गर्छ, जसले आफूलाई निरन्तर प्रगतिका लागि धकेलिरहेको हुन्छ भने भौ व्यास नगरपालिकाले निरन्तर रुपमा आफूलाई प्रगतिको मार्गमा अगाडि धकेलिरहेको छ । जसको तथ्य र प्रमाणको रुपमा वर्षेनी प्रकाशित भइरहेको यस पुस्तकले समेत पुष्टि गरेको विषय पाठकवर्ग र नगरवासी महानुभावहरूमा निवेदन गर्दछु ।

नगरले गरेको सुशासन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहप्रति नगरवासीको मुहारमा मुस्कान ल्याउन सक्यो वा सकेन त्यो आफ्नो ठाउँमा छ तर सत्य जति नै कुरूप भए पनि सत्य नै हुन्छ भन्ने ग्लेन डनक्यानले भनेजस्तै नगरले गरेका कामको चित्र यसै आलेखमा कैद गरिएका छन् ।

खासगरी कर्मचारी हाजिरी E-Attendance मार्फत, लेखाको भुक्तानी EFT मार्फत Online भुक्तानी, राजश्वको प्रविष्टि Sutra मार्फत, नक्सा पासको सेवा अनलाइन मार्फत, नागरिक वडापत्र, नगर सभा र कार्यपालिकाका बैठकहरू कानुनले तोकेको समयमा सूचना अधिकारी मार्फत सूचना प्रवाह, गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था, त्रैमासिक रुपमा प्रगति समीक्षा र चौमासिक रुपमा सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता सेवा र कार्यक्रम गर्ने गरिएकोले हामी सुशासनका क्षेत्रमा क्रमिक रुपमा प्रगतिशील हुँदै गएका छौ ।

पराशर मार्ग, शहिद कालिका मार्ग, खड्गकाली मार्ग, केशवटार मार्ग, माहेन्द्री मार्ग जस्ता नगर र वडाको सञ्जाललाई सुदृढ बनाउने बहुवर्षीय आयोजनाको क्रमिक कार्यान्वयन भएका छन् । व्यासगुफा र पराशर आश्रम, मानहुँकोट, छाब्दी बाराही, तनहुँसुर, पुलिमराङ्ग, क्यामिन कालिका, गलेखामकोट, गौशाला जस्ता धार्मिक एवं पर्यटकीय सम्पदाहरूको प्रवर्द्धनले आन्तरिक र बाह्य पर्यटनको स्टेन्थ बढाएको छ । बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना, नारेश्वर ताल जस्ता क्रमागत गौरवका आयोजनाको पूर्णतापछि नगरको सौन्दर्यतामा वलियो टेवा पुग्नेछ । यी लगायत बहुसंख्यक खानेपानी र सिंचाईका आयोजनाले नगरवासीलाई टेवा पुऱ्याइरहेका छन् भने वडास्तरीय र कार्यपालिकाका निर्णयबाट सम्पादित सानातिना आयोजनाले नगरवासीको दिन दिनेका मागलाई सम्बोधन गरिराखेको अवस्था छ ।

अन्त्यमा आगामी दिनमा दिगो विकास, सुशासन र समृद्ध नगर निर्माणका लागि नवीन योजनाहरू कार्यान्वयन गरिने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु । यस कार्यमा सम्पूर्ण सरोकारवाला, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा नगरवासीहरूको निरन्तर सहयोग र सहकार्यको अपेक्षा गर्दछु ।

सुकदेव लम्साल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
२०८२।१।२०

“भुकम्प प्रतिरोधी संरचना निर्माण गरौं, सम्भावित प्रकोपबाट बचौं र बचाऔं”

Phone: 065-563162/563163, Fax:977-65-563233, Email: vyasmunicipality@gmail.com, Web: www.vyasmun.gov.np

विषय सूची

सि.नं.	विवरण	पेज
१.	संक्षिप्त परिचय	१७
२.	वर्तमानमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको विवरण	१९
३.	वर्तमानको विभिन्न समिति र पदाधिकारीहरूको विवरण	२२
४.	संगठन संरचना	३४
५.	कर्मचारीहरूको विवरण	३६
(क)	नगर कार्यपालिका कार्यालयकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण	३६
(ख)	वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण :	३९
(ग)	नगरपालिकामा सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रमहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण	४१
(घ)	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण	४२
६.	२०८२ बैशाखदेखि फागुन मसान्तसम्मको शाखागत र वडागत प्रगति विवरण	४३
(क)	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद विकास शाखाको गतिविधि	४६
(ख)	योजना तथा पूर्वाधार विकास शाखाको गतिविधि	५८
(ग)	वैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना : दिगो र व्यवस्थित शहरी विकासतर्फ व्यास नगरपालिकाको प्रयोग	६७
(घ)	उद्योग, पर्यटन, श्रम तथा रोजगार प्रवर्द्धन शाखाको गतिविधि	८७
(ङ)	कृषि, पशुपंक्षी विकास शाखाको गतिविधि	९९
(च)	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या सम्बन्धी गतिविधिहरू	१०२
(छ)	प्रशासन तथा जनशक्ति व्यवस्थापन शाखाको गतिविधि	१०६
(ज)	सूचना प्रविधि शाखाको गतिविधिहरू	११७
(झ)	आर्थिक प्रशासन शाखाको गतिविधि	१२०
(ञ)	भूमि तथा भवन नियमन शाखाको प्रतिवद्ध यात्रा	१२४
(ट)	स्थानीय तहको आर्थिक आत्मनिर्भरता र आन्तरिक आय	१२७
(ठ)	आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा सम्बन्धी गतिविधि	१३०
(ड)	महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा सम्बन्धी गतिविधि	१३३
(ढ)	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखाको गतिविधि	१३९

सि.नं.	विवरण	पेज
(ण)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास १	१४२
(त)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास २	१४७
(थ)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ३	१५१
(द)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ४	१५६
(ध)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ५	१५९
(न)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ६	१६३
(प)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ७	१६६
(फ)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ८	१७१
(ब)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ९	१७५
(भ)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास १०	१८०
(म)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास ११	१८५
(य)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास १२	१८८
(र)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास १३	१९२
(ल)	वडागत प्रतिवेदन, व्यास १४	१९५
७.	समृद्ध तनहुँ : इतिहास, सम्भावना र दिगो विकासको मार्गचित्र	१९८
८.	फोहोरबाट मोहोर बनाउने अभियान	२०१

संक्षिप्त परिचय

सेती र मादी नदीको पवित्र संगम तटमा अवस्थित महर्षि वेदव्यासको अवतरण भूमि र पराशर ऋषिको तपोभूमि यस व्यास नगरपालिका देशमा बहुदलीय प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना पश्चात् साविक दमौली र स्याम्घा गा.वि.स.को केही क्षेत्रलाई समेटेर २०४८ साल चैत्र ३० गते व्यास नगरपालिकाको नामाकरण गरी घोषणा गरिएको थियो । नेपाल सरकार मन्त्रपरिषद्को मिति २०७१ मार्ग १६ को निर्णयानुसार साविक पोखरीभन्ज्याङ गा.वि.स.लाई यस नगरपालिकामा गाभिएको थियो । त्यसै गरी वर्तमान संविधान निर्माण पछि राज्य पुनर्संरचना हुँदा नेपाल सरकारको २०७३ फागुन २७ गते प्रकाशित सूचना (राजपत्र) अनुसार यस नगरपालिकामा साविक स्याम्घा र क्यामिन गा.वि.स.को पुरै भाग, साविक रिस्ती गा.वि.स.को ६ नं. वडा बाहेक सबै, साविक सतिशवाँरा गा.वि.स.को ६ देखि ९ नं. वडा, साविक तनहुँसुर गा.वि.स.को १, २, ३ नं. वडा बाहेक सबै वडा, साविक घाँसीकुवा गा.वि.स.को १, ९ नं. वडा बाहेक सबै वडा र केशवटार गा.वि.स.को १, ८, ९ नं. वडा बाहेक सबै वडालाई समेटी सङ्घीय संरचना अन्तर्गत पुनर्गठन गरिएको हो । यो नगरपालिका काठमाडौँदेखि १५० कि.मी. पश्चिम तथा पोखराबाट ५० कि.मी. पूर्व पृथ्वी राजमार्गमा अवस्थित रहेको छ ।

गण्डकी प्रदेश तनहुँ जिल्लामा अवस्थित २४८ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको यस नगरपालिका समुन्द्री सतहबाट २८० देखि १,२४५ मिटरसम्मको उचाईमा रहेको छ । यस नगरपालिकामा शहरी वडा १, २, ३, ४, अर्धशहरी वडा ५, १० र ग्रामिण वडा ६, ७, ८, ९, ११, १२, १३, १४ गरी जम्मा १४ वटा वडा रहेका छन् । जसमा २५१ वटा टोल विकास संस्था रहेका छन् । हावापानीको हिसाबले समसितोष्ण/उष्ण रहेको यस नगरपालिकाको औषत वर्षा १,९६०.६ मि.मि. रहेको छ भने न्यूनतम ८.४० डिग्री सेल्सियस र अधिकतम ३७.०० डिग्री सेल्सियस तापक्रम रहने गरेको छ । २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ७८,९३९ मध्ये महिला ४२,७८२ र पुरुष ३६,१५७ रहेको छ । जसअनुसार ३१८.३० प्रति वर्ग कि.मी.जनघनत्व रहेको छ भने साक्षरता प्रतिशत ८५.२८ (महिला: ८०.०४, पुरुष: ९१.६१) रहेको छ :

यस नगरपालिकाको मुख्य मुख्य धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थलको रूपमा छाब्दी बराह, चम्प्रे ओडार, तनहुँसुर दरवार, गलेखाम कोट, छाङ्गा वाराही, घुटुक्दी बराह, व्यास गुफा, निर्वु बराह, पराशर गुफा, शहिद कालिका जङ्गल पार्क, शिव पाञ्चायन मन्दिर, अनन्त गुफा, मानहुँकोट, गणेशमान पार्क, क्यामिनकोट कालिका, शान्ति बाल उद्यान पार्क, भानुघाँसी स्मारक पार्क, अशोक गुफा, पुलिमन्याङ्ग सहिद पार्क, सिद्ध कालिका मन्दिर, भ्राक्री थान आदि रहेको छ । हालसम्म यस नगरपालिकामा कालोपत्रे सडक १६१.४९ कि.मी, ग्राभेल सडक २५.१९ कि.मी. र कच्ची सडक ७२२.८१ कि.मी. रहेको छ भने पक्की नाला ८०.०८ कि.मी. रहेको छ ।

यस नगरपालिकामा मुख्य जाति समूहको रूपमा मगर, ब्राम्हण, क्षेत्री, दराई, नेवार, गुरुङ्ग, दुरा, तामाङ, दमै, कामी, सार्की, मुस्लिम आदि रहेका छन् । राज्य भरिमानै दुर्लभ ठानिने दराई जातिको मुल थलोको रूपमा यसलाई लिइन्छ । चुड्का, घाँटु र कौरा यहाँका लोक नृत्यहरु हुन् । घाँटु, भैलो, भ्याउरे र परम्परागत तीजका गीतहरु तथा नृत्य पनि यस नगरपालिकाका सर्वाधिक लोकप्रिय संस्कृति हुन् । नगरवासीहरु आंशिक रूपमा जागिर, व्यापार व्यवसाय र वैदेशिक रोजगारमा संलग्न रहे तापनि कृषि नै जिविकोपार्जनको मुख्य आर्थिक स्रोत रहेको छ । साँगे, बुल्दी, बोर्धन, रिस्ती, कलेस्ती र छाब्दी खोलाका काखमा रहेका फाँटहरु उर्भर र सदावहार रहेका छन् ।

वडागत जनसंख्या विवरण (राष्ट्रिय जनगणना २०७८) :

वडा	क्षेत्रफल	घर परिवारको संख्या	जनसंख्या			औसत घर परिवारको आकार	लिङ्ग अनुपात
			कुल	पुरुष	महिला		
१	८.९०	४२५३	१४५९४	६४४८	८१४६	३.४३	७९.१६
२	०.३२	२२६५	७६११	३५३९	४०७२	३.३६	८६.९१
३	०.७२	१०६९	३८५१	१७९४	२०५७	३.६०	८७.२१
४	२.१०	२४०७	८०००	३७२३	४२७७	३.३२	८७.०५
५	२०.१४	२१३७	८०८३	३७३६	४३४७	३.७८	८५.९४
६	३५.३१	१२८४	४५२९	२०९२	२४३७	३.५३	८५.८४
७	२१.१७	९६०	३३४४	१५३१	१८१३	३.४८	८४.४५
८	२०.०५	५८८	१८१६	८३०	९८६	३.०९	८४.१८
९	२५.०३	९६६	३०६१	१३४९	१७१२	३.१७	७८.८०
१०	१५.०८	१९२५	७१९४	३३३१	३८६३	३.७४	८६.२३
११	३३.३०	१७७५	६३१६	२९६४	३३५२	३.५६	८८.४२
१२	१५.३७	१३२१	४७०३	२१०३	२६००	३.५६	८०.८८
१३	२६.०४	९६१	३५२५	१६५९	१८६६	३.६७	८८.९१
१४	२४.४७	६७४	२३१२	१०५८	१२५४	३.४३	८४.३७
जम्मा	२४८	२२५८५	७८९३९	३६१५७	४२७८२	३.५०	८४.५१

भू-उपयोगको स्थिति :

विवरण	क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	प्रतिशत
वन जङ्गल	१३२.३६	५३.३७
कृषि	९५.८५	३८.६५
भाडी	७.८१	३.१५
वस्ती	३.५५	१.४३
घाँसे मैदान	१.७१	०.६९
नदी	१.०२	०.४१
वगर	०.१२	०.०५
अन्य	५.५८	२.२५
जम्मा	२४८.००	१००.००

वर्तमानमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

सि.नं.	वडा	निर्वाचित पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	४	प्रमुख	श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२	नेपाली काँग्रेस
२.	२	उपप्रमुख	श्री इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३	"
३.	१	वडाध्यक्ष	श्री रमेशचन्द्र हड्खले	९८४६३४६८९९	"
४.	१	कार्यपालिका	श्री किस्न दुरा गुरुङ्ग	९८४६०६२४४०	"
५.	१	वडा सदस्य	श्री सुनिता सुनार	९८४६०६२०५१	"
६.	१	"	श्री पूर्णबहादुर थापा	९८४६०२६०५१	"
७.	१	"	श्री मणिजंग बस्नेत	९८४६०६७१७२	"
८.	२	वडा अध्यक्ष	श्री काशीराम श्रेष्ठ	९८५६०६०८४८	"
९.	२	वडा सदस्य	श्री रफत साना मिया	९८६३४१९०१०	"
१०.	२	"	श्री सविता रसाइली	९८१५१२५३०४	"
११.	२	"	श्री सुरेश वाग्ले	९८५६०६०२१८	"
१२.	२	"	श्री जगतबहादुर क्षेत्री	९८४६०९०६६८	"
१३.	३	वडा अध्यक्ष	श्री अनुप राना	९८५६०२४०६५	"
१४.	३	वडा सदस्य	श्री शान्तिरमण वाग्ले	९८५६०२७४६०	"
१५.	३	"	श्री विनु श्रेष्ठ	९८४६७०१३७२	नेपाली काँग्रेस
१६.	३	"	श्री श्रीमाया बि.क.	९८४६९११३७५	"
१७.	३	"	श्री दधिराज घिमिरे	९८५६०५५०५३	"
१८.	४	वडा अध्यक्ष	श्री मनबहादुर गुरुङ्ग	९८०६५९०३२३	नेकपा एमाले
१९.	४	"	श्री राधा बि.क.	९८१५१३५१५९	नेपाली काँग्रेस
२०.	४	वडा सदस्य	श्री गौकुमारी न्यौपाने पौडेल	९८४६०९०८४४	
२१.	४	"	श्री सरोज भण्डारी	९८५६०६२४०२	"
२२.	४	"	श्री कर्णबहादुर गुरुङ्ग	९८०४१७४८७९	"
२३.	५	वडा अध्यक्ष	श्री विष्णुकुमार श्रेष्ठ	९८५६०६०४९६	नेकपा एमाले
२४.	५	वडा सदस्य	श्री सुन्दर वाग्ले	९८४६०५५५८०	नेपाली काँग्रेस
२५.	५	वडा सदस्य	श्री लक्ष्मी बि.क.	९८६३३७५००७	"

सि.नं.	वडा	निर्वाचित पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
२६.	५	"	श्री केशरी थापा मगर	९८४६९९२५६९	नेपाली कांग्रेस
२७.	५	"	श्री खिमबहादुर थापा	९८४६०६२००७	"
२८.	६	वडा अध्यक्ष	श्री जीवन गुरुङ्ग	९८५६०६०२९८	"
२९.	६	वडा सदस्य	श्री ढालप्रसाद घिमिरे	९८९६९६४५६३	"
३०.	६	"	श्री बुद्धिमाया बि.क.	९८९५९४८००५	"
३१.	६	"	श्री सूर्यकान्त काफ्ले	९८४६४९९०९९	नेपाली कांग्रेस
३२.	६	"	श्री बालकुमारी श्रेष्ठ	९८४६३७९२९५	"
३३.	७	वडा अध्यक्ष	श्री कृष्णप्रसाद न्यौपाने	९८५६०६००३२	नेकपा एमाले
३४.	७	कार्यपालिका	श्री निला घिमिरे	९८४६९९४७५८	नेपाली कांग्रेस
३५.	७	वडा सदस्य	श्री सरस्वती बि.क.	९८९६६९२९९९	"
३६.	७	"	श्री सुवाष वाग्ले	९८९९९८७९८५	"
३७.	७	"	श्री टिकाबहादुर गुरुङ्ग	९८०६५६३९७६	"
३८.	८	वडा अध्यक्ष	श्री युवराज गुरुङ्ग	९८४३२७०८६८	"
३९.	८	वडा सदस्य	श्री रामप्रसाद मिश्र	९८४६४८९५५८	"
४०.	८	"	श्री विष्णुमाया राना	९८९७९०९३२०	"
४१.	८	"	श्री सकुन्तला ठडराई	९८२५९३६४८९	"
४२.	८	"	श्री थमान सिंह गुरुङ्ग	९८४६६९४०३९	"
४३.	९	वडा अध्यक्ष	श्री सुरेश थापा	९८४६९३९८६९	"
४४.	९	कार्यपालिका	श्री ज्ञानुमाया सुनार	९८४६४३६३६२	"
४५.	९	वडा सदस्य	श्री उमा आचार्य	९८४६७२३०२८	"
४६.	९	"	श्री यमु गुरुङ्ग	९८४६०६९४०४	"
४७.	९	"	श्री सन्तोष जि.सी.	९८४६७३५६०९	"
४८.	१०	वडा अध्यक्ष	श्री खेमराज पोखेल	९८४६०५५२५९	"
४९.	१०	वडा सदस्य	श्री बासना कुँवर	९८४६०५०८३८	"
५०.	१०	"	श्री खिरमाया बि.क.	९८९६६९८९३०	"

सि.नं.	वडा	निर्वाचित पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
५१.	१०	वडा सदस्य	श्री यज्ञप्रसाद शर्मा	९८४६७४५४५५	„
५२.	१०	„	श्री ईश्वर पौडेल	९८५६०६०९६८	„
५३.	११	वडा अध्यक्ष	श्री दलबहादुर दुरा	९८४६५४१०९९	नेपाली कांग्रेस
५४.	११	वडा सदस्य	श्री रामकृष्ण अधिकारी	९८४६०९१०९६	„
५५.	११	„	श्री इन्दिरा अधिकारी	९८०५८५२३७७	„
५६.	११	„	श्री कमला वि.क.	९८१९१५१६५६	„
५७.	११	„	श्री गोकुल राना	९८४६०८६२०६	„
५८.	१२	वडा अध्यक्ष	श्री बमबहादुर आले	९८१६६०६१९५	„
५९.	१२	वडा सदस्य	श्री राजकुमारी सेठाई	९८४६५७९१५४	„
६०.	१२	„	श्री हरिमाया उपरकोटी सार्की	९८४५३६२०४२	„
६१.	१२	„	श्री विज्ञान कैनी	९८१७१३९८५६	„
६२.	१२	„	श्री हर्कबहादुर कार्की	९८५६०६०५८७	नेकपा एमाले
६३.	१३	वडा अध्यक्ष	श्री बसन्तबहादुर आले	९८४१२६१०९१	नेपाली कांग्रेस
६४.	१३	कार्यपालिका	श्री कमलादेवी घर्ती	९८४६०३२२३०	„
६५.	१३	वडा सदस्य	श्री मधुमाया घर्ती	९८०६५७३३३२	„
६६.	१३	„	श्री हरिश्चन्द्र पन्थ	९८४६७७०२९४	„
६७.	१३	„	श्री नरबहादुर आले	९८४६०९२११०	„
६८.	१४	वडा अध्यक्ष	श्री काजीमान श्रेष्ठ	९८४६०४३३५२	„
६९.	१४	कार्यपालिका	श्री नरीमाया राना	९८४६२४४४३१	„
७०.	१४	वडा सदस्य	श्री दुर्गाबहादुर आले	९८१६११५२९६	„
७१.	१४	„	श्री कृष्णमाया सुनार	९८०६६७०१२९	„
७२.	१४	„	श्री होमलाल थापा	९८४६९५४६४४	„

नगर सभाबाट निर्वाचित समावेशी कार्यपालिका सदस्यहरु :

७३.	८	कार्यपालिका सदस्य	श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६१३१९७८	नेपाली कांग्रेस
७४.	१०	कार्यपालिका सदस्य	श्री चेतबहादुर दै	९८५६०६११५३	„
७५.	११	कार्यपालिका सदस्य	श्री रनसिं नेपाली	९८४६१६५८३२	साविक नेकपा समाजवादी

वर्तमानको विभिन्न समिति र पदाधिकारीहरुको विवरण

१. कार्यकारिणी समिति :

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१.	श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	प्रमुख	९८५६०६११६२
२.	श्री इन्दिरा दरै	उपप्रमुख	९८५६०६११६३
३.	श्री रमेशचन्द्र हड्खले	वडाध्यक्ष १	९८४६३४६८९९
४.	श्री काशीराम श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष २	९८५६०६०८४८
५.	श्री अनुप राना	वडाध्यक्ष ३	९८५६०२४०६५
६.	श्री मनबहादुर गुरुङ्ग	वडाध्यक्ष ४	९८०६५९०३२३
७.	श्री विष्णुकुमार श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष ५	९८५६०६०४९६
८.	श्री जीवन गुरुङ्ग	वडाध्यक्ष ६	९८५६०६०२९८
९.	श्री कृष्णप्रसाद न्यौपाने	वडाध्यक्ष ७	९८५६०६००३२
१०.	श्री युवराज गुरुङ्ग	वडाध्यक्ष ८	९८५६०९३८६८
११.	श्री सुरेश थापा	वडाध्यक्ष ९	९८४६१३१८६९
१२.	श्री खेमराज पोखेल	वडाध्यक्ष १०	९८४६०५५२५१
१३.	श्री दलबहादुर दुरा	वडाध्यक्ष ११	९८४६५४१०९९
१४.	श्री बमबहादुर आले	वडाध्यक्ष १२	९८१६६०६१९५
१५.	श्री बसन्तबहादुर आले	वडाध्यक्ष १३	९८४१२६१०९१
१६.	श्री काजीमान श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष १४	९८४६०४३३५२
१७.	श्री चन्द्रमाया परियार	कार्यपालिका सदस्य	९८४६१३१९७८
१८.	श्री नरीमाया राना	„	९८४६२४४४३१
१९.	श्री कमलादेवी घर्ती	„	९८४६०९२२३०
२०.	श्री ज्ञानुमाया सुनार	„	९८४६४३६३६२
२१.	श्री किस्ना दुरा गुरुङ्ग	„	९८४६०६२४४०
२२.	श्री निला घिमिरे	„	९८४६१९४७५८
२३.	श्री चेतबहादुर दरै	„	९८५६०६११५३
२४.	श्री रनसिं नेपाली	„	९८४६१६५८३२
२५.	श्री सुकदेव लम्साल	सदस्य सचिव	९८५६००२१११

२. पूर्वाधार विकास समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	वडाध्यक्ष श्री सुरेश थापा, व्यास ९	९८४६१३१८६९
२.	सदस्य	वडाध्यक्ष श्री अनुप राना, व्यास ३	९८५६०२४०६५
३.	„	कार्यपालिका सदस्य श्री निला घिमिरे, व्यास ७	९८४६१९४७५८
४.	„	वडा सदस्य श्री रामकृष्ण अधिकारी, व्यास ११	९८४६०९१०९६
५.	„	वडा सदस्य श्री ईश्वर पौडेल, व्यास १०	९८५६०६०९६८
६.	„	भवन नियमन तथा घर नक्सापास शाखा प्रमुख श्री अमृत के.सी.	९८४६०५४०११
७.	सदस्य सचिव	योजना तथा पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख डा. राजु पौडेल	९८४६०५०३७६

३. आर्थिक विकास समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	वडाध्यक्ष श्री खेमराज पोखेल, व्यास १०	९८४६०५५२५१
२.	सदस्य	वडाध्यक्ष श्री जीवन गुरुङ्ग, व्यास ६	९८५६०६०२९८
३.	„	वडाध्यक्ष श्री कृष्णप्रसाद न्यौपाने, व्यास ७	९८५६०६००३२
४.	„	वडा सदस्य श्री सविता रसाइली, व्यास २	९८१५१२५३०४
५.	„	वडा सदस्य श्री गोकुल राना, व्यास ११	९८४६०८६२०६
६.	„	कृषि तथा पशुपंक्षी विकास शाखा प्रमुख श्री मनोज विश्वकर्मा	९८६०३८७४०६
७.	सदस्य सचिव	उद्योग, पर्यटन, श्रम तथा रोजगार प्रवर्द्धन शाखा प्रमुख श्री राजेन्द्र कार्की	९८५६०७५६७४

४. सामाजिक विकास समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	कार्यपालिका सदस्य श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६१३१९७८
२.	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य श्री ज्ञानुमाया सुनार, व्यास ९	९८४६४३६३६२
३.	„	कार्यपालिका सदस्य श्री चेतबहादुर दैरै	९८५६०६११५३
४.	„	वडा सदस्य श्री बुद्धिमाया वि.क., व्यास ६	९८१५१४८००५
५.	„	वडा सदस्य श्री रफत साना मियाँ, व्यास २	९८६३४१९०१०
६.	„	जनस्वास्थ्य अधिकृत श्री प्रमोद सोती	९८५६०६४६५५
७.	सदस्य सचिव	उपसचिव (शिक्षा) श्री केदारराज आचार्य	९८४६०५९७६९

५. वन तथा वातावरण समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	कार्यपालिका सदस्य श्री रनसिं नेपाली	९८१५१२२११६

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
२.	सदस्य	वडा सदस्य श्री सुन्दर वाग्ले, व्यास ५	९८४६०५५५८०
३.	„	वडा सदस्य श्री मणिजंग बस्नेत, व्यास १	९८४६०६७१७२
४.	„	वडा सदस्य श्री ईश्वर पौडेल, व्यास १०	९८५६०६०९६८
५.	„	वडा सदस्य श्री सूर्यकान्त काफ्ले, व्यास ६	९८४६४९९०११
६.	„	वडा सदस्य श्री श्रीमाया वि.क., व्यास ३	९८४६३११३७५
७.	सदस्य सचिव	सरसफाई शाखा प्रमुख श्री विष्णुकुमार जोशी	९८४६०९२३१८

६. सार्वजनिक सेवा तथा सुशासन समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	वडाध्यक्ष श्री दलबहादुर दुरा, व्यास ११	९८४६५४१०९९
२.	सदस्य	वडाध्यक्ष श्री विष्णुकुमार श्रेष्ठ (हिमाल), व्यास ५	९८५६०६०४९६
३.	„	वडाध्यक्ष श्री बमबहादुर आले, व्यास १२	९८१६६०६१९५
४.	„	वडा सदस्य श्री रामप्रसाद मिश्र, व्यास ८	९८४६४८९५५८
५.	„	वडा सदस्य श्री सरस्वती वि.क., व्यास ७	९८१६६९२१९१
६.	सदस्य सचिव	प्रशासन शाखा प्रमुख, श्री रामचन्द्र हड्खले	९८५६०६००८६

७. विधायन समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	वडाध्यक्ष श्री रमेशचन्द्र हड्खले, व्यास १	९८४६०४६८९९
२.	सदस्य	वडा सदस्य श्री काजीमान श्रेष्ठ, व्यास १४	९८४६०४३३५२
३.	„	वडाध्यक्ष श्री युवराज गुरुङ्ग, व्यास ८	९८५६०१३८६८
४.	„	वडा सदस्य श्री गौकुमारी न्यौपाने पौडेल, व्यास ४	९८४६०९०८४४
५.	सदस्य सचिव	सूचना, प्रविधि शाखा प्रमुख श्री गोकर्णराज वाग्ले	९८४६०३७२७०

८. सल्लाहकार समिति

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२
२.	सदस्य	NSET निर्देशक श्री सूर्यनारायण श्रेष्ठ	९८५११०३५२५
३.	„	योजना आयोग गण्डकी प्रदेशका पूर्व उपाध्यक्ष, श्री रघुराज काफ्ले	९८५११४३१७६
४.	„	पर्यटन विद् श्री हरिसिं गुरुङ्ग	९८५६०६०६९३
५.	„	इतिहास विद् श्री तिलु थापा	९८४१५४०९३३
६.	„	रा.यो.आयोग पूर्व सदस्य श्री पुष्परमण वाग्ले	९८५१०५४९८९

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
७.	सदस्य	अर्थ तथा सामाजिक विज्ञ श्री शेषरमण न्यौपाने	९८५११३३८५७
८.	,,	शिक्षा विद् श्री उषा पोखेल	९८५१०६८७९६
९.	,,	परराष्ट्र एवं प्रशासन विद, श्री राजेन्द्रबहादुर अधिकारी	९८५१०७७०१९
१०.	,,	कृषि विज्ञ श्री थमबहादुर दै	९८४५०५८०८०
११.	,,	उद्योग व्यवसायी श्री मोहनकुमार विश्वकर्मा	९८५६०२४७३६
१२.	,,	वर्तमान प्रदेश र संघका सांसदहरु विशेष आमन्त्रित सदस्य	

९. परामर्श समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	संविधान सभा सदस्य श्री रामचन्द्र पोखेल	९८५१०७०००७
२.	सदस्य	संविधान सभा सदस्य श्री ध्रुव वाग्ले	९८५६०६०४८८
३.	,,	गण्डकी प्रदेश सांसद श्री अशोककुमार श्रेष्ठ	९८५६०२३६५४
४.	,,	गण्डकी प्रदेश सांसद श्री श्यामराजा महत	९८६१६१०९६७
५.	,,	निवर्तमान गण्डकी प्रदेश सांसद/मन्त्री श्री डोवाटे वि.क.	९८४६०६२५१७
६.	,,	निवर्तमान गण्डकी प्रदेश सांसद श्री सरिता गुरुङ्ग	९८५६०२८१२४
७.	,,	जि.स.स. प्रमुख श्री शान्तिरमण वाग्ले	९८५६०२७४६०
८.	,,	प्रथम नगर प्रमुख श्री ताराप्रसाद श्रेष्ठ	९७०८२८८११७
९.	,,	जि.स.स. निवर्तमान उपप्रमुख श्री पवित्रादेवी पौडेल	९८४६०२५१७०
१०.	,,	प्रथम नगर उपप्रमुख श्री तमबहादुर दै	९८४६२७४९२८
११.	,,	निवर्तमान नगर उपप्रमुख श्री मिरा जोशी	९८५६०६०८९९
१२.	,,	जि.स.स.निवर्तमान सदस्य श्री केशबहादुर सुनार	९८५६०६०६९१
१३.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री खरसिं दै, व्यास १	९८५६०६०८८२
१४.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ, व्यास ३	९८४६०५५२१०
१५.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री विश्वराज न्यौपाने, व्यास ४	९८४६०५५५१४
१६.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ, व्यास ५	९८५६०२८९८९
१७.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री सूर्यभक्त भण्डारी, व्यास ६	९८५६०६४००८
१८.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री सतिशचन्द्र न्यौपाने, व्यास ७	९८४६०६७२५२
१९.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री ओजराज पौडेल, व्यास ८	९८४५६२०५५०
२०.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री तुलसीराम सापकोटा, व्यास १०	९८५६०६००८३
२१.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री निरबहादुर खड्का, व्यास ११	९८४६२३३८६३
२२.	,,	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री तोत्रबहादुर कुँवर, व्यास १२	९८४६०९१४२८

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
२३.	सदस्य	निवर्तमान वडाध्यक्ष श्री लेखबहादुर राना, व्यास १३	९८५६०६०१०४
२४.	"	निवर्तमान कार्यपालिका सदस्य श्री कल्पना पोखेल	९८४६१२०४५४
२५.	"	निवर्तमान कार्यपालिका सदस्य श्री अमृतबहादुर नेपाली	९८४६०६२५३५
२६.	"	निवर्तमान कार्यपालिका सदस्य श्री सुनसरी गुरुङ्ग	९८१६६२६०७७

१०. नगर खेलकुद समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	वडाध्यक्ष श्री जीवन गुरुङ्ग, व्यास ६	९८५६०५०२९८
२.	उपाध्यक्ष	कार्यपालिका सदस्य श्री किस्ना दुरा गुरुङ्ग, व्यास १	९८४६०६२४४०
३.	सदस्य	वडाध्यक्ष श्री अनुप राना, व्यास ३	९८५६०२४०६५
४.	"	वडा सदस्य श्री खिमबहादुर थापा, व्यास ५	९८४६०६२००७
५.	"	वडा सदस्य श्री सुरेश वाग्ले, व्यास २	९८५६०६०२१८
६.	"	वडा सदस्य श्री कमला वि.क., व्यास ११	९८१९१५१६५६
७.	"	श्री इन्द्र गुरुङ्ग, व्यास ४	९८४६०९१२८०
८.	"	श्री सानुमाया श्रेष्ठ, व्यास ३	९८४६३७४१११
९.	"	श्री सुरेश गुरुङ्ग, व्यास ४	९८०१३४३१९६
१०.	"	श्री किशोर खनाल, व्यास ५	९८०४५९००७०
११.	"	पत्रकार श्री मदन वाग्ले, व्यास ५	९८४६०२६२३०
१२.	"	श्री शरण घर्ती, व्यास ९	९८६६००१६७२
१३.	सदस्य सचिव	उपसचिव (शिक्षा) श्री केदारराज आचार्य	९८४६०५९७६९

११. नगर विकास समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२
२.	सदस्य	जिल्ला समन्वय समितिको सदस्य प्रतिनिधि	
३.	"	प्र.जि.अ.ले तोकेको अधिकृत कर्मचारी प्रतिनिधि	०६५५६०१३३
४.	"	जिल्ला वन कार्यालय अधिकृत प्रतिनिधि	९८५६०६३१३५
५.	"	मालपोत कार्यालय अधिकृत प्रतिनिधि	०६५५६०१७७
६.	"	नापी कार्यालय अधिकृत प्रतिनिधि	९८५६०६३११२
७.	"	वडाध्यक्ष श्री जीवन गुरुङ्ग, व्यास ६	९८५६०६०२९८

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
८.	सदस्य	वडाध्यक्ष श्री खेमराज पोखेल, व्यास १०	९८४६०५५२५१
९.	,,	वडाध्यक्ष श्री विष्णुकुमार श्रेष्ठ, व्यास ५	९८५६०६०४९६
१०.	,,	समाजसेवी श्री तुलसीराम सापकोटा, व्यास १०	९८५६०६००८३
११.	,,	समाजसेवी श्री लक्ष्मी परियार	९८४६१२८५३७
१२.	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११

१२. श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२
२.	सदस्य	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दैरै	९८५६०६११६३
३.	,,	वडाध्यक्ष श्री सुरेश थापा, व्यास ९	९८४६१३१८६९
४.	,,	वडाध्यक्ष श्री खेमराज पोखेल, व्यास १०	९८४६०५५२५१
५.	,,	वडाध्यक्ष श्री मनबहादुर गुरुङ्ग, व्यास ४	९८०६५९०३२३
६.	,,	कार्यपालिका सदस्य श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६१३१९७८
७.	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११

१३. नगर शिक्षा समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२
२.	सदस्य	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दैरै	९८५६०६११६३
३.	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
४.	,,	वडाध्यक्ष श्री काजीमान श्रेष्ठ, व्यास १४	९८४६०४३३५२
५.	,,	सामाजिक विकास समिति संयोजक श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६१३१९७८
६.	,,	शिक्षा विद् श्री नारायणदत्त पौडेल	९८५६०६०८१५
७.	,,	सामुदायिक विद्यालय प्र.अ.मध्येबाट श्री रामचन्द्र पोखेल	९८५६०६४४४२
८.	,,	संस्थागत विद्यालय प्रतिनिधि श्री वीणा कैनी	९८५१०७९०६३
९.	,,	वि.व्य.स.अध्यक्ष मध्येबाट श्री यामबहादुर आले	९८४६०५५५४६
१०.	,,	अपाङ्गता प्रतिनिधि श्री मदन पौडेल	९८५६०६०३५६
११.	सदस्य सचिव	उपसचिव (शिक्षा) श्री केदारराज आचार्य	९८४६०५९७६९

१४. गाउँनगर साभेदारी विकास समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
२.	सदस्य	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३
३.	„	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
४.	„	वडाध्यक्ष श्री काशीराम श्रेष्ठ, व्यास २	९७४८४३४९०२
५.	„	कार्यपालिका सदस्य श्री नरीमाया राना, व्यास १४	९८४६२४४४३१
६.	„	ब.आ.ले.प.अधिकृत श्री कुमार कञ्चन जि.सी.	९८५६०६०५१७
७.	„	पशु विकास अधिकृत श्री मनोज विश्वकर्मा	९८६०३८७४०६
८.	„	लेखा अधिकृत श्री अर्जुन बराल	९८५६०००३०३
९.	„	सहकारी संस्थाको अध्यक्ष वा प्रतिनिधि श्री श्रीराम कुँवर	९८४६५४१४२५
१०.	सदस्य सचिव	सहकारी तथा साभेदारी उपशाखा प्रमुख श्री पदमबहादुर थापा	९८५६०४३१८९

१५. नगर स्वास्थ्य समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२
२.	सदस्य	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३
३.	„	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
४.	„	सबै वडाका वडाध्यक्षहरु (१४ जना)	
५.	„	स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख श्री अमर दवाडी	९८५६०६४११९
६.	„	दमौली अस्पताल प्रमुख डा. परिवर्तन बराल	९८५६०३८३८१
७.	„	जिल्ला आयुर्वेद प्रमुख श्री नारायण श्रेष्ठ	९८५११२७१८९
८.	सदस्य सचिव	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या शाखा प्रमुख श्री प्रमोद सोती	९८४५०६४६४७

१६. स्वास्थ्य संस्था अनुगमन समिति

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
२.	सदस्य	स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख श्री अमर दवाडी	९८५६०६४११९
३.	„	सिनियर डिभिजन इन्जिनियर डा.राजु पौडेल	९८४६०५०३७६
४.	„	जनस्वास्थ्य अधिकृत श्री प्रमोद सोती	९८४५०६४६४७
५.	„	जनस्वास्थ्य निरीक्षक श्री खुशीराम क्षेत्री	९८४६९१२००५
६.	„	वरिष्ठ कविराज निरीक्षक श्री सरोज मिश्र	९८५६०६३१६५
७.	सदस्य सचिव	जनस्वास्थ्य निरीक्षक श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग	९८५६०६३८४३

१७. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दैरै	९८५६०६११६३
२.	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
३.	„	पूर्वाधार विकास समिति संयोजक श्री सुरेश थापा	९८४६१३१८६९
४.	„	आर्थिक विकास समिति संयोजक श्री खेमराज पोखेल	९८४६०५५२५१
५.	„	सार्वजनिक से. तथा सु.स.संयोजक श्री दलबहादुर दुरा	९८४६५४१०९९
६.	„	सामाजिक वि.स. संयोजक श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६१३१९७८
७.	„	वन तथा वातावरण स.संयोजक श्री रनसिं नेपाली	९८४६१६५८३२
८.	सदस्य सचिव	योजना तथा पूर्वाधार वि.शाखा प्रमुख डा.राजु पौडेल	९८४६०५०३७६

१८. राजस्व परामर्श समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दैरै	९८५६०६११६३
२.	„	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
३.	„	वडाध्यक्ष श्री काशीराम श्रेष्ठ, व्यास २	९७४८४३४९०२
४.	„	कार्यपालिका सदस्य श्री कमला घर्ती, व्यास १३	९८४६०३२२३०
५.	„	त.उ.बा.सं.दमौली ब.इ. अध्यक्ष श्री शेषराज श्रेष्ठ	९८४६०४३०५५
६.	„	घरेलु विकास समिति प्रतिनिधि	
७.	सदस्य सचिव	राजस्व व्यवस्थापन शाखा प्रमुख श्री पुष्पराज आचार्य	९८४६०४०४३५

१९. नगर स्तरीय योजना अनुगमन समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दैरै	९८५६०६११६३
२.	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
३.	„	वडाध्यक्ष श्री सुरेश थापा, व्यास ९	९८४६१३१८६९
४.	„	कार्यपालिका सदस्य श्री किस्ना दुरा गुरुङ्ग	९८४६०६२४४०
५.	सदस्य सचिव	योजना तथा पूर्वाधार वि.शाखा प्रमुख डा.राजु पौडेल	९८४६०५०३७६

२०. न्यायिक समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दैरै	९८५६०६११६३
२.	सदस्य	वडा सदस्य श्री मधुमाया घर्ती, व्यास १३	९८०६५७३३३२
३.	„	वडा सदस्य श्री यज्ञप्रसाद शर्मा, व्यास १०	९८४६७४५४५५

२१. स्थानीय समन्वय समिति (अपाङ्गता, ज्येष्ठ नागरिक, स्वास्थ्य सम्बन्धी) :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३
२.	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य श्री कमलादेवी घर्ती	९८४६०३२२३०
३.	„	दमौली अस्पताल चिकित्सक प्रतिनिधि	९८५६०६५६५२
४.	„	प्रमुख, एकीकृत सेवा कार्यालय, तनहुँ श्री ईश्वरीप्रसाद रेग्मी	९८५६०५०२५९
५.	„	जिल्ला प्रहरी कार्यालय अधिकृत प्रतिनिधि	०६५५६०१९९
६.	„	प्र.अ. श्री रोदन थापा	९८२७११९९३४
७.	„	रिसेड प्रतिनिधि श्री कृष्णबहादुर थापा	९८४६४३६५९९
८.	„	अपाङ्गता प्रतिनिधि श्री सावित्री सुवेदी पौडेल, व्यास ३	९८४७०५६२२०
९.	„	अपाङ्गता प्रतिनिधि श्री सीता कुँवर, व्यास ८	९८४६४३७४९३
१०.	„	अपाङ्गता प्रतिनिधि श्री कमलकुमार श्रेष्ठ, व्यास ४	९८६००९४५६६
११.	सदस्य सचिव	महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा प्रमुख श्री सर्मिला जमरकट्टेल	९८४६२७४४३१

२२. व्यास नगर मल तथा बीउ वितरण व्यवस्थापन स्थानीय समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३
२.	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
३.	„	वडाध्यक्ष श्री विष्णुकुमार श्रेष्ठ (हिमाल), व्यास ५	९८५६०६०४९
४.	„	वडा सदस्य श्री कमला वि.क.	९८१९१५१६५६
५.	सदस्य सचिव	कृषि/पशुपंक्षी विकास शाखा प्रमुख श्री मनोज विश्वकर्मा	९८६०३८७४०६

२३. बजार अनुगमन समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३
२.	सदस्य	वडाध्यक्ष श्री खेमराज पोखेल	९८४६०५५२५१
३.	„	जिल्ला प्रशासन कार्यालय अधिकृत प्रतिनिधि	०६५५६०१३३
४.	„	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डि.का.अधिकृत	९८४६०३७५८१
५.	„	त.उ.बा.सं.दमौली ब.इ. अध्यक्ष श्री शेषराज श्रेष्ठ	९८४६०४३०५५
६.	„	रा.उ.हितमञ्च अध्यक्ष श्री खेमराज अधिकारी	९८५६०२८६७२
७.	„	उद्योग तथा पर्यटन कार्यालय प्रमुख	
८.	सदस्य सचिव	प्रशासन शाखा प्रमुख श्री रामचन्द्र हड्खले	९८५६०६००८६

२४. लेखा समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	वडा सदस्य श्री गोकुमारी न्यौपाने पौडेल	९८४६०९०८४४
२.	सदस्य	वडा सदस्य श्री दधिराज घिमिरे	९८५६०५५०५३
३.	„	वडा सदस्य श्री हर्कबहादुर कार्की	९८५६०६०५८७
४.	सदस्य सचिव	सहायक प्रशासकीय अधिकृत श्री विष्णु खड्का क्षेत्री	९८४६०५५१०२

२५. अनुशासन समिति

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	वडा सदस्य श्री यज्ञ शर्मा	९८४६७४५४५५
३.	सदस्य	वडा सदस्य श्री रफत साना मियाँ	९८६३४९९०९०
३.	„	वडा सदस्य श्री गोकुल दुरा	९८४६०८६२०६
४.	सदस्य सचिव	प्रशासन शाखा प्रमुख श्री रामचन्द्र हड्खले	९८५६०६००८६

२६. नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति :

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	संयोजक	प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६९९६२
२.	सदस्य	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दैरै	९८५६०६९९६३
३.	„	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२९९९
४.	„	अधिकृत प्रतिनिधि जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०६५५६०९३३
५.	„	पूर्वाधार विकास समिति संयोजक श्री सुरेश थापा	९८४६९३९८६९
६.	„	आर्थिक विकास समिति संयोजक श्री खेमराज पोखेल	९८४६०५५२५९
७.	„	सामाजिक वि.समिति संयोजक श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६९३९९७८
८.	„	वन तथा वा.स. संयोजक श्री रनसिं नेपाली	९८४६९६५८३२
९.	„	योजना तथा पूर्वाधार वि.शाखा प्रमुख डा.राजु पौडेल	९८४६०५०३७६
१०.	„	नगर प्रहरी इकाइ प्रमुख श्री आशिक परियार	९८४६४९९९५८
११.	„	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तनहुँ	९८५६०६२८०६
१२.	„	त.उ.वा.सं.दमौली व.इ.अध्यक्ष श्री शेषराज श्रेष्ठ	९८४६०४३०५५
१३.	„	अधिकृत प्रतिनिधि, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५६०६५५५५
१४.	सदस्य सचिव	विपद् व्यवस्थापन उपशाखा प्रमुख श्री सुवास गौतम	९८५६०६५८८९

२७. प्रज्ञा सभा

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६११६२
२.	सदस्य	उपप्रमुख श्री इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३
३.	„	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुकदेव लम्साल	९८५६००२१११
४.	„	सामाजिक विकास समिति संयोजक श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६१३१९७८
५.	„	वडाध्यक्ष श्री विष्णुकुमार श्रेष्ठ (हिमाल), व्यास ५	९८५६०६०४९६
६.	„	कार्यपालिका सदस्य श्री किस्ना दुरा गुरुङ्ग	९८४६०६२४४
७.	„	श्री हरिसिं गुरुङ्ग, व्यास १	९८५६०६०६९३
८.	„	श्री महाप्रसाद हड्खले, व्यास १	९८५६०७९८५८
९.	„	श्री विष्णुवहादुर अधिकारी, व्यास १	९८२५१६१८६३
१०.	„	श्री सन्त तामाड, व्यास १	९८४६०६२६५७
११.	„	श्री चिजबहादुर दरै, व्यास १	९८४६०४०४४
१२.	„	श्री मिला दरै, व्यास १	९८५६०६५६०३
१३.	„	श्री सुदिप पौडेल, व्यास १	९८५६०६१७६१
१४.	„	डा. ईश्वरचन्द्र वाग्ले, व्यास २	९८५६०२८३३७
१५.	„	श्री देवीबहादुर बस्नेत, व्यास २	९८५६०६१०८१
१६.	„	श्री प्रेमप्रकाश भट्टराई, व्यास २	९८५६०९०४४
१७.	„	श्री अर्जुन अधिकारी (सागर उदास), व्यास २	९८५६०६०४२४
१८.	„	श्री गोरा मियाँ, व्यास २ (२०८२ फागुनमा मृत्यु)	९८५६०५५८२८
१९.	„	श्री सुशील वाग्ले, व्यास ३	९८४६१९५५२२
२०.	„	श्री पृथ्वीनारायण श्रेष्ठ, व्यास ३	९८५१०४९४४
२१.	„	श्री बालहरी अधिकारी (आकास), वडा नं.३	९८५६०६०४२५
२२.	„	श्री काशीनाथ न्यौपाने, व्यास ४	९८४६४८७७९१
२३.	„	श्री नारायणी अधिकारी, व्यास ४	९८५६०६०४६९
२४.	„	श्री अञ्जना न्यौपाने, व्यास ४	९८४६०६२५३९
२५.	„	श्री मधुमाया घिमिरे, व्यास ४	९८१६६२४१४१
२६.	„	डा. लक्ष्मीकान्त चापागाई, व्यास ४	९८५६०३०८४७
२७.	„	श्री अमर थापा, व्यास ५	९८५६०६३०५५

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
२८.	सदस्य	श्री तेजप्रसाद लामिछाने, व्यास ६	९८४६१४१४९३
२९.	„	श्री दिपक कुँवर, व्यास ७	९८४१२८३४९
३०.	„	श्री छविीलाल कुमाल, व्यास ९	९८४११७९५५०
३१.	„	श्री होमबहादुर बोटे, व्यास १०	९८०४११७६९८
३२.	„	श्री नवीन थापा, व्यास १२	९८०४१९०४०
३३.	„	श्री वीरबहादुर सार्की (विरु गणेश), व्यास १२	९८०६६१९७५३
३४.	„	श्री मेघनाथ रिमाल, व्यास १३	९८४६०५५५०७
३५.	„	श्री विश्व बुढा परियार, व्यास १४	९८०६७६१२८२
३६.	सदस्य सचिव	उपसचिव (शिक्षा) श्री केदारराज आचार्य	९८४६०५९७६९

२८. प्रज्ञा प्रतिष्ठान

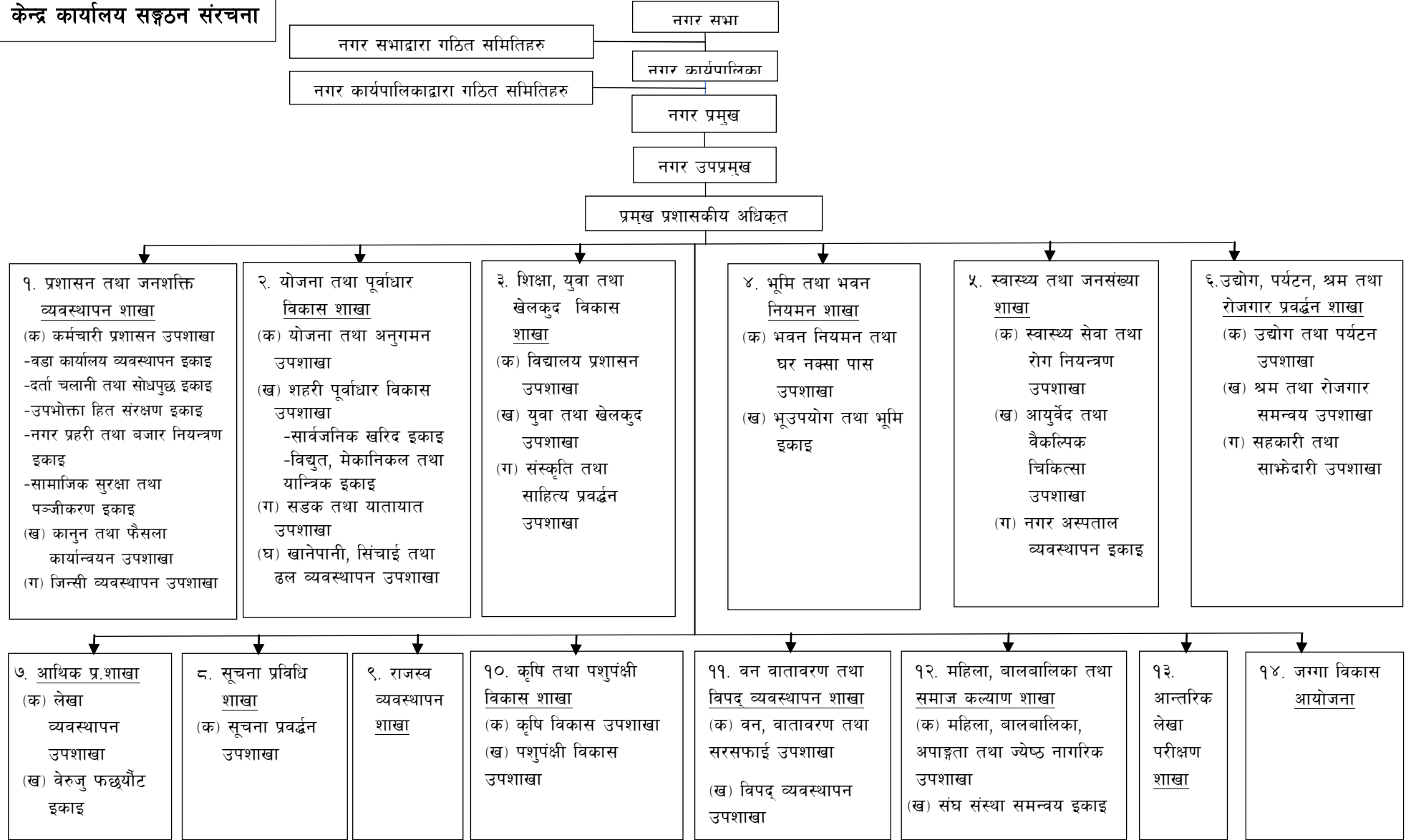
सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१.	अध्यक्ष	श्री काशीनाथ न्यौपाने	९८४६४८७७९१
२.	सदस्य	श्री हरिसिं गुरुङ्ग	९८५६०६०६९३
३.	„	श्री देवीबहादुर बस्नेत	९८५६०६१०८१
४.	„	श्री नारायणी अधिकारी	९८५६०६०४६९
५.	सदस्य सचिव	उपसचिव (शिक्षा) श्री केदारराज आचार्य	९८४६०५९७६९

नगरवासीमा नगरपालिकाको अनुरोध

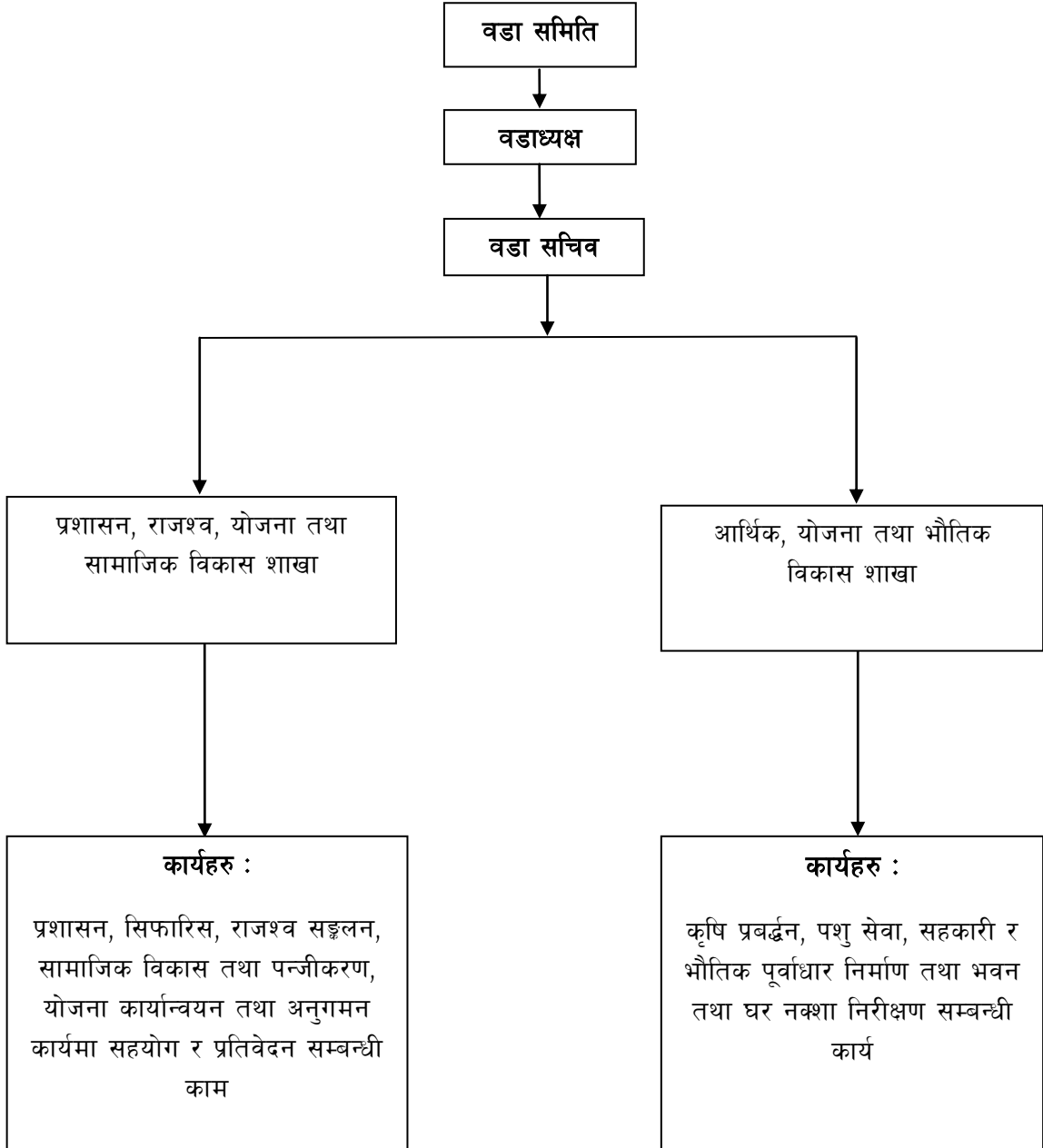
- लैङ्गिक हिंसा नगरी समान व्यवहार गरौं,
- घरबाट शुरु गरौं, महिला हिंसा अन्त्य गरौं,
- अपाङ्गता, ज्येष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिकाहरुको सम्मान गरौं र कार्यालयमा सेवा लिन आउँदा मुस्कान सहितको सहयोग र सेवा प्रदान गर्न प्राथमिकता दिऔं,
- बाल विवाह रोकथाम (विवाहवारी बीस वर्ष पारी) गरौं,
- संघ संस्थाहरु कानून बमोजिम दर्ता तथा नवीकरण गरी सञ्चालन गर्ने बानी बसालौं,
- छोरा छोरीलाई भेदभाव नगरी समान व्यवहार गरौं,
- गर्भवती महिलाहरुलाई माया/सम्मान गरौं र पोषणयुक्त खानेकुरा खुवाउने बानी बसालौं ।

संगठन संरचना

केन्द्र कार्यालय सङ्गठन संरचना

वडा कार्यालयको संगठन संरचना :

कर्मचारीहरुको विवरण

दरबन्दी विवरण (केन्द्र र वडा कार्यालय)

स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति		स्थायी/करार		सेवा		लिङ्ग	
	कार्यरत	रिक्त	स्थायी	करार	प्रशासन	प्राविधिक	पुरुष	महिला
१८९	१७७	१२	६४	११३	१३८	३९	११०	६७

(क) नगर कार्यपालिका कार्यालयकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण :

सि.नं.	पद	नाम थर	शाखा	सम्पर्क नं.
१.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री सुकदेव लम्साल	नगरपालिका	९८५६००२१११
२.	उपसचिव (शिक्षा)	श्री केदारराज आचार्य	शिक्षा	९८४६०५९७६९
३.	सि.डि.इन्जिनियर	डा. राजु पौडेल	योजना	९८४६०५०३७६
४.	वरिष्ठ आ.ले.प.अधिकृत	श्री कुमार कञ्चन जि.सी.	आलेप	९८५६०६०५१७
५.	वरिष्ठ प्र. अधिकृत	श्री राजेन्द्र कार्की	उद्योग	९८५६०७५६७४
६.	वरिष्ठ पशु वि. अधिकृत	डा. मनोज विश्वकर्मा	कृषि तथा पशु	९८६०३८७४०६
७.	जनस्वास्थ्य अधिकृत	श्री प्रमोद सोती	स्वास्थ्य	९८४५०६४६४७
८.	प्रशासकीय अधिकृत	श्री रामचन्द्र हड्खले	प्रशासन	९८५६०६००८६
९.	इन्जिनियर	श्री रविन्द्र लाल मूल	जग्गा विकास	९८५६०४३४९१
१०.	प्रशासकीय अधिकृत	श्री गोकर्णराज वारले	सूचना	९८४६०३७२७०
११.	लेखा अधिकृत	श्री अर्जुन बराल	आर्थिक प्रशासन	९८५६०३३०३३
१२.	इन्जिनियर	श्री अमृत के.सी.	घर नक्सा	९८४६०५४०११
१३.	शिक्षा अधिकृत	श्री नविन पराजुली	शिक्षा	९८५६०६३५७७
१४.	कृषि अधिकृत	श्री समिक्षा पोखेल	कृषि	९८६६०००९१४
१५.	स.प्रशासकीय अधिकृत	श्री पुष्पराज आचार्य	राजश्व	९८४६०४०४३५
१६.	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग	स्वास्थ्य	९८५६०६३८४३
१७.	स. प्रशासकीय अधिकृत	श्री विश्वनाथ पौडेल	जिन्सी	९८४६११४०४७
१८.	स. प्रशासकीय अधिकृत	श्री भेषराज तिवारी	योजना	९८४६४६०९६४
१९.	स. प्रशासकीय अधिकृत	श्री विष्णुखड्का क्षेत्री	आलेप	९८४६०५५१०५
२०.	स. प्रशासकीय अधिकृत	श्री कल्पना पुन	राजश्व	९८४१५७०७२६
२१.	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	श्री खुशीराम क्षेत्री	स्वास्थ्य	९८४६११२००५
२२.	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	श्री मञ्जु कंडेल	पशुपंक्षी	९८४६३३३०८३
२३.	सहायक शिक्षा अधिकृत	श्री किशोर वास्तोला	शिक्षा	९८४६७७०४९३
२४.	सिनियर सव-इन्जिनियर	श्री विकास रिमाल	जग्गा विकास	९८४६२६०३६३
२५.	सिनियर सव-इन्जिनियर	श्री रोचक क्षेत्री	योजना	९८५६०३४४५३
२६.	सिनियर सव-इन्जिनियर	श्री सुवास गौतम	विपद्	९८५६०६५८८९
२७.	सिनियर सव-इन्जिनियर	श्री प्रविन श्रेष्ठ	घर नक्सा	९८१४१५९२४४

सि.नं.	पद	नाम थर	शाखा	सम्पर्क नं.
२८.	वरिष्ठ प्रशासन सहायक	श्री तिलकुमारी शाही थापा	प्रशासन	९८४६०२८४३६
२९.	वरिष्ठ प्रशासन सहायक	श्री विष्णुकुमार जोशी	वन वातावरण	९८४६०९२३९८
३०.	सर्भेक्षक	श्री यमप्रसाद पौडेल	घर नक्सा	९८४६५५२४८६
३१.	वरिष्ठ प्रशासन सहायक	श्री पदमबहादुर थापा	सहकारी	९८५६०५५०६२
३२.	स.म.वि.नि.	श्री सर्मिला जमरकट्टेल	महिला विकास	९८४६२७४४३९
३३.	वरिष्ठ लेखा सहायक	श्री कोपिला पौडेल	आर्थिक प्रशासन	९८४६३७२७३७
३४.	सव-इन्जिनियर	श्री भगवान जोशी	घर नक्सा	९८५६०६०३३५
३५.	निजी सचिव	श्री सविद्या वेगम	सचिवालय	९८९५९०९२२६
३६.	प्रशासन सहायक	श्री विन्दु पौडेल	राष्ट्रीय प.प.	९८४६०४०३६५
३७.	अ. सव-इन्जिनियर	श्री सञ्जय तिमिल्सिना	घर नक्सा	९८५६०५५२६३
३८.	कम्प्युटर सहायक	श्री सिमा राना मगर	योजना	९८०४९०९३९
३९.	कम्प्युटर सहायक	श्री स्मृति विश्वकर्मा	शिक्षा	९८०४९८६८००
४०.	प्रशासन सहायक	श्री प्रतिक्षा आचार्य	भूमि	९८४६७९३६०७
४१.	कम्प्युटर सहायक	श्री मुना तामाङ	वन वातावरण	९८४६७२३८७४
४२.	कम्प्युटर सहायक	श्री शान्ता पौडेल रानाभाट	घर नक्सा	९८४६९३९२७०
४३.	प्रशासन सहायक	श्री कृष्णा थापा	अ.स.कक्ष	९८४६७८७०२०
४४.	प्र. सहायक (दोभाषे)	श्री ज्ञानु पन्थ	राष्ट्रीय प.प.	९८६५४८६५९९
४५.	इलेक्ट्रिसियन	श्री पूर्णबहादुर दैरै	विद्युत	९८४६२७४३००
४६.	इलेक्ट्रिसियन	श्री सरोज गुरुङ्ग	विद्युत	९८०२८४४९७७
४७.	न.प्र.स.नि.	श्री आशिक परियार	नगर निरीक्षण	९८४६४९९९५८
४८.	नगर प्रहरी हवल्दार	श्री बम्बबहादुर दैरै	"	९८४६०५५३६२
४९.	नगर प्रहरी जवान	श्री मिलनध्वज अधिकारी	"	९८४६९९४४५७
५०.	नगर प्रहरी जवान	श्री विष्णुप्रसाद लामिछाने	"	९८४६९४६०६२
५१.	नगर प्रहरी जवान	श्री रविचन्द्र गौली	"	९८२३५४०५७५
५२.	नगर प्रहरी जवान	श्री कृष्णबहादुर दैरै	"	९८२६९५९४९३
५३.	नगर प्रहरी जवान	श्री सुरेश कंडेल	"	९८२५९६३८७२
५४.	नगर प्रहरी जवान	श्री विष्णु पाण्डे	"	९८०६७९९५८९
५५.	नगर प्रहरी जवान	श्री हेमबहादुर वि.क.	"	९८०६७९९५८९
५६.	नगर प्रहरी जवान	श्री कविता श्रेष्ठ	"	९८४६२७०६९५
५७.	नगर प्रहरी जवान	श्री अञ्जना परियार	"	९८४२२६८९३४
५८.	नगर प्रहरी जवान	श्री सरस्वती पन्थ	"	९८०५८७७२८९
५९.	नगर प्रहरी जवान	श्री विञ्जु अधिकारी	"	९८०५८७७२८९
६०.	नगर प्रहरी जवान	श्री बिमला अस्लामी मगर	"	९८४६७२३३४४
६१.	नगर प्रहरी जवान	श्री राजेन्द्रबहादुर कुमाल	"	९८०५८०७८९५
६२.	नगर प्रहरी जवान	श्री गोविन्दबहादुर नेपाली	"	९८९७९९६०३५
६३.	सवारी चालक	श्री कुशेश्वर गुरुङ्ग	प्रशासन	९८४६६५२५२२

सि.नं.	पद	नाम थर	शाखा	सम्पर्क नं.
६४.	सवारी चालक	श्री तिर्थबहादुर तामाड	प्रशासन	९८४६९३९३७२
६५.	सवारी चालक	श्री सोमे कुमाल	सरसफाई	९८०६५७४५९९
६६.	सवारी चालक	श्री किसान कुमाल	„	९८४६९५३६५९
६७.	सवारी चालक	श्री दिनेश गुरुङ्ग	प्रशासन	९८०६५०७०२०
६८.	जे.सी.भी. चालक	श्री सुन्दर सापकोटा	सरसफाई	९८९७५०००३
६९.	दमकल चालक	श्री राजु पौडेल	दमकल	९८४६०९३७९३
७०.	सवारी चालक	श्री सूर्यबहादुर कुमाल	सरसफाई	९८४६४८७३२५
७१.	सवारी चालक	श्री हरिबहादुर बोटे	„	९८९७९३७२४
७२.	सवारी चालक	श्री विकास श्रेष्ठ	स्वास्थ्य	९८९७९३७२४
७३.	सवारी चालक	श्री बमबहादुर घर्ती	सरसफाई	९८२५९६९७२७
७४.	सवारी चालक	श्री विविन्द्र थापा	„	९८४६०९२७६४
७५.	सवारी चालक	श्री रुद्रनाथ सापकोटा	„	९८९७५०००३
७६.	अटो चालक	श्री निमन श्रेष्ठ	„	९८४०७२३०२८
७७.	कार्यालय सहयोगी	श्री राजकुमार श्रेष्ठ	आर्थिक प्रशासन	९८४६७०५८२५
७८.	कार्यालय सहयोगी	श्री सूर्यबहादुर द्रै	घर नक्सा	९८४६०४५८७९
७९.	कार्यालय सहयोगी	श्री हरिबहादुर थापा	प्रशासन	९८४७६८०३३८
८०.	कार्यालय सहयोगी	श्री लालबहादुर कुमाल	विद्युत	९८४६४८७६२०
८१.	कार्यालय सहयोगी	श्री रामचन्द्र कोइराला	प्रशासन	९८४६०५५९८५
८२.	कार्यालय सहयोगी	श्री सानु श्रेष्ठ	शिक्षा	९८४६२४५८९७
८३.	कार्यालय सहयोगी	श्री तिलका रानाभाट	प्रशासन	९८४६०३०७५९
८४.	कार्यालय सहयोगी	श्री भारती थापा	उद्योग	९८४६२०४२४३
८५.	कार्यालय सहयोगी	श्री तिलमाया थापा मगर	प्रशासन	९८४६९५०७७९
८६.	कार्यालय सहयोगी	श्री प्रकाश बोटे	„	९८०६५५०४८४
८७.	कार्यालय सहयोगी	श्री खुमबहादुर द्रै	„	९८०६६४३५६५
८८.	कार्यालय सहयोगी	श्री शोभा न्यौपाने	„	९८४६६४३९५४
८९.	कार्यालय सहयोगी	श्री सुशान्त पुलामी	राजश्व	९८९६९०७७५९
९०.	कार्यालय सहयोगी	श्री सोमबहादुर थापा	दमौली सभा हल	९७०३७२०९९२
९१.	कार्यालय सहयोगी	श्री विन्दु मल्ल	„	९८६५९८९७६५
९२.	कुचीकार	श्री जीवन कुमाल	सरसफाई	९८०४९२२६७०
९३.	कुचीकार	श्री मनिलाल कुमाल	„	९८०५८२३२३०
९४.	कुचीकार	श्री कृष्ण कुमाल	„	९८०४९९२३९६
९५.	कुचीकार	श्री लक्ष्मी वि.क.	„	९८०६५७२९७९
९६.	कुचीकार	श्री अरविन राना	„	९८२४९५८२९०
९७.	कुचीकार	श्री विशाल परियार	„	९७०२३३६९७२
९८.	कुचीकार	श्री रवि ज्ञामी मगर	„	९८९७५९५७६
९९.	कुचीकार	श्री गोविन्द कुमाल	„	९८९४९९८६५५

सि.नं.	पद	नाम थर	शाखा	सम्पर्क नं.
१००.	कुचीकार	श्री इन्द्रमाया कुसुण्डा	"	९८४६०९०९१३
१०१.	कुचीकार	श्री माया बोटे	"	९७६१३०९०६३
१०२.	कुचीकार	श्री विष्णुबहादुर दैरे	"	९७०२१२०७९२
१०३.	कुचीकार	श्री भुवन दैरे	सरसफाई	९८१७११३६६९
१०४.	कुचीकार	श्री नारायण थापा	"	९८१६६३७२३२
१०५.	कुचीकार	श्री बसन्त बोटे	"	९७००३५९४२९
१०६.	कुचीकार	श्री ओमकुमारी बोटे	"	९८१९१६८३४८
१०७.	कुचीकार	श्री टुकुमाया दैरे	"	९८२७१४९६९५
१०८.	कुचीकार	श्री विष्णुमाया पुरी	"	९८२६१६२९४६
१०९.	कुचीकार	श्री सन्तोष दैरे	"	९८१६६९७४३३
११०.	कुचीकार	श्री सोमबहादुर दैरे	"	९८४६८५२७६६
१११.	कुचीकार	श्री ममिता माल	"	९८६७७०८७१९
११२.	कुचीकार	श्री निखिल दैरे	"	९८१५१३२३१२
११३.	कुचीकार	श्री विष्णुबहादुर परियार	"	९८१३१५१०५२
११४.	कुचीकार	श्री सन्दिप घर्ती	"	९७०२५८९५५२
११५.	कुचीकार	श्री चन्द्रकला फुडजा मगर	"	९८६६००१६००

(ख) वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण :

सि.नं.	पद	नाम थर	वडा	सम्पर्क नं.
१.	स.प्र.अधिकृत	श्री अर्जुनकुमार श्रेष्ठ	१	९८४६०९०००४
२.	कम्प्युटर सहायक	श्री रञ्जना वि.क.	"	९८४६२७५१२६
३.	कम्प्युटर सहायक	श्री ईश्वर दैरे	"	९८६४४३५२६३
४.	अ.स.इन्जिनियर	श्री सुदिप पण्डित	"	९८४६२६९४३५
५.	कार्यालय सहयोगी	श्री आनन्दकुमारी घर्ती	"	९८४६१२६४२८
६.	स.प्र.अधिकृत	श्री पम्फा थापा बस्नेत	२	९८४६०९१९८५
७.	सव-इन्जिनियर	श्री दिप्ती न्यौपाने	"	९८४६६८५०३०
८.	कम्प्युटर सहायक	श्री जमिला खातुन	"	९८४६२७४७१४
९.	कार्यालय सहयोगी	श्री खिमबहादुर दैरे	"	९८४६०९१०९३
१०.	स.प्र.अधिकृत	श्री सावित्री आचार्य कोइराला	३	९८४६६१४१४०
११.	इन्जिनियर	श्री यात्राबहादुर दैरे	"	९८४६१२९५४९
१२.	कम्प्युटर सहायक	श्री इन्द्रा न्यौपाने घिमिरे	"	९८४६०६७२६१
१३.	कार्यालय सहयोगी	श्री रविना थापा	"	९८२९११८१८
१४.	स.प्र.अधिकृत	श्री मिना लामिछाने	४	९८४६६२०७१५
१५.	सि.सव-इन्जिनियर	श्री सोविता श्रेष्ठ	"	९८५१२७७९०६
१६.	कम्प्युटर सहायक	श्री जानकी तिमिल्सिना न्यौपाने	"	९८४६३३२०५
१७.	कार्यालय सहयोगी	श्री समीक्षा गुरुङ्ग	"	९८०५८६६८०७
१८.	प्रशासन सहायक	श्री सुमित्रा बराल	५	९८४६०८५४५२

सि.नं.	पद	नाम थर	वडा	सम्पर्क नं.
१९.	अ.स.इन्जिनियर	श्री हरिप्रसाद तिवारी	॥	९८४६०९२०७५
२०.	कम्प्युटर सहायक	श्री अम्बिका खनाल रिमाल	॥	९८४६४७०७७५
२१.	कार्यालय सहयोगी	श्री मनबहादुर कुमाल	॥	९८४६०९१९०३
२२.	प्रशासकीय अधिकृत	श्री कृष्णराज घिमिरे	६	९८४६०९३३५
२३.	सव-इन्जिनियर	श्री सुमित वाग्ले	॥	९८४६६२९६७८
२४.	कम्प्युटर सहायक	श्री अनिता विश्वकर्मा	॥	९८४६२०४२१५
२५.	कार्यालय सहयोगी	श्री कुमारी श्रेष्ठ	॥	९८१४१९६३६०
२६.	कार्यालय सहयोगी	श्री सरला छिम्माल	॥	९८१६१६४५३२
२७.	स.प्र.अधिकृत	श्री दुर्गाप्रसाद पौडेल	७	९८४६०५५८६४
२८.	अ.स.इन्जिनियर	श्री लिलाराम रोकाया	॥	९८६०४६२२५९
२९.	कम्प्युटर सहायक	श्री इन्दिरा वाग्ले आचार्य	॥	९८४६०९०८४८
३०.	कार्यालय सहयोगी	श्री अनिता कुमाल	॥	९८२७१६३१२०
३१.	स.प्र.अधिकृत	श्री काजीमान गुरुङ्ग	८	९८४०४३२९२८
३२.	अ.स.इन्जिनियर	श्री विशाल थापा	॥	९८४६४९८३१३
३३.	कम्प्युटर सहायक	श्री सम्भना अधिकारी मिश्र	॥	९८४६२४५२७४
३४.	कार्यालय सहयोगी	श्री रामहरी मिश्र	॥	९८५१०१३६४४
३५.	व.प्र. सहायक	श्री रामप्रसाद खनाल	९	९८४६१३०१२३
३६.	सि.स.इन्जिनियर	श्री मनोज कुमार वि.क.	॥	९८१४१४६३६३
३७.	कम्प्युटर सहायक	श्री मञ्जु आचार्य	॥	९८४६१९५७६६
३८.	ना.प्रा.स. कृषि	श्री मोहन वि.क.	॥	९८४६४३७८१९२
३९.	कार्यालय सहयोगी	श्री राममाया राना	॥	९८४६९७५५६४
४०.	व.प्र. सहायक	श्री लक्ष्मी अधिकारी	१०	९८४६७७३४५६
४१.	अ.स.इन्जिनियर		॥	रिक्त
४२.	कम्प्युटर सहायक	श्री सावित्री थापा	॥	९८४६१३९५४१
४३.	कार्यालय सहयोगी	श्री पार्वती सुवेदी अधिकारी	॥	९७६२७४७४२६
४४.	म.वि.नि.	श्री जानुका सुर्खाली	११	९८४६०९०१८८
४५.	सव-इन्जिनियर	श्री सन्देश मिश्र	॥	९८६३७७८०३७
४६.	कम्प्युटर सहायक	श्री मैना अधिकारी श्रेष्ठ	॥	९८०४१९०६८९
४७.	कार्यालय सहयोगी	श्री आशा घर्ती	॥	९८०६७५४८०२
४८.	स.प्र.अधिकृत	श्री नवराज कंडेल	१२	९८४६०५५२७०
४९.	सव-इन्जिनियर	श्री प्रदिप पौडेल	॥	९८५६०६४२४२
५०.	कम्प्युटर सहायक	श्री नर्वदा काफ्ले	॥	९८४६०२६०२६
५१.	कार्यालय सहयोगी	श्री विमला अछामी	॥	९८१६६९९६२९
५२.	स.प्र.अधिकृत	श्री चेतबहादुर दैरे	१३	९८४६०५५३६६
५३.	अ.स.इन्जिनियर	श्री सुनिल राना	॥	९८४६०११६०५
५४.	कम्प्युटर सहायक	श्री एलिना राना थापा	॥	९८६६०००५३०

सि.नं.	पद	नाम थर	वडा	सम्पर्क नं.
५५.	कार्यालय सहयोगी	श्री चन्द्राकुमारी थापा	,,	९८१६११५२२४
५६.	व.प्र. सहायक	श्री गोविन्दराज मिश्र	१४	९८५६०६०९३३
५७.	अ.स.इन्जिनियर	श्री हेमलाल दरै	,,	९८०६७०८२६०
५८.	कम्प्युटर सहायक	श्री शिव शर्मा पन्थ	,,	९८४६३७२४२५
५९.	कार्यालय सहयोगी	श्री विष्णुबहादुर आले मगर	,,	९८०५८९५६१७
६०.	ना.प्रा.स.	श्री रमेश निरौला	१०, ११	९८६१३९५४३३
६१.	ना.प्रा.स.	श्री स्मृति सुनार	१३, १४	९८२६६४२४८८
६२.	ना.प्रा.स.	श्री अनिल मिश्र	५, ६, ८	९८६१४५६७३१
६३.	ना.प.से.प्रा.	श्री राजन थापा	१०, ११	९८६८१८२२९६
६४.	ना.प.से.प्रा.	श्री निराज राना	१२, १३, १४	९८०६६९७४६५
६५.	ना.प.से.प्रा.	श्री तिर्थराज रानाभाट	७, ८, ९	९८१९४९१५९४
६६.	ना.प.से.प्रा.	श्री नारायणी पौडेल	५, ६	९८४६२३५२८५

(ग) नगरपालिकामा सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रमहरुमा कार्यरत कर्मचीहरुको विवरण :

सि.नं.	पद	नाम थर	कार्यक्रम	सम्पर्क नं.
१.	जनस्वास्थ्य अधिकृत	श्री सुगतचन्द्र हडुखले	स्वास्थ्य	९८४६७७०६६१
२.	जिल्ला संयोजक	श्री लुना राना	सामी	९८४९६७०५६९
३.	रोजगार संयोजक	श्री सुजिता थापा	रोजगार	९८४३०४३८१५
४.	इन्जिनियर	श्री कपिल रिजाल	जग्गा विकास	९८४०२४५२२५
५.	आर्किटेक्ट	श्री मन्दिर श्रेष्ठ	,,	९८२०६२४४१५
६.	कृषि स्नातक प्राविधिक	श्री प्रतिमा बगाले	कृषि प्राविधिक	९८६५००३१३६
७.	सूचना प्रविधि अधिकृत	श्री सुबोध घिमिरे	आइ.टि.	९८४६७२३४९५
८.	न्यायिक सहजकर्ता	श्री सुरज श्रेष्ठ	न्यायिक	९८६१९६२९०५
९.	एम.आई.एस.अप्रेटर	श्री विवेक गुरुङ्ग	सा.सु. र घटना दर्ता	९८१४१८०००७
१०.	आ.प्र.परामर्शकर्ता	श्री गोमा तिवारी	सामी	९८४६१३१३९५
११.	आ.प्र.परामर्शकर्ता	श्री हर्षित गुरुङ्ग	,,	९८२४१४६२०४
१२.	वित्तीय सहजकर्ता	श्री शरण खनाल	,,	९८४६०५५६८३
१३.	म.सा.परामर्शकर्ता	श्री बेन्जु भट्ट	,,	९८४४९०४७०७
१४.	अमिन	श्री अमन सेढाई	जग्गा विकास	९८६४४२७५२८
१५.	अमिन	श्री रोहित दरै	,,	९८०५८८७५३३
१६.	उच्चम विकास सहजकर्ता	श्री सुस्मिता थापा	मेड्पा	९८६२९८४४७२
१७.	प्रशासन सहायक	श्री ज्योती शर्मा	जग्गा विकास	९८४९९६३५७९
१८.	फिल्ड सहायक	श्री चन्द्र दरै	सा.सु. र घटना दर्ता	९८०६५९६३८९
१९.	प्रशासन सहायक	श्री सर्मिला थापा	गरिबसँग विश्वेश्वर	९८०६५४१९८२
२०.	प्रशासन सहायक	श्री आशिष श्रेष्ठ	हाइड्रो	९८६५४५४८२२

(घ) स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण :

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	स्वास्थ्य संस्था	सम्पर्क नम्बर
१.	श्री नविना न्यौपाने	मे.अधिकृत, आठौं	व्यास नगर अस्पताल	९८६१०२०१६६
२.	कल्पना कोइराला दाहाल	व.अ.न.नि., सातौं	व्यास नगर अस्पताल	९८५६०६३०४१
३.	श्री आशिष श्रेष्ठ	मे.ल्या.टे., सातौं	„	९८४६०७५९५१
४.	श्री आस्था श्रेष्ठ	अ.न.मी., चौथो	„	९८४६०९०२०६
५.	श्री पवित्रा पौडेल	ल्या.टे., पाँचौं	„	९८४६७७६७५१
६.	श्री सरिता बोटे	अ.हे.व., चौथो	„	९८६६०००८९८
७.	श्री सुशिला सेवा परियार	अ.न.मी., चौथो	„	९८४११५४९१९
८.	श्री तिला थापा	कार्यालय सहयोगी	„	९८०६५७६८८५
९.	श्री शान्ती सापकोटा	कार्यालय सहयोगी	„	९८०४१३१२४२
१०.	श्री सुनिल चन	ज.स्वा.नि., छैठौं	गजुरे स्वास्थ्य चौकी	९८५६०७०५६५
११.	श्री सविना गुरुङ्ग	सि.अ.न.मि., पाँचौं	„	९८४६६३६३९८
१२.	श्री अञ्जु भुजेल	सि.अ.न.मी., पाँचौं	„	९८४६९११६५८
१३.	श्री सुष्मा पुलामी	अ.हे.व., चौथो	„	९८४४४४२१९५
१४.	श्री पवित्रा मिश्र	ल्या.असिष्टेण्ट, चौथो	„	९८६४४६१६२१
१५.	श्री सृष्टी कार्की	अ.हे.व., चौथो	„	९८६४३७८५८५
१६.	श्री रिता परियार	कार्यालय सहयोगी	„	९८४६८२०४०५
१७.	श्री देविन्द्र कार्की	अ.हे.व., चौथो	कात्तिकेचौर स्वा.चौकी	९८४५०७३२७४
१८.	श्री रोमिना थापा	सि.अ.न.मी. पाँचौं	„	९८४५०९१६२४
१९.	श्री अनिता बुढा	अ.न.मी. चौथो	„	९८४७८७०९९८
२०.	श्री मिनाकुमारी तामाङ्ग रोका	कार्यालय सहयोगी	„	९८०६७११४३०
२१.	श्री सावित्री भट्टराई	सि.अ.न.मी., छैठौं	केशवटार स्वा.चौकी	९८४६६०८६९२
२२.	श्री नरेश बोहोरा	अ.हे.व., चौथो	„	९८४०४०५२२२
२३.	श्री लेखा आले	सि.अ.न.मी., चौथो	„	९८६९०८१६४७
२४.	श्री होममाया राना	कार्यालय सहयोगी	„	९८०६६७१२१५
२५.	श्री मिठुदेवी पौडेल	सि.अ.न.मी. छैटौं	सतिश्वारा स्वा.चौकी	९८४६३२९११२
२६.	श्री प्रेमप्रसाद यादव	अ.हे.व., चौथो	„	९८४५२६५०९०
२७.	श्री भगवती तिवारी	कार्यालय सहयोगी	„	९८४६४८८९२९
२८.	श्री हरिशचन्द्र न्यौपाने	व.ज.स्वा.नि., सातौं	घाँसीकुवा स्वा.चौकी	९८४६४९४८०९
२९.	श्री रजिना वाग्ले शाही	सि.अ.न.मी., पाँचौं	„	९८०६५४७८०८
३०.	श्री श्रीमाया श्रेष्ठ	सि.अ.न.मी., पाँचौं	„	९८४६३७१३८१
३१.	श्री गिता पन्थ	कार्यालय सहयोगी	„	९८४६४८७०९३
३२.	श्री मिलन सुर्खाली	ज.स्वा.नि., छैठौं	तनहुँसुर स्वास्थ्यचौकी	९८६३४१७८३५
३३.	श्री राजेन्द्रबहादुर कुँवर	अ.हे.व., चौथो	„	९८६८४६०९२७
३४.	श्री सीमा पन्थ	सि.अ.न.मी., पाँचौं	„	९८१८०००८५०

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	स्वास्थ्य संस्था	सम्पर्क नम्बर
३५.	श्री अनिषा खनाल	अ.न.मी., चौथो	,,	९८१७१४७६०५
३६.	श्री नर्मदा खनाल	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४५७७३७७५
३७.	श्री सन्तोष सोती	सि.अ.हे.व., पाँचौं	पोखरीभञ्ज्याङ स्वा.चौ.	९८४६४८८०४२
३८.	श्री डुमाया राना	सि.अ.न.मी., छैठौं	पोखरीभञ्ज्याङ स्वा.चौ.	९८०५८४३२५२
३९.	श्री मञ्जु तमाङ	सि.अ.हे.व., पाँचौं	,,	९८६६००९६३२
४०.	श्री अर्चना सेठाई	सि.अ.न.मी., पाँचौं	,,	९८४६६५७७२८
४१.	श्री निर्मला खनाल	अ.न.मी., चौथो	,,	९८४६४८८९७०
४२.	श्री विनिता आले	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४६२३३८५६
४३.	श्री रामप्रकाश ठाकुर	ज.स्वा.नी., छैठौं	रिस्ती स्वास्थ्य चौकी	९८६२५५२७५८
४४.	श्री एसिना पोखेल	सि.अ.न.मी., पाँचौं	,,	९८५६०६०९४५
४५.	श्री सन्ध्या कुँवर	सि.अ.न.मी. पाँचौं	,,	९८४६५८७२६२
४६.	श्री तिर्थबहादुर थापा	कार्यालय सहयोगी	,,	९८६५०२७५६२
४७.	श्री रामबहादुर गुरुङ्ग	सि.अ.हे.व., छैठौं	स्याम्घा स्वा.चौकी	९८४६०९२९५०
४८.	श्री पवित्रा मल्ल शाही	सि.अ.न.मी., पाँचौं	,,	९८१४१६१३१८
४९.	श्री विष्णुमाया ओझा	कार्यालय सहयोगी	,,	९८१६१७३८९२
५०.	श्री पुजा सोती	ज.स्वा.नी., छैठौं	रिस्ती २ स्वा.चौकी	९८४५५४५०५४
५१.	श्री विष्णुप्रिया सोती	सि.अ.न.मी., पाँचौं	,,	९८४६२३३९६७
५२.	श्री विरेन्द्र सोती	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४६६२९९९३
५३.	श्री उषा हड्खले	सि.अ.न.मी., पाँचौं	चारकुने आ.स्वा.के.	९८४६०१०९६३
५४.	श्री मिना लौडारी	हे.अ., पाँचौं	,,	९८६०४३९४१०
५५.	श्री सञ्चिता मिश्र	स्टाफ नर्स, पाँचौं	,,	९८४६५६००५५
५६.	श्री मिरा थापा मगर	कार्यालय सहयोगी	,,	९८०५८७३३५३
५७.	श्री सरिता मिश्र	हे.अ., पाँचौं	केरावारी आ.स्वा.के.	९८६३४१७९३४
५८.	श्री सम्भना थापा	स्टाफ नर्स, पाँचौं	,,	९८४१३०९५१३
५९.	श्री देवी श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४६३७४३४४
६०.	श्री उज्ज्वल न्यौपाने	अ.हे.व., चौथो	सिमलटार आ.स्वा.के.	९८४६०८८९४५
६१.	श्री प्रगती सोती खनाल	अ.न.मी., चौथो	,,	९८४६३०५८४१
६२.	श्री पवित्रा थापा	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४६३७५०४८
६३.	श्री दिक्षित न्यौपाने	कार्यालय सहयोगी	,, (स्वास्थ्य शाखा)	९८४७६०३५४९
६४.	श्री विन्दु गौतम काफ्ले	हे.अ., पाँचौं	पतेनी आ.स्वा.के.	९८४५४१५६७५
६५.	श्री शान्ती लामिछाने	अ.न.मी., चौथो	,,	९८४६३७२१७५
६६.	श्री दिलु थापा	कार्यालय सहयोगी	,,	९८१९१९८३९९
६७.	श्री सुस्मिता शाही	अ.हे.व., चौथो	पात्रा आ.स्वा.के.	९८६५१२१४३८
६८.	श्री रञ्जु गुरुङ्ग	सि.अ.न.मी., पाँचौं	,,	९८०६७०८४००
६९.	श्री कोपिला न्यौपाने	कार्यालय सहयोगी	,,	९८०६५७४१९०
७०.	श्री हिरा गुरुङ्ग	सि.अ.हे.व., पाँचौं	रानीटारी श.स्वा.के.	९८४६०४३२५७

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	स्वास्थ्य संस्था	सम्पर्क नम्बर
७१.	श्री रिता खनाल	कार्यालय सहयोगी	,,	९८०६७७२०४६
७२.	श्री शिवशंकर चौधरी	अ.हे.व., चौथो	शिशुघाट श.स्वा.के.	९८०६८३२९७७
७३.	श्री भरना दुरा	अ.न.मी., चौथो	,,	९८०६६९६२६७
७४.	श्री अञ्जना दुङ्गना	कार्यालय सहयोगी	शिशुघाट श.स्वा.के.	९८१६६४३५१३
७५.	श्री अपेक्षा बोटे	हे.अ., पाँचौं	मादीबेसी श.स्वा.के.	९८२७१५९७६३
७६.	श्री दिव्य सुनार परियार	कार्यालय सहयोगी	,,	९८१६१९७४२४
७७.	श्री सुकमाया गुरुङ्ग	सि.अ.हे.व., पाँचौं	छापथोक श.स्वा.के.	९८६६०२१२८६
७८.	श्री केशकुमारी गुरुङ्ग	कार्यालय सहयोगी	,,	९८०६७६२५५०
७९.	श्री तपस्या दाहाल	अ.हे.व., चौथो	सोतीबेशी श.स्वा.के.	९८६९५५३७४९
८०.	श्री सुष्मा तिमल्सेना	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४०५७५२९
८१.	श्री अमनकानु बाँनिया	अ.हे.व., चौथो	बर्लाची श.स्वा.के.	९८४९८१५८९८
८२.	श्री करिस्मा मगर	अ.न.मी., चौथो	,,	९८१५१६९८५०
८३.	श्री पार्वती श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४६२४२७४५
८४.	श्री सावित्री आले	अ.हे.व., चौथो	दुम्सीचौर श.स्वा.के.	९८४६४२०४६०
८५.	श्री गीता पाण्डे	अ.न.मी., चौथो	,,	९८४६०६३९९६
८६.	श्री काशीराम दैरै	कार्यालय सहयोगी	,,	९८१९१४२६७
८७.	श्री सचिता मल्ल	अ.हे.व., चौथो	बेलटारी श.स्वा.के.	९८४८४४९०८४
८८.	श्री वर्षा कैनी	अ.न.मी., चौथो	,,	९८६४३७७६८२
८९.	श्री पुन्ना न्यौपाने	कार्यालय सहयोगी	,,	९८४०१९९३९९
९०.	श्री अञ्जु पोखेल बराल	सि.अ.हे.व., पाँचौं	छिर्कन श.स्वा.केन्द्र	९८४६०८९२८३
९१.	श्री बसन्ती शाही ठकुरी	सि.अ.न.मी., पाँचौं	,,	९८१६१६६३९९
९२.	श्री शान्ता दवाडी	कार्यालय सहयोगी	,,	९८१६१३३६३७५
९३.	श्री अम्बिका सिग्देल	अ.हे.व., चौथो	छाब्दी श.स्वा.केन्द्र	९८४६०४७७४४
९४.	श्री सुनिता न्यौपाने	कार्यालय सहयोगी	,,	९८६४४२५७६८
९५.	श्री सरोज मिश्र	व.कविराज नि.,सातौं	शिशुघाट आ.औ.	९८४६१३१४६५
९६.	श्री सुरेन्द्र ठाकुर	वैद्य निरीक्षक, छैठौं	,,	९८०८०३५२११
९७.	श्री लक्ष्मी श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	,,	९८२५१७४११७
९८.	श्री मनु सिंह	औषधी कुटुवा	,,	९८०६६५९९९१
९९.	श्री राम श्रेष्ठ महतो	कविराज निरीक्षक, छैठौं	रिस्ती आ.औ.	९८६८८२१२३०
१००.	श्री रमिला अधिकारी	औषधी कुटुवा	,,	९८४६९६९१२३
१०१.	श्री भगवती सोती	कार्यालय सहयोगी	,,	९७६५९४५४१९
१०२.	श्री विवेक पौडेल	कविराज निरीक्षक, छैठौं	केशवटार आ.औ.	९८५६०५५१०६
१०३.	श्री पुनिता कुमारी महतो	वैद्य	,,	९८६४०४७४३५
१०४.	श्री सुकबहादुर थापा	कार्यालय सहयोगी	,,	९८०६७८७१०३
१०५.	श्री सविता भट्टराई तिवारी	औषधी कुटुवा	,,	९८४६२३५१३६

२०८२ बैशाखदेखि फागुन मसान्तसम्मको शाखागत र
वडागत प्रगति विवरण

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद विकास शाखाको गतिविधि

श्री केदारराज आचार्य
उपसचिव

(क) शिक्षातर्फ :

नेपालको संविधानले शिक्षालाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरी माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहलाई सुम्पेको छ । सोही अनुरूप स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा २३ वटा शिक्षा सम्बन्धी कार्यहरू स्थानीय तहले सम्पादन गर्ने गरी तोकिएको छ । संघीय र प्रदेश सशर्त अनुदानका साथै व्यास नगरपालिकाले आन्तरिक बजेटमा समेत शिक्षालाई प्राथमिकतामा राखेर विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी शैक्षिक गुणस्तर सुधारलाई प्राथमिकता दिदै आएको छ । विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना (SESP) अन्तर्गतको सशर्त अनुदानका कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र (CEHRD) सानोठिमी भक्तपुरले तयार पारेको कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधिको आधारमा विद्यालयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रकम निकासा गरी सोही अनुरूप कार्यसम्पादन गर्न विद्यालयलाई निर्देशित गरिएको छ ।

विद्यालयमा जाने निकासा रकमको सही सदुपयोग गर्न निकासासँगै कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रिया उपलब्ध गराई अनुगमन र मूल्याङ्कनलाई समेत प्राथमिकता दिदै आएको छ । व्यास नगरपालिकाले एकीकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (IEMIS) मा विद्यालयलाई अनलाइन तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्न लगाई विद्यालयमा जाने निकासा सोही तथ्याङ्कको आधारमा निकासा गर्दै आएको छ । विद्यालयमा जाने निकासा अनुदान रकममा शिक्षक तथा कर्मचारीको तलब भत्ता, छात्रवृत्ति, दिवा खाजा, पाठ्यपुस्तक, स्यानेटरी प्याड, शैक्षिक गुणस्तरका कार्यक्रम लगायतका शीर्षकमा रकम निकासा हुने गरेको छ ।

विद्यालयहरूमा शिक्षक डायरी र विद्यार्थी डायरी वितरण गरिएको छ । सामुदायिक विद्यालयमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी गुणस्तरीय शिक्षाको प्रवर्द्धन गर्न आधारभूत तह (कक्षा ६-८) देखि मा.वि. (कक्षा ९-१२) तहसम्म आइ.सि.टी. ल्याब, विज्ञान प्रयोगशाला र ई-पुस्तकालय स्थापना गरिएका छन् । विद्यार्थीको स्वास्थ्य तथा पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउन प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रदेखि ५ कक्षासम्मका बालबालिकाका लागि दिवा खाजाको व्यवस्था गरिएको छ । छात्राको भर्ना दर र टिकाउ दर वृद्धि गर्न आधारभूत तहमा १०० प्रतिशत छात्रा छात्रवृत्ति, छात्रा शौचालय र स्यानेटरी प्याडको समेत व्यवस्था गरिएको छ । शैक्षिक सत्र २०८१ मा सामुदायिक विद्यालयहरूमा वितरण गरिएको २० वटा प्याड डिस्पोजल मेसिनको समेत अनुगमन गरी निरन्तरता दिइएको छ ।

विद्यालयमा कक्षा १ देखि स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन गरिएको छ । विद्यालय तहका परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा शैक्षिक सत्र २०८१ देखि कक्षा ५ को परीक्षा सम्बन्धित विद्यालयमा केन्द्र कायम गरी सम्बन्धित विद्यालयकै प्रधानाध्यापकलाई केन्द्राध्यक्ष बनाई परीक्षा सञ्चालन गरिएको तथा उत्तर पुस्तिका परीक्षण शिक्षा शाखाबाट गराई सोही अनुसार नतिजा प्रकाशन गरिएको तथा ग्रेडवृद्धि परीक्षा समेत सञ्चालन गरिएको छ । साथै नगरस्तरीय कक्षा ८ को परीक्षालाई परीक्षा केन्द्र कायम गरी परीक्षा सञ्चालन गरिएको तथा उत्तर पुस्तिका परीक्षणका लागि केन्द्र कायम गरी सम्पन्न गरिएको र सोही अनुसार नतिजा प्रकाशन गरिएको छ । मूलधारमा नियमित पठनपाठन गर्नबाट बञ्चित भएका बालबालिकाका लागि आधारभूत र माध्यमिक तहमा खुल्ला तथा वैकल्पिक सिकाईलाई प्रभावकारी बनाउन

खुल्ला विद्यालय र धार्मिक विद्यालय सञ्चालनमा छन् । शिक्षकको क्षमता विकास गर्न तालिम लगायत पेशागत कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका छन् ।

शैक्षिक गुणस्तर सुधारको लागि नगरपालिकाले पनि नियमित रूपमा बजेट विनियोजन गर्दै आएको छ । बाल विकास सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीहरूका लागि थप पारिश्रमिक, प्र.अ. थप भत्ता, स्वयंसेवक शिक्षक व्यवस्थापन, क्षमता विकास तालिम, भौतिक निर्माण र मर्मत, विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, गोष्ठी, बैठक, आन्तरिक परीक्षा व्यवस्थापन, छात्रवृत्ति र संस्थागत सुधार गर्न बजेट व्यवस्था गर्दै आएको छ । नगरपालिकाले सबै विद्यालयमा न्यूनतम एक कम्प्युटर र एक फोटोकपी मेसिन व्यवस्थापन, अभिभावक विहिन तथा सडक बालबालिकाहरूलाई निःशुल्क आवसीय शिक्षा, प्रविधिको प्रयोग तथा प्राविधिक सहायताबाट शैक्षिक प्रणालीलाई सबल बनाउने प्रयास गरिरहेको छ । त्यस्तै पढ्नका लागि कोठा (Room To Read) संस्थाले बालिका शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ ।

व्यास नगरपालिका वडा नं.७ शेषमटार स्थित अभिभावक विहिन बालबालिका, सडक बालबालिका र शिक्षाबाट बञ्चित बालबालिकाहरूको लागि निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट व्यवस्थापन हुने गरी आवसीय सुविधा सहित “व्यास नगर समता विद्यालय” सञ्चालन गरिएको छ । वि.सं.२०७८ देखि कक्षा ५ सम्म सञ्चालन गरिएको उक्त विद्यालय शैक्षिक सत्र २०८२ मा कक्षा १ देखि ८ सम्ममा छात्र ४० र छात्रा २५ गरी जम्मा ६५ विद्यार्थीहरू अध्ययनरत छन् ।

नगरपालिका अन्तर्गत ६ वटा विद्यालयहरूमा विशेष स्रोत कक्षा सञ्चालनमा रहेको छ । ४ वटा विद्यालयमा बौद्धिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरू, १ वटा विद्यालयमा न्यूनदृष्टि एवं दृष्टिविहिन बालबालिकाहरू र १ वटा विद्यालयमा सुस्त श्रवण बालबालिकाहरू गरी जम्मा स्रोत कक्षातर्फ ९० जना बालबालिकाहरू अध्ययन गरिरहेका छन् । स्रोत कक्षातर्फ १ जना लेखाजोखा केन्द्र संयोजक, ६ जना स्रोत शिक्षक र ९ जना आया (केयरटेकर) कार्यरत रहेका छन् ।

परम्परागत धार्मिक प्रकृतिका विद्यालय अन्तर्गत व्यास ५ स्थित महर्षि वेदव्यास संस्कृत गुरुकुल विद्यालय कक्षा ६ देखि ८ सम्म सञ्चालनमा रहेको छ । शैक्षिक सत्र २०८१ मा कक्षा ६ मा ४ जना, कक्षा ७ मा ३ जना र कक्षा ८ मा ४ जना गरी जम्मा ११ जना विद्यार्थीहरू अध्ययन गरिरहेका छन् । विद्यालयमा पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट स्वीकृत अनिवार्य विषयहरू र ऐच्छिक विषयको रूपमा संस्कृततर्फका विषयहरू पठनपाठन हुँदै आएको छ । त्यस्तै व्यास ४ र ६ मा जम्मा ६ वटा मदर्शाहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । यी मदर्शाहरूमा विहान बेलुकाको समयमा मुस्लिम समुदायका बालबालिकाहरूले आफ्नो धार्मिक शिक्षा आर्जन गर्दछन् । यसका लागि नगरपालिकाले वार्षिक रूपमा अनुदान रकम उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

व्यास नगरपालिका तनहुँ जिल्लाको अन्य स्थानीय तहको तुलनामा दरबन्दी, भौतिक संरचना र सिकाई उपलब्धि जस्ता पक्षमा विगतदेखि नै अगाडि रहेको छ । विद्यालयहरूको संख्या पर्याप्त रहेको तर तहगत र विषयगत दरबन्दीहरू सो अनुसार व्यवस्था हुन सकेको छैन । शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको परिपत्र अनुसार दरबन्दी मिलानको क्रममा प्राथमिक तहको ५३ वटा दरबन्दी कटौती भएको अवस्था छ । शिक्षक तालिम र व्यवस्थापनको विषय स्थानीय स्तरमा सबैभन्दा बढी चुनौतीपूर्ण विषय बन्दै गएको छ । प्रधानाध्यापकहरूबाट प्रस्तावित विद्यालय विकास प्रस्तावको आधारमा सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा सम्बन्धित तहकै प्रधानाध्यापकको व्यवस्था गरिएको छ । तर पर्याप्त मात्रामा विद्यालयहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, नेतृत्व विकास र क्षमता विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न सकिएको छैन । अनुगमन, सुपरिवेक्षण र निरीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न सकिएको छैन । सामुदायिक विद्यालयको

प्राथमिक तहमा कक्षा अनुसार शिक्षकको व्यवस्था नहुनु, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा विषयगत रूपमा शिक्षकको व्यवस्था नहुनुले तोकिएको सिकाई उपलब्धि सहित कक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थीको संख्या कम रहनु शिक्षाको प्रमुख चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

शैक्षिक संस्थाहरूको संख्यात्मक विवरण :

शैक्षिक सत्र २०८२ को तथ्याङ्क अनुसार यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र सामुदायिक आधारभूत विद्यालय ४६ वटा, संस्थागत आधारभूत विद्यालय १३ वटा, सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय २३ वटा, संस्थागत माध्यमिक विद्यालय १८ वटा र सामुदायिक क्याम्पस १ र संस्थागत क्याम्पस ३ वटा रहेका छन् । नमूना माध्यमिक विद्यालय २ वटा, समुदायमा आधारित बाल विकास केन्द्र ६ वटा र सामुदायिक सिकाई केन्द्र ८ वटा रहेका छन् । तहगत विद्यालय संख्यालाई तलको तालिकामा प्रष्ट पारिएको छ ।

नगरपालिकामा सञ्चालित तहअनुसार वडागत शैक्षिक संस्थाहरूको विवरणलाई देहाय अनुसार रहेको छ :

वडा	आधारभूत		माध्यमिक		जम्मा		क्याम्पस	
	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत
१.	२	२	२	५	४	७	१	०
२.	१	०	२	१	३	१	०	०
३.	०	०	२	२	२	२	०	१
४.	२	०	०	५	७	०	०	२
५.	४	३	३	२	७	५	०	०
६.	७	२	२	०	९	२	०	०
७.	३	१	१	१	४	२	०	०
८.	५	०	०	०	५	०	०	०
९.	२	०	१	०	३	०	०	०
१०.	१	१	४	१	५	२	०	०
११.	७	१	१	१	८	२	०	०
१२.	५	२	२	०	७	२	०	०
१३.	५	१	२	०	७	१	०	०
१४.	२	०	१	०	३	०	०	०
जम्मा	४६	१३	२३	१८	६९	३१	१	३

१.	प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र वा पूर्व प्राथमिक तह मात्र सञ्चालित	संस्थागत ९	सामुदायिक ९
२.	सामुदायिक सिकाई केन्द्र	८	

विद्यार्थी विवरण : शैक्षिक सत्र २०८२ को IEMIS Report अनुसार सामुदायिक विद्यालयहरूमा बाह्र हजारभन्दा बढी विद्यार्थीहरू अध्ययन गरिरहेको देखिन्छ । करिब ४७ प्रतिशत छात्रा र ५३ प्रतिशत छात्रको सहभागिता रहेको छ । तहगत विद्यार्थी विवरण तलको तालिकामा देखाएको छ ।

कक्षा	सामुदायिक विद्यालयतर्फ			संस्थागत विद्यालयतर्फ		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
बाल विकास	६७५	५९८	१,२७३	५९८	९७१	१,५६९
कक्षा १ देखि ५ सम्म	१,५९०	२,२३५	३,८२५	१,९०५	१,८०५	३,७१०
कक्षा ६ देखि ८ सम्म	१,१०५	१,४५०	२,५६१	१,२४०	१,२१२	२,४५२
कक्षा ९ देखि १० सम्म	७५०	९१२	१,६६२	६७०	७३५	१,४०५
कक्षा ११ देखि १२ सम्म	७४५	७५२	१,५१७	३८६	३१६	७०२
जम्मा	४,८८५	५,९४५	१०,८३२	४,५९९	५,०३९	९,६३८
	छात्रा : ९४८४		छात्र : १०,९८४	कुल: २०,४६८		

शिक्षक दरबन्दी विवरण :

सि.नं.	नगरपालिका अनुदान शिक्षक	माध्यमिक तह	आधारभूत तह	जम्मा
१.	स्वयंसेवक शिक्षक	३	२७	३०

प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता	संघीय	आन्तरिक	जम्मा
	७७	८	८५

विद्यालय कर्मचारी :

सि.नं.	कर्मचारी	संघीय	आन्तरिक	जम्मा
१.	लेखापाल	२५	०	२५
२.	सहयोगी	७३	०	७३

स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत शिक्षक विवरण

सि.नं.	तह	स्थायी	करार	राहत	प्राविधिक धार	शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान	जम्मा
१.	प्राथमिक	३४२	५	१८	०	०	३६५
२.	निम्न माध्यमिक तह	८९	४	२३	०	५	१२१
३.	माध्यमिक तह	६९	०	२०	४	२१	११४
४.	साविक उच्च मा.वि. तह	०	२६	०	०	०	२६
	जम्मा	५००	३५	६१	४	२६	६२६

प्राविधिक धार सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय

सि.नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	प्राविधिक धार	अनुमति
१.	श्री सत्यवती मा.वि.	व्यास २	कम्प्युटर इन्जिनियरिङ	CEHRD
२.	श्री निर्मल मा.वि.	व्यास १	सिभिल इन्जिनियरिङ	CTEVT

३.	श्री उदय मा.वि.	व्यास ५	सिभिल इन्जिनियरिङ	CTEVT
४.	श्री जनजुक्त शाही मा.वि.	व्यास ५	पशु विज्ञान	CTEVT

खुला विद्यालय सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय

सि.नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	प्रकार	अनुमति
१.	श्री निर्मल मा.वि.	व्यास १	खुला विद्यालय समेत	कक्षा ९-१०

धार्मिक विद्यालय सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय

सि.नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	प्रकार	अनुमति
१.	श्री महर्षि वेदव्यास विद्याश्रम गुरुकुल	व्यास ५	धार्मिक	कक्षा ६-८

आ.व.२०८२/०८३ अन्तर्गत व्यास नगरपालिका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद विकास शाखाको दोश्रो चौमासिकसम्मको प्रगति विवरण

क. शिक्षातर्फ :

- विद्यालयहरूको शैक्षिक सत्र २०८२ को प्रथम त्रैमासिक परीक्षा लगायत कक्षा १० (एस.ई.ई.) को पूरक परीक्षा र कक्षा १२ को पूरक परीक्षा अनुगमन गरिएको ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूको आ.व.०८१/०८२ को आर्थिक कारोबारको अन्तिम लेखापरीक्षण गर्न लेखापरीक्षकहरू खटाई कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- समायोजित विद्यालयका शिक्षक दरबन्दी सहित संघीय शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदानतर्फ यस पालिकाका लागि प्राप्त माध्यमिक तहका २२ कोटा र आधारभूत ५ कोटामा विषयगत शिक्षक पदपूर्ति गरिएको ।
- वैदेशिक रोजगार सन्तति छात्रवृत्तिका लागि सूचना सम्प्रेषण गरी २१ जना निवेदकहरूको निवेदन सङ्कलन गरी वैदेशिक रोजगार बोर्डमा पठाइएको ।
- शिक्षकहरूको तलबी प्रतिवेदन राष्ट्रिय शिक्षक किताबखानाबाट पारित गरिएको ।
- ३ पटक नगर शिक्षा समिति, ४ पटक सामाजिक विकास समितिको बैठक बसी विभिन्न शिक्षासँग सम्बन्धित आवश्यक निर्णयहरू गरी कार्यान्वयन गरिएको ।
- व्यास नगरपालिका अन्तर्गतका उत्कृष्ट विद्यालय, शिक्षक, दीर्घ सेवारत शिक्षक, निवृत्त शिक्षक र उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई पुरस्कार तथा सम्मानका लागि तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको ।
- शिक्षकहरूको छुट प्राविधिक ग्रेडसम्बन्धी परिपत्र गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको ।
- विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न सामुदायिक विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरू तथा प्रधानाध्यापकहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- नवप्रवेशी शिक्षकहरूलाई शिक्षक मेन्टरिङ, नगर स्तरीय शिक्षक विद्यार्थी प्रतिभा पहिचान, माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई वृत्ति परामर्श तथा मार्गनिर्देशन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको ।
- सिकाई आपुरण तथा द्रुत सिकाई योजना Recovery and Accelerated Learning (ReAL) Plan सँग सम्बन्धित कार्यक्रमको अभिमुखीकरण गरी Base Line and End line निदानात्मक परीक्षा सञ्चालन गरिएको ।

- सामुदायिक विद्यालयहरू कक्षा (६-१२) मा अध्ययनरत किशोरावस्थाका छात्राहरूको लागि महिनावारी समयमा निःशुल्क स्यानेटरी प्याड विद्यालयहरूलाई वितरण गरिएको ।
- व्यास नगर प्रज्ञा प्रतिष्ठानद्वारा मिति २०८२ पौष १०, ११ र १२ गते सञ्चालन भएको ठाडो भाकाको गीत प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरी सम्पन्न भएको छ, जसबाट ठाडो भाकाको गीत युवा पुस्तालाई सिकाउने तथा परम्परागत संस्कृति जर्गेना गर्ने परम्परागत कलाको संरक्षण, भाषिक दक्षता र सांगितिक कौशल विकास, साँस्कृतिक पहिचान र संरक्षणमा टेवा पुगेको छ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष, प्रधानाध्यापक र सहायक प्रधानाध्यापकहरूलाई ISO GUIDELINE ORIENTATION कार्यक्रम सञ्चालन सम्पन्न गरिएको ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम (हाम्रो व्यास नगर) शिक्षण सिकाई निर्देशिका मस्यौदा लेखन कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- व्यास नगरपालिका सुत्केरी सट्टा शिक्षक व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१ अनुसार प्रसुति बिदामा रहनु भएका शिक्षकहरूको सट्टामा १० जना सुत्केरी सट्टा शिक्षक व्यवस्थापन गरिएको ।
- आ.व.२०८२।०८३ मा स्वीकृत कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरणका लागि विद्यालयमा पुस्तकालय तथा ICT व्यवस्थापन (फिक्सिड, किताब खरिद तथा इ पुस्तकालय समेत) शीर्षकको कार्यक्रमका लागि विद्यालय छनौट गरी कार्यक्रम वितरण गरी सम्पन्न गरिएको ।
- नगर स्तरीय आधारभूत तह कक्षा ५ र ८ को परीक्षाको कार्यतालिका सार्वजनिक गरी वार्षिक परीक्षाको आवश्यक तयारी तथा व्यवस्थापन गरिएको ।
- विद्यालय अनुगमन तथा दैनिक नियमित प्रशासनिक काम गरिएको ।

विद्यालय सुशासन तथा पारदर्शीतामा गरिएका प्रयासहरू :

- शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको मासिक तलब भत्ता निकासी गरी निकासी सम्बन्धी जानकारी गराइएको ।
- आर्थिक वर्ष सुरुवातमा विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूको सहभागितामा वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरिएको ।
- विद्यालयहरूमा लेखा प्रणाली/जिन्सी व्यवस्थापनको लागि क्षमता विकासका कार्यक्रम गरिएको ।
- IEMIS लाई व्यवस्थित/विश्वसनीय बनाउन साथै तथ्याङ्क शुद्धीकरण गर्न प्रत्येक वर्ष कार्यशाला सञ्चालन गर्ने गरिएको साथै तथ्याङ्क सत्यापनको कार्य गरिएको ।
- आवश्यकता अनुसार प्रधानाध्यापक बैठक राखी सूचना, निर्देशन प्रवाह गर्नुको साथै विद्यालयहरू बीच आपसी अनुभव आदान प्रदान गर्ने गरिएको ।
- लेखापरीक्षण पूर्व विद्यालयहरूले सामाजिक परीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गरिएको ।
- राष्ट्रिय किताबखानाबाट शिक्षकहरूको तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता निकासी दिने गरिएको ।

ख. खेलकुदतर्फ :

- दोश्रो मेयरकप खुला पुरुष वडा स्तरीय भलिबल प्रतियोगिता-२०८२ सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
- नगरस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको र जिल्ला स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितामा सहभागिता जनाई जिल्लामा द्वितीय स्थान हाँसिल गरेको ।
- स्थानीय तह स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरी विभिन्न विधामा खेलाडीहरू छनौट गरिएको ।
- जिल्ला स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता-२०८२ मा विद्यार्थीहरू सहभागी गराई जिल्लामा द्वितीय स्थान हाँसिल गरेको ।

- ४ वटा नगर खेलकुद समितिको बैठक बसी विभिन्न आवश्यक निर्णयहरु गरी कार्यान्वयन गरिएको ।
- नगरस्तरीय अन्तर वडा भलिबल प्रतियोगिता सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
- नगरस्तरीय कराँते प्रतियोगिता सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
- २०८२ माघ १६ गते ४४ कि.मी. दुरीको आठौँ व्यास नगर अल्ट्रा म्याराथन प्रतियोगिता सञ्चालन गरी सम्पन्न गरी पुरस्कार वितरण गरिएको ।

शैक्षिक संस्था र प्रमुखको विवरण

सामुदायिक क्याम्पस प्रमुख तथा विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुको विवरण :

क्र.स.	क्याम्पस/विद्यालयको नाम	वडा	प्रमुख/प्र.अ.	प्र.अ.सम्पर्क
१.	आदिकवि भानुभक्त क्याम्पस	१	श्री महाप्रसाद हड्खले	९८५६०७९८५८
२.	जलदेवी मा.वि.	१	श्री मिनु सेञ्चुरी	९८४६६४३२७१
३.	निर्मल मा.वि.	१	श्री गणेशचन्द्र बस्नेत	९८५६०६००३९
४.	बालमन्दिर मा.वि.	२	श्री राजेन्द्रप्रसाद खनाल	९८४६०९०४८८
५.	सत्यवती मा.वि.	२	श्री इन्द्रप्रसाद पौडेल	९८४६०५५७०६
६.	महर्षि वेदव्यास संस्कृत मा.वि.	३	श्री चेतनारायण लामिछाने	९८४९७९३८९१
७.	शिव पाञ्चायन मा.वि.	३	श्री तोया गिरी	९८४६१९२६२७
८.	जनजुक्त शाही मा.वि.	५	श्री ज्ञानेन्द्र न्यौपाने	९८४६४१६०५३
९.	उदय मा.वि.	५	श्री राजु ढकाल	९८५६०६००५४
१०.	पराशर मा.वि.	५	श्री रामदत्त पौडेल	९८४६०९०३१०
११.	महेन्द्रज्योति मा.वि.	६	श्री हरिराज काफ्ले	९८४६३७५३८०
१२.	इन्दु मा.वि.	६	श्री सन्तोष न्यौपाने	९८४६०६२३८६
१३.	क्यामिन मा.वि.	७	श्री सूर्यमणि पौडेल	९८४६०९०९२७
१४.	माहेन्द्री मा.वि.	९	श्री अमृतबहादुर थापा	९८४६०९०६४५
१५.	चण्डिदेवी रा.मा.वि.	१०	श्री रामचन्द्र पोखेल	९८५६०६४४४२
१६.	सर्वज्योति मा.वि.	१०	श्री मनु सापकोटा पौडेल	९८४६०४६३१३
१७.	शिव मा.वि.	१०	श्री रामप्रसाद सापकोटा	९८४६२४६०४०
१८.	भानु मा.वि.	१०	श्री प्रेमबहादुर दैरे	९८४६०६२५२७
१९.	अमर सिं मा.वि.	११	श्री प्रताप गैरे	९८४६१७९२४३
२०.	वाराही मा.वि.	११	श्री हिराबहादुर अधिकारी	९८४६०६७१००
२१.	सिद्धेश्वरी मा.वि.	१२	श्री नारायणप्रसाद अधिकारी	९८४६४९७५०८
२२.	अमरज्योति मा.वि.	१२	श्री रघुनाथ पण्डित	९८४६०५९२९२
२३.	जनजागृति गंगा मा.वि.	१३	श्री तीर्थ वर्देवा परियार	९८४६२०४०८१
२४.	केशवटार मा.वि.	१४	श्री विनोद अर्याल	९८४७३०७८७२
२५.	शुक्र आ.वि.	५	श्री टिकाराम दाहाल	९८४६०६२८६५
२६.	रत्नज्योति आ.वि.	६	श्री देउराज गुरुङ्ग	९८४६०८३०६७

क्र.स.	क्याम्पस/विद्यालयको नाम	वडा	प्रमुख/प्र.अ.	प्र.अ.सम्पर्क
२७.	अमृत आ.वि.	६	श्री रविचन्द्र वाग्ले	९८४६७४५०९४
२८.	माहेन्द्री आ.वि.	६	श्री गणेशबहादुर क्षेत्री	९८५६०६०९४७
२९.	शंकर आ.वि.	६	श्री सिता रिमाल	९८२४९४२०६२
३०.	शहिदधर्म आ.वि.	८	श्री कृष्णमाया गुरुङ्ग	९७०५८७३९२९
३१.	लक्ष्मी आ.वि.	९	श्री राजेन्द्रप्रसाद आचार्य	९८४६४३६९९८
३२.	सरस्वती आ.वि.	९	श्री जोहर अलि	९८४२७६३०२
३३.	जनता आ.वि.	१०	श्री विष्णुबहादुर वि.क.	९८९४९९७४०८
३४.	चण्डेश्वरी आ.वि.	११	श्री श्रीप्रसाद न्यौपाने	९८४६३७५५३०
३५.	बसन्त आ.वि.	११	श्री माधव खनाल	९८५६०६०००९
३६.	चण्डिका आ.वि.	११	श्री सुरेन्द्र अधिकारी	९८४६०९०९२०
३७.	मत्स्यकन्या आ.वि.	१२	श्री सुनिता देवकोटा	९८४५९९४४३०
३८.	सिद्धबेनी आ.वि.	१३	श्री रोदन थापा मगर	९७६२७४७३३९
३९.	गुदीफच्याङ्ग आ.वि.	१३	श्री विन्दु थापा मगर	९८४६२७५२६५
४०.	अमरज्योति आ.वि.	१४	श्री जगबहादुर थापा	९७०९९९५०६४
४१.	बुद्ध दाहाल प्रा.वि.	१	श्री कमला पौडेल	९८४६०२४०२४
४२.	जनसेविका प्रा.वि.	१	श्री माधवी पण्डित	९८४६५९२९८८
४३.	जनसेवा प्रा.वि.	२	श्री शारदा थापा अधिकारी	९८४६०९०७४९
४४.	वेदव्यास प्रा.वि.	४	श्री सिता वाग्ले	९८४६९३९७९९
४५.	मदर्शा आ.वि.	४	श्री सत्तार मियाँ	९८४६९३०५८४
४६.	सिन्धू प्रा.वि.	५	श्री मदन वाग्ले	९८४६०२६२३०
४७.	मानुङ प्रा.वि.	५	श्री भुलबहादुर थापा	९८०४९८८९२९
४८.	संगम प्रा.वि.	५	श्री सुरेन्द्रराज खनाल	९८४६७९३९०८
४९.	जनज्योति प्रा.वि.	६	श्री अञ्जना गिरी	९८२६९७२५९३
५०.	अमर प्रा.वि.	६	श्री मनिसा श्रेष्ठ	९८४४९०४६६९
५१.	देउराली प्रा.वि.	६	श्री सितादेवी लम्साल	९८४६०६७४०२
५२.	बसन्तकाली प्रा.वि.	७	श्री पुरुषोत्तम न्यौपाने	९८९६६८९४९५
५३.	व्यास नगर समता विद्यालय	७	श्री अर्जुन सुनार	९८४६४५५५९९
५४.	पञ्चज्योति प्रा.वि.	७	श्री प्रमिला कुमाल गिरी	९८४६७७६८७०
५५.	सोमाजन प्रा.वि.	८	श्री प्रेमराज सोती	९८४६२३३६३३
५६.	सहजीवन प्रा.वि.	८	श्री इन्दिरा घिमिरे	९८४६५९०५८०
५७.	कृष्णालय प्रा.वि.	८	श्री शान्ता न्यौपाने पौडेल	९८६४६६६२२३
५८.	नयाँज्योति प्रा.वि.	८	श्री कृष्णचन्द्र मिश्र	९८४६३९४६०७
५९.	तातोपानी प्रा.वि.	११	श्री शान्ता सेठाई कैनी	९८४६०९०९९९
६०.	जनकल्याण प्रा.वि.	११	श्री मदन अधिकारी	९८४३५५७५९६

क्र.स.	क्याम्पस/विद्यालयको नाम	वडा	प्रमुख/प्र.अ.	प्र.अ.सम्पर्क
६१.	सूर्योदय प्रा.वि.	११	श्री पूजा थापा	९८४४९२६०२९
६२.	जनमिलन प्रा.वि.	१२	श्री विमला के.सी	९८२६१६३७०४
६३.	वि.पि. प्रा.वि.	१२	श्री दिलकुमारी वि.क.	९८४६२७४२४७
६४.	छाब्दी बाराही आ.वि.	१२	श्री गोमबहादुर राना	९८५६०६४००५
६५.	कर्लुङ्ग प्रा.वि.	१२	श्री पदमबहादुर पन्त	९८५६०६४३५०
६६.	बाल कल्याण प्रा.वि.	१३	श्री ईश्वरी पन्थ	९८४६०९२५८८
६७.	बुद्ध प्रा.वि.	१३	श्री नविना थापा	९८१८८३०८२८
६८.	बेनीमित्र प्रा.वि.	१३	श्री किशोर सुनाम	९८१३११८५७३
६९.	केशवटार प्रा.वि.	१४	श्री विना थापा	९८२५१६४७०५

संस्थागत कलेज/विद्यालय तथा प्रमुख/प्रधानाध्यापकहरुको विवरण :

सि.नं.	कलेज/विद्यालयको नाम	वडा	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१.	बाराही कलेज	३	श्री प्रकाश खड्का	९८४६३७४७८०
२.	दमौली कलेज	४	श्री राजेन्द्र कैनी	९८४६०६२८०३
३.	पराशर कलेज	४	श्री रामचन्द्र पौडेल	९८५६०६३३६३
४.	आदिकवि भानुभक्त मा.वि	१	श्री दिलिप पोखरेल	९८०१०८५९२१
५.	न्यू मनकामना आ.मा.वि.	१	श्री तिलकबहादुर चौहान	९८५६०२८८३७
६.	दमौली पब्लिक आ.मा.वि.	१	श्री सन्तबहादुर तामाङ	९८४६०६२६५७
७.	तनहुँ ज्ञानगंगा आ.मा.वि.	१	श्री ऋषिकेश क्षेत्री	९८४६०६२०२३
८.	इन्द्रेणी स्काइ बोर्डिङ स्कूल	१	श्री जयराम अधिकारी	९८४६०४८१९७
९.	मादीश्री आ.मा.वि.	१	श्री विष्णुबहादुर खड्का	९८५१०४४१७७
१०.	व्यास दिव्यज्योति आ.मा.वि.	२	श्री सूर्यकुमार सुब्बा	९८०६६३८३१४
११.	गोरखकाली आ.मा.वि.	३	श्री वीणा कैनी	९८५१०७९०६३
१२.	बाराही आ.मा.वि.	३	श्री धामनिधि पन्त	९८४६०५५८६०
१३.	दमौली मा.वि.	३	श्री कमल गुरुङ्ग	९८१९१४८०४०
१४.	पराशर मा.वि.	४	श्री रामचन्द्र पौडेल शर्मा	९८५६०६३३६३
१५.	कन्काई ग्लोबल एकेडेमी	४	श्री मिलन गोदार	९८६२९०२७२७
१६.	रामज्योति बोर्डिङ स्कूल	४	श्री विपिन गौली	९८४६२७५२५२
१७.	दमौली मोडेल एकेडेमी	४	श्री प्रकाश खड्का	९८४६३७४७८०
१८.	शान्ति वर्ष आ.मा.वि.	५	श्री उदित पौडेल	९८५११३४१६४
१९.	ग्रिन स्टार बोर्डिङ स्कूल	५	श्री विश्वेश्वर खनाल	९८४६०५५४०६
२०.	दोभान इ. बोर्डिङ स्कूल	७	श्री सिकन्दरप्रसाद गुरुङ्ग	९८४६०५५२१६

सि.नं.	कलेज/विद्यालयको नाम	वडा	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
२१.	सतिश इ. बोर्डिङ स्कुल	१०	श्री दीर्घबहादुर दैरै	९८४६०४०३२९
२२.	ब्लुमिड एकेडेमी	११	श्री किरण नेपाली	९८०६६३४१९०
आधारभूत विद्यालय				
२३.	लर्डबुद्ध एकेडेमी	१	श्री दिलु थापा मगर	९८४६०९२३५४
२४.	लाली गुँरास विद्यासागर बोर्डिङ स्कुल	१	श्री लोकबहादुर थापा	९८४६७४५४७३
२५.	तनहुँ तारापुञ्ज विद्या गृह	५	श्री विश्वास के.सी.	९८५६०६०६६७
२६.	मोर्डन चिल्ड्रेन एकेडेमी	५	श्री विकास थापा	९८१६६८६६६२
२७.	व्यास मनकामना आ.मा.वि.	५	श्री रामकृष्ण वि.क.	९८५६०६०४४५
२८.	कालिका एकेडेमी	६	श्री आनन्दराज खनाल	९८४६८८७७०२
२९.	बाह्रविसे बोर्डिङ स्कुल	६	श्री जीवराज श्रेष्ठ	९८१६१८९९८१
३०.	सामुदायिक अङ्ग्रेजी विद्या मन्दिर	७	श्री अनुज आचार्य	९८४११९९२०७
३१.	न्यू मुनसन एकेडेमी	१०	श्री किशोर गुरुङ्ग	९८५६०६०५२२
३२.	माया युनिभर्स एकेडेमी	११	श्री देवप्रसाद चौलागाई	९८०५९९३५७८
३३.	विनायक मेमोरियल इ. स्कुल	१२	श्री विधायक भट्टराई	९८५६०६०८४५
३४.	तनहुँ ड्रिमल्याण्ड इ.बोर्डिङ स्कुल	१२	श्री अभिषेक अधिकारी	९७६५९४०२२३
३५.	न्यू भिजन इ. बोर्डिङ स्कुल	१३	श्री सुरज बुढाथोकी	९८४६७६५४८०

प्रा.वि.तथा पूर्व प्रा.वि.

३६.	चाइल्ड नेचर मन्टेश्वरी	१	श्री सीता अधिकारी	९८४६०२४५२८
३७.	शान्तिदान मन्टेश्वरी	१	श्री शान्ति कुमारी दैरै	९८४६१६५५७२
३८.	न्यू डे मन्टेश्वरी एण्ड प्रि स्कुल	१	श्री सुमन श्रेष्ठ	९८४६०९०६८९
३९.	डिस्कभरी इन्टरनेशनल मन्टेश्वरी स्कुल	२	श्री कृष्ण खत्री	९८२५१२४८१७
४०.	जेनिसेस किन्डर वर्ड	२	श्री सुशिला राई	९८४६०९२६७३
४१.	वेविलोन मन्टेश्वरी	२	श्री राधादेवी लम्साल	९८४६०७५६७३
४२.	आइसोगाई इन्टरनेशनल स्कुल	४	श्री शारदा न्यौपाने	९८४६४८७१०५
४३.	ज्ञानदीप बोर्डिङ स्कुल	११	श्री रोशन नागिला	९८४६०६५१५६
४४.	माया युनिभर्स एकेडेमी	१३	श्री सिद्धार्थ योजन	९८५१३५२२६५

विविध विधामा सम्मान :

- कक्षा १० : शैक्षिक सत्र २०८१ मा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा कक्षा १० मा गणित र विज्ञान विषयमा ९० प्रतिशत र अन्य विषयको हकमा १०० प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण गराउने विषयगत गरी जम्मा १४६ जना शिक्षकहरुलाई सम्मान गरिएको ।

- कक्षा १२ : शैक्षिक सत्र २०८१ मा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा कक्षा १० मा गणित र विज्ञान विषयमा ९० प्रतिशत र अन्य विषयको हकमा १०० प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण गराउने विषयगत गरी जम्मा ५९ जना शिक्षकहरूलाई सम्मान गरिएको ।

उत्कृष्ट विद्यालय सिफारिस : शैक्षिक सत्र २०८१

कक्षा १० तर्फ :

क्र. स.	विद्यालयको नाम	परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी संख्या	उत्तीर्ण विद्यार्थी संख्या	उत्तीर्ण प्रतिशत
१.	सामुदायिक विद्यालयतर्फ श्री सत्यवती माध्यमिक विद्यालय, व्यास २	३१९	३०३	९४.९८
२.	संस्थागत विद्यालयतर्फ श्री सतिश इङ्गलिस बो. स्कुल, व्यास १०	२१	२१	१००

कक्षा १२ तर्फ :

क्र. स.	विद्यालयको नाम	परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी संख्या	उत्तीर्ण विद्यार्थी संख्या	उत्तीर्ण प्रतिशत
१.	सामुदायिक विद्यालय श्री जनजुक्त शाही माध्यमिक विद्यालय, व्यास ५	२३	१८	७८.२६
२.	सामुदायिक विद्यालय श्री सत्यवती माध्यमिक विद्यालय, व्यास २	५०१	३७८	७५.४५

हाजिरीतर्फ उत्कृष्ट शिक्षक सिफारिस सम्बन्धमा :

क्र. स.	विद्यालयको नाम	शिक्षकको नाम	विद्यालय खुलेको जम्मा दिन	हाजिरी भएको जम्मा दिन
१.	सामुदायिक विद्यालय श्री जनजुक्त शाही मा.वि., व्यास ५	श्री ज्ञानेन्द्र न्यौपाने	२४०	२२९
२.	संस्थागत विद्यालय श्री बाराही आवासीय मा.वि., व्यास ३	श्री रामशरण थापा	२६१	२५९

- कक्षा ५ : शैक्षिक सत्र २०८१ मा आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षामा ४ जि.पि.ए. प्राप्त २२ जना विद्यार्थीहरूलाई सम्मान गरिएको ।
- मूल्याङ्कन अभिलेखीकरण पुस्तिकामा सम्मान : कक्षा १, २ र ३ को विद्यार्थी मूल्याङ्कन अभिलेखीकरण पुस्तिकाको प्रयोग गर्ने उत्कृष्ट ५ जना विषयगत शिक्षक र उत्कृष्ट कक्षा शिक्षकहरूलाई सम्मान गरियो ।

सि.नं.	विद्यालयको नाम	शिक्षकको नाम	छनौट विद्या
१.	श्री निर्मल मा.वि., व्यास १	श्री अप्सरा कैनी	नेपाली
२.	श्री क्यामिन मा.वि., व्यास ७	श्री कुमारी आले	अंग्रेजी
३.	श्री पराशर मा.वि., व्यास ५	श्री कल्पना घिमिरे	गणित

सि.नं.	विद्यालयको नाम	शिक्षकको नाम	छनौट विधा
४.	श्री महेन्द्रज्योति मा.वि., व्यास ६	श्री शिवप्रसाद ढुंगाना	सेरोफेरो
५.	श्री उदय मा.वि., व्यास ५	श्री गीता वाग्ले खनाल	हाम्रो व्यास नगर
६.	श्री पराशर मा.वि., व्यास ५	श्री रीता पोखेल भण्डारी	विवरण अध्यावधिकमा उत्कृष्ट
७.	श्री उदय मा.वि., व्यास ५	श्री गीता सुवेदी खनाल	विवरण अध्यावधिकमा उत्कृष्ट

- **शिक्षक डायरीको मूल्याङ्कनमा सम्मान :** शैक्षिक सत्र २०८१ मा दैनिक पाठयोजना निर्माणका लागि प्रदान गरिएको शिक्षक डायरीको मूल्याङ्कनका उत्कृष्ट ३ जना शिक्षकहरुको नामावली निम्नानुसार रहेको छ :

क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षकको नाम	कैफियत
१.	श्री वाराही माध्यमिक विद्यालय, व्यास ११	श्री वीरबहादुर गुरुङ्ग	प्रथम
२.	श्री निर्मल माध्यमिक विद्यालय, व्यास १	श्री विपना सुनार	द्वितीय
३.	श्री जनजुक्त शाही माध्यमिक विद्यालय, व्यास ५	श्री प्रजुना श्रेष्ठ	तृतीय
४.	श्री क्यामिन माध्यमिक विद्यालय, व्यास ७	श्री कुमारी आले	तृतीय

- **स्वेच्छिक तथा अनिवार्य :** व्यास नगरपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुमा कार्यरत रही शैक्षिक सत्र २०८१ असोज महिनादेखि २०८२ असोज १ गतेसम्म शिक्षण पेशाबाट स्वेच्छिक तथा अनिवार्य अवकास भएका २५ जना स्थायी शिक्षकहरुलाई सम्मान गरिएको थियो ।
- विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु मध्ये तपसिल बमोजिमका व्यक्तिहरुलाई सम्मान गर्ने निर्णय गरिएको छ :

क्र.स.	पद	नाम थर	कार्यरत विद्यालय
१.	वि.व्य.स. अध्यक्ष	श्री विनोद छिमाल	श्री महेन्द्रज्योति माध्यमिक विद्यालय, व्यास ६
२.	शि.अ.सं. अध्यक्ष	श्री रमेश सुर्खाली	श्री सिद्धेश्वरी माध्यमिक विद्यालय, व्यास १२

- **बाल विकास सहजकर्ता र विद्यालयका निम्नानुसारका कर्मचारी सम्मानित :** व्यास नगरपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुमा कार्यरत देहाय अनुसारका १/१ जना बाल विकास सहजकर्ता, विद्यालय सहयोगी र कार्यालय सहायकहरुलाई सम्मान गरियो ।

क्र.स.	पद	कर्मचारीको नाम	विद्यालयको नाम	कार्य अवधि
१.	बा.वि. सहजकर्ता	श्री विमला पण्डित क्षेत्री	श्री क्यामिकन मा.वि., व्यास ७	२७ वर्ष
२.	कार्यालय सहायक	श्री रीता विश्वकर्मा	श्री वाराही मा.वि., व्यास ११	१६ वर्ष
३.	कार्यालय सहयोगी	श्री काले थापा	श्री गुँदीफच्याङ आ.वि., व्यास १३	४० वर्ष

योजना तथा पूर्वाधार विकास शाखाको गतिविधि

डा. राजु पौडेल
सि.डि.ई.

व्यास नगरपालिकाको समग्र विकासलाई दिगो, व्यवस्थित र आधुनिक बनाउने उद्देश्यले योजना तथा पूर्वाधार विकास शाखाले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ र २०८२/०८३ मा विभिन्न महत्वपूर्ण योजनाहरू सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गरेको छ। यस अवधिमा सडक, पुल निर्माण, खानेपानी, ढल व्यवस्थापन, खेलकुद पूर्वाधार तथा विभिन्न सार्वजनिक संरचनाहरू निर्माणमा उल्लेख्य प्रगति हासिल गरेको छ। सबैभन्दा महत्वपूर्ण उपलब्धिका रूपमा नगर भित्रका मुख्य तथा सहायक सडकहरू स्तरोन्नति गरिएको छ। जसबाट स्थानीय बासिन्दाहरूको आवागमन सहज भई आर्थिक गतिविधिमा समेत वृद्धि भएको छ। त्यसैगरी, ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्रमा सुरक्षित खानेपानीको पहुँच विस्तारको लागि विभिन्न खानेपानीका योजनाहरू निर्माण सम्पन्न तथा निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्। खेलकुद पूर्वाधार निर्माण, प्रविधिमैत्री बडा कार्यालय निर्माण, विद्यालय पूर्वाधार निर्माण, स्वास्थ्य चौकी निर्माण साथै सामुदायिक भवनहरू निर्माणलाई समेत विशेष प्राथमिकता दिइएको छ।

साथै यस शाखाले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को कानुनी व्यवस्था बमोजिम वार्षिक खरिद योजना, वार्षिक खरिद कार्यतालिका स्वीकृत गरी नगर सभाबाट स्वीकृत भएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्नुका साथै मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरू तयार गरी सम्बन्धित निकायहरूमा पेश गर्ने गरेको छ, भने पूर्वाधार विकाससँग सम्बन्धित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसँग समन्वय र सहकार्य गरी पूर्वाधार विकाससँग सम्बन्धी योजनाहरूमा सहजता ल्याउनुका साथै आयोजनाहरूमा दोहोरोपना आउन नदिन अधिकतम प्रयास गरेको छ। जसका लागि नियमित रूपमा सम्बन्धित निकायहरूसँग छलफल र आयोजनाको स्थलगत रूपमा अनुगमन समेत गर्ने गरिएको छ।

योजना तथा पूर्वाधार विकास शाखाले पूर्वाधार विकास समिति मार्फत नगरपालिकाको दीर्घकालीन पूर्वाधार विकास योजना तयार गर्न आवश्यक नीति, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न, पूर्वाधार विकासका लागि पर्याप्त बजेट विनियोजन र भुक्तानीमा सहजीकरणको लागि विभिन्न प्रयासहरू गरिएको छ, भने पूर्वाधार विकासमा जनसहभागिता सुनिश्चित गराउनुका साथै नगरपालिका र वडामा कार्यरत प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेको छ।

यस शाखाले योजनाहरूलाई गुणस्तर रूपमा निर्माण गर्नका लागि उपभोक्ता समितिहरूलाई समय समयमा तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ, भने योजनाहरूको गुणस्तर कायम राख्न नियमित रूपमा अनुगमन तथा प्राविधिक निरीक्षणलाई प्राथमिकता दिइएको छ। निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने जटिल प्रकृतिका योजनाहरूमा अनिवार्य रूपमा गुणस्तर परीक्षण गरी सो प्रतिवेदनको आधारमा मात्र भुक्तानी सिफारिस गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ, भने स्थानीय उपभोक्ता समितिहरूसँग सहकार्य गर्दै पारदर्शी र सहभागितामूलक विकास प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ। आगामी दिनहरूमा पनि व्यास

नगरपालिकालाई स्मार्ट, सुरक्षित र व्यवस्थित नगरको रूपमा विकास गर्न योजना तथा पूर्वाधार विकास शाखा प्रतिवद्ध रहेको छ ।

यस नगरपालिकाको वर्तमान अवस्थामा सञ्चालनमा रहेका र भाविदिनहरूमा सञ्चालन गर्न सकिने महत्वपूर्ण एवं गौरवका आयोजनाहरू तपसिल बमोजिम रहेका छन् :

१. नेपाल शहरी शासकीय पूर्वाधार आयोजना : विश्व बैंकको सहयोगमा नेपाल शहरी शासकीय पूर्वाधार आयोजना अन्तर्गत पराशर मार्ग (बुद्धीखोला, बेल्टारी, फराकचौर, अँधेरीभञ्ज्याङ, पोखेलफाँट, कुमागाउँ, कलेस्ती (शेषमटार)) कालोपत्रे, पक्की नाला तथा अन्य स्ट्रक्चर निर्माणको लागि वि.के.एच.टि. डि.सि.एल./ए.पि.सि.एल.जे.भि. काठमाण्डौसँग रु.४०,८३,३५,९२९।३३ मा ठेक्का सम्झौता भई निर्माण कार्य अगाडि बढाइएकोमा १०.५६ कि.मी. कालोपत्रे र पक्की नाला निर्माणको लक्ष्य राखिएकोमा हालसम्म भण्डै ४३ प्रतिशत निर्माण कार्य सम्पन्न भएको र बाँकी कार्य चालु आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । उक्त निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि नगरपालिकाको भित्री रिडरोडको रूपमा विकास हुने हुँदा उक्त क्षेत्रको समग्र विकासमा टेवा पुग्न जाने देखिन्छ ।

२. मादी उपत्यका एकीकृत नदी विकास आयोजना : व्यास नगरपालिका भएर बग्ने मादी नदीको बहुउद्देश्यीय विकासका लागि मादी उपत्यका एकीकृत नदी विकास गुरु योजना निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । जस अन्तर्गत मादी नदीमा ताल निर्माण गरी जल विहारको रूपमा विकसित गर्ने, नदी वरिपरीको उपत्यकालाई विकास गरी पर्यटन प्रवर्द्धन र कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने अवधारणाका साथ गुरु योजना निर्माण गरिएको र सोको कार्यान्वयनको लागि राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय र निजी क्षेत्रको सहयोगको लागि पहल गर्नुका साथै लगानी सम्मेलनको लागि प्रस्ताव समेत पेश भइसकेको छ ।

३. व्यास ऋषिको मूर्ति निर्माण : विश्वभरका हिन्दू धर्मावलम्बीहरूको आस्थाको केन्द्रको रूपमा यस नगरपालिका वडा नं.३ को शिवपाञ्चायन क्षेत्रमा पर्ने चारवेद र अठार पुराणका रचयिता महर्षि वेदव्यास ऋषिको जन्म स्थानलाई विश्वमाभू परिचित गराउने उद्देश्यका साथ व्यास शिवपाञ्चायन क्षेत्र गुरु योजना निर्माणको कार्य सम्पन्न भई पहिलो चरण अन्तर्गत संघीय सरकारको लागत साभेदारीमा १०८ फिट अग्लो व्यास ऋषिको मूर्ति निर्माण कार्य अन्तर्गत आधारस्तम्भ (Pedestal) निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । आर्थिक वर्ष २०७२।०७३ को बजार मूल्यमा करिब रु.७२ करोड खर्च हुने अनुमान गरिएकोमा स्रोत अभावको कारण संघ सरकार, व्यास नगरपालिका र व्यास क्षेत्र शिपाञ्चालयन विकास कोषको लागत साभेदारीमा पहिलो चरणको कार्य अगाडि बढाइएको र पहिलो चरणको कार्यसम्पन्न पश्चात् दोस्रो चरणको निर्माणको लागि संघ सरकार, प्रदेश सरकार तथा निजी क्षेत्रबाट समेत सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ । साथै लगानी सम्मेलनको लागि समेत प्रस्ताव पठाइएको छ ।

४. वडा कार्यालय भवन निर्माण : राज्यको पुनसंरचना पछि व्यास नगरपालिकाको समेत क्षेत्र विस्तार भई १४ वडामा विभाजिन भएको र वडा कार्यालय मार्फत प्रवाह हुने सेवाहरूलाई प्रभावकारी बनाउन सुविधा सम्पन्न प्रविधिमैत्री वडा कार्यालय निर्माणलाई प्राथमिकता साथ अगाडि बढाइएको छ । जस अन्तर्गत वडा नं.१, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३ र १४ मा वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भई आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह भइरहेको छ । वडा नं.३, को वडा कार्यालय भवन निर्माणको लागि भण्डै १ करोड ४२

लाखमा ठेक्का स्वीकृत भई निर्माण कार्य भइरहेको छ भने वडा नं.२ को भवन निर्माणका लागि सेतो गुँरास बाल विकास केन्द्र रहेको जग्गामा भवन निर्माण गर्न जग्गा प्राप्तिका लागि प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ ।

५. नारेश्वर ताल निर्माण : नगरपालिकाको वडा नं.१० स्थित दुम्सीचौरमा करिब ७५ रोपनी जग्गामा नारेश्वर कृत्रिम ताल निर्माणको लागि नगरपालिकाबाट करिब २६ रोपनी जग्गा अधिग्रहण गरी खरिदको प्रकृया सम्पन्न भइसकेको छ । ताल निर्माण अन्तर्गत गण्डकी प्रदेश सरकारको अनुदानमा पहिलो चरणको कार्य प्रारम्भ भइरहेको र नगरपालिकाबाट समेत बजेट विनियोजन भई निर्माण कार्य सुचारु भइरहेको छ । ताल निर्माण गर्दा स्थानीय पहिचान समेतलाई मध्यनजर गरी डिजाइन गरिएको हुँदा उक्त ताल र वरिपरिको अन्य पूर्वाधार निर्माण पश्चात् स्थानीय मौलिक कला संस्कृतिको जगेर्ना तथा उत्थानमा मद्दत पुग्नेछ भने पर्यावरण सन्तुलन, कृषि तथा पर्यटन क्षेत्रको विकास, स्थानीय रोजगारी तथा आर्थिक विकास लगायका क्षेत्रमा प्रत्यक्ष प्रभाव रहने छ ।

६. खानेपानी सम्बन्धी योजनाहरु : निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु नेतृत्वमा आएपछि पहिलो बैठकबाट सबै नगरवासीहरुलाई स्वस्थ खानेपानी उपलब्ध गराउने निर्णय भए बमोजिम प्रत्येक वर्ष वडाहरुमा विभिन्न खानेपानीका योजनाहरु निर्माण हुनुका साथै कतिपय वडाहरुमा १ घर १ धारा अभियान समेत सम्पन्न भएको छ । संघ सरकारको विशेष अनुदानमा व्यास १० मा करिब ३ करोड रुपैयाँको लगानीमा देवीडाँडा चिसापानी लिफ्ट खानेपानी योजना, करिब २ करोड रुपैयाँको लागतमा व्यास १३ मा कमेरेपानी साँध खोला लिफ्ट खानेपानी योजना र केशवटार लिफ्ट खानेपानी (गजौडे मूल) योजना व्यास १४ निर्माण सम्पन्नको अन्तिम अवस्थामा पुगेका छन् भने संघ सरकारको विशेष अनुदानमा मानहुँकोट लिफ्ट खानेपानी योजना दोस्रो चरण र प्रदेश सरकारको विशेष अनुदानमा व्यास १३ स्थित भाक्रिथान खानेपानी योजना दोस्रो चरण निर्माण कार्य अगाडि बढाइएको छ ।

७. खेल मैदान निर्माण : नगरपालिका भित्रका युवाहरुको खेल प्रतिको अभिरुचीलाई व्यवस्थापन गर्न खेलकुद पूर्वाधार निर्माण गर्ने नीति अनुरूप वि.पि. वनवाटिका, पाटन, चिन्तुटार, कोलढुङ्गा, डिहीगाउँ, वेलबास, माफ्फाँट, दरैपेंधेरा, स्वामीचौर, रामथुम्की, शिशाघाट लगायतका खेल मैदानको निर्माण एवं स्तरोन्नतिको कार्य प्रत्येक वर्ष प्राथमिकताको आधारमा अगाडि बढाइनुका साथै व्यास ३ स्थित वि.पि. वनवाटिकामा झण्डै १ करोडको लागतमा व्याडमिन्टन कभर्डहल निर्माण कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएको छ ।

८. पर्यटकीय क्षेत्रको पूर्वाधार विकास : नगरको विकासको लागि पर्यटकीय क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी शिवपाञ्चायन क्षेत्र, व्यासगुफा संरक्षण र पराशर क्षेत्र विकास, तनहुँसुर क्षेत्र विकास, भगवतीपानी, छाब्दी बाराही, मानहुँकोट, गलेखामकोट, कालिका शहिद शान्तिपार्क निर्माण, क्यामिन कालिका, कर्लुङकोट, राजापानी महादेव, छाङ्गा बाराही मन्दिर, सितल गुफा, पोखरीभञ्ज्याङ कालिका मन्दिर, रामथुम्की पार्क, हात्तीसुडे, जलबाराही लगायतका धार्मिक, साँस्कृतिक, प्राकृतिक एवं ऐतिहासिक स्थलहरुको विकासको लागि प्रत्येक वर्ष बजेट विनियोजन भई प्राथमिकताको आधारमा पूर्वाधार निर्माणको कार्य भइरहेको छ ।

९. रणनीतिक सडकहरु निर्माण : व्यास नगरपालिकाको समग्र विकासको लागि रणनीतिक महत्वका रुपमा रहेका सडकहरु क्रमशः व्यास मार्ग, दमौली केशवटार मार्ग, माहेन्द्री मार्ग, बागेश्वरी मार्ग, सिन्धु मार्ग, मुक्तिनारायण मार्ग, विभिन्न वडा कार्यालय पहुँच मार्गहरुको स्तरीकरणको लागि प्रत्येक वर्ष बजेट विनियोजन भई निर्माण कार्य अगाडि बढाइएको छ ।

१०. व्यास नगर अस्पताल निर्माण : व्यास नगरपालिकाको पहलमा स्थानीय तह, गण्डकी प्रदेश र संघीय सरकारको संयुक्त लगानीमा करिब रु.१,२५,००,००० खर्चमा व्यास १० दुम्सीमा पि.सि.आर. ल्याब स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ भने सोही स्थानमा करिब रु.१५,४०,००,००० लागत अनुमानको व्यास नगर कोभिड अस्पताल निर्माण कार्य सम्पन्न भै व्यास नगर अस्पतालको रुपमा सञ्चालनमा आएको छ । साथै नगरपालिकाको वडा नं.११ मा नगर अस्पताल निर्माणको लागि करिब रु.३१,००,००,००० को विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (डि.पि.आर.) निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको छ ।

११. मानहुँकोटको एकीकृत विकास : व्यास ५, मानहुँकोटमा व्यास नगरपालिका अन्तर्गतको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य स्थल बनाउनका लागि मानहुँकोट पर्यटकीय गुरु योजना निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । साथै सार्वजनिक निजी साभेदारीमा मानहुँकोट समग्र विकास गर्ने उद्देश्यले प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ ।

१२. विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम : शिक्षा क्षेत्रको विकासको लागि नमूना विद्यालय पूर्वाधार तथा शैक्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत निर्मल माध्यमिक विद्यालय व्यास १ र सत्यवती माध्यमिक विद्यालय व्यास २ मा पछिल्लो ५ वर्षमा भण्डै १० करोड बढीको पूर्वाधार विकास तथा शैक्षिक सुदृढीकरण कार्यक्रममा लगानी गरिएको छ । त्यसैगरी अन्य विभिन्न विद्यालयहरूमा ४ कोठे भवन, २ कोठे भवन, कम्प्युटर ल्याब स्थापना, विद्युतीय पुस्तकालय स्थापना, विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण लगायत अन्य पूर्वाधार र शैक्षिक सुदृढीकरण कार्यक्रममा लगानी गरिएको छ ।

१३. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा : सबै नगरवासीहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा अनिवार्य रुपमा पहुँच पुर्याउने उद्देश्यका साथ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण नभएका वडाहरू व्यास ८, ११ र १४ मा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

१४. बसपार्क जाने पक्की पुल निर्माण : व्यास नगरपालिका वडा नं.१ र २ जोड्ने बुल्दी खोला मोटरेवल पुल (करंकाठ बसपार्क) निर्माणको लागि भण्डै रु.६ करोड ५० लाखको ठेक्का सम्झौता भई निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । यस पुलको निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि लामो समयदेखि वर्षातको समयमा बुल्दी खोलाको बाढीले नियमित रुपमा बसपार्क सञ्चालनमा निम्त्याएको समस्या र स्थानीहरूलाई बाढीको त्रासबाट समेत निकास दिने अपेक्षा गरिएको छ ।

१५. अन्य योजनाहरू : समता विद्यालय, गौ संरक्षण केन्द्र, जग्गा विकास, शित भण्डार, सरसफाई व्यवस्थापन केन्द्र आदि रहेका छन् ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ र २०८२/०८३ मा पूर्वाधार विकास शाखा मार्फत सञ्चालित रु.१० लाखभन्दा माथिका योजनाहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा	ल.ई.	खर्च (जनश्रम समेत)	उपलब्धि	
					इकाइ	परिमाण
१	सरसफाई केन्द्र जाने बाटो निर्माण	१	१,०००,०००।००	९९६,७६६।००	मिटर	५३
२	सिन्धुरेटारी अकलावगैँचा टोल प्लटिड मार्ग कालोपत्रे	१	१००,०००।००	९८४,२२३।००	मिटर	१२०
३	सिरान टोल दरै भवन चोकदेखि भेटघाट चोक सडक स्तरीकरण (अधुरो)	१	१,५००,०००।००			
४	वडाको आवश्यक स्थानमा कालोपत्रे/रिसोलिड	२	१,३९८,४८७।००	१,३५९,८८२।००	मिटर	५००
५	जिल्ला कारागार पछाडिको नाला तथा बाटो निर्माण	३	१,१३०,३३५।००	१,१३०,३३५।००	मिटर	१६८
६	भतेरी पद मार्ग बाल तथा नाला निर्माण	३	१,१८०,५३२।००	१,१८०,५३२।००	मिटर	१२६
७	क्रमागत सुवर्ण मार्ग कालोपत्रे	४	१,०००,०००।००	९८८,२००।००	मिटर	१३५
८	बसन्त मार्गमा बाल निर्माण	४	१,१२४,७६१।००	१,११२,४७१।००	मिटर	२२।४५
९	नयाँ पुलबाट कृष्णपुर जाने बाटो स्तरीकरण (अधुरो)	४	२,०००,०००।००	५७४,८२१।००		
१०	देउरालीदेखि एन.टि. टावरसम्मको अधुरो बाटो निर्माण	५	१,१०७,४४८।००	१,०५३,१९०।००	मिटर	२७५
११	कृषि पर्यटन मार्ग	६	१,१९२,३६६।००	१,१३३,०५४।००	मिटर	४०
१२	श्याम्घा हटिया व्यास ६ वडा कार्यालयदेखि रक्साह जोड्ने मोटर मार्ग स्तरोन्नति	६	२,०१८,२९०।००	१,९७८,११२।००	मिटर	५५
१३	साँजा टोलको कृषि पर्यटन मार्ग स्तरोन्नति (अधुरो)	६	१,१०८,१८६।००	३३०,०००।००	मिटर	७५
१४	स्याम्घा टोलको शिवालय मार्ग स्तरोन्नति (अधुरो)	६	१,११४,५६०।००	११४,५६०।००	मिटर	४४
१५	शहिद शान्ति बराह मोटर मार्ग ढलान	८	३,५२७,३९०।००	३,५२७,३९०।००	मिटर	१२०.
१६	कालिका शहिद मार्ग कालोपत्रे (अधुरो)	८	१७,३००,०००।००	२,०२१,०००।००	मिटर	९१५
१७	स्कूल घरदेखि खड्कादेवी मन्दिर जाने मोटर बाटो ग्याविन जाली	८	१,०००,०००।००	९९९,९११।००	घ.मि.	१६५
१८	अधुरो वडा पहुँच मार्ग निर्माण	९	१,०००,०००।००	९९४,२६६।००	मिटर	११५
१९	कलेस्ती पुल अघेरीभञ्ज्याङ मार्ग स्तरीकरण (अधुरो)	१०	१,५००,०००।००			
२०	मादी पुलदेखि बैरेनी मार्ग स्तरीकरण (अधुरो)	१०	२,०००,०००।००			
२१	वडा कार्यालय पहुँच मार्ग स्तरोन्नति	१०	२,०००,०००।००	१,९८१,८९८।००	मिटर	१५०

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा	ल.ई.	खर्च (जनश्रम समेत)	उपलब्धि	
					इकाइ	परिमाण
२२	वडा पहुँच मार्ग (अधुरो)	१०	१,१००,९२४।००	४३१,९२४।००	मिटर	३०६
२३	बेलटारी मूलपानी मोटर मार्ग स्तरोन्नति (नाला र ढलान)	११	१,०००,०००।००	९९५,३८१।००	मिटर	३२
२४	खड्गकाली मोटर मार्ग कालोपत्रे तथा पक्की नाला (अधुरो)	११	२२,४९३,८५३।००	२,८००,०००।००		
२५	छाब्दी फुलुडे वडा कार्यालय पक्की बाटो ढलान	१२	१,१००,८६१।००	१,१००,८६१।००	मिटर	४०
२६	पृथ्वी राजमार्गबाट गोल्ला मार्ग कालोपत्रे (अधुरो)	१२	१,५००,०००।००		मिटर	१६८
२७	बगालेटार हुँदै वडा कार्यालय मार्ग स्तरोन्नति	१२	१,५९७,८३२।००	१,५९७,८००।००	मिटर	८४
२८	बेलघारी वडा कार्यालय सडक स्तरोन्नति	१२	४,५००,०००।००	३२,३५,०००।००		
२९	छिर्कने सुमुल मोटर बाटो स्तरीकरण (अधुरो)	१२	१,१००,७८३।००	४३०,७८३।००	मिटर	४४
३०	भडभडे-कोलडाँडा मार्ग पक्की ढलान	१३	१,११७,९५५।९३	१,११५,८४५।००	मिटर	६०
३१	भडभडे कोलडाँडा मार्ग स्तरीकरण (अधुरो)	१३	१,१०४,०२५।००	४३४,०२५।००	मिटर	१५
३२	कालीमाटी कुकरुडे सडक ढलान (अधुरो)	१३	१,११७,५९९।००	४४७,५९९।००	मिटर	१००
३३	तामुङ-कुलुङ-केशवटार मोटर मार्ग ढलान	१४	१,५५०,१३०।००	१,५४६,७८२।००	मिटर	६०
३४	शहरी कालोपत्रे सडक आवधिक मर्मत	१-४, १०-११	१०,१५०,९९९।००	१०,१५०,९९९।००	मिटर	१,०००।
३५	शहरी कालोपत्रे सडक आवधिक मर्मत योजना (पिच र नाला)	१-४, ७, १०-११	१३,०४१,६४१।०९	१३,०४१,६४१।०९	व.मी. र मी.	२८६३।५२/३६३।१५
३६	शहिद कालिका मार्ग नाला निर्माण (प्रदेश समपूरक)	७ र ८	१,२००,०००।००	७,२४८,२४३।००	मिटर	८१२
३७	पराशर मार्ग स्तरोन्नति (शहरी शासकीय आयोजना) (अधुरो)	७,९-११	४०८,३३५,९२१।३३	१३०,३२४,९०७।००	मिटर	१०,६००।
३८	सडक बोर्ड नेपालतर्फका कार्यक्रम (अधुरो)	१-४	५,७००,०००।००			
३९	करंगकाठ बसपार्क मोटरवल पुल (क्रमागत)	१	७३,७८३,१४९।००	७३,७८३,१४९।००	संख्या	१
४०	वडा नं.५ उदय मा.वि.बाट म्याग्दे-१ बाखे जोड्ने साङ्गे खोला भो.पु. (अधुरो)	५	३,०४५,१२२।०८	३,०४५,१२२।०८	संख्या	१
४१	क्षेत्रीगाउँ टोल, मादवेशी टोल, सीमानामा रहेको सिन्दुरे खोलामा कल्भर्ट पुल निर्माण वडा बजेटमा सहभागिता (अधुरो)	५	१,१००,०८०।००	३३०,०००।००	गोटा	१

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा	ल.ई.	खर्च (जनश्रम समेत)	उपलब्धि	
					इकाइ	परिमाण
४२	व्यास १० र ११ जोड्ने भोटे खोल्सीमा बक्स पुल निर्माण	११	१,१४१,६९८।००	१,१२६,३७६।००	गोटा	१
४३	बुल्दी खोला वस्ती संरक्षण (अधुरो)	४	५,०००,०००।००		जाली	१२०
४४	खहरे खोला वडा कार्यालय वस्ती संरक्षण	८	५,०००,०००।००	३,०६६,९९५।००	मिटर	३५०
४५	कण्टार चापाघाट खानेपानी भवन अगाडि वाल तथा जाली लगाउने कार्य	५	१,५००,०००।००	१,५०३,३१३।००	जाली	२९
४६	मानहुँडाँडा लिफ्टङ्ग खानेपानी योजना	५	२०,०००,०००।००	१४,८००,०००।००	टंकी	४
४७	मानहुँकोट अधुरो लिफ्ट खानेपानी योजना पाइप र धारा दोस्रो चरण (अधुरो)	५	९,०५०,७५७।८७			
४८	सामली बाँसपानी लिफ्ट खानेपानी योजना	७	१,११९,४०४।००	१,११९,४०४।००	संख्या	२
४९	देवीडाडाँ खानेपानी योजना (अधुरो)	१०	२२,१७२,२२०।५६	१४,३७९,००४।००	पाइप	१२०,०००।
५०	सिमलस्वॉरा खानेपानी विस्तार	१२	१,४२०,०००।००	१,४२०,०००।००	टंकी	२
५१	भाक्रिथान लिफ्टङ्ग खानेपानी पाइप र भोर्ले पार्क निर्माण	१३	१,१००,४०५।००	१,०६९,३२५।००	पाइप	११००,२
५२	भाक्रीथान खानेपानी योजना विशेष अनुदान (प्रदेश)	१३	४,०००,०००।००	३,५१८,५४६।००	टंकी	२
५३	भाक्रीथान खानेपानी योजनामा टंकी र पाइप (अधुरो)	१३	४,०००,०००।००	५३०,०००।००	मिटर	
५४	कमेरेखोला साँघ खोला खानेपानी योजना (अधुरो)	१३	१५,४४९,६३९।००	११,५०२,३२०।००	धारा	१६०
५५	केशवटार लिफ्ट खानेपानी पानीटंकी र पम्प हाउस (अधुरो)	१४	१४,८७१,९८२।००	८,११४,९०१।००	लिटर	३००००
५६	क्रमागत सेती बुल्दी घाट नाला निर्माण	३	१,११७,१८२।००	१,११७,१८२।००	मिटर	१२
५७	पुलचोक टोलमा कर्णको घरबाट सरस्वती आचार्यको घर हुँदै कुवासम्म नाला निर्माण र ग्राभेल (अधुरो)	२	१,१८९,३१४।००	५२२,३१४।००	मिटर	९९।५
५८	गैह्रीगाउँ पक्की नाला निर्माण	४	१,७२६,२७६।००	१,६४८,६०४।००	मिटर	१५७
५९	रामज्योति स्कुल चोकदेखि कृष्ण बस्नेतको घरसम्मको सडकमा नाला निर्माण	४	१,१७३,२२४।००	१,१६८,६३९।००	मिटर	१५९
६०	सिन्धु मार्गदेखि धापथुम्की हुँदै माहेन्द्री मार्गसम्म पक्की नाला	५	१,४४८,५७०।००	१,३८३,५७०।००	मिटर	३५०
६१	गोला हुलाके छाब्दी मार्ग पक्की नाला ग्राभेल तथा बाटो चौडा	१२	१,२०१,९०८।००	१,२०१,९०८।००	मिटर	२०८

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा	ल.ई.	खर्च (जनश्रम समेत)	उपलब्धि	
					इकाइ	परिमाण
६२	रुम्सी रिडरोड पक्की नाला निर्माण	१४	१,१०१,४४५।००	१,१०१,४४५।००	मिटर	२८२
६३	नारेश्वर ताल निर्माण योजना	१०	२,२०४,०४३।००	२,११२,४५८।००	गोटा	१
६४	नारेश्वर ताल निर्माण माटो कटान (अधुरो)	१०	१,१०४,२०८।००	४३४,२०८।००	गोटा	१
६५	मालपोत, सिंचाई र हुलाक कार्यालय कम्पाउण्ड र नाला	३	३,२७५,७९५।००	३७५,७९५।००	मिटर	१९५
६६	वडाको अधुरो भवन निर्माण तथा कम्पाउण्ड निर्माण	१	१,०००,०००।००	९७०,२७२।००	भवन	१
६७	अमरापुरी, पुलचोक टोलको निर्माणाधीन सामुदायिक भवन निर्माण	२	१,६६७,९४८।००	१,६६७,९४८।००	तला	२
६८	गलम्बास मोई समूहको अधुरो भवन निर्माण	३	१,१७३,३७८।००	१,१७३,३७८।००	भवन	३
६९	व्यास गुफा योगा तथा धार्मिक ट्रस भवन निर्माण	३	१,६५०,१५१।४३	१,१५५,१५१।००	भवन	१
७०	वडा कार्यालय भवन निर्माण (अधुरो)	३	१४,२९३,०१४।००	४,८२४,३७७।००	भवन	१
७१	वडा कार्यालय भवनमा ट्रस निर्माण गरी तला थप	४	१,०००,०००।००	९८५,५६२।००	भवन	१
७२	कलेस्ती सामुदायिक बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण	७	१,११६,०१५।००	९४०,३६१।००	भवन	१
७३	बर्लाची सामुदायिक सिकाई केन्द्र अधुरो भवन फिलिड	८	१,२२१,७३५।००	१,११३,७३१।००	भवन	१
७४	वडा कार्यालय भवन निर्माण	८	७,०५५,६६७।३४	७,०५५,६६७।३४	संख्या	१
७५	बर्लाची सिकाई केन्द्र भवन निर्माण र व्यवस्थापन (अधुरो)	८	२,५००,०००।००	१,३२७,७३२।००	भवन	१
७६	रिस्ती आयुर्वेद योगा भवन निर्माण (अधुरो)	८	३,४७५,२६८।००		भवन	१
७७	व्यास नगर अस्पताल निर्माण एवं मर्मत	१०	१,०००,०००।००	९१८,४२५।००	मिटर	७५
७८	व्यास नगर कोभिड नियन्त्रण व्यवस्थापन अस्पताल निर्माण	१०	९,६३८,८७६।९८	९,६३८,८७६।९८	संख्या	१
७९	बेलटारी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण (अधुरो)	११	३,०२२,८८५।५८		भवन	१
८०	सिद्धेश्वरी मा.वि. भवन निर्माण (अधुरो)	१२	३,०००,१२३।००	१,३२५,१२३।००	भवन	१
८१	केशवटार स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण (अधुरो)	१४	३,०००,०००।००	१,१९७,६२९।००	भवन	१
८२	क्रमागत वि.पि.वन बाटिका व्याड्मिन्टन कोर्टमा अधुरो कभर्ड हल निर्माण	३	१,१०३,७८०।९९	१,१०३,७८०।००	भवन	१

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा	ल.ई.	खर्च (जनश्रम समेत)	उपलब्धि	
					इकाइ	परिमाण
८३	वि.पि. वन बाटिका खेल मैदान स्तरोन्नति (पानी व्यवस्थापनको लागि पाइप)	३	१,६७९,१९०।००	१,१६३,९७५।००	मिटर	११०ह६५
८४	वि.पि. वनबाट खेलमैदानमा नाला निर्माण (अधुरो)	३	१,५००,०००।००		मिटर	२४७
८५	आदिकवि भानुभक्त क्याम्पस ए.सि., स्मार्ट टि.भि., सि.सि. क्यामेरा र फर्निचर	१	३,१०७,२००।००	२,७३३,३४१।००	भवन	१
८६	जनसेवा प्रा.वि.को अधुरो भवन निर्माण (अधुरो)	२	५५०,४५५।००	२१५,४५५।००	कोठा	३
८७	कार्यालय भवन रंगरोगन तथा डिजिटल बोर्ड राख्ने कार्य	३	९९६,५८०।००	९७६,८३९।००	थान	१
८८	दुर्गा मन्दिर ग्याविन वाल निर्माण गरी संरक्षण	३	२,६३९,५८३।००	२,१७०,२६०।००	घ.मी.	६००
८९	गलम्बास मगर मोड समूह अधुरो भवन प्लाष्टर रंग (अधुरो)	३	१,१०४,०३५।००	१०४,०३५।००	संख्या	१
९०	न.पा. तथा वडाको लागि आवश्यक ल्यापटप, कम्प्युटर तथा विद्युतीय हाजिरी मेसिन खरिद	३	१,६४७,८११।००	१,६४७,८११।००	गोटा	१५
९१	तारजाली खरिद	३	९८७,९९५।००	९८७,९९५।००	जाली	२२४
९२	तारजाली खरिद	३	१,०००,०००।००	९८९,३७८।००	थान	२६८
९३	मानहुँकोट सिद्धाबाबा मन्दिर निर्माण समेत	५	२,५००,०००।००	१,१८९,७५७।००	मन्दिर	१
९४	शिशुघाट खेल मैदान निर्माण	६	१,१०२,३५९।३४	९७८,३९७।००	घ.मी.	४,११५।६०
९५	कालिका मार्ग शहिद गेट निर्माण	७	१,५००,०००।००	९००,०००।००	संख्या	१
९६	व्यास नगर अस्पताल अधुरो कम्पाउण्डवाल निर्माण	१०	१,०००,०००।००	९९८,५१५।००	मिटर	५८
९७	बैरेनी क्षेत्रमा बैरेनी जग्गा एकीकृत आयोजना अन्तर्गत सडक तथा स्ट्रक्चर निर्माण (अधुरो)	१०	९०२,५७,७४१।००	३९२०७०९२	रोपनी	२६२
९८	भू-उपयोग क्षेत्र नक्सा तथा बर्गिकरण	सबै	९८९,३१५।००	९८९,३१५।००	थान	१

नोट: माथि योजनाको नाम पछि (अधुरो) लेखिएका योजनाहरु अधुरो अवस्थामा रहेको छ भने बाँकी सम्पन्न भएका छन् ।

बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना : दिगो र व्यवस्थित शहरी विकासतर्फ व्यास नगरपालिकाको प्रयोग

श्री रविन्द्रलाल मुल
इन्जिनियर

परिचय तथा पृष्ठभूमि : सेती र मादी नदीको संगमतटमा अवस्थित महर्षि वेदव्यास र पराशरको तपोभूमिका रूपमा परिचित व्यास नगरपालिका तनहुँ जिल्लाको ऐतिहासिक, धार्मिक तथा साँस्कृतिक महत्व बोकेको एक नगर हो । पृथ्वी राजमार्गमा काठमाडौँबाट करिब १५० कि.मी. पश्चिम तथा पोखराबाट करिब ५० कि.मी. पूर्वमा अवस्थित यस नगरपालिकाले तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौली बजारलाई केन्द्र बनाई प्रशासनिक, शैक्षिक तथा व्यापारिक गतिविधिहरूको महत्वपूर्ण केन्द्रका रूपमा विकास हुँदै आएको छ । वि.सं. २०४८ सालमा दमौली र स्याम्घा गाउँ विकास समितिका केही क्षेत्र समेटेर स्थापना भएको व्यास नगरपालिका पछिल्ला प्रशासनिक पुनर्संरचनासँगै विस्तार भई हाल १४ वडामा विभाजित नगरपालिकाका रूपमा विकसित भएको छ । पछिल्ला दशकहरूमा नेपालका अन्य शहरहरूजस्तै व्यास नगरपालिकामा पनि शहरीकरण तीव्र गतिमा बढ्दै गएको छ । तर योजनावद्ध शहरी विकासको अभाव, विखण्डित जग्गा स्वामित्व, अपर्याप्त सडक सञ्जाल तथा आधारभूत पूर्वाधारको कमीका कारण धेरैजसो वस्तीहरू अव्यवस्थित रूपमा विस्तार हुने प्रवृत्ति देखिएको छ । यस्ता चुनौतीहरूले सुरक्षित, व्यवस्थित तथा दिगो शहरी विकास सुनिश्चित गर्न प्रभावकारी योजना तथा व्यवस्थापनका उपायहरूको आवश्यकता अझ स्पष्ट तुल्याएको छ ।

व्यास नगरपालिकामा विगतमा शहरी विकासका केही प्रारम्भिक प्रयासहरू भएका थिए । वि.सं.२०२५ सालतिर **Site and Services (साइट एण्ड सर्भिस)** विधि मार्फत दमौलीमा जग्गा विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको भए पनि पर्याप्त योजना तथा सामाजिक पक्षको समुचित अध्ययन नभएका कारण उक्त प्रयास अपेक्षित रूपमा सफल हुन सकेन । घडेरीहरूको आकार सानो तथा साँघुरो हुनु, पर्याप्त खुला क्षेत्रको अभाव हुनु तथा स्थानीय समुदायको सहभागिता नहुनु र विशेषगरी दरै तथा बोटे समुदायको विस्थापन जस्ता कारणहरूले उक्त मोडेल दीर्घकालीन रूपमा प्रभावकारी हुन नसकेको देखिएको छ । यस अनुभवले व्यवस्थित तथा समावेशी शहरी विकासका लागि नयाँ दृष्टिकोण आवश्यक रहेकोले पछिल्ला वर्षहरूमा व्यास नगरपालिकाले सुरक्षित र व्यवस्थित वस्ती विकासलाई प्राथमिकता दिँदै विभिन्न नीतिगत तथा संस्थागत पहलहरू अघि बढाएको थियो । वि.सं.२०६८ सालदेखि नगरपालिकाले राष्ट्रिय भवन निर्माण संहितासँगै शहरी विकास तथा भवन तथा योजन मापदण्ड, २०५८ को प्रभावकारी कार्यान्वयन सुरु गर्दै सुरक्षित नगर समुदाय निर्माणका लागि आवश्यक कदम चाल्दै आएको छ । यसै सिलसिलामा भवन निर्माण संहिताको सफल कार्यान्वयन पश्चात् “दरो घर, दिगो वस्ती” को अवधारणा अनुरूप योजनावद्ध शहरी विकासका लागि प्रभावकारी माध्यमका रूपमा स्थापित एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम (जग्गा एकीकरण/Land Pooling) विधिलाई अपनाउने पहल गरिएको हो । प्रारम्भिक रूपमा २०७६ सालमा व्यास नगरपालिका वडा नं.११ स्थित रानीगाउँ क्षेत्रमा करिब १,१०० रोपनी क्षेत्रफलमा जग्गा एकीकरण विधि मार्फत एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भनी परामर्शदाता मार्फत सम्भाव्यता अध्ययन गरिएको थियो । तर स्थानीय उपभोक्तादेखि जनप्रतिनिधि लगायत प्रशासनिक तहमा उक्त कार्यक्रम सम्बन्धी बुझाइको अभाव तथा परामर्शदाताबाट अपेक्षित स्तरको सहजीकरण हुन नसक्दा स्थानीय स्तरबाट चर्को विरोध भएकोले उक्त आयोजना अघि बढ्न सकेन ।

यसरी व्यास नगरपालिकाले रानीगाउँ जग्गा एकीकरण आयोजनामा भोगेको असफलताबाट भएको सिकाईलाई आत्मसात गरी नयाँ विकल्पका रूपमा वडा नं.१० स्थित बैरेनी क्षेत्र, वडा नं.५ स्थित मानहुँकोट र वडा नं.६ स्थित शिशाघाट क्षेत्रलाई एकीकृत जग्गा विकास आयोजनाका लागि उपयुक्त क्षेत्रका रूपमा पहिचान गरेको थियो । जसमध्ये दमौली बजारबाट निकट रहेको बैरेनी क्षेत्रमा व्यास नगरपालिकाद्वारा जग्गा एकीकरण विधि मार्फत एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निर्णय गरेको थियो । उक्त निर्णय अनुरूप २०७७ सालमा व्यास नगरपालिकाद्वारा नगर विकास समिति अन्तर्गत आयोजना व्यवस्थापन उपसमिति गठन गरी उक्त उपसमितिद्वारा जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाइ स्थापना भई बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन कार्य प्रारम्भ गरेको थियो । सम्भाव्यता अध्ययन, मस्यौदा योजना तयारी हुँदै शहरी विकास मन्त्रालयबाट स्वीकृति पश्चात् कार्यान्वयन चरणमा प्रवेश गरेको करिब ३ वर्षपछि यो आयोजना कार्यान्वयनको हाल अन्तिम चरणमा रहेको छ । यसरी विगतका प्रयासहरूबाट प्राप्त सिकाईलाई आत्मसात गर्दै व्यास नगरपालिकाले बैरेनी क्षेत्रमा जग्गा एकीकरण आयोजना नगर गौरवको आयोजनाको रूपमा अगाडि बढाएको हो । यस पहलले केवल भौतिक पूर्वाधार विकास मात्र नभई व्यवस्थित, समावेशी र दिगो वस्ती निर्माणतर्फ महत्वपूर्ण आधार तयार गरेको छ । साथै स्थानीय सहभागिता, संस्थागत क्षमता र नवीन कार्यान्वयन दृष्टिकोणको समन्वय मार्फत यो आयोजना व्यास नगरपालिकाको योजनावद्ध शहरी विकास यात्रामा एक महत्वपूर्ण मोडका रूपमा स्थापित भएको छ ।

जग्गा एकीकरण आयोजनाको अवाधारणा, परिभाषा तथा कार्यविधि/प्रक्रिया :

अवधारणा : नेपालमा तीव्र शहरीकरणका कारण अव्यवस्थित वस्ती विकास, अपर्याप्त सडक, ढल, खुला क्षेत्र तथा अन्य पूर्वाधारको अभाव जस्ता समस्याहरू देखिएका छन् । परम्परागत रूपमा जग्गा अधिग्रहण गरेर पूर्वाधार निर्माण गर्दा असमान लाभ वितरण र कतिपय अवस्थामा विस्थापन समेत हुने गरेको छ । यस सन्दर्भमा, जग्गा एकीकरण (Land Pooling) एक प्रभावकारी र समावेशी विधिको रूपमा प्रयोगमा आएको छ ।

परिभाषा : “विभिन्न व्यक्ति एवं संघसंस्थाहरूको स्वामित्वमा रहेका जग्गालाई जग्गाधनीहरूको सक्रिय सहभागिता तथा प्राप्त हुने लाभको अनुपातमा जग्गा योगदान दिने गरी एउटै कित्ता बनाई त्यसमा बाटोघाटो, ढल, खुला तथा अन्य सामुदायिक स्थलहरू जस्ता भौतिक पूर्वाधारहरूको व्यवस्था गरी चार किल्ला मिलेका विकसित कित्ताहरूमा पुनःविभाजन गरी साविकका जग्गाधनीहरूलाई नै फिर्ता दिने प्रक्रियालाई जग्गा एकीकरण भनिन्छ” ।

यसलाई सार्वजनिक-निजी साझेदारी (PPP) को उत्कृष्ट उदाहरणका रूपमा लिन सकिन्छ, जहाँ :

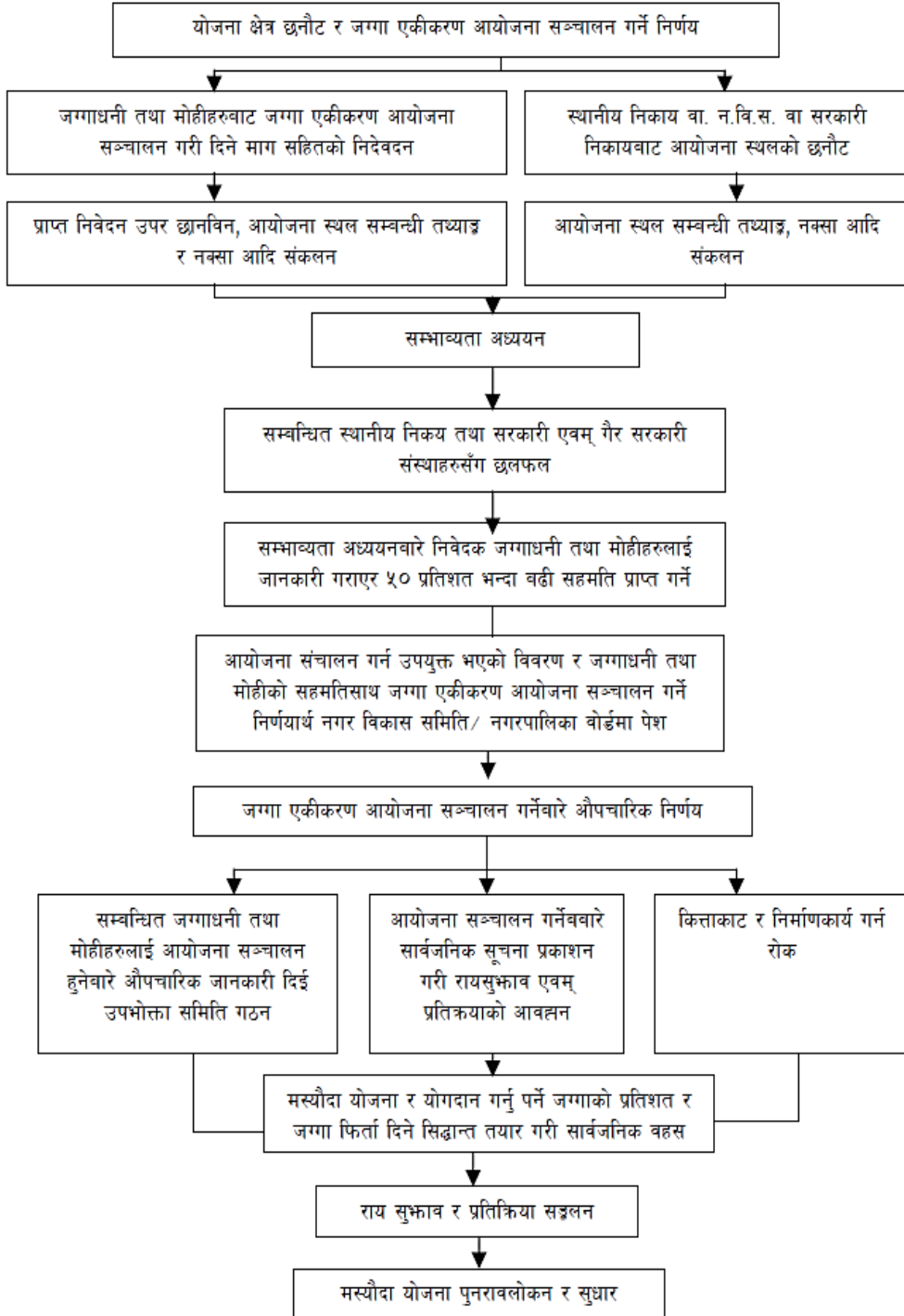
- जग्गाधनीहरूले आ-आफ्नो जग्गाबाट केही हिस्सा योगदान गर्छन्,
- पूर्वाधार विकास त्यही योगदानबाट सम्भव हुन्छ,
- सबैलाई समानुपातिक लाभ प्राप्त हुन्छ ।

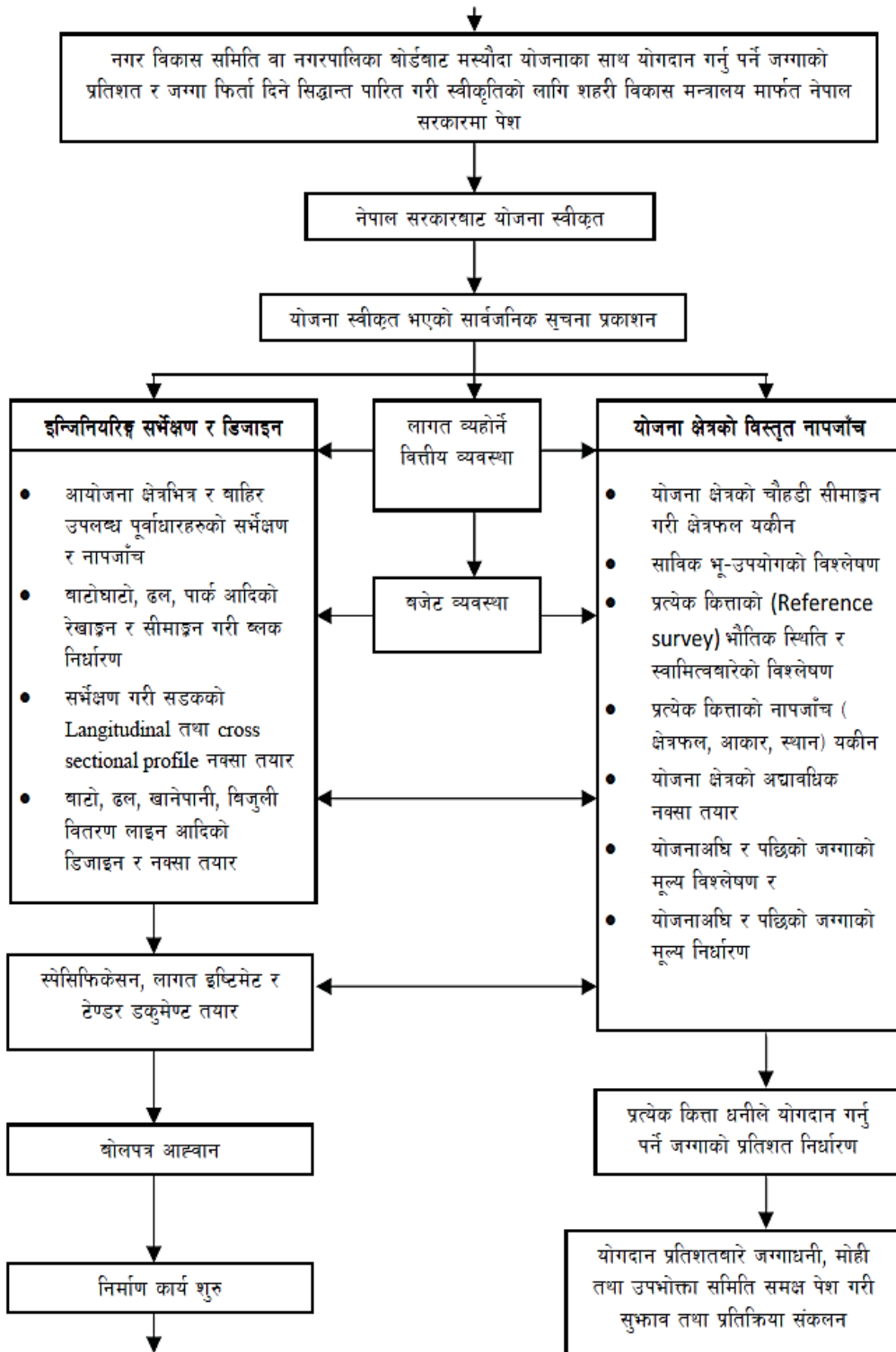
जग्गा एकीकरणको आवश्यकता र महत्व निम्न लिखित बुँदामा समावेश गरिएको छ :

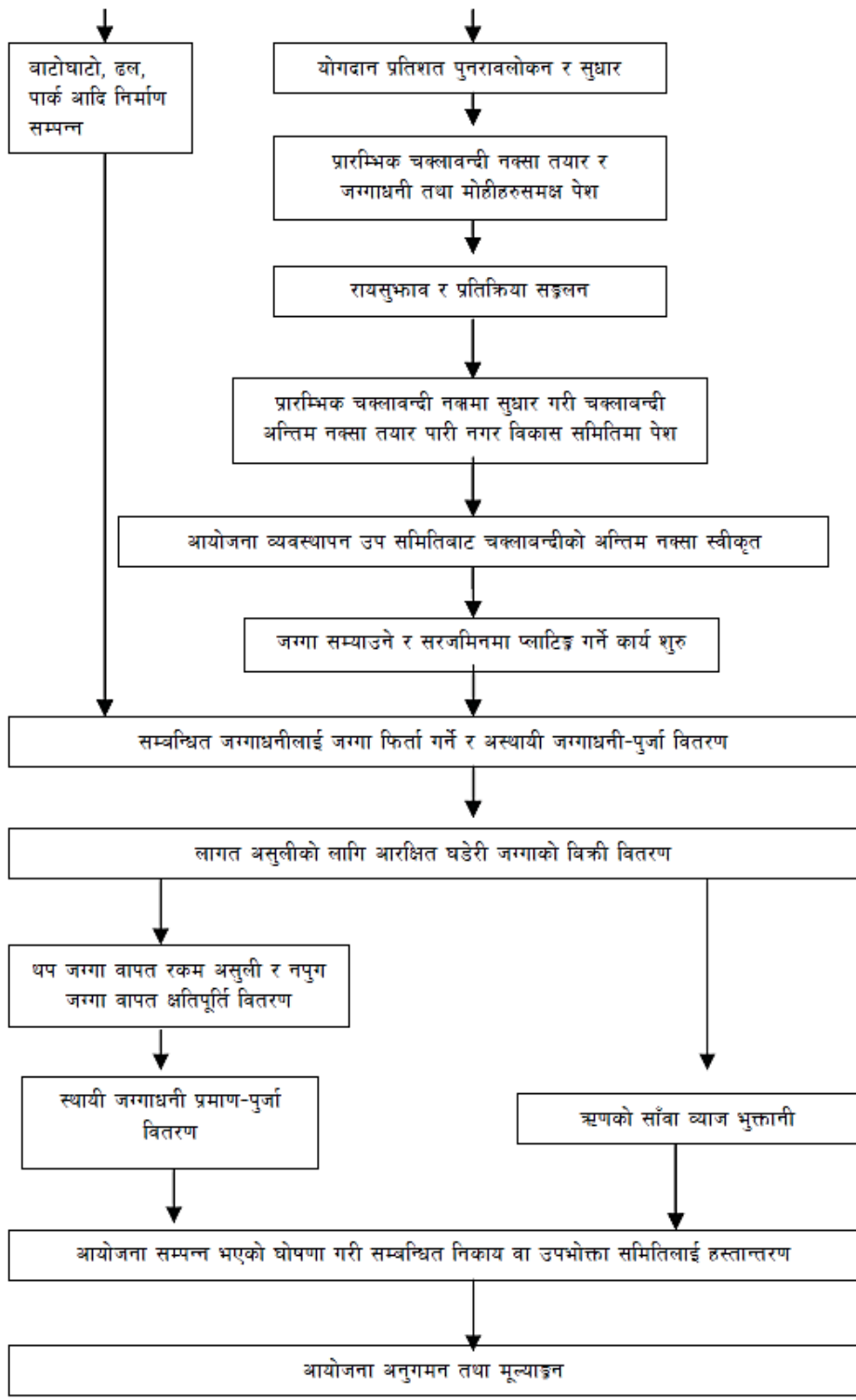
- अव्यवस्थित शहरी विस्तार नियन्त्रण गर्न,
- पूर्वाधार (सडक, ढल, पार्क) विकास गर्न,
- कृषियोग्य जग्गाको अनियन्त्रित प्लटिड रोक्न,
- व्यवस्थित तथा योजनावद्ध वस्ती विकास गर्न,
- जग्गाको उपयोगिता र मूल्य वृद्धि गर्न ।

चरणगत कार्यान्वयन प्रक्रिया/कार्यविधि : जग्गा एकीकरण आयोजना चरणवद्ध रूपमा निम्न प्रक्रिया अनुसार सञ्चालन गरिन्छ :

जग्गा एकीकरण योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया

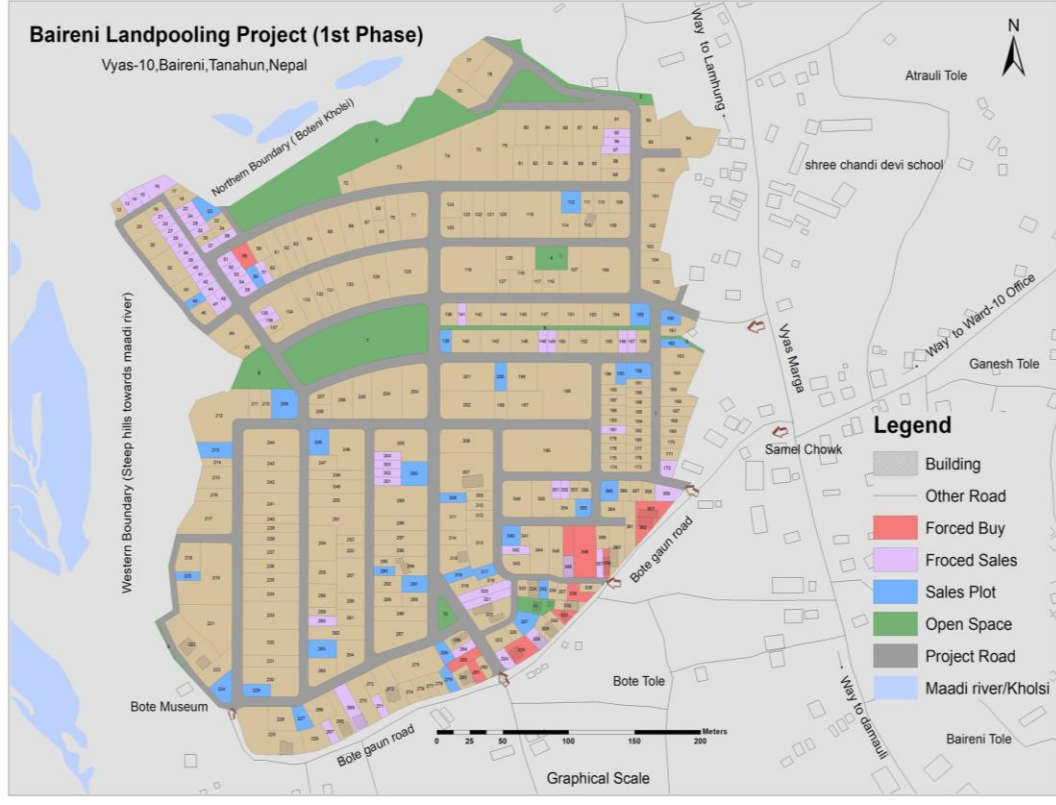

बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजनाको परिचय :

व्यास नगरपालिका, वडा नं.१० को बैरेनी क्षेत्र, दमौली बजारबाट उत्तरतर्फ भोर्लेटार चोकबाट करिब ४ कि.मी. टाढा व्यास मार्गमा अवस्थित छ। बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना दिगो तथा व्यवस्थित शहरी विकासका लागि व्यास नगरपालिकाद्वारा २०७७ साल माघमा भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज, नेपाल (NSET) को प्राविधिक सहयोगमा सञ्चालन गर्ने निर्णय गरी काठमाडौं उपत्यका बाहिर तथा गण्डकी प्रदेशमा नै पहिलो पटक स्थानीय निकायले प्रारम्भ गरिएको आयोजना हो। उक्त निर्णय बमोजिम व्यास नगरपालिका तथा NSET को केही कर्मचारीहरू समावेश गरी जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाइको गठन भएको थियो। उक्त आयोजना कार्यान्वयन इकाइले करिब १,५०० रोपनी क्षेत्रफलमा आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरेको थियो। यसै सिलसिलामा आयोजना सञ्चालन गर्न सम्भव देखिए पश्चात् प्रथम चरणमा करिब २६१ रोपनी क्षेत्रफलमा आयोजना कार्यान्वयन गर्नका लागि आयोजनाको मस्यौदा योजना तयार गरी शहरी विकास मन्त्रालयमा पेश गरिएकोमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई २०७८/११/०२ गतेको राजपत्रमा प्रकाशित भएको थियो। व्यास नगरपालिका तथा उपभोक्ताको लगानी तथा नगर विकास कोषको ऋण सहयोगमा सञ्चालन भइरहेको बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना हाल कार्यान्वयन चरणमा सडक, ढल, खानेपानी तथा विद्युत पोल निर्माण कार्य सम्पन्न हुने चरणमा छ। यसैगरी प्रत्येक जग्गाधनीहरूले गर्नुपर्ने योगदानको स्वीकृत विस्तृत योगदान तालिका (Long Sheet) तथा चक्काबन्दी, नक्शा बमोजिमको नापी नक्सा र स्रेस्ता विवरण तयार भई फिर्ता गर्ने प्रक्रियाका लागि नापी तथा मालपोत कार्यालयमा पठाई सकिएको छ। आगामी दिनमा जग्गाको चार किल्ला सीमाङ्कन गरी आयोजनाका सम्बन्धित जग्गाधनीहरूलाई जग्गाधनी प्रमाणपूजा सहित जग्गा फिर्ता गरिनेछ। त्यस पश्चात् पूर्वाधार निर्माणका लागि आरक्षित घडेरी बिक्री गरी विभिन्न चरणमा नगर विकास कोषलाई ऋण रकम भुक्तानी गराइने छ।

चित्र १ निर्माणाधीन प्रथम चरणको आयोजना क्षेत्रको सेटेलाइट तस्वीर (२०८२, फल्गुन)

चित्र २ आयोजनाको स्वीकृत चक्काबन्दी नक्सा

आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

आयोजनाको नाम	बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना (प्रथम चरण)
आयोजना स्थल	बैरेनी, वडा नं.१०, व्यास नगरपालिका, तनहुँ
आयोजना क्षेत्रफल	१,३३,५८२.२१ वर्ग मिटर (२६२-९-०-४ रोपनी)
आयोजनाको चार किल्ला	पूर्व : व्यास मार्गदेखि करिब ५० मिटर भित्र पश्चिम : मादी नदीले कटान गरी बनेको माथिल्लो डिल उत्तर : बोटेनी खोल्सी दक्षिण : बोटेगाउँ जाने ९ मिटर पक्की सडक
कुल साविक कित्ता संख्या	३४७
लाभग्राही संख्या	२२१
आयोजना स्वीकृति	२०७८ फाल्गुन २ गते नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित
कार्यान्वयन निकाय	व्यास नगरपालिका, जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाई
लगानी स्रोत (बिँज पूँजी)	व्यास नगरपालिका लगानी (३०%), नगर विकास कोष ऋण (७०%)

सहयोगी संस्था	● भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज, नेपाल (NSET) - विज्ञ प्राविधिक सहयोग ● नगर विकास कोष - ऋण सहयोग ● देको-मिवा-ईतापाके जग्गा एकीकरण आयोजना, भक्तपुर - अनुभव साभा तथा प्राविधिक मार्गदर्शन
मुख्य पूर्वाधार	सडक, ढल, खानेपानी तथा अन्य शहरी सेवा संरचना
कुल आयोजना लागत (रु.)	९,२४,७०,०१८.७७ (मु.अ.कर समेत)

आयोजनाको प्रस्तावित भू-उपयोग

क्र.स	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (व.मी.)	रो-आ-पै-दा	प्रतिशत(%)	कैफियत
१.	विकसित निजी घडेरी	९०६४७.४९	१७८-२-३-३	६७.८६%	
२.	बाटो र ढल	२५८३३.१३	५०-१२-१-४	१९.३४%	
३.	खुल्ला क्षेत्र (सार्वजनिक)	१०७५४.२८	२१-२-०-४	८.०५%	
४.	विक्रीयोग्य जग्गा (Sales Plot)	६२१४.८९	१२-३-१-४	४.६५%	पूर्वाधार निर्माण
५.	खाद्य तथा गुण नियन्त्रण विभागका लागि छुटाइएको जग्गा	१३२.४२	०-४-०-३	०.१०%	
	जम्मा	१३३५८२.२१	२६२-९-०-४	१००.००%	

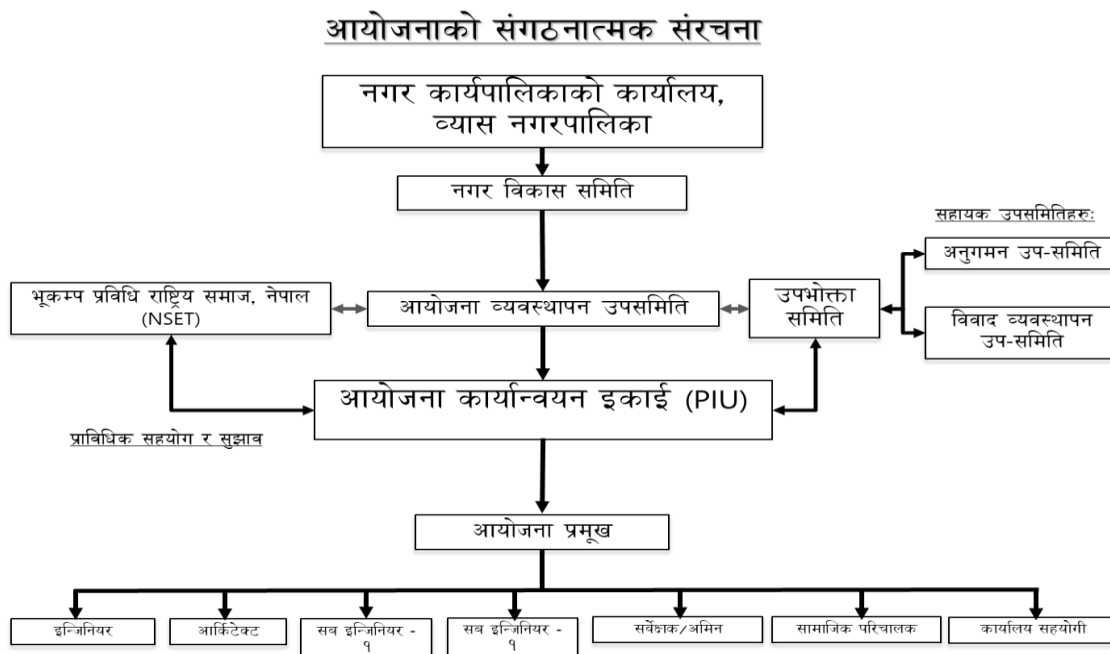
आयोजनाका मुख्य पूर्वाधार/भौतिक संरचना :

क्र.स.	पूर्वाधार	विवरण	
१.	सडक/ढल	कालोपत्रे सडक (पक्की, नाला कभर सहित/टिक ड्रेन)	८ मिटर चौडाइ भएको सडक - ४२२ मिटर ७ मिटर चौडाइ भएको सडक - १२१५ मिटर ६ मिटर चौडाइ भएको सडक - २२२० मिटर ४ मिटर चौडाइ भएको सडक - ३३४ मिटर
२.	ढल व्यवस्थापन	आयोजना क्षेत्रको ढललाई सुरक्षित तवरले व्यवस्थापन गर्न आयोजनाको बीचको धाप क्षेत्रमा ठूलो ढल निकास नालीको निर्माण गरिने	
३.	विद्युत प्रसारण लाइन तथा पोल	आयोजना क्षेत्रमा विद्युत पोल (PSC Pole) को निर्माण गरिने तथा प्रसारण लाइनका लागि शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग र विद्युत प्राधिकरण तनहुँ वितरण केन्द्रसँग समन्वयद्वारा सहयोग हुने	
४.	खानेपानी सञ्जाल	HDPE /Closed Loop	सडक दायाँ बायाँ सडक सञ्जालसँगै आवश्यक पाइप बिछ्याइने । HDPE 76 mm - ६१० मिटर HDPE 63 mm - ६८१८ मिटर
५.	आयोजना कार्यान्वयन इकाइको भवन	Low cost Pre-Fabricated Building	आयोजना क्षेत्रभित्र १,२७० व.फि. क्षेत्रफलको प्रि-फ्याब भवन निर्माण गरिने

आयोजनाका महत्वपूर्ण मितिहरू :

मिति	महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू
२०७७ मङ्सिर ३०	व्यास नगरपालिकाद्वारा आयोजना सञ्चालन गर्न सूचना प्रकाशन
२०७८ फाल्गुन ०२	आयोजनाको मस्यौदा योजना नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई राजपत्रमा प्रकाशित
२०७९ मङ्सिर १४	नगर विकास कोषसँग ऋण सम्झौता
२०७९ फाल्गुन १२	पहिलो चरणको निर्माण कार्यको बोलपत्र आह्वान (सूचना जारी)
२०८० चैत्र २०	पहिलो चरणको निर्माणका लागि निर्माण व्यवसायी श्री Bishwas and Bipu Construction, Jorpati, Kathmandu सँग सम्झौता
२०८० श्रावण ३२	जग्गा योगदान तथा फिर्ता दिने नीति र जग्गा योगदान प्रतिशतको तालिका पारित
२०८० भदौ १३	लंग सिट तथा चक्लाबन्दी नक्सा सार्वजनिक गरी सूचना जारी
२०८० पौष १३	दोस्रो चरणको निर्माण कार्यको बोलपत्र आह्वान (सूचना जारी)
२०८० चैत्र २५	दोस्रो चरणको निर्माणका लागि निर्माण व्यवसायी श्री HRB-Shivadev JV, Dhulikhel-4, Kavre सँग सम्झौता
२०८१ माघ १४	जग्गा फिर्ता गर्ने प्रयोजनका लागि बढीमा १ वर्षको लागि हक हस्तान्तरण समेत नहुने गरी आयोजनाको सम्पूर्ण जग्गाको कित्ताकाट, खरिद बिक्री तथा भौतिक निर्माण पुनः रोक्का गरिएको
२०८१ पौष २९	ब्लक ले-आउट नक्सा, चक्लाबन्दी नक्सा र विस्तृत योगदान तालिका (Long Sheet) को अन्तिम स्वीकृति

आयोजनाको संगठनात्मक संरचना

चित्र ३ : आयोजनाको संगठनात्मक संरचना

बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा विभिन्न तहको संगठनात्मक संरचनाले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । केवल नीतिगत निर्णय मात्र होइन, कार्यान्वयनलाई चुस्त, पारदर्शी र उत्तरदायी बनाउन विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरू र इकाइको गठन गरिएको छ, जसले जिम्मेवारीलाई स्पष्ट रूपमा बाँडफाँड गरेको छ ।

१) नगर विकास समिति (माथिल्लो तह) (Town Development Committee)

- नगर विकास ऐन, २०४५ को दफा ४ बमोजिम गठन भएको,
- यो अन्तिम निर्णय गर्ने समिति हो,
- आयोजना स्वीकृति, चार किल्ला निर्धारण, बजेट व्यवस्थापन तथा प्रमुख नीतिगत निर्णयहरू लिन्छ,
- सम्पूर्ण आयोजनालाई वैधानिक र संस्थागत आधार प्रदान गर्छ ।

व्यास नगर विकास समिति

क्र.स.	तह	पद	कार्यालय
१.	संयोजक	नगर प्रमुख	व्यास नगरपालिका
२.	सदस्य	नगर उपप्रमुख	व्यास नगरपालिका
३.	सदस्य	कार्यालय प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति
४.	सदस्य	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ
५.	सदस्य	प्रमुख मालपोत अधिकृत	मालपोत कार्यालय तनहुँ
६.	सदस्य	प्रमुख नापी अधिकृत	नापी कार्यालय, तनहुँ
७.	सदस्य	वडाध्यक्ष	वडा नं.१० कार्यालय
८.	सदस्य	वडाध्यक्ष	वडा नं.६ कार्यालय
९.	सदस्य	वडाध्यक्ष	वडा नं.५ कार्यालय
१०.	सदस्य		
११.	सदस्य		
१२.	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	व्यास नगरपालिका

२) आयोजना व्यवस्थापन उप-समिति (Project Management Sub-Committee)

- यो नगर विकास समिति अन्तर्गत गठित उपसमिति हो,
- आयोजनाको समग्र व्यवस्थापन, समन्वय र निर्देशन आयोजना व्यवस्थापन उपसमिति गर्ने निकाय,
- आयोजना कार्यान्वयन इकाइबाट भएका कार्यहरूको समीक्षा, अनुगमन तथा आवश्यक निर्णयहरू गर्छ,
- विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच समन्वय गरी आयोजना प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउने जिम्मेवारी हुन्छ ।

आयोजना व्यवस्थापन उपसमिति

क्र.स.	तह	पद	कार्यालय
१.	संयोजक	नगर प्रमुख	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, व्यास नगरपालिका

क्र.सं.	तह	पद	कार्यालय
२.	सदस्य	नगर उपप्रमुख	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, व्यास नगरपालिका
३.	सदस्य	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ
४.	सदस्य	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	व्यास नगरपालिका
५.	सदस्य	वडा अध्यक्ष	वडा-१० कार्यालय, व्यास नगरपालिका
६.	सदस्य	कार्यालय प्रमुख	जिल्ला मालपोत कार्यालय, तनहुँ
७.	सदस्य	कार्यालय प्रमुख	जिल्ला नापी कार्यालय, तनहुँ
८.	सदस्य	आयोजना प्रमुख	संघीय शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय, पोखरा, कास्की
९.	सदस्य	सिनियर डिभिजन इन्जिनियर	सडक डिभिजन कार्यालय, तनहुँ
१०.	सदस्य	सिनियर डिभिजन इन्जिनियर	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, तनहुँ
११.	सदस्य	कार्यालय प्रमुख	नेपाल विद्युत प्राधिकरण तनहुँ वितरण केन्द्र, तनहुँ
१२.	सदस्य	वरिष्ठ शहरी योजनाकार	भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज नेपाल, सैबु भैँसेपाटी, ललितपुर
१३.	सदस्य	जग्गाधनी प्रतिनिधि १	बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना
१४.	सदस्य	जग्गाधनी प्रतिनिधि २	बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना
१५.	सदस्य	न्यायिक सहजकर्ता	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, व्यास नगरपालिका
१६.	सदस्य सचिव	आयोजना प्रमुख	बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना

३) उपभोक्ता समिति (Users Committee)

- यो स्थानीय जग्गाधनीहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने मुख्य समिति हो,
- आयोजना सम्बन्धी निर्णय प्रक्रियामा प्रथम तहमा प्रत्यक्ष सहभागिता सुनिश्चित गर्छ,
- स्थानीय आवश्यकता, सुझाव तथा गुनासोहरू आयोजना कार्यान्वयन इकाइ र माथिल्लो निकायसम्म पुऱ्याउने काम गर्छ,
- आयोजना प्रति अपनत्व र पारदर्शीता बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ,
- यस समितिमा सर्वदलीय समावेशिता रहेको र समुदायको विकासका लागि सबै दलहरूको एकै प्रतिवद्धता रहेकोले आयोजना सम्बन्धी निर्णयहरू लिन सहज भएको छ ।

उपभोक्ता समिति

क्र.सं.	तह/पद	नाम
१.	संयोजक/अध्यक्ष	श्री श्रीराम कुँवर
२.	उपाध्यक्ष	श्री मायानाथ कोइराला
३.	सचिव	श्री खमबहादुर दरै
४.	कोषाध्यक्ष	श्री गायत्री पुडासैनी
५.	सदस्य	श्री भूमिलाल ढकाल
६.	सदस्य	श्री फुननारायण तिवारी
७.	सदस्य	श्री धनबहादुर दरै
८.	सदस्य	श्री होमबहादुर बोटे

क्र.स.	तह/पद	नाम
९.	सदस्य	श्री सिता बोटे
१०.	सदस्य	श्री लक्ष्मी परियार
११.	सदस्य	श्री देवकादेवी पौडेल
१२.	सदस्य	श्री बाबुराम पौडेल

४) आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (तल्लो तह) (Project Implementation Unit (PIU))

- यो इकाइ आयोजना व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत गठित आयोजनाको मुख्य कार्यान्वयन इकाइ हो ।
- आयोजना प्रमुखको नेतृत्वमा इन्जिनियर, आर्किटेक्ट, सर्वेयर (अमिन), सामाजिक परिचालक तथा प्रशासनिक कर्मचारीहरू संलग्न हुन्छन् ।
- आयोजनाको कार्यतालिका बमोजिम अध्ययन गर्ने, ब्लक ले-आउट नक्सा डिजाइन, विस्तृत योगदान तालिका (लांग सिट), चक्लाबन्दी नक्सा तयार गर्ने, इन्जिनियरिङ डिजाइन गर्ने, लागत अनुमान तयार गर्ने, ठेक्का आह्वान गर्ने, पूर्वाधार निर्माण सुपरिवेक्षण गर्ने, उपभोक्ताहरूलाई प्रत्यक्ष सम्बोधन गर्ने लगायतको दैनिक समन्वय तथा प्राविधिक कार्यहरू सञ्चालन गर्छ ।
- आयोजनाको कार्यतालिका अनुसार कार्यसम्पादन सुनिश्चित गर्ने मुख्य जिम्मेवारी यसै इकाइमा रहन्छ ।

आयोजना कार्यान्वयन इकाइ

क्र.स.	पद	कर्मचारीको नाम
१.	आयोजना प्रमुख	इन्जिनियर श्री रविन्द्रलाल मूल
२.	इन्जिनियर	इन्जिनियर श्री कपिल रिजाल
३.	आर्किटेक्ट	आर्किटेक्ट श्री मन्दिर श्रेष्ठ
४.	सब-इन्जिनियर-१	सिनियर सब इन्जिनियर श्री विकास रिमाल
५.	सब-इन्जिनियर-२	-
६.	सर्वेक्षक / अमिन	श्री अमिन रोहित दरै
७.	सामाजिक परिचालक	-
८.	कार्यालय सहयोगी	श्री सूर्यकुमारी दरै

५) अन्य सहायक उपसमितिहरू (उपभोक्ता समिति अन्तर्गत गठित)

१. अनुगमन उपसमिति

- आयोजनाका कार्यहरू समय, लागत र गुणस्तर अनुसार भइरहेको छ कि छैन भन्ने अनुगमन गर्ने ।
- पारदर्शीता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्ने ।

अनुगमन उपसमिति

क्र.स.	तह	नाम
१.	संयोजक/अध्यक्ष	श्री ऋषिराम ढुंगाना
२.	सदस्य	श्री यज्ञप्रसाद गौतम

क्र.स.	तह	नाम
३.	सदस्य	श्री सागर घिमिरे
४.	सदस्य	श्री अञ्जली दैरै
५.	सदस्य	श्री मनमाया बोटे

२. विवाद व्यवस्थापन उपसमिति

- जग्गाधनी बीच उत्पन्न हुने विवाद तथा असहमति समाधान गर्ने ।
- आयोजना कार्यान्वयनमा अवरोध आउन नदिने गरी सहजीकरण गर्ने ।

विवाद व्यवस्थापन उपसमिति

क्र.स.	तह	नाम
१.	संयोजक/अध्यक्ष	श्री मायानाथ कोइराला
२.	सदस्य	श्री दुर्गा पौडेल
३.	सदस्य	श्री नारायाण अधिकारी
४.	सदस्य	श्री खुमबहादुर दैरै

जग्गा एकीकरण सम्बन्धी कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था :

नेपालमा जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गर्न विभिन्न कानून, ऐन तथा नियमावलीहरूले कानुनी आधार प्रदान गरेका छन् । यी कानुनी प्रावधानहरूले आयोजना स्वीकृति, जग्गा व्यवस्थापन, पुनःविन्यास, तथा पूर्वाधार विकासका प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्न मद्दत गर्छन् ।

मुख्य रूपमा सम्बन्धित कानूनहरू निम्न तालिका अनुसार छन् :

क्षेत्र	ऐन/नियम/कार्यविधिको नाम	मुख्य उद्देश्य तथा प्रयोजन
शहरी विकास तथा योजना, मापदण्ड	नगर विकास ऐन, २०४५	जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गर्ने, चारकिल्ला तोक्ने र आयोजना क्षेत्रको जग्गा रोक्का गर्ने मुख्य कानुनी आधार प्रदान गर्ने
	नगर विकास निर्देशिका, २०६१	जग्गाधनीको मञ्जुरी लिने, विकसित घडेरी फिर्ता गर्ने र आयोजना सञ्चालनको विस्तृत कार्यविधि
	काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण ऐन, २०३९	(उपत्यका भित्रका आयोजनाका लागि) जग्गा विकास र भौतिक योजना स्वीकृत गर्ने अधिकार
	शहरी विकास तथा भवन निर्माण मापदण्ड, २०७२	जग्गा एकीकरण आयोजनामा भवन तथा पूर्वाधार विकासका लागि मापदण्ड निर्धारण गर्ने
स्थानीय शासन	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४	नगरपालिकालाई आफ्नो क्षेत्रभित्र जग्गा विकास (Land Development) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अधिकार

क्षेत्र	ऐन/नियम/कार्यविधिको नाम	मुख्य उद्देश्य तथा प्रयोजन
	स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५	स्थानीय तहलाई आफ्नो क्षेत्रमा जग्गा विकास तथा शहरी योजना कार्य सञ्चालन गर्ने अधिकार प्रदान गर्ने
भूमि प्रशासन (मालपोत र नापी)	मालपोत ऐन, २०३४ तथा मालपोत नियमावली, २०३६	आयोजना क्षेत्रको जग्गाको स्वामित्व सेस्ता कायम गर्ने, दाखिल खारेज र सेस्ता अद्यावधिक गर्ने
	जग्गा (नाप जाँच) ऐन, २०१९ तथा नियमावली, २०५८	आयोजनाको सीमाना छुट्याउने, कित्ताकाट गर्ने र नयाँ नक्सा (Block Plan) अनुसार नक्सा पास गर्ने
	भू-उपयोग ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७९	जग्गाको वर्गीकरण (आवासीय, कृषि, व्यावसायिक आदि) र सोही अनुसारको उपयोग सुनिश्चित गर्ने
	भूमि प्रशासन निर्देशिका, २०८१	जग्गा एकीकरण आयोजनामा जग्गा प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरूलाई व्यवस्थित र सहजीकरण गर्ने
	भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१	जग्गाको स्वामित्व, हदबन्दी तथा उपयोग सम्बन्धी व्यवस्था मिलाई जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयनलाई कानुनी आधार प्रदान गर्ने
	भूमिसुधार ऐन, २०२१	जग्गाको हदबन्दी र मोहियानी हक सम्बन्धी विवाद समाधान गर्न
	जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४	सार्वजनिक प्रयोजनका लागि आवश्यक जग्गा प्राप्त गर्न कानुनी आधार प्रदान गर्ने
गुठी तथा विशेष जग्गा	गुठी संस्थान ऐन, २०३३	आयोजना क्षेत्रभित्र गुठी जग्गा परेमा त्यसको व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था
	गुठी जग्गामा बाटो कायम गर्ने कार्यविधि, २०७३	आयोजना भित्रका गुठी जग्गामा पर्ने भएमा सो जग्गा एकीकरणका लागि गुठी संस्थानको सहमति सम्बन्धी व्यवस्था
वातावरण संरक्षण	वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ तथा वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७	आयोजनाको वातावरणीय पक्षको अध्ययन गरी आयोजनाको वातावरणीय सम्भाव्यता अध्ययनका लागि आधार प्रदान गर्ने
सार्वजनिक खरिद (निर्माण)	सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४	सडक, नाला, विद्युत जस्ता पूर्वाधार निर्माणका लागि ठेक्का प्रक्रिया र सम्भौता व्यवस्थापन गर्ने पूर्वाधार निर्माणको ठेक्का प्रक्रिया, ठेक्का हस्तान्तरण, सञ्चालन र मूल्याङ्कन व्यवस्थापन गर्ने
जग्गा एकीकरण	जग्गा एकीकरण आयोजना	जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन गर्न

क्षेत्र	ऐन/नियम/कार्यविधिको नाम	मुख्य उद्देश्य तथा प्रयोजन
सन्दर्भ सामग्री	सञ्चालन कार्यविधि सन्दर्भ पुस्तिका, २०७२	अवधारणादेखि अन्तिम कार्यान्वयनसम्म सहयोगी सन्दर्भ सामग्री प्रदान गर्ने

व्यास नगरपालिकाले अपनाएको कार्यान्वयन रणनीति :

वैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयनका क्रममा व्यास नगरपालिकाले केही महत्वपूर्ण रणनीतिक व्यवस्थापन तथा कार्यप्रणाली अपनाएको छ, जसले आयोजना कार्यान्वयनलाई सहज र प्रभावकारी बनाउन मद्दत गरेको छ ।

मुख्य रणनीतिहरू :

- **स्थानीय सरकारको एकल नेतृत्वमा आयोजना सञ्चालन :**

यस आयोजना पूर्ण रूपमा स्थानीय तहको नेतृत्वमा काठमाडौं उपत्यका बाहिर सञ्चालन भएको पहिलो उदाहरण हो । आयोजनामा स्थानीय सरकारको नेतृत्वले नगरवासीमा विश्वास कायम रहेको जसले गर्दा आयोजना प्रति नगरवासी सकारात्मक रहेका छन् ।

व्यास नगरपालिकाले आफ्नै आयोजना कार्यान्वयन इकाइ गठन गरी आयोजनाको सम्पूर्ण प्रक्रिया आफैँ सञ्चालन गरिरहेको छ ।

- **समुदायको सक्रिय सहभागिता**

आयोजना सञ्चालनका क्रममा जग्गाधनीहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्न विभिन्न बैठक, परामर्श तथा सहमति प्रक्रियाहरू सञ्चालन गरिएको छ । चरणवद्ध अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमणले आयोजना प्रति सरोकारवालाहरूमा स्पष्ट बुझाई तथा विश्वास अभिवृद्धि गर्न स्थानीय जनप्रतिनिधि, जग्गाधनी, आयोजना कार्यान्वयन इकाइ तथा नगरपालिका कर्मचारीहरूलाई समावेश गरी विभिन्न चरणमा काठमाडौं स्थित सफल जग्गा एकीकरण आयोजनाहरूको अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण सञ्चालन गरिएको थियो । यसबाट सहभागीहरूले योजनावद्ध शहरी विकासको प्रत्यक्ष अनुभव हासिल गर्न पाएका कारण आयोजना प्रति सकारात्मक धारणा विकास गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुगेको छ ।

- **सङ्गठनात्मक संरचना**

आयोजना सञ्चालन गर्न नगर कार्यपालिका, नगर विकास समिति अन्तर्गत आयोजना व्यवस्थापन उपसमिति, जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाइ लगायत उपभोक्ता तथा स्थानीय जग्गाधनीलाई समावेश गरी उपभोक्ता समिति, विवाद व्यवस्थापन उपसमिति, अनुगमन उपसमिति जस्ता विभिन्न तहको स्पष्ट जिम्मेवारी सहितको संरचनात्मक संगठनले आयोजना कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित, उत्तरदायी र विश्वसनीय बनाउँदै समग्र प्रक्रियालाई सहज र प्रभावकारी बनाएको छ ।

- **चरणवद्ध कार्यान्वयन**

ठूलो क्षेत्रलाई एकैपटक विकास गर्नुको सट्टा पहिलो चरणमा पाइलट आयोजनाका रूपमा २६१ रोपनी क्षेत्रफलमा आयोजना कार्यान्वयन गरिएको हो । जसले गर्दा जग्गाधनी समुदायलाई सम्बोधन गर्न सहज भएको र समग्र व्यवस्थापन गर्न सहज भएको ।

- **वित्तीय व्यवस्थापन**

आयोजनाको वित्तीय स्रोत निम्नानुसार रहेको छ :

❖ व्यास नगरपालिका : ३०% (बिँज पूँजी)

❖ नगर विकास कोष ऋण : ७०% (बिँज पूँजी)

यस मोडेलले Self-Financing Development Model को उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ । जग्गाधनीको योगदान वापत प्राप्त भएको जग्गा बेचेर नगर विकास कोषको ऋण रकम चुक्ता गरिन्छ । यसमा व्यास नगरपालिकाको ३०% लगानीले जग्गाधनीको योगदान प्रतिशतलाई जग्गाधनीद्वारा स्वीकार्य हुने अङ्कमा ल्याइएको छ ।

बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजनाका सबल पक्ष तथा चुनौतीहरू :

आयोजनाका सबल पक्षहरू :

• **स्थानीय सरकार नेतृत्वको र अपनत्व :**

यो काठमाडौं उपत्यका बाहिर स्थानीय सरकार (व्यास नगरपालिका) आफैँले पूर्ण स्वामित्व लिएर सुरु गरेको पहिलो नमूना आयोजना हो ।

• **सर्वपक्षीय सहमति र समावेशिता :**

आयोजनामा सबै राजनीतिक दलहरूको साभा प्रतिबद्धता छ । उपभोक्ता समितिमा आदिवासी दराई, बोटे समुदाय र महिलाहरूको अर्थपूर्ण प्रतिनिधित्वले यसलाई सामाजिक रूपमा स्वीकार्य बनाएको छ ।

• **स्थिर र समर्पित प्राविधिक टोली :**

आयोजना कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकाले एक स्थायी “जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाई (PIU)” परिचालन गरेको छ । यस टोलीमा स्थानीय कर्मचारीहरू समेत सुरुदेखि नै स्थिर रूपमा खटिएकाले जनतासँग बलियो विश्वासको सम्बन्ध स्थापित भएको छ ।

• **स्वायत्त उपभोक्ता समिति :**

वडा अध्यक्षलाई समितिमा नराखी स्थानीय बासिन्दालाई नै नेतृत्व सुम्पिँदा आयोजनामा पारदर्शिता र अपनत्व बढेको छ ।

• **प्रयोगात्मक सिकाइ :**

जग्गाधनीहरूलाई काठमाडौं र भक्तपुरका सफल आयोजनाहरूको स्थलगत अवलोकन भ्रमण गराउनाले विकासको प्रत्यक्ष अनुभव गर्न र भ्रमहरू चिर्न मद्दत पुगेको छ ।

• **सामाजिक संवेदनशीलता र लचकता :**

आयोजना अवधिभर जग्गा रोक्का भए तापनि विशेष परिस्थिति तथा संकटको समयमा जग्गा विक्री गर्न दिने लचिलो नीतिले उपभोक्ता जग्गाधनीलाई राहत दिएको र आयोजना प्रति सकारात्मक बनाएको छ ।

आयोजनाका चुनौतीहरू :

यस आयोजनाले ठूलो आशा जगाए पनि कार्यान्वयनका क्रममा निम्नानुसारका केही समस्या र चुनौतीहरू देखिएका छन् :

• **निर्माण कार्यमा ढिलाई :**

प्रारम्भ भएको १.५ वर्षमा नै निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको भए पनि १.५ वर्ष बितिसक्दा पनि पूरा हुन सकेको छैन । ठेकेदारहरूको ढिलासुस्ती र कार्यस्थलमा न्यून उपस्थितिका कारण काम सुस्त भएको छ । यसले विशेष गरी किसानहरूलाई असर पारेको छ, किनकि उनीहरूले न खेती गर्न पाएका छन्, न जग्गा बेच्न नै ।

- **मालपोत र नापी कार्यालयसँग समन्वयमा समस्या :**
मालपोत र नापी कार्यालयसँगको समन्वय ढिलो र जटिल भएको छ । जग्गाधनी प्रमाणपूजा र मालपोत कार्यालयको आधिकारिक अभिलेख (सेस्ता विवरण) को कागजी र डिजिटल रेकर्डमा जग्गाको विवरण र क्षेत्रफलमा असंगति देखिएकाले सुधार गर्न समय लागेको छ । प्रमुख अधिकारीहरूको वारम्बार सरुवाले समन्वयमा निकै समस्या आएको छ ।
- **गुठी जग्गाको कानुनी अन्वयौल :**
आयोजना क्षेत्रभित्रका गुठी जग्गाको व्यवस्थापनमा कानुनी जटिलता छ । क्षतिपूर्ति र मुआब्जा सम्बन्धी प्रावधानहरू जग्गा एकीकरणको अवधारणासँग मेल नखाँदा जग्गाधनीहरूलाई विकसित घडेरी फिर्ता गर्न कठिन भइरहेको छ ।
- **आर्थिक जोखिम र ब्याजको भार :**
नगर विकास कोषबाट लिएको ६ वर्षे ऋणको ३ वर्षको सहूलियत अवधि करिब सकिन लागेको अवस्थामा छ । निर्माणमा र कार्यान्वयनमा ढिलाई हुँदा ब्याजको भार बढ्ने भएकोले आयोजनाको वित्तीय पक्षमा दबाव पर्ने डर रहेको छ ।
- **योजना र पूर्वाधार विकासको सीमितता :**
व्यास नगरपालिकाको पाइलट आयोजनाका रूपमा सुरु गरिएको यस बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजनाको स्थानीय जग्गाधनीहरूलाई योगदानको भार घटाउनका लागि योजना र पूर्वाधार विकासमा खुम्चिनु परेको अवस्था रहको जसले गर्दा अझ बृहत रूपमा आयोजनाका पूर्वाधार विकास गर्न सम्भव नभएको ।
- **सरकारी आश्वासनप्रति अविश्वास :**
विगतको असफल आयोजनाका कारण स्थानीयमा सरकार प्रति पूर्ण विश्वास नदेखिएको । पहिलो चरणको कार्य स्पष्ट रूपमा नदेखिँदासम्म दोस्रो चरणमा सहभागिता बढाउन चुनौती रहेको ।

जग्गा एकीकरणको संस्थागत विकास र आगामी योजना :

व्यास नगरपालिकाले जग्गा एकीकरण प्रक्रियालाई केवल एउटा आयोजना मात्र नभई व्यवस्थित शहरी विकासको दिगो र संस्थागत आधारका रूपमा स्थापित गर्ने लक्ष्य लिएको छ । बैरेनी क्षेत्रको प्रथम चरणको पाइलट आयोजनाबाट प्राप्त अनुभवले नगरपालिकाले स्वयं प्राविधिक तथा प्रशासनिक नेतृत्व लिन सक्ने क्षमताको प्रमाण प्रस्तुत गरेको छ र नगर समुदायमा पनि यस प्रकारका आयोजना र समग्र स्थानीय सरकार प्रतिको विश्वास सुदृढ गरेको छ । यही अनुभव, आत्मविश्वास र नगर समुदायको विश्वासलाई आधार बनाई आगामी दिनमा थप ठूला तथा रूपान्तरणकारी आयोजनाहरू सञ्चालन गर्ने तयारी अघि बढाइएको छ ।

१) बृहत बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना (दोस्रो चरण) :

बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजनाको पहिलो चरणबाट प्राप्त अनुभव र स्थानीयको सकारात्मक सहभागितालाई आधारमानी वडा नं.१० मा बृहत क्षेत्र समेट्ने गरी दोस्रो चरणको आयोजना अघि बढाइएको छ । करिब १,५३६ रोपनी क्षेत्रफलमा विस्तार हुने यस आयोजनाले ठूलो संख्यामा रहेका बिखण्डित जग्गा कित्ताहरूलाई योजनाबद्ध रूपमा पुनर्संरचना गरी आधुनिक पूर्वाधारयुक्त वस्तीमा रूपान्तरण गर्ने लक्ष्य राखेको छ । यस आयोजनालाई थप वैज्ञानिक, व्यवस्थित र दीर्घकालीन बनाउने उद्देश्यले शहरी विकास तथा भवन

निर्माण विभाग मार्फत विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने प्रक्रिया समेत अधि बढाइएको छ । यसले आयोजनाको प्राविधिक, आर्थिक तथा कार्यान्वयन पक्षलाई थप सुदृढ बनाउनेछ ।

२) मानहुँकोट पर्यटकीय ग्राम - जग्गा एकीकरण आयोजना :

व्यास नगरपालिका वडा नं.५ मा अवस्थित मानहुँकोट यस क्षेत्रको प्राकृतिक दृष्टिले एक महत्वपूर्ण आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्य हो । दमौली बजार नजिकै रहेको यो क्षेत्र आफ्नो मौलिक पहिचान र दृश्यात्मक सौन्दर्यका कारण दीर्घकालीन पर्यटन विकासका लागि अत्यन्त सम्भावनायुक्त मानिन्छ । यस सम्भावनालाई व्यवस्थित र दिगो रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यले करिब ७०० रोपनी क्षेत्रफलमा पर्यटकीय ग्रामको रूपमा विकास गर्ने उद्देश्य सहित जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गर्ने तयारी गरिएको छ । प्रारम्भिक अध्ययनबाट यो क्षेत्र आयोजना कार्यान्वयनका लागि उपयुक्त देखिएको छ । यस आयोजनालाई नगरपालिकाको आफ्नै जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाइ मार्फत सञ्चालन गर्ने गरी संस्थागत तयारी भइरहेको छ । यसले मानहुँकोटलाई योजनावद्ध पूर्वाधार सहितको आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्ने आधार तयार गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

संस्थागत सवलीकरण र भावी दिशा :

व्यास नगरपालिकाले जग्गा एकीकरण कार्यक्रमलाई दीर्घकालीन रूपमा अधि बढाउन समर्पित र सक्षम जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाइको विकास तथा सुदृढीकरणमा जोड दिएको छ । यस इकाइ मार्फत स्थानीय स्तरमै प्राविधिक दक्षता अभिवृद्धि गर्दै आयोजना कार्यान्वयनलाई आत्मनिर्भर, प्रभावकारी र विश्वसनीय बनाउने प्रयास भइरहेको छ । यी आयोजनाहरू केवल भौतिक पूर्वाधार निर्माणका कार्यक्रम मात्र नभई व्यवस्थित, सुरक्षित र दिगो शहरी जीवन निर्माण गर्ने दीर्घकालीन सोचका अभिव्यक्ति हुन् । नगरपालिकाको दृढ प्रतिबद्धता र स्थानीय बासिन्दाको सक्रिय सहभागिताले व्यास नगरपालिकालाई योजनावद्ध शहरी विकासको एक प्रभावकारी नमूनाका रूपमा स्थापित गर्ने विश्वास गरिएको छ ।

अन्य स्थानीय निकायका लागि अनुकरण योग्य नमूना (Replication Model) :

बैरेनीको अनुभवले देखाएको छ कि जग्गा एकीकरण केवल इन्जिनियरिङ मात्र नभई एक जटिल सामाजिक र कानुनी प्रक्रिया पनि हो । अन्य पालिकाले यो नमूनाका रूपमा अपनाउँदा निम्न ५ वटा खम्बालाई केन्द्रमा राख्नुपर्दछ :

१. स्वायत्त र समावेशी संस्थागत संरचना

❖ स्वतन्त्र उपभोक्ता समिति :

आयोजनाको नेतृत्व जनप्रतिनिधिले भन्दा स्थानीय बासिन्दाले नै गर्नुपर्छ । वडा अध्यक्षलाई “सहजकर्ता” को रूपमा राख्दा राजनीतिक पूर्वाग्रह कम हुन्छ र पारदर्शिता बढ्छ ।

❖ स्थानीय जनशक्ति परिचालन :

“जग्गा एकीकरण आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (PIU)” मा स्थानीय परिवेश बुझेका प्राविधिकहरूलाई सुरुदेखि अन्त्यसम्म स्थिर रूपमा खटाउनुपर्छ । जसले जनतासँग बलियो विश्वासको सम्बन्ध बनाउँछ ।

२. सामाजिक सम्भाव्यता र विश्वासको वातावरण :

❖ देखिने विकास (Visual Learning) :

जग्गाधनीहरूलाई सफल आयोजनाहरूको स्थलगत भ्रमण (जस्तै भक्तपुर) गराउनु सबैभन्दा प्रभावकारी सिकाई हो । यसले “कागजी योजना” लाई “प्रत्यक्ष अनुभव” मा बदल्छ र भ्रमहरू चिर्दछ ।

❖ **सर्वपक्षीय सहमति :**

आयोजनालाई दलीय स्वार्थभन्दा माथि उठाउन सबै राजनीतिक दल र आदिवासी (दराई, बोटे) तथा महिलाहरूको अर्थपूर्ण प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नुपर्छ ।

३. **पूर्व-तयारी : कानुनी र प्राविधिक गाँठो फुकाउने रणनीति :**

❖ **तथ्याङ्कको प्रारम्भिक प्रमाणीकरण :**

आयोजनाको योजना निर्माण गर्नुअघि नै मालपोत र नापीको रेकर्ड र फिल्डको जग्गा जुधाएर सच्याउनुपर्छ । कर्मचारी सरुवा र समन्वयको भन्कटलाई आयोजनाको सुरुमै कार्यविधि बनाएर सम्बोधन गर्नुपर्छ ।

❖ **गुठी जग्गाको शीघ्र समाधान :**

आयोजना क्षेत्रमा गुठी जग्गा भएमा त्यसको कानुनी जटिलता (क्षतिपूर्ति र फिर्ता प्रक्रिया) लाई DPR तयारीकै चरणमा मालपोत र गुठी संस्थानसँग समन्वय गरी टुंगो लगाउनुपर्छ ।

४. **निर्माण व्यवस्थापन र ठेकेदार उत्तरदायित्व :**

❖ **स्थानीय निर्माण व्यवसायीलाई प्राथमिकता :**

सानो क्षेत्रमा आयोजना कार्यान्वयन वा सामान्य पूर्वाधार निर्माण गर्नुपर्ने अवस्थामा सम्भव भए ठूला र बाहिरका ठेकेदारहरूको ढिलासुस्ती रोक्न स्थानीय स्तरकै ठेकेदार वा कामदार प्रयोग गर्ने नीति अपनाउनुपर्छ । स्थानीय ठेकेदारहरू समुदायप्रति बढी जवाफदेही हुन्छन् ।

❖ **समय सीमा र ब्याज व्यवस्थापन :**

निर्माण अवधि लम्बिन नदिन कडा अनुगमन प्रणाली बनाउनुपर्छ, ताकि ऋणको ब्याज भारले आयोजनालाई आर्थिक रूपमा धराशायी नबनाओस् ।

५. **सामाजिक संवेदनशीलता र लचिलो नीति :**

यस प्रकारको आयोजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि कार्यान्वयन गर्ने निकायको कठोर नीति उपयोगी हुँदैन । उदाहरणका लागि आयोजना अवधिभर जग्गा रोक्का हुँदा स्थानीय जग्गाधनीको समस्यालाई मध्यनजर गर्दै विशेष अवस्थामा जग्गा बिक्री वा हक हस्तान्तरण, धितो प्रयोजन आदिको लागि लचिलो नीति अवलम्बन गर्नुपर्ने हुन्छ । सम्भव भएमा नगरपालिकाले यस्तो बेला जग्गा किनिदिन “रिभाल्भिड फण्ड” जस्तो नीति स्थापना गर्नु अझ उत्तम हुन्छ । यस प्रकारको सामाजिक संवेदनशीलता र लचिलो नीतिले समुदायको विश्वास जित्न मद्दत गर्दछ ।

राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय ध्यानाकर्षण :

बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना हाल नेपालका विभिन्न स्थानीय तहहरूका लागि अध्ययनको विषय बनेको छ । शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागका तत्कालीन महानिर्देशक तथा उपमहानिर्देशक समेतको टोली लगायत नेपालमा शहरी विकासका क्षेत्रमा कार्यरत संस्था तथा व्यक्तित्वहरू पनि यस आयोजनाको स्थलगत भ्रमण गर्नु भएको थियो जसले गर्दा यस आयोजना नेपाल भरी नै परिचित भएको छ ।

हालसम्म निम्न लिखित स्थानीय तहबाट विभिन्न मितिमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, सम्भावित आयोजना क्षेत्रका उपभोक्ता जग्गाधनी समेतको टोली यस आयोजनाको अध्ययन अवलोकन हेतु आउने क्रम जारी छ :

- भानु नगरपालिका, तनहुँ
- शुक्लागण्डकी नगरपालिका, तनहुँ
- सुन्दरबजार नगरपालिका, लम्जुङ
- नार्पा भूमि गाउँपालिका, मनाङ
- कावासोती नगरपालिका, नवलपुर
- रोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक
- खुम्बु पासाङ गाउँपालिका, सोलुखुम्बु
- विरेन्द्रनगर नगरपालिका, दाङ

यस्तै काठमाडौँबाट शहरी विकास सम्बन्धी विषयका विद्यार्थीहरूको पनि जग्गा एकीकरण आयोजनाको अध्ययन अवलोकनका लागि व्यास नगरपालिका आउने गरेका छन् ।

यसरी नै बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना राष्ट्रिय सीमाना नाघेर अमेरिकाको विश्वप्रसिद्ध विश्वविद्यालय म्यासाचुसेट्स इन्स्टिच्युट अफ टेक्नोलोजी (MIT) सम्म पुगेको छ । नेपाल इन्स्टिच्युट अफ अर्बन एण्ड रिजनल स्टडिज (NIURS) सँगको सहकार्यमा MIT का शहरी योजनाका स्नातकोत्तर विद्यार्थी मिलन चुटानी (Mr.Milan Chuttani) ले यहाँको स्थलगत अध्ययन गरी विशेष शोध तयार पार्नुभएको छ । MISTI दक्षिण एशिया कार्यक्रमको सहयोगमा गरिएको यस अध्ययनले कसरी स्थानीय जनसमुदायको विश्वास जितेर विकासोन्मुख देशहरूमा जीवन्त शहर निर्माण गर्न सकिन्छ, भन्ने पक्षलाई अन्तर्राष्ट्रिय प्राज्ञिक जगतमा पुर्याएको छ ।

निष्कर्ष :

बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना केवल एउटा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम मात्र होइन, यो व्यास नगरपालिकाले अपनाएको एक सोच, एक दृष्टिकोण र अव्यवस्थित शहरीकरणलाई नियन्त्रण गर्दै योजनाबद्ध, समावेशी र दिगो शहर निर्माण गर्ने दिशामा एक व्यवहारिक प्रयोग हो ।

यस आयोजनाले स्पष्ट देखाएको छ कि शहरी विकास केवल सडक, ढल र प्लटिङको विषय होइन, यो विश्वास निर्माण, सहमति जुटाउने क्षमता र कानुनी-प्राविधिक जटिलतासँग जुध्ने धैर्यको संयुक्त परिणाम हो । विगतका असफल प्रयासहरूबाट सिकेर स्थानीय सरकारको सक्रिय नेतृत्व, समुदायको सहभागिता र प्राविधिक टिमको निरन्तर संलग्नताले बैरेनीलाई एक जीवित उदाहरणका रूपमा रूपान्तरण गरेको छ । यद्यपि, ढिलासुस्ती, संस्थागत समन्वयको कमजोरी, र आर्थिक दबाव जस्ता चुनौतीहरूले एउटा महत्वपूर्ण पाठ पनि सिकाएको छ :

“सही मोडेल मात्र पर्याप्त हुँदैन, कार्यान्वयनमा कडाइ, प्रतिबद्धता र उत्तरदायित्व भन्ने आवश्यक हुन्छ”

अन्ततः, बैरेनीले देखाएको बाटो स्पष्ट छ :

“यदि स्थानीय तहले स्वामित्व लिन्छ, समुदायलाई केन्द्रमा राख्छ, र प्रारम्भदेखि नै जोखिमहरूलाई सम्बोधन गर्छ भने सीमित स्रोतका बाबजुद पनि व्यवस्थित शहरी विकास सम्भव छ”

अतः बैरेनी जग्गा एकीकरण आयोजना एउटा “आयोजना” मात्रै होइन, यो त भविष्यमा नेपालका शहरहरू कसरी बन्न सक्छन् भन्ने प्रश्नको एक व्यवहारिक उत्तर पनि हो ।

उद्योग, पर्यटन, श्रम तथा रोजगार प्रवर्द्धन शाखाको गतिविधि

श्री राजेन्द्र कार्की
व. प्रशासकीय. अधिकृत

क. उद्योग पर्यटनतर्फ :

- दुङ्गा खानी सञ्चालक र दुङ्गा खानीमा कार्यरत १०० जना श्रमिकहरुको आचरण र सुरक्षा सम्बन्धी १ (एक) दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन,
- अव्यवस्थित स्लेट दुङ्गा कटिङ्ग उद्योगहरुलाई स्तान्तरण गरी उपयुक्त स्थानमा व्यवस्थित गरिएको,
- प्राम्भिक वातवरणीय परीक्षण (IEE) को अवधि सकिएका स्लेट दुङ्गा उत्खनन् उद्योगहरुलाई पुनः (IEE) गर्न लगाई उत्खनन् उद्योगहरुलाई निरन्तर रुपमा नियमन गरिएको,
- श्रीराम चिम्नी इट्टा उद्योग प्रा.लि. बन्द गर्ने सम्बन्धी विवाद समाधान गरिएको,
- व्यास नगरपालिका जग्गा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम जग्गा खार्ने कार्यलाई निरन्तर रुपमा नियमन गरिएको । जस अन्तर्गत व्यास नगरपालिका वडा नं.१ मा रहेको राममणि मिश्र र भोजबहादुर दरेको जग्गा खार्ने क्रममा बिक्री गरिएको माटो मार्फत करिब रु.९ (नौ) लाख रुपैयाँ राजश्व सङ्कलन कार्यमा सहजीकरण गरिएको ।
- अन्य नियमति कार्यहरु :
 - घ वर्गको इजाजत पत्र नवीकरण संख्या : ५४
 - दर्ता भएका स्लेट दुङ्गा उत्खनन् उद्योग संख्या : ७
 - नवीकरण संख्या : ४
 - दर्ता भएको स्लेट दुङ्गा कटिङ्ग उद्योग संख्या : १२
 - नवीकरण भएको संख्या : १०
 - नयाँ दुङ्गा कटिङ्ग उद्योग दर्ता संख्या २

ख. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेड्पा) :

- वडा नं.३ का जनप्रतिनिधि र टोल विकास संस्थाका अध्यक्षहरुलाई मेड्पा कार्यक्रम सम्बन्धी १ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरियो,
- वडा नं.३ का सम्भावित ४० जना नयाँ उद्यमीहरुलाई घरधुरी सर्वेक्षण गरी मेड्पा कार्यक्रम सम्बन्धी अभिमुखीकरण पि.आर.ए. र समूह गठन कार्यक्रम सम्पन्न गरियो,
- ३७ जना सम्भावित नयाँ उद्यमीहरुलाई ८ दिने उद्यमशीलता विकास तालिम प्रदान गरियो,
- वडा नं.२ का पुराना उद्यमीहरुका लागि सिलाई कटाई र व्यूटिपार्लर सम्बन्धी स्तरोन्नति तालिम सञ्चालन गरी सम्पन्न भएको, जसमा लाभान्वित संख्या २४ जना रहेको,
- व्यास नगरपालिका वडा नं.३ का नयाँ उद्यमीहरु मध्ये लामो अवधि (२ महिने) को सिलाई कटाई तालिम सञ्चालन भइरहेको, जसमा लाभान्वित संख्या ११ जना रहेका,
- व्यास नगरपालिका वडा नं.३ का ११ जना नयाँ उद्यमीहरु मध्ये मध्यम अवधिको वेकरी सम्बन्धी १ महिने तालिम सञ्चालन भइरहेको छ ।

ग. राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रमतर्फ :

पृष्ठभूमि : नेपाल सरकारले रोजगारीको हकलाई कार्यान्वयन गर्न श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले २०७५ सालमा संविधानको मौलिक हक र कर्तव्य अन्तर्गत धारा ३३, ऐनको दफा ८ को उपदफा

(१) मा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले आवश्यक रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्ने प्रावधान रहेको र उपदफा (३) ले कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था गरी प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम ल्याएको थियो । हरेक स्थानीय तहमा रोजगार सेवा केन्द्रको स्थापना गरी त्यसमा सुरुमा ३ जना कर्मचारीहरु परिचालन गरेको थियो, क्रमशः रोजगार संयोजक, प्राविधिक सहायक र रोजगार सहायक । त्यस्तै मिति २०८२ पुस ३ गते कार्यक्रमको नाम परिवर्तन गरी राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम राखेको छ ।

राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत भएका क्रियाकलापहरुको विवरण :

क्र.सं.	क्रियाकलाप	संख्या	बजेट
१.	सिम्ले ठूलो पधेरोदेखि कातिकेचौर स्वास्थ्य चौकी जाने सिंढी बाटो निर्माण सम्पन्न, व्यास ९	४ जना	२,००,०००।-
२.	तिपिलिडिङ्ग रुम्सी पदमार्ग निर्माण सम्पन्न, व्यास १४	१० जना	२,००,०००।-
३.	आसापानी चौतारा निर्माण र बेनिकोट खतरा चोक सिंढी बाटो निर्माण सम्पन्न, व्यास १३	९ जना	३,००,०००।-
४.	फूलबारी चौतारो निर्माण, माहेन्द्री ग्रामिण मार्गको नाला सरसफाई र वडा कार्यालयमा हरियाली प्रवर्द्धन कार्य सम्पन्न, व्यास ६	११ जना	३,४४,२६२। वडासँग साभेदारी
५.	ठाडोपाखा पदमार्ग अधुरो कार्य निर्माण सम्पन्न, व्यास ११	१४ जना	२,००,०००।-
६.	वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारहरुको श्रम स्वीकृतिमा सहजीकरण गरेको	१६१	
७.	वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारहरुको परिवारको सदस्य विरामी पर्दा उपचार खर्चको लागि वैदेशिक रोजगार बोर्डको FEWIMS मा प्रविष्टि गरी सहजीकरण गरेको	४	
८.	वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारहरु विरामी अथवा अङ्गभङ्ग भई नेपाल फर्किदा उपचार खर्चको लागि वैदेशिक रोजगार बोर्डको FEWIMS मा प्रविष्टि गरी सहजीकरण गरेको	३	
९.	वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारहरुको श्रम अवधिमा मृत्यु भएमा क्षतिपूर्तिको लागि वैदेशिक रोजगार बोर्डको FEWIMS मा प्रविष्टि गरी सहजीकरण गरेको	३	
१०.	वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारहरुको श्रम अवधिमा मृत्यु भएका सन्ततीहरुको लागि छात्रवृत्तिको लागि वैदेशिक रोजगार बोर्डको FEWIMS मा प्रविष्टि गरी सहजीकरण गरेको	४	
११.	MCA नेपाल परियोजनाद्वारा व्यास नगरपालिकामा यस परियोजनाबाट प्रभावित ४ वटा वडाहरु: १, १२, १३ र १४ का युवाहरुलाई उद्यमशीलता तथा सीपमूलक तालिमको अभिमुखीकरण कार्यक्रम तथा व्यास नगरपालिकामा सञ्चालन हुने उद्यमशीलता र सीप विकास तालिम सञ्चालनका लागि उपप्रमुखको संयोजकत्वमा समिति गठन भएको	१ चोटी	
१२.	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्, राष्ट्रिय सीप परीक्षण समिति (National Skill Testing Board-NSTB) गण्डकी	१ चोटी	

क्र.सं.	क्रियाकलाप	संख्या	बजेट
	प्रदेशको पूर्व सिकाईको मान्यता (Recognition of Prior Learning, RPL) विधिको तालिममा सहभागी भएको		
१३.	पूर्व सिकाईको मान्यता विधिको सीप परिक्षणमा आवेदन भएका व्यक्तिहरुको विवरण NSTB को Software मा प्रविष्टि गरेको ३९ जना (२९ गार्मेन्ट, ८ व्युटिसियन, १ मेसन र १ रेफ्रिजरेटर एण्ड एयरकन्डिसन मेकानिक),		
१४.	आ.व.२०८३/८४ को लागि सूचीकृत हुनको लागि वेरोजगार आवेदनको सूचना प्रकाशन गरेको		

४. सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम :

(क) स्थानीय सरकारका पहलहरु :

- व्यास नगरपालिका र श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको संयुक्त लागतमा सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम चैथो चरण सञ्चालन ।

(ख) सूचना तथा परामर्श सेवा प्रदान :

- व्यास नगरपालिकाको आप्रवासी श्रोत केन्द्रबाट सूचना प्रदान: १,२२२ पुरुष र ७३१ महिला गरी जम्मा १,८५३ जना,
- रिटर्नी स्वयंसेवकद्वारा सूचना प्रदान: ९७५ पुरुष र ८३२ महिला गरी जम्मा १,८०७ जना,
- अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी दिवस कार्यक्रममा सहभागी संख्या: १३ महिला र ३० पुरुष गरी ४३ जना,
- २७ वटा सामुदाय स्तरमा अभिमुखीकरण मार्फत सूचना प्रदान : १९१ पुरुष र ३११ महिला गरी ५०२ जना ।

(ग) निशुल्क कानुनी सहायताको लागि सहजीकरण ।

(घ) वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी प्राप्त केशहरु :

केशका प्रकृति	प्राप्त केश संख्या	समाधान भएका केश संख्या	आर्थिक सहायता
मृत्यु	४	२	२५,४३,०००।
ठगी	३१	९	१३,२०,०००।
उद्धार	७	५	०।
स्वास्थ्य समस्या र घाइते	४	प्रक्रियामा रहेको	०।
जम्मा	४६	१६	३८,६३,०००।

(ङ) मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान :

- व्यक्तिगत रुपमा सेवा प्रदान गरिएका जम्मा सेवाग्राही संख्या : ७ महिला र १ पुरुष गरी ८ जना
- समाधान केश ४ जना ।

(च) वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालन: २ वटा

- सहभागी महिला ४८ जना र पुरुष ८ जना गरी ५६ जना,
- समुदायस्तरमा १ दिने वित्तीय साक्षरता तालिममा सहभागी संख्या : २३ महिला र पुरुष ४ जम्मा २७ जना,
- विद्यालय स्तरमा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रममा सहभागी संख्या : ९९ महिला र पुरुष ९३ जम्मा १९२, (महेन्द्रज्योति मा.वि. व्यास ६, शिशाघाट, बाराही मा.वि. व्यास ११ फराकचौर, चण्डिदेवी राष्ट्रिय मा.वि. व्यास १० बैरेनी, क्यामिन मा.वि. व्यास ७ कलेस्ती, माहेन्द्री मा.वि. व्यास ९ भिनुवाटार)

- व्यास नगर समता विद्यालयमा मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रममा सहभागी संख्या : ४८ महिला र पुरुष ८ गरी जम्मा ५६ जना ।

५. सहकारी तथा साभेदारी विकास उपशाखातर्फ :

(क) सहकारी : व्यास नगरपालिकाबाट सहकारी संस्था प्रवर्द्धनमा भएका उल्लेखनीय कार्य तथा उपलब्धिहरु :
 (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र ८५ भन्दा धेरै सहकारी संस्थाहरु सञ्चालनमा रहेका छन् । ३८ वटा सहकारी संस्थाहरु बचत तथा ऋणका रहेका छन् । दमौलीमा राष्ट्रिय सहकारी बैंकको शाखा समेत सञ्चालनमा रहेको छ । सहकारी संस्थामा रहेको बचतकर्ताहरु बचत रकम संरक्षणका लागि प्रयास गरिएको छ । जोखिम रहेका सहकारी संस्थाका सञ्चालकहरुलाई कारबाही गर्न सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको छ भने भाखा नाघेको ऋण धेरै भएका सहकारी संस्थालाई उठाउन ताकेता गरिएको छ । व्यास नगरपालिका सहकारी संघ तथा संस्थाहरुको विवरण तपसिल बमोजिम रहेको छ :

-बचत तथा ऋण सहकारी ३८ वटा	-कृषि सहकारी ३० वटा
-दूग्ध उत्पादक सहकारी ८ वटा	-बहुउद्देश्यीय सहकारी ५ वटा
-उपभोक्ता सहकारी ४ वटा	जम्मा ८५ वटा

- (२) सहकारी संस्था प्रवर्द्धनका लागि तपसिल अनुसारका कार्यहरु गरिदै आएका छन् :
 -सहकारी संस्थाहरुको वार्षिक लेखापरीक्षण कार्य समयमा सम्पन्न गर्न समयसमयमा जानकारी गराइएको,
 -वार्षिक साधारणसभा यही पौष मसान्तभित्र सम्पन्न गरी कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्न जानकारी गराइएको,
 -साधारणसभा लेखापरीक्षण समेतका प्रतिवेदनको नियमितता,
 -नियमित तथा आकस्मिक अनुगमन तथा निर्देशन,
 -कोपोमिस कार्यान्वयनमा प्रेरित गरिएको र अनिवार्य कोपोमिस दर्ता गर्न लगाइएको,
 -सहकारी विनियममा पुनर्लेखन गरिएको,
 -राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको पत्र अनुसार सबै सहकारी संस्थाहरुलाई दर्ता अभिलेखीकरण गर्न जानकारी गरिएको,
 -सहकारी संस्थाहरुको लागि नीति, नियम तथा नियमावलीहरु तयार गर्न सहजीकरण गरिएको,
 -बचत तथा ऋण लगानीको ब्याजको अवस्था तथा तौरतरिकालाई व्यवस्थित गर्ने अभ्यास गरिएको ।
 (३) नगरपालिकाबाट अनुगमन भएका संस्थाको नियमित अनुगमनहरु हुँदै आएको छ । यसै वर्ष नगरपालिकाबाट अनुगमन भएका संस्थाहरुको संख्या १६ पुगेको छ । अनुगमन भएका संस्थाहरुमा तत्कालै अनुगमन कैफियत खुलाई सुभावाहरु प्रदान गरिएका छन् । दिइएका निर्देशन तथा सुभावा कार्यान्वयन गर्न छुट्टै चेकलिष्ट तयार गरी कार्यान्वयन हुँदै आएको छ । यसबाट गलत कार्य हुन नदिन सतर्क बन्न प्रेरित भएको छ ।
 (४) विभिन्न टोल विकास संस्थाहरुलाई लजिस्टिक सपोर्ट प्रदान गरिएको

(ख) साभेदारी विकासतर्फ : विगत लामो समय अघिदेखि ऋण लगी नतिरेका साभेदारीतर्फका संस्था र व्यक्तिलाई पत्राचार गरी असुली कार्यमा तिव्रता दिइएको छ भने ऋण लगानी र असुली देहायबमोजिम रहेका छ :

१. उद्यम विकास योजना :

- ऋण असुली रु. ७१,७८,५९१।०५
- ब्याज असुली रु. ५,५२,१३०।८७

-हर्जना आम्दानी रु.१८,३०४।३४

-सेवा शुल्क रु.१०,०००।

२. जम्मा टोल विकास संस्था २५१ वटा

(ग) टोल विकास संस्थाहरुको विवरण :

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
१.	१	तालघरे	श्री जगतबहादुर श्रेष्ठ	९८४६०२५१११
२.	१	कुन्छाली	श्री यामबहादुर आले	९८२५१६८६४५
३.	१	खकौली	श्री कुलबहादुर दरै	९८४६३७१४२०
४.	१	मुसेखोला	श्री बलबहादुर गुरुङ्ग	९८१३५२२३१५
५.	१	अग्नेनी	श्री भरत बि.क.	९८५६०६०७५६
६.	१	मोहोरीयाटार	श्री श्रीकृष्ण पन्थ	९८४६०४३०३८
७.	१	रजआँप	श्री प्रमानध्वज थापा	९८१४५४२५८७
८.	१	अकलाबगैँचा	श्री रामराज अधिकारी	९८४६०४६३४९
९.	१	हाइस्कूलटार	श्री राजु गोशली	९८४६०६५०९७
१०.	१	जनचेतना	श्री हरिराज हमाल	९८१७११४४०१
११.	१	चारकुने	श्री भगवती पण्डित	९८४६०६२०३३
१२.	१	गल्बुवेशी	श्री कृष्णबहादुर भट्ट	९८४६०५५१०७
१३.	१	नवआदर्श	श्री बढीनाथ न्यौपाने	९८४६४९९९८९
१४.	१	भादगाउँ	श्री दिपक घिमिरे	९८४६०५५०९१
१५.	१	अडमपानी	श्री इन्द्रबहादुर थापा	९८४६०९१७३७
१६.	१	ठूलोगाउँ	श्री कृष्णबहादुर दरै	९८४६५९२०५२
१७.	१	निर्मलनगर	श्री दिलबहादुर थापा मगर	९८४६०५५१३९
१८.	१	विज्ञानचौर	श्री भरतप्रसाद पन्त	९८४६०९०२५०
१९.	१	सिर्जनशील	श्री राजेन्द्रकुमार परियार	९८४६२७४८८१
२०.	१	मिलन	श्रीसूर्यबहादुर थापा	९८४६१३१२४२
२१.	१	निर्मल जनसुधार	श्री विजयकुमार खान	९८४६०९३२६६
२२.	१	रत्यौली	श्री अभिमान सिं बस्नेत	९८४६७३२१००
२३.	१	छाब्दी प्रवेसद्वार	श्री रामजीप्रसाद तिमिल्सिना	९८४६०५५७८०
२४.	१	डमौली	श्री पदम अधिकारी	९८४६१६६१०९
२५.	१	धुपखोला	श्री सोमबहादुर दरै	९८१६६९३५१५
२६.	१	दरैस्वामी चौतरा	श्री बुद्धिमान श्रेष्ठ	९८४६०९२३५५
२७.	१	शिवालय मन्दिर	श्री सुनिल रानाभाट	९८४४४३५३६५
२८.	१	माइलीडाँडा	श्री तुकप्रसाद दाहाल	९८०३५७१९६७
२९.	१	परिवर्तनशील	श्री धनबहादुर घर्ती	९८०३५७१९६७
३०.	१	सिरान	श्री सुरेश दरै	९८५६०५५०६५

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
३१.	१	भानुभक्त	श्री गमबहादुर रानाभाट	९८१९१८७१०८
३२.	१	प्रगतिनगर	श्री गोविन्द पौडेल	९८४६७६५१४५
३३.	१	सामुदायिक	श्री सोमनाथ पौडेल	९८४६०९३०८८
३४.	२	अमरापुरी	श्री सुरज बुढाथोकी	९८४६७६५४८०
३५.	२	पुल्चोक	श्री रामजी तिमिल्सिना	९८४६०६२४८०
३६.	२	जनजागृती	श्री भक्तबहादुर अधिकारी	९८४३७४५१७९
३७.	२	सत्यवती	श्री नेत्रबहादुर बस्नेत	९८२६१९०३४७
३८.	२	बालमन्दिर	श्री हरिविलास अधिकारी	९८४६०४५५०१
३९.	२	श्रीटोल	श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ	९८४६०९०७०३
४०.	२	लक्ष्मी	श्री डिल्लीराम बि.क.	९८४६०२१४८९
४१.	२	न्यूरोड	श्री दिनेश श्रेष्ठ	९८५६०६०७२६
४२.	२	नवजागरण	श्रीसूर्जकुमार मल्ल	९८४६०२७५८१
४३.	२	कालिका	श्री इमकुमार मल्ल	९८५६०६३१५१
४४.	२	उत्तरशीला	श्री जुनकुमार श्रेष्ठ	९८४६१३०४३३
४५.	२	दमौली	श्री हविव खॉन	९८४६०६६३०८
४६.	२	सिद्धिविनायक	श्री विकास खनाल	९८४६११२३०२
४७.	२	सिद्धार्थ	श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ	९८४६०५५३४४
४८.	२	मालेवगर	श्री कमल जोशी	९८४६३७५६३८
४९.	२	ग्रिनसिटी	श्री श्यामकुमार श्रेष्ठ	९८४६११२०५
५०.	२	बागबजार	श्री खेचरबहादुर श्रेष्ठ	९८४६०५५१७१
५१.	३	बुद्धपार्क	श्री भलकबहादुर आले	९८४६०५५४२९
५२.	३	पुल्चोक	श्री भानुकुमार श्रेष्ठ	९८१४१५०५९२
५३.	३	देउरालीनगर	श्री मनबहादुर थापा	९८४६०४३४१३
५४.	३	पराशर	श्री अजित पन्त	९८०३३७०६५७
५५.	३	निमचोक	श्री देवी रानाभाट	९८४६१४६३४६
५६.	३	महर्षि	श्री सानु श्रेष्ठ	९८४६७८७४९२
५७.	३	श्रृजनामार्ग	श्री ठाकुरप्रसाद पौडेल	९८४६०३७०७१
५८.	३	शान्तीनगर	श्री दिपा श्रेष्ठ	९८४६०६७४७३
५९.	४	जलदेवी ख	श्री पञ्चबहादुर गुरुङ्ग	९८०८०६०१९९
६०.	४	जलदेवी क	श्री टिका गिरी	९८४६०३५४१३
६१.	४	साँखर	श्री संगिता भट्टराई	९८४६०९११७६
६२.	४	संगम	श्री निर्मला चापागाई	९८४६४८७७३०
६३.	४	हरिॐ	श्री निलबहादुर गुरुङ्ग	९८०६७६६८९३
६४.	४	वेदव्यास	श्री राधामाया कार्की	९८२६१९४८४८

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
६५.	४	बागवजार	श्री श्यामलाल सापकोटा क्षेत्री	९८४६०५५४५२
६६.	४	श्रीकृष्ण	श्री उदयरज खनाल	९८९९९८९९२२
६७.	४	नमूना	श्री रामबहादुर सापकोटा	९८०६७७०४७९
६८.	४	व्यासमार्ग	श्री देवु विष्ट	९८४६३३५९९५
६९.	४	शितलचोक	श्री देवबहादुर गुरुङ्ग	९८४६९३९८७८
७०.	४	चुरेखोल्सी	श्री हरिराज पौडेल	९८४३६८२४८४
७१.	४	जुडीपानी	श्री गंगाबहादुर दैरै	९८९३२९५५८९
७२.	४	कृष्णपुर विरता	श्री सोमबहादुर आले	९८४६०२४६५०
७३.	४	विरालेटार	श्री सुनिता वाग्ले	९८२७९०७५९२
७४.	४	कोटापानी	श्री भिमबहादुर दैरै	९८९५९०८८३५
७५.	४	विरता	श्री सरोज बस्नेत	९८४९३६२८८६
७६.	५	पतेनिटार	श्री सुलोचना गौतम	९८४६९६४९९२
७७.	५	चापाघाट	श्री नरबहादुर थापा	९८४९९४४२९७
७८.	५	सिरदी	श्री देवराज श्रेष्ठ	९८२६६०९३८२
७९.	५	कण्टार	श्री भरत खनाल	९८४६०६२७९९
८०.	५	अलैचे	श्री राजु थापा	९८९००५९३८९
८१.	५	चिन्तुटार	श्री गोपालबहादुर क्षेत्री	९७४२५०९४५०
८२.	५	रानीटारी	श्री कृष्ण मल्ल	९८४६३३०२९३
८३.	५	नेपालटार	श्री सोमप्रसाद पौडेल	९८४५९२७०६३
८४.	५	ठूलोटार सिमलगौरा	श्री रामबहादुर कुमाल	९८४६८००९९
८५.	५	संगम टोल	श्री केशमाया थापा	९८९५९०६९२९
८६.	५	बेनीपाटन	श्री हेम पौडेल	९८५६०७५९२२
८७.	५	चुदेर	श्री दलबहादुर थापा	९८४६२४५३२७
८८.	५	बरबोटे	श्री कमल राना	९८०६६००९८३
८९.	५	सौराहा	श्री दानुकुमार आले	९८९६६४२९९९
९०.	५	क्षेत्रीगाउँ भगेरी	श्री रामबहादुर खत्री	९८४६३२९८९३
९१.	५	पाटन	श्री महेन्द्र गिरी	९८४२२६५९५९
९२.	५	पतेनी सामुदायिक	श्री तिर्थबहादुर दैरै	९८४६९६३९५२
९३.	५	सेरा	श्री विमला कुमाल	९८९६९७०८५२
९४.	५	वेतनी	श्री अम्मर थापा	९८५६०६३०५५
९५.	५	साँगेदरैगाउँ	श्री मुनु श्रेष्ठ	९८४६२३४५८०
९६.	६	शेषटार	श्री कमलबहादुर राना	९८९५९२९९४०
९७.	६	मादीवेशी	श्री मोतीलाल श्रेष्ठ	९८०७५९९०८२
९८.	६	तल्लोसाँजा चनौटे	श्री विन्दु थापा मगर	९७०२६५५२८२

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
९९.	६	सुन्दर टोल	श्री वासुदेव घिमिरे	९८४६३३०५०६
१००.	६	शिशुघाट	श्री मृगेन्द्र के.सी.	९८०४१२५४०८
१०१.	६	गैरीस्वरा ढाडपातलटार	श्री छविबहाल बि.क.	९८२४१८१३१९
१०२.	६	साँजा	श्री सौकत अलि मियाँ	९८०५८२४००२
१०३.	६	बाह्रबिसे पराशर	श्री राजेश गुरुङ्ग	९८१६१२७१९५
१०४.	६	शान्ति	श्री सुनिल दर्जी	९८०८८८४४८८
१०५.	६	अग्नेनी रातामाटा	श्री वामदेव पण्डित	९८४६७४५०३६
१०६.	६	गलेखाम	श्री बसन्त श्रेष्ठ	९७००४४७०३६
१०७.	६	माभटोल	श्री मानसुब्बा दुरा	९८२५१४२६६२
१०८.	६	श्याम्घा	श्री बलराम श्रेष्ठ	९८४६०५५१७७
१०९.	७	क्यामिन कालिका	श्री शिवबहादुर भण्डारी	९७६२५६९४३९
११०.	७	छापथोक	श्री वृत्तबहादुर गुरुङ्ग	९८२६६३८७८४
१११.	७	सामाली बाँसपानी	श्री लालबहादुर गुरुङ्ग	९८१९१६१९९१
११२.	७	साँखुली धरमपानी	श्री चिजबहादुर राना	९८२६१५१६४५
११३.	७	श्रीचौर घिउटारी खर्क	श्री सिंहबहादुर विष्ट	९८१७१७१७०१
११४.	७	सत्रसय	श्री मुक्तिकुमार गोसेली	९८२९१५५२००
११५.	७	दुलेपानी गलमखोला	श्री सन्तबहादुर गुरुङ्ग	९८१९८४१३८९
११६.	७	कालीका शिवालय	श्री यमबहादुर गुरुङ्ग	९८१९१७३४९४
११७.	७	बोटेटार	श्री श्रीहरि सुनार	९८२३५५५९८५
११८.	७	सेरा	श्री चन्द्रकुमार श्रेष्ठ	९८१९१५४५६७
११९.	७	कलेस्ती	श्री रमेश वाग्ले	९८४६२३३८०६
१२०.	७	सिमलटार नरङ्गा	श्री विजय अधिकारी	९८४६१३०८७६
१२१.	७	उपल्लोनरङ्गा	श्री ब्रम्हदत्त वाग्ले	९८४६३२९४०२
१२२.	८	कालिका	श्री कुलचन्द्र बगाले	९८४४९०४४०४
१२३.	८	सोतिवेशी	श्री पदमबहादुर कामी	९८१६६८१८०१
१२४.	८	सिद्धेश्वर	श्री सिन्दुर नेपाली	९८०६५३०५४२
१२५.	८	रिस्ती	श्री कुलप्रसाद पौडेल	९८४६५७७७४३
१२६.	८	जलेश्वर	श्री मंगलमणि अधिकारी	९८४६७६५५६४
१२७.	८	समिफेद	श्री शम्शेरबहादुर थापा	९८०६५५७५९५
१२८.	८	सत्यदेवी	श्री रुपबहादुर गुरुङ्ग	९८१९१८३०११
१२९.	८	जौवारी	श्री रामकान्त ओझा	९८४०८४३९२९
१३०.	८	पुलिमराङ्ग	श्री टेकबहादुर गुरुङ्ग	९८४६७२३१६६
१३१.	८	वाहुनपोखरा वराहादेवी	श्री कृष्णमुरारी तिमिल्सेना	९८४६४१७२८७
१३२.	९	सिद्धिभयर	श्री सुकबहादुर गुरुङ्ग	९७४२९२९०३९

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
१३३.	९	बसाहास्थान	श्री डम्बरबहादुर वि.क.	९८०६५६८२३२
१३४.	९	मेवाबारी सिम्ले	श्री कृष्णबहादुर गुरुङ्ग	९८४६०६५३८०
१३५.	९	चिसापानी	श्री रामबहादुर कार्की	९८६०८०३०९९
१३६.	९	पोखरीडाँडा सानोचौर	श्री पार्वती आचार्य	९८६६०००८५४
१३७.	९	रानीपानी	श्री दानबहादुर थापा	९८४९६००५२६
१३८.	९	भिनुवाटार	श्री महालक्ष्मी कार्की	९८४६२३३५८६
१३९.	९	स्याकुनथोक सिमलचौर	श्री लक्ष्मण भण्डारी	९८९५९२०७०९
१४०.	९	राजापानी	श्री राजेन्द्र भुजेल	९७०४५२९७९९
१४१.	९	गजौडे	श्री शुक्रजङ्ग अधिकारी	९८४६४९७९५९
१४२.	९	मोहोरीयाटार	श्री शरण घर्ती	९८६६००९६७२
१४३.	९	मध्येमाभुफाँट	श्री नारायणप्रसाद न्यौपाने	९८४६४०३५७४
१४४.	९	शिवालय कुसुमे	श्री श्रीप्रसाद श्रेष्ठ	९८४६४६०४४९
१४५.	९	काजीफाँट	श्री नरेन्द्रराज खनाल	९८४६६२९४०९
१४६.	९	सुवागैरा चिलाउने चौतारा	श्री विनोद थापा	९८९५०८६००९
१४७.	९	कुमालगाउँ	श्री रामप्रसाद कुमाल	९८४६२९३६५५
१४८.	१०	नयाँवस्ती	श्री जितबहादुर गुरुङ्ग	९८०८२४८४६७
१४९.	१०	अत्रौली	श्री महेश्वर पौडेल	९८४६२३४२८२
१५०.	१०	छाङ्गाबाराही	श्री रमाकान्त दुङ्गना	९८५६०३९२०८
१५१.	१०	श्रीभन्ज्याङ्ग	श्री सुजन राना	९८४६०५५७५५
१५२.	१०	गणेश टोल	श्री श्रीराम कुँवर	९८४६५४९४२५
१५३.	१०	शान्तिनगर	श्री होमबहादुर राना	९७०८८५९९७९
१५४.	१०	बरचौतारा	श्री तिलबहादुर थापा	९८४६०९०९४२
१५५.	१०	सेवर टोल	श्री टुमप्रसाद तिमल्सेना	९८४६३३०२९६
१५६.	१०	मंगलीगैह्रा	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल	९८४६०६५०४३
१५७.	१०	बोटेगाउँ	श्री होमबहादुर बोटे	९८०४९९७६९८
१५८.	१०	दुम्सी माथिल्लो	श्री हिमलाल सुवेदी	९८४६९९२०७४
१५९.	१०	दुम्सीचौर	श्री गोपालबहादुर गुरुङ्ग	९८०५८७७७३९
१६०.	१०	समिडाँडा कोलगैह्रा	श्री बुद्धिबहादुर सुनार	९८०४९५४३८४
१६१.	१०	कुमालटारी	श्री बरुण थापा	९८०४९०५३४०
१६२.	१०	हिमपानी	श्री सुजित राना	९८६४३७८९६२
१६३.	१०	बेलटारी	श्री प्रेमबहादुर थापा	९८९४९५५४९८
१६४.	१०	निवुवाटारी	श्री ज्ञानु मिश्र	९८२४९६८२७९
१६५.	१०	डिहीकुना	श्री विष्णुप्रसाद अधिकारी	९८४६०६७२९३
१६६.	१०	शित्तलगुफा	श्री पुजा पौडेल	९८४५४५९७२२

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
१६७.	१०	दुम्सी तल्लो	श्री कृष्ण रिजाल	९८१८५७८०११
१६८.	१०	सेवर दरैगाउँ	श्री बसन्त दरै	९८५६०६०१३३
१६९.	१०	रत्न टोल	श्री हिरामान परियार	९८४६६८०२०३
१७०.	१०	भन्ज्याङ्ग	श्री शान्ति नेपाली	९८०६६१९२५४
१७१.	१०	वि.पि. भन्ज्याङ्ग	श्री रुकादेवी घिमिरे	९८४७०४१२५०
१७२.	१०	दुम्सीकोट	श्री भोजबहादुर पौडेल	९८६१७४१८००
१७३.	१०	धै.पो.ला.अँधेरीभन्ज्याङ्ग	श्री गोविन्द अधिकारी	९८४४३४६७४०
१७४.	१०	बैरनी	श्री मनिराज दरै	९८४६१९५४८६
१७५.	१०	माइथुम्का	श्री अम्बिका लामिछाने	९७०४५२९११२
१७६.	११	रानीगाउँ	श्री केशरबहादुर अधिकारी	९७६७८५९७०७
१७७.	११	शिवमन्दिर	श्री तिर्याराज भट्ट	९८४६४८७३३५
१७८.	११	गौरावारी	श्री दुर्गाबहादुर नेपाली	९८२७१८२९४४
१७९.	११	तल्लो पोल्याङ्ग	श्री केशवराज पन्थ	९८६२९६८८९६
१८०.	११	दरैपंघेरा	श्री शम्शेरबहादुर दरै	९८१७१२६१९४
१८१.	११	बसन्त	श्री गणेशबहादुर अधिकारी	९८१६१६७४०
१८२.	११	सृजनशील	श्री किरण सोती	९८४१८४०५१५
१८३.	११	बागेचौर	श्री बसन्त दुरा	९८०५८००३१६
१८४.	११	भर्याङ्दी रातामाटा	श्री लोकबहादुर ढकाल	९८४६०१५०५
१८५.	११	निर्वु	श्री तुलसीराम भण्डारी	९८६१७२३५७३
१८६.	११	कोकलडाँडा	श्री हरिश्चन्द्र कोइराला	९८५६०६००७८
१८७.	११	रामदास	श्री गुप्तमान गुरुङ्ग	९८२४१६६६५१
१८८.	११	बराहाखोला	श्री कृष्ण गुरुङ्ग	९७६५६५४१०२
१८९.	११	सेरा	श्री गोपाल घर्ती	९८४९६८२७६०
१९०.	११	डाँडागाउँ	श्री आकाश नेपाली	९८०५८०६२६०
१९१.	११	थुम्केलीगाउँ	श्री विष्णुबहादुर अधिकारी	९८४७५३५९७
१९२.	११	पुरनडिही	श्री सर्मिला गैह्रे	९८१५१२८८७४
१९३.	११	फराकचौर	श्री बिमला अछामी	९७६३२११०२६
१९४.	११	बेलटारी	श्री हरिश्चन्द्र खनाल	९८४६२७५७२२
१९५.	११	फेदिफाँट	श्री केशव अधिकारी	९८२७१९८९९८
१९६.	११	जामुने	श्री अर्जुनबहादुर अधिकारी	९८४९९५५८१७
१९७.	११	दरैगाउँ	श्री दिपा पुन दरै	९८०४१९९५६८
१९८.	११	सुन्धारा	श्री विश्वेश्वर बस्नेत	९८४६०२३१८७
१९९.	११	मूलपानी	श्री राजेन्द्र सिं राना	९८०६७१०८७२
२००.	११	सेरा तातोपानी	श्री टकबहादुर गुरुङ्ग	९८४६७८६३४५

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
२०१.	११	मिलनचोक	श्री अमरबहादुर दुरा	९८४६२४२९००
२०२.	११	रामथुम्की चण्डिभञ्ज्याङ्ग	श्री जितबहादुर दुरा	९८०६६६०४०५
२०३.	११	मिलनटार	श्री अभिषेक भट्टराई	९८५६०६०८४५
२०४.	११	सेराजलेश्वर	श्री कृष्णबहादुर अधिकारी	९८०६७७८०७०
२०५.	११	नवआर्दश	श्री कृष्णबहादुर दुरा	९७०२०१९४८५
२०६.	११	राम्चे ओडारे	श्री रत्न चेपाङ्ग	९८१४१३३४९९
२०७.	११	शहिद सन्तचन्द्र	श्री शिव खवास	९८४६२४५२१०
२०८.	११	कालिका भगवती	श्री ऋषिेश्वर राना	९८०८७९३०१८
२०९.	११	अर्चलचौर	श्री गंगाबहादुर घर्ती	९८२५१३२३४९
२१०.	११	रातामाटा	श्री रामबहादुर मजकोटी	९८१४१३३६२९
२११.	१२	गोर्ला	श्री नविन थापा	९८०४१९०४००
२१२.	१२	बेलथोक भगेरी	श्री सूर्यबहादुर वयलकोटी	९८१५११८५९४
२१३.	१२	देउराली	श्री पदमराज लोहनी	९८४६७०५८२२
२१४.	१२	टारबगाले	श्री फमबहादुर थापा	९८२३०५८१३२
२१५.	१२	कोटकालिका	श्री जीवन परियार	९८१४१३९७६९
२१६.	१२	बेलघारी	श्री धनबहादुर वयलकोटी	९८०६७८६६०८
२१७.	१२	कमलवारी	श्री सुभाष कैनी	९८५६०६०४७५
२१८.	१२	मनकामना	श्री पुरन महत	९८१४११८३५४
२१९.	१२	छिर्कन	श्री लालबहादुर अधिकारी	९८६६३५६३५३
२२०.	१२	छाब्दी फुर्लुङ्ग	श्री विष्णुप्रसाद पन्थ	९८४३९२६५४०
२२१.	१२	पुरानडिहिगौडाको प.	श्री प्रेमबहादुर आले	९८४६३२९१८६
२२२.	१२	लामिडाँडा	श्री विक्रम भुजेल	९८२४१७९१२८
२२३.	१३	बेलबास मिलन	श्री सुमित्रा बगाले	९८४६२०४७९७
२२४.	१३	सिमलश्वारा केशरी	श्री भक्तबहादुर राना	९८१५१७७४३७०
२२५.	१३	बेलबासपुरुवा चौतारा	श्री हरिकृष्ण न्यौपाने	९८४६१५०४३५
२२६.	१३	सिमलस्वारा आमडाँडा	श्री मानबहादुर आले	९८०५८४०२०४
२२७.	१३	छापडाँडा बेनिकोट	श्री हुमबहादुर थापा	९८२५१६९९७७
२२८.	१३	बेनीकोट मित्रता	श्री केशर थापा	९८२४१५०३६८
२२९.	१३	बेनीकोट शान्ति	श्री सिरबहादुर थापा	९८२३७८३०११
२३०.	१३	छाब्दी जबदारी	श्री देवराज थापा मगर	९८२५१७३९८४
२३१.	१३	पोखरीभञ्ज्याङ्ग	श्री विष्णुहरी सेठाई	९८०६५०६५५६
२३२.	१३	वटाडदी	श्री सन्तोष रिलामी	९८१६६१८९७३
२३३.	१३	कटान	श्री इन्द्रा सुनार	९८१६१६७९८२
२३४.	१३	आँपश्वारा	श्री विष्णुबहादुर आले	९८०४१०९६२५

सि.नं	वडा नं.	टोल संस्थाको नाम	टोल अध्यक्षको नाम	अध्यक्षको फोन नं.
२३५.	१३	कमलबारी चिसोपानी	श्री मिनबहादुर वि.क.	९८४६९३९००९
२३६.	१३	बेलचौतारा	श्री क्षेत्रबहादुर आले	९८९५२७८४३७
२३७.	१३	आसापानी	श्री विष्णुप्रसाद बराल	९८४६९९९५७०
२३८.	१३	कोटथोक	श्री नन्दकुमारी आले	९८९४९९८४०३
२३९.	१३	घ्यासथोक	श्री डोलबहादुर थापा	९८०५८४४८९३
२४०.	१३	गुदी	श्री रामकुमार पन्थ	९८०५८२९३३६
२४१.	१३	भक्केडाँडा	श्री भिक्के पन्थ	९८९६९६८५७७
२४२.	१४	कोटभञ्ज्याङ्ग आँपटोल	श्री सुरेन्द्रबहादुर गौतम	९८२६९८३३८३
२४३.	१४	कुलुङ्माभथर	श्री नानीमाया आले	९८२९९७८७२८
२४४.	१४	रुम्सी	श्री नरबहादुर थापा	९८४५९४२६८०
२४५.	१४	ठिन	श्री कृष्णबहादुर परियार	९८९६६९०२५७
२४६.	१४	केशवटार	श्री रमेश सुनुवार	९८०४९९२८४८
२४७.	१४	सुडेरमरौटे	श्री लुकबहादुर थापा	९८९५९७८६२५
२४८.	१४	हर्कपुर	श्री यामबहादुर थापा	९८२६९६२४८८
२४९.	१४	छाब्दीबाराही रासी भ.	श्री बाबुकुमार श्रेष्ठ	९८०६६९४९३९
२५०.	१४	नयाँगाउँ	श्री मधुलाल थापा	९८९८३७३८२४
२५१.	१४	मिलीजुली मास्दी	श्री चित्रबहादुर थापा	९८४६७७६४०४

शिक्षा सम्बन्धमा नगरवासीलाई नगरपालिकाको अनुरोध

- आमाबाबु वा अभिभावकहरुले बालबालिकालाई खेल, गीत, कथा र अन्तरक्रियाको माध्यमबाट आफैले सिक्न, समस्या समाधान गर्न र सृजनशील कार्य गर्न प्रोत्साहन गरौं,
- स्वास्थ्य, शिक्षा वा विकासमा हानी पुग्ने कुनैपनि अवस्थाबाट संरक्षण पाउनु बालबालिकाको अधिकार हो, बालश्रमबाट बालबालिकालाई बचाऔं,
- शिक्षा सबैको अधिकार हो, सर्वसुलभ शिक्षाको अवसर सुनिश्चित गरी समुन्नत समाज निर्माणमा सहभागी बनौं,
- बाल बचाउ, बाल विकास, बाल संरक्षण र बाल सहभागिता जस्ता विश्वव्यापी बाल अधिकारहरु सुनिश्चित गरौं,
- एक वर्षका लागि भए धान रोपौं, दश वर्षका लागि भए रुख रोपौं, जीवनभरका लागि शिक्षामा लगानी गरौं,
- सबैभन्दा ठूलो कमजोरी प्रयत्न गर्न छोड्नु हो, समुचित उपायबाट नै व्यक्ति सफल हुन सक्छ, यसर्थ सकारात्मक प्रयत्न गरौं,
- बालबालिकालाई विद्यालय पठाउने बित्तिकै आफ्नो कर्तव्य पूरा भएको नठानौं, उनीहरुको पढाई, प्रगति र सफलताका विषयमा चासो राख्नु पनि आफ्नो कर्तव्य सम्झौं,
- विद्यालय सुधिए, समुदाय सुधिन्छ, समुदाय सुधिए देश सुधिन्छ, देश सुधिए हाम्रो जीवन सुधिन्छ ।

कृषि, पशुपंक्षी विकास शाखाको गतिविधि

डा. मनोज विश्वकर्मा
वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत

(क) कृषि विकास उपशाखा :

- व्यास नगरपालिका भित्र उत्पादित कृषि उपजको सुरक्षित भण्डारण, मूल्य शृङ्खलाको विकास तथा बजार व्यवस्थापन सुदृढीकरण गर्ने उद्देश्यले २०८१ साल चैत्रदेखि व्यास नगरपालिका वडा नं.११, गैह्रबारी टोलमा अवस्थित चिस्यान केन्द्र (Cold Store) सञ्चालनमा ल्याइएको छ । सोही वर्ष व्यास नगरपालिका भित्रका कृषकहरूबाट उत्पादित करिब ८ टन आलु निशुल्क भण्डारण गरिएको थियो भने चालु वर्ष प्रति ५० के.जी. बोरा रु.२५० का दरले भण्डारण शुल्क निर्धारण गरी आलु लगायत अन्य तरकारीहरूको भण्डारण सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- “कोदोजन्य परिकारको आहार : खाद्य सुरक्षा र स्वस्थ जीवनको आधार” नाराका साथ प्रथम राष्ट्रिय कोदो दिवस-२०८२ साउन १६ गते भव्य रूपमा मनाइएको थियो । कोदो उत्पादनलाई बृद्धि गर्न व्यास नगरपालिका वडा नं.१४ ले अनुदान रकम उपलब्ध गराएको थियो ।
- आलु पकेट क्षेत्र : ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत नगर भित्र उत्पादित बीउ आलुको प्रयोगमार्फत ४ समूह/सहकारीको सहभागितामा करिब ८० रोपनी क्षेत्रफलमा आलु खेती विस्तार गरिएको छ ।
- व्यास नगरपालिका भित्र व्यवसायिक तरकारी खेती विस्तारका लागि ११४ रोपनी क्षेत्रफलमा तरकारी खेती गर्ने कृषकलाई प्रति रोपनी रु.३,०००। का दरले तरकारी उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन सहयोग प्रदान गरिएको छ ।
- सुन्तला (राष्ट्रिय फल) लगायत एभोकाडो, ड्रागन फल, मेकेडेमिया नट, केरा, कागती जस्ता फलफूलहरूको उत्पादन, उत्पादकत्व वृद्धि र क्षेत्रफल विस्तार गर्ने उद्देश्यले व्यास नगरपालिकाले सुन्तला लगायत फलफूल बगैँचा व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ । उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत १६ जना कृषक/कृषि फर्मद्वारा सिँचाई सामग्री (पाइप, ड्रम, थोपा सिँचाई सेट), कृषि औजार उपकरण (हाते ट्र्याक्टर, घाँस काट्ने मेशिन, भर्थाड, सिकेचर), प्राङ्गारिक मल आदि खरिद तथा व्यवस्थापन कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- उच्च मूल्य कृषि वस्तुतर्फ कृषकहरूको आकर्षण बढाउने लक्ष्य सहित च्याउ खेती विस्तार तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । उक्त कार्यक्रममा व्यास-५ पाटन र चापाघाट स्थित २ वटा कृषि फार्मसँग सम्झौता भई गुणस्तरीय च्याउ बीउ, भोला, पराल, Chaff cutter मेशिन, टनेल संरचनाका लागि टनेल प्लाष्टिक, बाँस आदिमा ५० प्रतिशत अनुदान प्रदान गरिएको छ ।
- व्यास नगरपालिकाले कृषकको खेत/बारीको माटो परीक्षण तथा सुधारलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको छ । माटोमा खाद्यतत्व पहिचान गरी उपयुक्त मल सिफारिस र विशेष गरी अम्लीय माटो सुधारका लागि माटो तथा मल परीक्षण शाखा, प्रदेश कृषि प्रयोगशाला, गण्डकी प्रदेशसँगको सहकार्यमा कृषि चुन वितरण कार्यक्रम अघि बढाइएको छ ।
- व्यास नगरपालिका भित्रका कृषकहरूको उत्पादन वृद्धि, बाली क्षति न्यूनीकरण तथा रोग किरा नियन्त्रणका लागि आवश्यक बाली संरक्षण सामग्रीहरू ५०% अनुदानमा वितरण गरिएको छ ।
- तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरूलाई आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण तर्फ जोडनका लागि गत आर्थिक वर्षबाट २ वटा तरकारी पकेट क्षेत्र (व्यास-१२ र व्यास-१३) सञ्चालनमा रहेका छन् । उक्त

कार्यक्रम अन्तर्गत तरकारी उत्पादन प्रविधि सम्बन्धी तालिम, उत्पादन सामग्री (मल, बीउ विजन, वाली संरक्षण सामग्री), यान्त्रीकरण (हाते ट्याक्टर, डिजिटल तराजु), साना सिंचाई (मोटर, पाइप, ड्रम) तथा पूर्वाधार निर्माण (१७ वटा टनेल निर्माण) जस्ता सामग्रीहरू अनुदानमा उपलब्ध गराइएको छ ।

१०. कृषकहरूको पहिचान गरी सरकारी तवरबाट कृषकहरूलाई उपलब्ध गराइने सेवा सुविधाको पारदर्शीता तथा सुशासन अभिवृद्धि गर्न तीनै तहको साभेदारीमा किसानको आवश्यक विवरणहरू विद्युतीय प्रणाली मार्फत सङ्कलन गरी किसान परिचय-पत्र वितरण गर्ने उद्देश्यले किसान सूचीकरण कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ । हालसम्म व्यास नगरपालिका भित्रका ७,५६३ कृषक घरधुरीहरूको विवरण किसान सूचीकरण प्रणालीमा प्रविष्ट भएको छ ।
११. उत्पादन लागत न्यूनीकरण तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने लक्ष्य सहित भौगोलिक क्षेत्र अनुकूल विभिन्न खाद्यान्न (धान, मकै) तथा तरकारी वालीहरूको उन्नत तथा हाइब्रिड जातका बीउहरू वितरण साथै आवश्यकता अनुरूप साना मेशिनरी औजार (हाते ट्याक्टर, कम्बाइन मिल, Chaff cutter, Brush Cutter) लागायतका कृषि उपकरणहरू ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गर्दै आएको छ ।

(ख) पशुपंक्षी विकास उपशाखा :

१. उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम : अनुदान वितरण नीतिलाई प्रक्रियामूखीबाट परिणाममूखीतर्फ रुपान्तरण गर्दै उत्पादित वस्तुको परिमाण र सहकारी मार्फत बजारीकरणका आधारमा अनुदान प्रवाह गरेमा एकतिर सङ्गठित बजारमा गुणस्तरीय कृषि वस्तुको प्रवाह बढ्ने भने अर्कोतर्फ संलग्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहन भई व्यवसाय दिगो राख्न मद्दत पुग्ने र अनुदान रकमको प्रभावकारी रुपमा वितरण, उपयोग र सदुपयोग हुने हुनाले नगरपालिकाले दुध र खसी बोकाको मासु उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा सहकारी मार्फत विक्री हुने दुधमा किसानलाई अनुदान कार्यक्रममा व्यास नगरपालिका भित्रका पाँच वटा दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाहरूलाई प्रति लिटर रु.२ को दरले जम्मा रु.४०,३०,६७९।०८ अनुदान प्रदान गरिएको र कार्यक्रमबाट ६०० जनाभन्दा बढी कृषकहरू लाभान्वित भएका छन् । सहकारी मार्फत विक्री हुने खसी/बोकाको मासुमा किसानलाई अनुदान कार्यक्रममा दुई वटा सहकारी संस्थाहरूलाई प्रति के.जी. रु.२० को दरले जम्मा रु.५,४७,७८६। अनुदान प्रदान गरिएको र कार्यक्रमबाट २०० जना भन्दा बढी कृषकहरू लाभान्वित भएका छन् ।
२. पशुहरूमा पूर्ण खोप कार्यक्रम : व्यास नगरपालिका भित्रका पशुहरूलाई (गाई, भैसी, भेडा, बाखा, सङ्गर, वडुर) विभिन्न महामारीजन्य एवं संक्रामक रोगबाट जोगाउनको लागि भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय, तनहुँको समन्वयमा वार्षिक रुपमा खोप लगाउने कार्य भएको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा जम्मा ४५,२८३ वटा पशुहरूलाई विभिन्न खोप लगाइएको थियो र चालु आर्थिक वर्षमा पनि खोप लगाउने कार्य भइरहेको छ ।
३. कृत्रिम गर्भाधान सेवा : पशुपंक्षीको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न नश्ल सुधार महत्वपूर्ण भएको हुदाँ पशुहरूमा कृत्रिम गर्भाधान कार्य निरन्तर रुपमा भइरहेको छ । चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनासम्ममा व्यास नगरपालिका भित्र १,१९८ ओटा गाईमा र ८०३ ओटा भैसीमा गरी जम्मा २,००१ ओटा गाई/भैसीमा कृत्रिम गर्भाधान भएको छ ।
४. व्यवसायिक पशु फार्ममा मलमुत्र व्यवस्थापन कार्यक्रम : व्यवसायिक रुपमा पशुपालन गर्ने फार्महरूमा सरसफाईको अवस्था उच्च राख्न, स्वच्छ दुध उत्पादनमा मद्दत पुर्याउन, पशुहरूबाट उत्सर्जित

मलमुत्रमा रहेका खाद्य तत्वहरूको क्षति हुन नदिई उचित संरक्षण एवं व्यवस्थापन गर्न र हरित गृह ग्याँस उत्सर्जन कम गर्न समेत मलमुत्रको उचित व्यवस्थापन गरिनु जरुरी भएकोले मलमुत्र व्यवस्थापन कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदानमा सञ्चालन भइरहेको छ ।

५. पशु प्रवर्द्धन कार्यक्रम : पशु फार्महरूलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले कृषकहरूलाई आवश्यक गोठ खोर सम्बन्धी पूर्वधार निर्माण, मर्मत तथा विस्तार तथा अन्य क्रियाकलापहरू सञ्चालनका लागि अनुदान प्रदान गर्न विभिन्न प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू (गाई भैसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम, बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम र मासुको लागि पाडा प्रवर्द्धन कार्यक्रम) सञ्चालन भइरहेको छ ।
६. रेविज रोग नियन्त्रण कार्यक्रम : कुकुर/विरालोमा रेविज रोग विरुद्धको खोप लगाई कुकुर/विरालोहरूमा रेविज रोग नियन्त्रण गर्ने, छाडा एवं सामुदायिक कुकुरहरूको संख्या नियन्त्रण गर्ने र सन् २०३० सम्ममा कुकुरको टोकइवाट सरेने रेविजवाट हुने मानव मृत्युलाई शून्यमा झार्ने नेपाल सरकारको लक्ष्यलाई सहयोग गर्ने उद्देश्यले व्यास नगरपालिकाले भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय, तनहुँसँगको सहकार्यमा शिविर सञ्चालन गरी ११९ ओटा छाडा, सामुदायिक तथा घरपालुवा कुकुरहरूमा रेविज रोग विरुद्धको खोप एवं बन्ध्याकरण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
७. पशुपंक्षी औषधी उपचार सेवा : चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनासम्ममा १,२८२ जना कृषकहरूको जम्मा १३,८९१ ओटा पशुपंक्षीहरूलाई विभिन्न समस्या अनुसार औषधी उपचार सेवा एवं निशुल्क औषधी वितरण भएको छ ।

सरसफाई सम्बन्धमा नगरवासीलाई नगरपालिकाको अनुरोध

- फोहोर वर्गीकरण स्रोतमानै गरी कुहिने र नकुहिनेलाई व्यवस्थित गर्ने बानीको विकास गरौं,
- वर्गीकरण नगरिएको फोहोर नगरपालिकाको सफाई साधनमा नराखौं,
- प्रत्येक सोमवार र बुधवार कुहिने फोहोर तथा अन्य वार नकुहिने फोहोर उठाइने हुँदा सोही अनुसार आफ्नो घरको फोहोर नगरपालिकाको सफाई साधनमा राख्ने बानी बसालौं,
- नगरपालिकाको सफाई सवारी साधन आएपछि मात्र घरबाट फोहोर बाहिर निकाल्ने बानीको विकास गरौं,
- घर पालुवा कुकुर सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं,
- सार्वजनिक स्थलमा घर पालुवा कुकुरलाई दिसा, पिसाब नगराऔं,
- वातावरणीय प्रदूषण कम गर्न प्लाष्टिकको विकल्पमा कागज तथा कपडाका भोलाहरू प्रयोग गरौं,
- सार्वजनिक बाटो, सडकपेटी, गल्लीहरू तथा नगरपालिकाले निषेध गरेको क्षेत्रमा काटमार नगरौं,
- व्यापार व्यवसाय गर्दा सडक, फुटपाथ तथा सडकपेटीहरूको अतिक्रमण नगरौं,
- सफा, स्वच्छ, हराभरा व्यास नगर बनाउन सबै एकजुट होऔं,

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या सम्बन्धी गतिविधिहरू

श्री प्रमोद सोती
जनस्वास्थ्य अधिकृत

क. स्वास्थ्य संस्थाको संक्षिप्त विवरण :

अस्पताल		स्वास्थ्य चौकी/ आयुर्वेद					क्लिनिक (निजी)
सरकारी	निजी	स्वास्थ्य चौकी	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	जिल्ला आयुर्वेद	आयुर्वेद औषधालय	
२	५	१०	१०	५	१	३	२१

ख. दरबन्दी सम्बन्धी संक्षिप्त विवरण :

स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति		सेवा	
	कार्यरत	रिक्त	स्थायी	करार
१०५	१०५	०	४६	५९

ग. स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमबाट भएका मुख्यमुख्य उपलब्धिहरू :

प्रत्येक नागरिकको पहुँचमा गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य प्रवाह गर्ने उद्देश्यका साथ व्यास नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका २ वटा अस्पताल, २५ वटा सरकारी स्वास्थ्य संस्था, ३ वटा आयुर्वेद औषधालयहरू, ४९ वटा खोप केन्द्र, २३ वटा गाँउघर क्लिनिक र १०५ जना राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूबाट नियमित रूपमा प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक र उपचारात्मक सेवाहरू उपलब्ध हुँदै आएको छ । व्यास नगरपालिकाको स्वास्थ्य सेवाको मुख्य सूचकहरूको उपलब्धिहरू निम्नानुसार रहेको छ ।

सि. नं.	मुख्य मुख्य उपलब्धि/नतिजा सूचक	इकाइ	परिमाण (आ.व.)		
			२०१८१	२०१८२	२०१८३ (फाल्गुणसम्म)
१	वि.सि.जि. खोप पाएका बच्चाहरू (१ वर्ष मुनिका)	जना	५२७	५०९	३०९
२	डि.पि.टि. तेस्रो खोप पाएका बच्चाहरू (१ वर्ष मुनिका)	"	९८९	८९३	४५९
३	पि.सि.भि. तेस्रो खोप पाएका बच्चाहरू (१ वर्ष मुनिका)	"	१०६६	९२४	५०३
४	जे.इ. खोप पाएका बच्चाहरू (१२-२३ महिना)	"	११६१	९२३	६०९
५	दादुरा खोपको दास्रो मात्रा पाएका बच्चाहरू (१५-२३ महिना)	"	११४५	९८७	४७२
६	टि.डि-टु र टि.डि. टु-प्लस खोप पाएका गर्भवती महिलाहरू	"	८०७	८१५	३८२

सि. नं.	मुख्य मुख्य उपलब्धि/नतिजा सूचक	इकाइ	परिमाण (आ.व.)		
			८०८१	८१८२	८२८३ (फाल्गुणसम्म)
७	जुनसुकै समयमा पहिलो पटक गर्भ जाँच गरेका महिला	„	१०८६	९९०	५०५
८	८ पटक प्रोटोकल अनुसार गर्भवती जाँच	„	४६९	५०७	२८८
९	१८० आइरन चक्की पाएका गर्भवती महिला	„	६९४	६९८	३७८
१०	सुत्केरी महिलाहरुलाई प्रोत्साहन र यातायात सुविधा	„	३०९	३६५	१९१
११	प्रोटोकल अनुसार सुत्केरी जाँच गरेका महिला	„	५१८	५२०	२५१
१२	लगातार कण्डम प्रयोगकर्ताहरु	„	८३२	८६७	४८१
१३	लगातार पिल्स प्रयोगकर्ताहरु	„	२६७	३०४	१८७
१४	लगातार डिपो प्रयोगकर्ताहरु	„	४५३	५२५	४२९
१५	लगातार आइ.यु.सि.डि. प्रयोगकर्ताहरु	„	६९०	६८५	६७४
१६	लगातार इम्प्लान्ट प्रयोगकर्ताहरु	„	१४८४	१५४४	१५००
१७	बहिरङ्ग सेवा पाएका नयाँ बिरामीहरु	„	५९४१	९३७६	५३९०९
१८	भाडा पखला लागेका ५ वर्ष मुनिका बालबालिका	प्रति हजारमा	१५४	१००	३९
१९	श्वासप्रश्वास रोग लागेका ५ वर्ष मुनिका बालबालिका	प्रति हजारमा	४४७	३२९	२४०
२०	क्षयरोगका नयाँ बिरामी	प्रति १ लाखमा	११६	९७	४९
२१	क्षयरोगको उपचार पुरा गरेका	„	८०.५२	९२	९८
२२	भि.आई.ए. जाँच शिविर सञ्चालन	„	१२९	१६९८	२४०
२३	पहिलो पटक वृद्धि अनुगमन गरेका बालबालिकाको संख्या	„	११८३	१००६	५४२
२४	पूर्ण स्तनपान गरेका बालबालिकाहरु	„	९६५	८२२	४२७
२५	भिटामिन ए प्राप्त गरेका ६ देखि ५९ महिना सम्मका बालबालिकाहरु	„	१२५५ ८	९८००	५३४९
२६	एच.पि.भि. खोप पाएका किशोरीहरुको संख्या	जना	०	३७८७	७८९

घ. अन्य गतिविधिहरु :

- ज्येष्ठ नागरिक ४० जना, सुत्केरी २५ जना, अति विपन्न नागरिक २४ जना, अपाङ्गता भएका व्यक्ति २ जना, वेवारिसे १ र शव १० वटा गरी कुल १०२ जनालाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान,

- विपन्न नागरिक औषधी उपचार निर्देशिका, २०८० अनुसार ३५ जना क्यान्सर रोगी, १४ जना मुटु रोगी, २० जना मृगौला फेल भएका, मेरुदण्डको पक्षघात १ जना, जलन १ जना, टाउकोको गम्भिर चोट ५ जना र इन्जुइनल हर्निया १ जना गरी कुल ७७ जना नागरिकलाई औषधी उपचारका लागी सम्बन्धित अस्पतालमा सिफारिस प्रदान,
- पालिकामा भएका तपसिल बमोजिमका दीर्घ रोगीहरूलाई मासिक रु.५,०००। का दरले पहिलो त्रैमासिकमा रु.१९,८०,०००। (उन्नाइस लाख असी हजार रुपैया मात्र) र दोस्रो त्रैमासिकमा रु.१९,४८,०००। गरी जम्मा रु.३९,२८,०००। (अक्षरूपी उन्नचालीस लाख अठ्ठाइस हजार रुपैया मात्र) रकम सम्बन्धित विरामीहरूको बैंक खातामा दाखिला ।

तपसिल

रोगको नाम	रोगीको प्रकार				
	क्यान्सर	मृगौला प्रत्यारोपण	मृगौला डायलाइसिस	मेरुदण्डको पक्षघात	कुल जम्मा
पहिलो त्रैमासिक	८१	१०	३७	४	१३२
दोस्रो त्रैमासिक	८६	९	३५	४	१३४

- क्षयरोगमुक्त नेपाल अभियान कार्यक्रम अन्तर्गत रहेर ए.आई. एक्स-रे विधिद्वारा व्यास ७ र व्यास ११ मा छाती रोग सम्बन्धी शिविर सञ्चालन ८७१ जना लाभान्वित, ६ जनामा क्षयरोग निदान । स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई डि.एच.आई.एस. २, इ.एच.एम.आई.एस. र PAMS V2 सम्बन्धी तालिम प्रदान ।
- व्यास नगरपालिका अन्तर्गतका १४ वटै वडाहरूमा रहेका ज्येष्ठ नागरिकहरूको घरघरमा गएर स्वास्थ्य सेवा (रक्तचाप, मधुमेह, तौल जाँच, औषधी वितरण तथा स्वास्थ्य परामर्श) प्रदान जसमध्ये कुल ४,७१५ जना ज्येष्ठ नागरिकहरू लाभान्वित (पहिलो र दोस्रो चरण गरि २ पटक सेवा प्रदान) ।
- व्यास नगरपालिका भित्रका ६ महिनादेखि ५९ महिनासम्मका कुल ५,१६३ जना बालबालिकाहरूलाई भिटामिन ए र जुकाको औषधी वितरण ।
- व्यास नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण ५ वर्ष मुनिका बालबालिका र गर्भवती महिलाहरूको पोषण अवस्था लेखाजोखा गरिएको ।
- व्यास नगरपालिका भित्रका २६ वटा स्वास्थ्य संस्था र ३ वटा आयुर्वेद औषधालयहरूबाट १ महिनासम्म ३० वर्षभन्दा बढी उमेर समूहका २,६३६ जना व्यक्तिहरूलाई नसर्ने रोग (मधुमेह, उच्च रक्तचाप, मृगौला र मोटोपना) को स्क्रिनिङ्ग गरिएको । जसमध्ये ५९१ जनामा उच्च रक्तचाप, २५९ जनामा मधुमेह, २५३ जनामा मोटोपना (BMI २५ भन्दा माथि) र ४४ जनामा मृगौला सम्बन्धी समस्या देखिएकोमा १,००० जनालाई स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट उपचार तथा परामर्श गरिएको र अन्यलाई माथिल्लो निकायमा प्रेषण गरिएको ।
- पालिका भित्रका कक्षा ६ मा अध्ययनरत विद्यालय जाने बालिकाहरू तथा विद्यालय नजाने १० देखि १४ वर्षका ७८९ जना बालिकाहरूलाई पाठेघरको मुखको क्यान्सर रोग विरुद्ध HPV खोप सेवा प्रदान ।
- व्यास नगरपालिका वडा नं.८ मा चितवन मेडिकल कलेज र हिमालय आँखा अस्पतालको प्राविधिक सहयोगमा विशेषज्ञ सेवा सहितको बृहद् स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, ४४४ जना सेवाग्राहीहरू लाभान्वित ।
- २०८२ पौष महिनादेखि ग्रामिण भिडियो एक्स-रे सेवा सुचारु तथा हालसम्म ८१ जना गर्भवती महिलाहरूलाई भिडियो एक्स-रे सेवा प्रदान ।

- नियमित रूपमा स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट विरामीहरुको स्वास्थ्य जाँच, उपचार, प्रेषण तथा जनस्वास्थ्यसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण सेवाहरु प्रदान ।
- व्यास नगरपालिकालाई पूर्ण खोप घोषणा तथा दिगोपना सुनिश्चितता गरिएको ।
- व्यास नगर अस्पतालमा फार्मसी सेवा सञ्चालन गरिएको ।
- पोषण विषयमा अन्तर मा.वि. वक्तृत्वकला प्रतियोगिता आयोजना ।
- महेन्द्रज्योति मा.वि., व्यास ६ मा महिनावारी स्वास्थ्य सम्बन्धी विद्यार्थीहरु बीच कविता प्रतियोगिता ।
- १० वटा स्वास्थ्य चौकीहरुको न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रमको फ्लोअप कार्यक्रम सम्पन्न ।
- क्षयरोग कार्यक्रम, राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम र समग्र स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको समीक्षा ।
- रिस्ती २ स्वास्थ्य चौकी, व्यास ८, केशवटार स्वास्थ्य चौकी, व्यास १४ र बेलटारी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास ११ को भवन निर्माण कार्य ।
- प्रसूतिकर्मी शिक्षाको लागि बजेट विनियोजन गरी सूचना प्रकाशन गरी २ जनालाई आन्तरिक अनुदान प्रदान गर्ने तयारीमा रहेको ।

ड. स्वास्थ्य क्षेत्रका सवल पक्षहरु :

- पालिका भित्रका हरेक स्थानमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच,
- दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुद्वारा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह,
- औषधीहरुको समय मै उपलब्धता,
- अनलाइन तथा लाइभ रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङ प्रणाली (DHIS2, EHMIS, PAMS V2, eTB register),
- पालिका भित्र तथा प्रदेश जनस्वास्थ्य कार्यालय र अन्य सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय,
- पालिकाको आफ्नै कार्यक्रम तथा निर्देशिका ।

च. स्वास्थ्य क्षेत्रका चुनौतीहरु :

- भौगोलिक रूपमा स्वास्थ्य संस्थाहरु र जनसंख्याको अनुपात अनुकूल नभएको ।
- सरुवा रोगहरूसँगै नसर्ने रोगहरु र मानसिक स्वास्थ्य समस्याहरुको दर बढ्दै गएको तर नसर्ने रोगहरुको उपचारमा प्रयोग हुने औषधीहरुको उपलब्धता पर्याप्त नभएको ।

सामाजिक सुरक्षा र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी अनुरोध

- जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध बिच्छेद र बसाइ सराइजस्ता व्यक्तिगत घटना, घटना घटेको ३५ दिन भित्र आफ्नो स्थायी ठेगाना वा घटना घटेको स्थानको वडा कार्यालयमा गई अनिवार्य रूपमा अनलाइन मार्फत दर्ता गरौं र गराऔं,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीले आफ्नो वडामा श्रावण महिना भित्र स्वयं उपस्थिति भई नवीकरण गरौं,
- ७० वर्ष उमेर पुगेका अन्य ज्येष्ठ नागरिक, ६० वर्ष पुगेका दलित, पतिको मृत्यु भएका जुनसुकै उमेरका महिला, क र ख वर्गका अपाङ्गता परिचयपत्र प्राप्त गरेका जुनसुकै उमेरका व्यक्ति, पाँच वर्ष मुनीका दुई सन्तानसम्म भएका दलित बालबालिका, लोपोन्मुख जातीहरुले आफ्नो वडा कार्यालयमा गई भत्ता प्राप्त गर्नका लागि समय मै निवेदन दर्ता गराऔं ।

प्रशासन तथा जनशक्ति व्यवस्थापन शाखाको गतिविधि

श्री रामचन्द्र हड्खले
प्रशासकीय अधिकृत

प्रशासन तथा जनशक्ति व्यवस्थापन शाखा व्यास नगरपालिकाको एक मेरुदण्डको रूपमा रहेको छ । नगरपालिकाका अन्य सबै शाखाहरूको सहज सञ्चालन, समन्वय र प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्रशासनिक आधार तयार गर्ने मुख्य जिम्मेवारी यही शाखाको हो । यस शाखाले नगरपालिकाको संगठनात्मक संरचना, दरबन्दी संरचना, कर्मचारी कार्यविवरण, कर्मचारीको अधिकार र कर्तव्य तथा कानुनी पक्षहरूलाई व्यवस्थित गर्दछ । यस शाखाद्वारा व्यास नगरपालिकाको नीति अनुरूपको लक्ष्य हासिल गर्नका लागि कार्यसम्पादन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । यस शाखाको प्रमुख उद्देश्य व्यास नगरपालिका भित्रका कार्यहरूलाई व्यवस्थित, सुचारु र प्रभावकारी बनाउनुका साथै उपयुक्त स्थानमा उपयुक्त जनशक्ति व्यवस्थापन, नीति निर्माण, वित्तीय प्रबन्ध, सार्वजनिक सम्बन्ध, अन्तर शाखा सम्बन्ध, अन्तर कार्यालय सम्बन्ध सुदृढ र अन्य प्रशासनिक कार्यहरूको व्यवस्थापनमा समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गरी यस शाखा अन्तर्गत रहेका उपशाखा एवं इकाइहरूद्वारा गरिने कार्य सम्पादन देहाय बमोजिम रहेको छ ।

१. कर्मचारी प्रशासन उपशाखा :

व्यास नगरपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, हाजिरी (ई-हाजिरी समेत), कार्य विवरण दिने र विदाको अभिलेख राख्नेदेखि आचरण विपरीत कार्य गर्ने कर्मचारीलाई कारवाहीको प्रकृया शुरु गर्ने जिम्मेवारी यस उपशाखाको रहन्छ । कर्मचारीहरूलाई कामकाजमा खटाउने, सम्पत्ति विवरण भराई सम्बन्धित निकायमा पठाउने, कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गरी विभिन्न बैठकहरूको व्यवस्थापन पनि यसै उपशाखाद्वारा गरिन्छ । व्यास नगरपालिका कार्यालयमा गरिने लिखित र मौखिक गुनासोहरू तत्काल सम्बन्धित निकायमा पेश गरी उचित सम्बोधनको व्यवस्था पनि यसै शाखाद्वारा गरिन्छ । व्यास नगरपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूका लागि यसअघि कुल दरबन्दी ३९१ स्वीकृत गरिएकोमा सो दरबन्दी बढी भई भद्दा देखिएको सोबाट ९७ वटा दरबन्दी हटाई हाल जम्मा २९४ वटा कायम गरिएको छ ।

क. दर्ता चलानी इकाइ :

यस नगरपालिकाको नाउँमा आउने चिठ्ठी पत्र दर्ता गरी रेकर्ड राख्ने र कार्यालयबाट बाहिर जाने पत्र चलानी रेकर्ड गरेर मात्र पठाउने मुख्य जिम्मेवारी यस इकाइको रहन्छ । २०८२ वैशाखदेखि फागुन मसान्तसम्म कुल दर्ता संख्या १२,४४८ र चलानी संख्या ४,४४८ रहेको छ ।

ख. बजार अनुगमन :

उपभोक्ताको हित संरक्षण गर्ने तथा बजारमा विद्यमान अनियमितता, कृत्रिम अभाव र अत्याधिक मूल्य वृद्धि रोक्ने उद्देश्यले व्यास नगरपालिकामा बजार अनुगमन इकाइ स्थापना गरिएको हो । नगर बजार भित्र उपलब्ध हुने खाद्य सामग्री, औषधी, लत्ता कपडा लगायत दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूको गुणस्तर, मूल्य र तौलमा हुने छलकपट रोक्न यो इकाइ सक्रिय रूपमा कार्यरत छ । यसले व्यापारी र उपभोक्ता बीचको सम्बन्धलाई मित्रतापूर्ण र पारदर्शी बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । यस इकाइद्वारा २०८२ वैशाखदेखि २०८२ फागुन ५ गतेसम्म व्यास नगरपालिका, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, खाद्य तथा गुणस्तर नियन्त्रण कार्यालय, पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ दमौली बजार इकाइ, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, वडा प्रतिनिधि र पत्रकारको रोहवरमा विभिन्न मितिमा वडा नं.१ छाब्दी बजार, भादगाउँ, व्यास २ को सफा

सडक, ग्रिनसिटी टोल, डाँग्रेखोल्सी, अमरापुरी, गणेशमान चोक लगायतका स्थान, व्यास ३ को तरकारी लाइन सफा सडक अनसन चौतारी लगायतका स्थान र व्यास ४ को हाइवे होटल, व्यास २ र ३ का पसल र दुग्ध उत्पादक सहकारी गरी ७३ वटा पसलमा अनुगमन गरिएको थियो । बाजार अनुगमनमा दुई लाख बराबरको म्याद गुज्रेका अखाद्य सामग्रीहरु बरामद गरी अनुगमन समितिले नष्ट समेत गरेको थियो । जय वेकरी व्यास ३ ले पाँच हजार रुपैयाँ जरिवाना अखाद्य तेल प्रयोग गरे वापत नगरपालिकालाई बुझाएको थियो ।

अनुगमनका क्रममा दिइएका सुभावहरु :

- किराना पसल, खाद्यान्न पसलहरुलाई म्याद गुज्रेको वस्तु विक्री वितरण नगर्ने ।
- खाद्य र अखाद्य वस्तुहरु छुट्टाछुट्टै राख्ने
- म्याद गुज्रेका सामग्रीहरु छुट्टाएर राख्ने
- अखाद्य रङ्गको प्रयोग नगर्ने
- होटलहरुले सरसफाईमा ध्यान दिने,
- दुग्धजन्य पदार्थ र माछामासु छुट्टाछुट्टै फ्रिजमा राख्ने
- दुग्ध, दहीको प्याकेटमा उत्पादन मिति लेख्नुपर्ने,
- विक्री अनुमति लिनु पर्ने
- प्लाष्टिकका फुलमालाको ठाउँमा स्थानीय उत्पादनलाई प्राथमिकता दिने

ग. नगर प्रहरी निरीक्षण इकाइ :

शहरीकरणको द्रुत गतिसँगै उत्पन्न हुने अव्यवस्था, अतिक्रमण र सार्वजनिक स्थानको दुरुपयोग नियन्त्रण गर्न व्यास नगरपालिकामा नगर प्रहरी निरीक्षण इकाइ स्थापना गरिएको हो । यो इकाइ नगरपालिकाको नीति, नियम र कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने मुख्य संयन्त्र हो । नगरलाई सुव्यवस्थित, सुरक्षित र सौन्दर्यपूर्ण बनाउने उद्देश्यले यस इकाइले नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण गर्दछ । नगर प्रहरी निरीक्षण इकाइबाट चालु आ.व.०८२/०८३ को श्रावणदेखि फाल्गुन मसान्तसम्म देहाय बमोजिम कार्यसम्पादन भएका छन् :

- नगर प्रहरी इकाइले चालु आ.व.०८२/०८३ को श्रावणदेखि फाल्गुन मसान्तसम्म विभिन्न शीर्षकहरुमा रु.३३,०५,६८९ राजश्व सङ्कलन भएको ।
- लेखिएका विभिन्न पत्रहरु सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थालाई बुझाइएको,
- व्यास नगरपालिकाको प्रमुख बजार दमौली बजार (फुटपाथ, चारपाङ्गे ठेला, सडकपेटी अतिक्रमण) जस्ता कार्य व्यवस्थापन गरेको ।
- नगर क्षेत्रमा प्लाष्टिक निषेध गर्ने भनी कार्यालयले गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्नुका साथै फोहोर व्यवस्थापन (कुहिने/ नकुहिने छुट्टयाउने) कार्य नियमन गरेको,
- विभिन्न समयमा नगरपालिका क्षेत्रभित्र पर्ने नदीजन्य सामग्री उत्खनन् कार्य बन्द गराउने र संरक्षण गर्ने कार्य गरेको,
- बजार क्षेत्रमा देखा पर्ने छाडा पशुचौपायलाई नियन्त्रणमा लिई वृद्ध पशु व्यवस्थापन केन्द्रमा लागि व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरेको,
- बजार क्षेत्रमा व्यवसाय गर्ने व्यवसायिका व्यवसाय आफ्नो पेटीसम्म मात्र सीमित गराउने कार्य गरेको,
- जथाभावी ब्यानर, पमप्लेट टाँस्ने कार्य रोक्ने र स्वीकृति लिएर कार्य गर्न लगाउने कार्य गरेको,
- कार्यालयको परिसर सुरक्षा तथा व्यवस्थापनमा खटिएको,

- नगरपालिका भित्र वा बाहिर आइपर्ने विपद्जन्य कार्य विशेष गरी आगलागी नियन्त्रणका लागि ३ जनाको टोली परिचालन गरी अग्नी नियन्त्रण गर्ने कार्य गरेको,
- नगर सभा तथा कार्यपालिका बैठकले जारी गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने कार्य गरेको,
- अनधिकृत तथा अवैध तवरले निर्माण कार्य गरेका संरचनाहरूको निर्माण कार्य रोक्का राखी कार्यालयको नियम कार्यान्वयन गराउने कार्य गरेको,
- कार्यालयका विभिन्न वडा तथा शाखासँग सम्बन्धित रही आदेश भए अनुसारको कार्य गरेको,
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण इजाजत लिई घर निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसके तापनि निर्माण सामग्री सडक हाताभित्र राखेका घरधनीसँग समन्वय गरी सामग्री हटाउने कार्य गरिएको,
- बजार अनुगमन गर्दा ४० माइक्रोन भन्दा कम गेज भएको प्लाष्टिक २४४.६२२ के.जी. जफत गरी नष्ट गरिएको ।

घ. पञ्जीकरण इकाइ : २०८२ वैशाखदेखि फागुनसम्म पञ्जीकरण इकाइबाट सम्पादन भएका कार्य प्रगति देहाय बमोजिम रहेको छ :

(१) व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण :

विवरण		महिला	पुरुष	जम्मा
जन्म दर्ता संख्या		४९६	५३५	१०३१
मृत्यु दर्ता संख्या		२०५	२३५	४४०
बसाई सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	१९४	६५९	१५३	४९८
विवाह संख्या		५२१		
सम्बन्ध विच्छेद संख्या		१५२		

(२) सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	६४७	१,४२,७२,३२१।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	४७५४	१६,७९,४१,९६९।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	७३०	१,३४,८५,१७०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	११६८	२,४५,८६,५५२।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	१४८	४९,९३,६८७।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	३२१	५७,६३,७५९।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	१	३५,९१०।
८.	बालबालिका	७०६	३०,१०,९७४।
	जम्मा	८,४७५	२३,४०,९०,३४२।

२. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन उपशाखा :

व्यास नगरपालिका भित्र कानूनको शासन कायम गर्ने, नगरपालिकाका निर्णय तथा फैसलाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्ने तथा न्यायिक कार्यहरू सम्पादन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी यस उपशाखाको रहेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले प्रदान गरेको न्यायिक अधिकार प्रयोग गरी स्थानीय तहमै नागरिकको सहज न्याय प्राप्त सुनिश्चित गर्न यस उपशाखाको स्थापना गरिएको हो । यसले नगरपालिकाको सम्पूर्ण कार्यको कानुनी सुनिश्चितता प्रदान गर्दछ ।

क. न्यायिक समिति : न्यायिक समितिबाट सम्पादन भएका कामहरूको प्रगति विवरण तपसिल बमोजिम रहेको छ; मुद्दाको विवरण :

यस वर्षमा फागुनसम्म दर्ता मुद्दा	२०८१ को जिम्मेवारी सरी आएको	जम्मा मुद्दा	जम्मा फछ्यौट	फछ्यौट हुन बाँकी
५१	५१	१०२	८४	१८

फछ्यौट भएका मुद्दाको विवरण :

सि.नं.	मुद्दाको फछ्यौट विधि	संख्या
१.	डिसमिस निर्णय	३४
२.	निवेदकले मुद्दा फिर्ता लिएको	५
३.	मेलमिलाप भएका उजुरी संख्या	२४
४.	सम्बन्धित निकाय जानु भनी भएको आदेश	९
५.	कानुन बमोजिम खारेज भएको मुद्दा संख्या	१२
	जम्मा	८४

ख. कानुन निर्माण सम्बन्धी विवरण : व्यास नगरपालिकाद्वारा २०८२ वैशाखदेखि फागुन मसान्तसम्म निर्माण भएका कानुनहरूको विवरण निम्नानुसार छनू :

क्र.सं.	कानुनहरू	पारित मिति
१.	व्यास नगरपालिका अटो रिक्सा सञ्चालन कार्यविधि, २०८२	२०८२।१।७
२.	व्यास नगर अस्पताल व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि २०८२	२०८२।१।७
३.	व्यास नगरपालिकाका केही कार्यविधि संशोधन गर्ने कार्यविधि २०८२	२०८२।१।२४
४.	व्यास नगरपालिका नगर प्रमुखसँग ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२	२०८२।१।२४
५.	व्यास नगरपालिका स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०८२	२०८२।१।२४
६.	व्यास नगरपालिका निजी जग्गाको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो उत्खनन सङ्कलन तथा ढुवानी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२	२०८२।१।२४
७.	व्यास नगरपालिकाको जग्गा वर्गीकरण तथा कित्तागत विवरण, २०८२	२०८२।२।७
८.	व्यास नगरपालिका आर्थिक ऐन, २०८२	२०८२।३।२४
९.	व्यास नगरपालिका विनियोजन ऐन, २०८२	२०८२।३।२४
१०.	व्यास नगरपालिका न्यायिक समिति (कार्यविधि सम्बन्धी) ऐन (तेस्रो संशोधन), २०८२	२०८२।३।२४
११.	व्यास नगरपालिका वन ऐन (प्रथम संशोधन), २०८२	२०८२।३।२४
१२.	व्यास नगरपालिका कर तथा गैरकर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बजेको ऐन (दोस्रो संशोधन), २०८२	२०८२।३।२४

क्र.सं.	कानूनहरु	पारित मिति
१३.	व्यास नगरपालिका भवन निर्माण मापदण्ड, २०८२	२०८२।३।२४
१४.	आर्थिक सहायता (नियमित गर्ने) कार्यविधि, २०८२	२०८२।४।२२
१५.	व्यास नगरपालिका केही कार्यविधिलाई संशोधन गर्ने कार्यविधि, २०८२	२०८२।४।२२
१६.	व्यास नगरपालिका नर्सिङ शिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति कार्यविधि, २०८२	२०८२।५।८
१७.	व्यास नगर कृषि तथा पशुपंक्षी विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८२	२०८२।६।२२
१७.	व्यास नगरपालिका निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र (नियमित गर्ने) कार्यविधि (दशौं संशोधन), २०८२	२०८२।७।१६
१९.	सहकारी मार्फत मासु उत्पादन र बिक्रीमा आधारित अनुदान कार्यक्रम निर्देशिका (दोस्रो संशोधन), २०८२	२०८२।७।१६
२०.	दुध उत्पादन र बजारीकरणका आधारमा अनुदान कार्यक्रम निर्देशिका (तेस्रो संशोधन), २०८२	२०८२।७।१६
२१.	व्यास नगरपालिकाको आय ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने सम्बन्धी नियमावली (प्रथम संशोधन), २०८२	२०८२।७।१६
२२.	व्यास नगरपालिका उर्जा विकास उपसमिति गठन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०८२	२०८२।८।७
२३.	व्यास नगरपालिका जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०८२	२०८२।९।७
२४.	व्यास नगरपालिका नगर प्रहरी नियमावली (दोस्रो संशोधन), २०८२	२०८२।९।२२
२५.	व्यास नगरपालिका मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि (प्रथम संशोधन), २०८२	२०८२।९।२२
२६.	व्यास नगरपालिका आर्थिक ऐन (प्रथम संशोधन), २०८२	२०८२।९।२५
२७.	व्यास नगरपालिका विनियोजन ऐन (प्रथम संशोधन), २०८२	२०८२।९।२५
२८.	व्यास नगरपालिका आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०८२	२०८२।९।२५
२९.	व्यास नगरपालिका वन ऐन (दोस्रो संशोधन), २०८२	२०८२।९।२५
३०.	व्यास नगरपालिका साभेदारी कोष सञ्चालन कार्यविधि (दोस्रो संशोधन), २०८२	२०८२।१०।७
३१.	व्यास नगरपालिका स्लेट ढुङ्गा उत्खनन तथा कटिङ्ग उद्योग सञ्चालन कार्यविधि (चौथो), २०८२	२०८२।१०।२३

३. जिन्सी व्यवस्थापन उपशाखा :

वि.सं. २०४८ सालमा व्यास नगरपालिकाको कार्यालय हाल कृषि ज्ञान केन्द्र कार्यालय रहेको स्थानमा सीमित जग्गा र थोरै क्षेत्रफलमा बनेको कच्ची भवनमा स्थापित भई सञ्चालनमा रहेको थियो । नगरपालिकाको नाउँमा रहेको उक्त स्थानको जग्गा र भवन सट्टापट्टा गरी लिने र दिने कार्यका लागि २०५० सालमा तत्कालीन स्थानीय विकास र कृषि मन्त्री समेत रहनुभएका पूर्व सभामुख एवं सम्मानीय राष्ट्रपति रामचन्द्र

पौडेल र प्रथम नगर प्रमुख श्री ताराप्रसाद श्रेष्ठ समेतको पहलमा नगरपालिकाको तर्फबाट करिब ४० लाख रुपैया तत्कालीन कृषि विकास कार्यालयलाई थप उपलब्ध गराउने सहमति गरी उक्त कृषि विकास कार्यालयको नाउँमा रहेको १२-४-२-१ क्षेत्रफलको जग्गा २०५०/०६/०७ गते पास गरी यस नगरपालिकाको नाउँमा ल्याइएको व्यहोरा स्मरण गर्दै हाल यस नगरपालिकाका कार्यालयको नाउँमा देहाय बमोजिमको भौतिक सामग्रीहरु रहेका छन् ।

क. जग्गा सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	वडा	सिट नं.	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	कैफियत
१.	१	६/ड	१३३०	२५४.३२ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
२.	१	६/ड	१२४६	२५४.३२ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
३.	३	९/ग	१५१८	६२४९.९१ व.मी.	न.पा. कार्यालय रहेको जग्गा
४.	३	९/भ	६०४	१२७.१८ व.मी.	भतेरीको जग्गा
५.	३	९/भ	६१२	१२७.१८ व.मी.	भतेरीको जग्गा
६.	६	६/ग	४९१	९५.३७ व.मी.	वडा कार्यालयको जग्गा
७.	७	१/क	४१९	५०८.७४ व.मी.	छापथोक वडा भवनको जग्गा
८.	८	१/क	५२२	९५.३९ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
९.	८	१/क	५२०	९५.३९ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
१०.	९	८/ड	३४९	२८६.११ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
११.	१०	७/अ	७८	६३५.९२ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१२.	१०	७/अ	१४३	६५९.७७ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१३.	१०	७/अ	४१	६३५.९२ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१४.	१०	७/अ	१४८	४६१.०५ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१५.	१०	७/अ	१६८	८९८.१७ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१६.	१०	७/अ	१४७	९९३.६३ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१७.	१०	७/अ	१५०	१८७५.९८ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१८.	१०	७/अ	१६०	१०३.३२ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
१९.	१०	७/अ	१२१	१६४.९४ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२०.	१०	७/अ	१५२	३३५.८५ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२१.	१०	७/अ	१३९	२९४.१२ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२२.	१०	७/अ	१४९	२२२.५७ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२३.	१०	७/अ	७९	६३५.९२ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२४.	१०	७/अ	११९	१७४.८८ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२५.	१०	७/अ	१५८	९१.४१ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२६.	१०	७/अ	१६२	३४९.६९ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२७.	१०	७/अ	१६४	३१.७९ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२८.	१०	७/अ	१४२	३८९.५ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
२९.	१०	७/अ	१४५	५४४.५१ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
३०.	१०	७/अ	१४०	२३.८५ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा

सि.नं.	वडा	सिट नं.	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	कैफियत
३१.	१०	७/अ	१४६	७३९.२६ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
३२.	१०	७/अ	४०	६६७.७२ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
३३.	१०	७/अ	१६६	१५८.९५ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
३४.	१०	७/अ	३९	६४३.८७ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
३५.	१०	७/अ	८०	६३९.९ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
३६.	१०	७/अ	१२०	१७४.८८ व.मी.	नारेश्वर ताल बन्ने जग्गा
३७.	११	८/ख	४२	७९.४९ व.मी.	तनहुँसुरको जग्गा
३८.	११	८/ख	२७५	१२७.१८ व.मी.	तनहुँसुरको जग्गा
३९.	११	८/ख	४३	१४९.०४ व.मी.	तनहुँसुरको जग्गा
४०.	१२	५/छ	९	२३६०.८६ व.मी.	व्यास-१ आएको पानीको मुल
४१.	१३	७/छ	८७	३६५.६६ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
४२.	१३	७/छ	८४	३३७.८४ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
४३.	१३	७/छ	८२	१३१.१६ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा
४४.	१३	६/ण	२९	५०८.७४ व.मी.	खा.पा. मुहानको जग्गा
४५.	१३	६/ण	३०	१०२७.४२ व.मी.	खा.पा. मुहानको जग्गा
४६.	१४	८/ण	७०	१५७५.९ व.मी.	वडा कार्यालय रहेको जग्गा

(ख) भवन सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	क्षेत्रफल व.फि.	कैफियत
१.	कार्यालय भवन	१३०८.५०	जस्ताको छाना पक्की भवन
२.	पसल कवल	७५६४.९४	आर.सि.सि. पक्की भवन
३.	पसल कवल	५३१३.२८	आर.सि.सि. पक्की भवन
४.	पसल कवल	६३५.५५	जस्ताको छाना पक्की भवन
५.	व्यवस्थित माछा/मासु पसल कवल	६७९५.७५	जस्ताको छाना पक्की भवन
६.	कार्यालय बहुउद्देश्यीय नयाँ भवन	४३८०८.००	आर.सि.सि. पक्की भवन
७.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१	१७२९.००	आर.सि.सि. पक्की भवन
८.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-२		आर.सि.सि. पक्की भवन
९.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-४	९२५.१०	आर.सि.सि. पक्की भवन
१०.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-५	८३३.१०	आर.सि.सि. पक्की भवन
११.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-६	१४५२.००	आर.सि.सि. पक्की भवन
१२.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-६	२५५.००	ढुङ्गा माटोको गारो जस्ताको छाना
१३.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-७	११८८.००	आर.सि.सि. पक्की भवन
१४.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-७	३५५.००	ढुङ्गा माटोको गारो जस्ताको छाना
१५.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-७	९२५.१०	आर.सि.सि. पक्की भवन
१६.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-८	८०९.००	ढुङ्गा माटोको गारो जस्ताको छाना
१७.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-९	२९०१.२०	आर.सि.सि. पक्की भवन
१८.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१०	९२५.१०	आर.सि.सि. पक्की भवन
१९.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-११	१४५३.५०	आर.सि.सि. पक्की भवन

सि.नं.	विवरण	क्षेत्रफल व.फि.	कैफियत
२०.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-११	१४४०.००	ढुङ्गा माटोको गारो जस्ताको छाना
२१.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१२	११८८.००	आर.सि.सि. पक्की भवन
२२.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१३	८२५.००	आर.सि.सि. पक्की भवन
२३.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१३	४००.००	ढुङ्गा माटोको गारो जस्ताको छाना
२४.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१३	४१६.००	ढुङ्गा माटोको गारो जस्ताको छाना
२५.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१३	१३२९	आर.सि.सि. पक्की भवन
२६.	वडा कार्यालय भवन, व्यास-१४	१३०५	आर.सि.सि. पक्की भवन
२७.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास-१		आर.सि.सि. पक्की भवन
२८.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास-२		आर.सि.सि. पक्की भवन
२९.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास-४		आर.सि.सि. पक्की भवन
३०.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास-५		आर.सि.सि. पक्की भवन
३१.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास-७		आर.सि.सि. पक्की भवन
३२.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास-१०		आर.सि.सि. पक्की भवन

ग. जिन्सी मालसामानको विवरण :

सि.नं.	जिन्सी वर्गीकरण सङ्केत नं.	जिन्सी सामानको नाम	मौज्दात बाँकी		
			एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१.	६११२११२००००४	वाटर ट्यांकर	पिस	१	५,७७,८०१।
२.	६११२११३००००१	ट्याक्टर	पिस	४	६९,९४,५००।
३.	६११२११५००००१	एम्बुलेन्स	पिस	२	१२,९५,००१।
४.	६११२११६००००१	मोटर साइकल	पिस	४३	७९,९६,१०३।९२
५.	६११२११६००००२	स्कुटर	पिस	५	८,२०,८९९।
६.	६११२११७००००२	जिप	पिस	४	८७,३२,५०१।
७.	६११२११७००००३	पिकअप भ्यान	पिस	२	४४,३५,००१।
८.	६११२११८००००१	रिक्सा	पिस	१	३०,०००।
९.	६११२११८००००२	टेम्पो	पिस	१	६,९९,०००।
१०.	६११२२११००००१	डेस्कटप कम्प्युटर	पिस	१३६	६९,४७,४८२।९१
११.	६११२२११००००२	मोनिटर	पिस	१९	६,२४,७८८।८९
१२.	६११२२११००००९	All in One Computer	संख्या	२	१,९८,२२६।८६
१३.	६११२२१२००००१	ल्यापटप	पिस	४६	४३,१४,८८६।९०
१४.	६११२२१३००००२	सर्भर	पिस	१	१,७७,०००।
१५.	६११२२१५००००१	फोटोकपी मेशिन	पिस	२	८४,०००।०१
१६.	६११२२१६००००१	टेलिभिजन	पिस	२१	१६,४५,५५९।९०
१७.	६११२२१६००००५	डिजिटल क्यामेरा	पिस	३	२,५०,०४७।
१८.	६११२२१६००००६	क्यामेरा लेन्स	पिस	१	६४,४९९।९९

सि.नं.	जिन्सी वर्गीकरण सङ्केत नं.	जिन्सी सामानको नाम	मौज्दात बाँकी		
			एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१९.	६११२२१६००००९	मोबाइल	पिस	९	२,८६,२९५।९९
२०.	६११२२१६०००१२	सि.सि.टि.भी. क्यामरा	पिस	१४९	१४,०२,७४४।९०
२१.	६११२२१६०००१४	जि.पि.एस. मेशिन	पिस	२	७६,८४०।
२२.	६११२२१६०००२४	टेलिस्कोप	पिस	१	१५,२५५।
२३.	६११२२१६०००२८	कन्फरेन्स क्यामरा	पिस	१	४९,५५७।५२
२४.	६११२२१६००१२३	POC Radio	सेट	६	२१,५६०।४१
२५.	६११२२१६००१६०	ट्याबलेट	पिस	३१	४,९४,००२।५०
२६.	६११२२१७००००४	Differential Global Positioning System	पिस	१	१३,७०,०००।
२७.	६११२२१८००००१	प्रिन्टर	पिस	१५८	४२,२६,०२९।५२
२८.	६११२२१८००००२	Scanner	पिस	४	१,४०,९२३।४४
२९.	६११२२१८००००४	स्क्यानर मेशिन	पिस	१	१०,०००।५०
३०.	६११२२१८०००११	कलर प्रिन्टर मेशिन	पिस	२	५३,९५०।
३१.	६११२२१८०००२०	प्रोजेक्टर	संख्या	१	६५,५४०।
३२.	६११२२१९००००१	प्रोजेक्टर	पिस	८	४,८६,१८८।३१
३३.	६११२२१९००००६	Smart Card Bio Login Device	पिस	१५	२,६८,२६७।६५
३४.	६११२२१९००००९	डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड	पिस	२	३,२३,८८८।
३५.	६११२२१९००००१	हिटर	पिस	६	२०,५२०।१०
३६.	६११२२१९००००२	सिलिड पंखा	पिस	५३	१,३३,१०८।२४
३७.	६११२२१९००००३	टैबुल पंखा	पिस	५	११,६९९।९९
३८.	६११२२१९००००४	जेनेरेटर	पिस	१६	४५,९६,१०७।२०
३९.	६११२२१९००००५	एयर कन्डिसनर	पिस	४०	३०,१६,०४२।४२
४०.	६११२२१९००००६	पम्प (पानी तान्ने)	पिस	२	९,६०६।
४१.	६११२२१९००००७	फ्रिज	पिस	३	८०,१००।
४२.	६११२२१९००००८	भ्याकुम क्लिनर	पिस	६	९८,४९९।७२
४३.	६११२२१९०००१२	माइक्रो वेभ	पिस	१	१८,६४५।
४४.	६११२२१९०००१४	वासिड मेशिन	पिस	१	१,०८,५००।
४५.	६११२२१९०००१५	वाल पंखा	पिस	२६	८७,५८२।२१
४६.	६११२२१९०००३०	फिंगर प्रिन्ट मेशिन	पिस	१	२०,०००।
४७.	६११२२१९०००३७	इन्भर्टर	पिस	५	१,१९,६९३।५३
४८.	६११२२१९०००४१	गिजर	पिस	२	२५,४१९।४९
४९.	६११२२१९०००४८	ट्रान्सफर्मर	पिस	१	१।
५०.	६११२२१९०००४९	डिजिटल तराजु	पिस	७	६८,१५०।१०
५१.	६११२२१९०००५५	स्टेन्ड पंखा	पिस	१५	५५,१७८।५१
५२.	६११२२१९०००७४	सेनिटाइजर मेशिन	पिस	२	३६,१६०।
५३.	६११२२२००००६३	साउन्ड सिस्टम बक्स	पिस	१	३०,०००।०१

सि.नं.	जिन्सी वर्गीकरण सङ्केत नं.	जिन्सी सामानको नाम	मौज्दात बाँकी		
			एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
५४.	६११२२२७०००१०	ट्रिपर	पिस	३	४९,७०,००१।
५५.	६११२२२७०००१४	टोटल स्टेशन	पिस	१	४,९७,२००।
५६.	६११२२२७०००२९	प्रिजम रड सेट	पिस	३	६२,७१५।
५७.	६११२२२७०००३१	रेन्जिड रड	पिस	३	५,५५०।
५८.	६११२२२७०००३२	अल्टिमिटर	पिस	३	२५,५००।
५९.	६११२२२७०००३८	स्मिथ ह्यामर	पिस	१	२७,६८५।
६०.	६११२२२७०००६६	Theodolite	पिस	२	१,४९,८३९।
६१.	६११२२२७०००७६	ठेला गाडा	पिस	१	७,९००।
६२.	६११२२२७०००९५	ब्याक हो लोडर	पिस	२	८५,०८,७७७।
६३.	६११२२२७०००९६	अटो लेभल	पिस	१	९९,३५०।
६४.	६११२२२७००२०७	ग्याविन बक्स (जाली)	पिस	१९	९०,५२०।९१
६५.	६११२२३१००००१	घाँस काट्ने मेशिन	पिस	१	८८,०००।
६६.	६११२२३३००००१	दमकल	पिस	१	६०,०८,८४९।५६
६७.	६११२२३५००००१	टेबुल	पिस	२४६	४०,८३,४१२।६९
६८.	६११२२३५००००२	कुर्ची	पिस	८८४	२३,२५,०६९।२७
६९.	६११२२३५००००३	दराज	पिस	११	१,८४,१६५।
७०.	६११२२३५००००६	सोफासेट	पिस	९६	३१,६३,७८४।१४
७१.	६११२२३५००००९	स्टिल दराज	पिस	७१	१०,६१,४४८।९९
७२.	६११२२३५०००११	रिभल्वभिड चेर	पिस	१९१	२४,४२,२६०।५०
७३.	६११२२३५०००१३	टि. टेबल	पिस	९८	१०,०४,३१९।०४
७४.	६११२२३५०००१४	कम्प्युटर टेबल	पिस	३५	२,९९,५१३।२०
७५.	६११२२३५०००१५	बेन्च	पिस	२३	६६,४९,२।५०
७६.	६११२२३५०००१६	कोट हेंगर	पिस	३	६,००७।३५
७७.	६११२२३५०००१८	खाट पलड लोवेड	पिस	२९	४,१७,१९१।५८
७८.	६११२२३५०००१९	र्याक	पिस	१५९	२३,५३,०९०।६२
७९.	६११२२३५०००२१	स्टुल	पिस	२१	३४,०१०।
८०.	६११२२३५०००२२	स्ट्याण्ड	पिस	२	४,५९९।१०
८१.	६११२२३५०००२६	काठको दराज	पिस	६	३२,०४५।
८२.	६११२२३५०००२८	स्टिल दराज	पिस	३६	३,०८,३४७।
८३.	६११२२३५०००३०	क्याबिनेट/काउन्टर	पिस	२	३७,०७७।३०
८४.	६११२२३५०००३१	अन्य फर्निचर	पिस	४	३,८९,५११।
८५.	६११२२३५०००३७	बाकस	पिस	१	६९९।
८६.	६११२२३५०००३८	डाइनिङ टेबुल	पिस	२	६२,०००।४९
८७.	६११२२३५०००४२	मिटिङ टेबुल	पिस	४	८,०१,७०९।०१
८८.	६११२२३५०००५१	नोटिस/सूचना बोर्ड	पिस	१५	६९,८३५।९४

सि.नं.	जिन्सी वर्गीकरण सङ्केत नं.	जिन्सी सामानको नाम	मौज्दात बाँकी		
			एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
८९.	६११२२३५०००५२	ट्वाइट बोर्ड	पिस	३	२५,८७७
९०.	६११२२३५०००५५	बुक केश	पिस	९	२,२१,८१५।
९१.	६११२२३५०००५६	भिजिटर चेयर	पिस	२०	७८,६४८।
९२.	६११२२३५०००६३	सोकेश	पिस	२	१,०२,६०४।
९३.	६११२२३५०००८१	अफिस टेबल	पिस	७	१,३७,९५०।४०
९४.	६११२२३५००११४	सोफा सेट	संख्या	१	५४,०१४।
९५.	६११२२३५००१३४	कुर्ची	पिस	२	१६,९५०।
९६.	६११२२३५००१३५	पोडियम	संख्या	५	६६,३९८।५
९७.	६११२२३५००१५३	थ्रि सिटर स्टिल कुर्सी	पिस	२	३९,५५०।
९८.	६११२२३५००१५६	रिभल्विड चियर	पिस	२	४३,२७९।
९९.	६११२२३५००२२९	स्टेज निर्माण	व.फिट	१३०	३२,०२४।२०
१००.	६११२२३९०००१०	चेक राइटर	पिस	१	४२,४९६।
१०१.	६११२२३९०००१८	उजुरी पेटिका	पिस	१	१,२५,४३०
१०२.	६११२२३९०००२६	भर्याड	पिस	१४	१,८५,४०२।
१०३.	६११२२३९०००२७	वाटर डिस्पेसर	पिस	४	३९,२००।०२
१०४.	६११२२३९०००२९	टयांकी	पिस	५	९,००२।
१०५.	६११२२३९०००४२	ग्यास चुल्हो	पिस	१	२,५००।
१०६.	६११२२३९०००४४	कार्यालयका उपकरण	पिस	३	५४०।
१०७.	६११२२३९०००८१	पानस	पिस	१	२,४००।
१०८.	६११२२३९०००९६	घुम्ती शौचालय	सेट	१	३,९९,४५५।
१०९.	६११२२३९००३८९	भर्याड/रिभल्विड ल्याडर	संख्या	२	२७,९९९।९९
११०.	६११२२३९००३९२	ई हाजिरी	पिस	१४	१,७१,६४७।

४. जलश्रोत समिति

व्यास नगरपालिका भित्र रहेका विभिन्न खानेपानी आयोजनाहरूको दिगो र व्यवस्थित सञ्चालन, जलस्रोतको संरक्षण तथा लाभग्राही उपभोक्ताहरूलाई वितरित गर्ने जिम्मेवारी जलस्रोत समितिको रहेको छ। विकेन्द्रीकृत शासन प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय जनसहभागिताबाट पानीको समस्या समाधान गर्न र “सबैलाई गुणस्तरीय खानेपानी” भन्ने उद्देश्यले यस्ता समितिहरू गठन गरिएका छन्। यसले पानीलाई वस्तुको रूपमा नभई साझा सम्पत्तिको रूपमा व्यवस्थापन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ।

व्यास नगरपालिका क्षेत्रभित्र नयाँ खानेपानी मूल दर्ता व्यास नगरपालिका जलश्रोत कार्यविधि, २०७८ बमोजिम व्यास नगरपालिकाले गर्दछ भने जिल्ला जलश्रोत समिति तनहुँमा दर्ता भएका खानेपानी मूल (व्यास नगरपालिका क्षेत्र भित्रका) व्यास नगरपालिकाद्वारा नवीकरण गर्ने गरेको छ भने २०८२ वैशाखदेखि २०८२ चैत्र ५ गतेसम्म नयाँ मूल दर्ता ६ वटा र नवीकरण २८ गरी जम्मा ३४ वटा भएका छन्।

सूचना प्रविधि शाखाको गतिविधिहरु

श्री गोकर्णराज वाग्ले
प्रशासकीय अधिकृत

विश्वव्यापीरूपमा सूचना प्रविधिको विकास र विस्तारसँगै आधुनिक प्रविधिमैत्री सुशासन कायम गर्ने उद्देश्यले व्यास नगरपालिकामा सूचना प्रविधि शाखाको स्थापना गरिएको हो । प्राविधिक युगमा नागरिकलाई छिटो, छरितो र पारदर्शी सेवा प्रदान गर्ने मुख्य जिम्मेवारी यस शाखाको रहेको छ । यस शाखाले नगरपालिकाको कार्य सञ्चालनलाई प्रविधिमा आधारित बनाएर “Smart City” को अवधारणालाई व्यवहारमा उतार्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । २०८२ वैशाखदेखि फागुनसम्म यस शाखाबाट सम्पादन गरिएका उल्लेखनीय कार्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् :

- नगरपालिकाको मासिक, चौमासिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन समय मै तयार गरिएको,
- नगरपालिकालाई आवश्यक पर्ने कानूनहरु निर्माणमा सहयोग एवं राजपत्रमा प्रकाशित गरी वेवसाइटमा राख्ने कार्य गरिएको,
- वार्षिक बजेट तयारी एवं वार्षिक नगर विकास योजना किताब छपाई गर्ने कार्य गरिएको,
- नगर कार्यपालिका तथा सभाका निर्णयहरु कम्प्युटकृत गरी वेवसाइटमा राखिएको,
- नगरपालिकाका गतिविधिहरु सञ्चार माध्यमबाट प्रकाशन एवं प्रसारण गर्ने गरिएको,
- हरेक वर्ष नगरपालिकाको स्थापना दिवसको अवसरमा “व्यास नगर दर्पण” छपाई गर्ने कार्य गरिएको,
- राजश्व शाखाको समन्वयमा सबै वडाहरुमा एकरूपता हुने गरी विभिन्न सिफारिसको सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिम प्रदान,
- नगरपालिकाबाट निर्माण भएका कानूनको ऐन संग्रह छपाउने कार्य सम्पन्न,
- नगरपालिकामा रिक्त हुन आएका दरबन्दीहरुको पदपूर्ति गर्ने कार्यमा सहयोग गरिएको,
- नगरपालिकाको वेवसाइट अध्यावधिक गर्ने गरिएको,
- कर्मचारीहरुको दैनिक उपस्थिति नियमन गर्न पूर्ण रूपमा ई-हाजिरीको प्रयोग गरिएको,
- कार्यपालिका बैठक लगायत सम्पूर्ण बैठकका बारेमा कल, एस.एम. एस., ईमेल मार्फत कार्यपालिका सदस्यहरुलाई सूचना प्रवाह,
- सोसल मिडिया, वेवसाइट, सफ्टवेर, सिस्टम व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्न प्राविधिक सहयोग,
- व्यास नगरपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय, विद्यालयमा कम्प्युटर सम्बन्धी स्फेसिफिकेसन तयार,
- नगरपालिका र वडा कार्यालयमा रहेका कम्प्युटर, इन्टरनेट मर्मत तथा व्यवस्थापन,
- सबै शाखा, वडा, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सूचना आदान प्रदान,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वायोमेट्रिक रुजु छिटो बनाउनको लागि सम्पूर्ण वडामा वायोमेट्रिक डिभाइस व्यवस्थापन तथा प्राविधिक सहयोग,
- सरसफाई तथा स्वास्थ्यका गाडीमा रहेका जि.पि.एस. ट्र्याकिङ्ग सञ्चालनमा प्राविधिक सहयोग,
- राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरणका लागि आवश्यक इन्टरनेट व्यवस्थापन तथा प्राविधिक सहयोग,
- व्यास नगरपालिकामा Free call र सेवाग्राहीले सिधै Extension number बाट सम्पूर्ण शाखामा सम्पर्क गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको,

- दमौली सभा हल र व्यास नगर सभा हलमा साउण्डसिस्टम लगायत अन्य कार्यको व्यवस्थापन र सहजीकरण,
- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सिस्टममा प्राविधिक सहयोग,
- सम्पूर्ण वडामा सूचना प्रविधि सम्बन्धी समय समयमा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइएको,
- नगरपालिका, र वडा कार्यालयमा रहेका कम्प्युटर, प्रिन्टर, इन्टरनेट सि.सि.टि.भि. मर्मत तथा व्यवस्थापन,
- विभिन्न तालिम तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन तथा प्राविधिक सहयोग,
- भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयसंगको प्राविधिक सहयोग नगरपालिका क्षेत्रभित्र गरिब घर परिवार पहिचानका लागि लगत सङ्कलन गरी परिचय पत्र वितरण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको,
- सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित अन्य आवश्यक कार्यहरु,

नगरपालिका मुख्य कार्यालयमा प्रयोगमा आएका सफ्टवेयरहरु :

सि.नं.	शाखा	सफ्टवेयरको नाम
१.	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद विकास शाखा	Integrated Education Management Information System (IEMIS)
२.	उद्योग, पर्यटन, श्रम तथा रोजगार प्रवर्द्धन शाखा	Employment Management Information System (EMIS)
		Foreign Employment Information Management System (FEMIS)
		Foreign Employment Welfare Information Management System (FEMIS)
		National Skill Testing Board (NSTB)
		SaMi Web-based monitoring System
३.	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या शाखा	Public Assets Management System (PAMS-V2)
		Electronic Health Management Information System (eHMIS)
		ETB
		COVID-19 पूर्ण भ्याक्सिन
		HMIS System
४.	प्रशासन तथा जनशक्ति व्यवस्थापन शाखा	Integrated Attendance Management System
		व्यक्तिगत घटना दर्ता
		सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी
		Public Assets Management System (PAMS-V2)
५.	सूचना प्रविधि शाखा	Integrated Attendance Management System
६.	राजश्व व्यवस्थापन शाखा	कर सङ्कलन प्रणाली
		Sutra
७.	भूमि तथा भवन नियमन शाखा	Electronic Building Permit System (eBPS)
		भूमि सम्बन्धी
८.	उद्योग, पर्यटन, श्रम तथा	Employment Management Information System (EMIS)
		Foreign Employment Information Management System (FEMIS)

सि.नं.	शाखा	सफ्टवेयरको नाम
	रोजगार प्रवर्द्धन शाखा	Foreign Employment Welfare Information Management System (FEMIS) National Skill Testing Board (NSTB) Co-operative and Poverty-related Management Information System (COPOMIS)
९.	महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण	Social Information Management Information System (SIMS)
१०.	आर्थिक प्रशासन शाखा	SUTRA IRD EPF
११.	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा	LUNA GPS NDRRMA Portal
१२.	कृषि तथा पशु विकास शाखा	Agriculture Management Information System किसान सूचीकरण Digitally Enabled Seed Information System (DESI)
१३.	योजना तथा शहरी पूर्वाधार विकास शाखा	इविडिड

वडामा प्रयोगमा आएका सफ्टवेयरहरू

सि.नं.	सफ्टवेयरको नाम	URL
१.	नागरिकता अनलाइन सिफारिस	https://ext.cims.gov.np/
२.	इहाजिरी	https://attendance.gov.np/
३.	कर सङ्कलन प्रणाली	https://103.69.125.44/
४.	अन्य अनलाइन सिफारिस	https://sifaris-vyasmun.softtechnp.com/
५.	सुत्र	https://sutra.fcgo.gov.np/
६.	सामाजिक सुरक्षा	https://ss.donidcr.gov.np/
७.	व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी	https://online.donidcr.gov.np/

- नगरपालिका केन्द्र कार्यालयमा ३० वटा सि.सि. क्यामेरा जडान छ भने प्रत्येक वडा कार्यालय ८ वटा सि.सि. क्यामेराका दरले ११२ वटा रहेको छ ।
- नगरपालिका केन्द्र कार्यालयको योजना, घर नक्सा, राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरणका लागि नेपाल टेलिकमको इन्टरनेट जडान गरिएको छ भने १३ वडा कार्यालय र २६ स्वास्थ्य संस्थामा जि.आर.एस. को इन्टरनेट जडान गरिएको छ । त्यसै गरी ८ नं. वडा कार्यालयमा टेलिकम र वर्डलिंकको इन्टरनेट जडान गरिएको छ ।

आर्थिक प्रशासन शाखाको गतिविधि

श्री अर्जुन बराल
लेखा अधिकृत

नागरिकको घरदैलोको सरकार, हात केलाउँदा भेटिने सरकारका रूपमा स्थानीय सरकारलाई लिने गरिन्छ। सोही अनुसार व्यास नगरपालिकाले पनि नागरिकलाई एउटा जनउत्तरदायी सरकारको रूपमा रहेर आफ्नो स्रोत, साधनले भ्याएसम्म सेवा प्रवाह भौतिक समाजिक, आर्थिक, मानवीय लगायतको विकासका क्षेत्रमा गुणस्तरीय र प्रभावकारी रूपमा काम गर्दै आएको छ। नगरपालिका भित्रका उपशाखा/शाखाहरूले आ-आफ्नो कार्यविवरण अनुसारका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आएका छन्।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ तथा प्रचलित वित्तीय कानून, नियम र मापदण्डहरूको पालना गर्दै आर्थिक सुशासन प्रवर्द्धन गर्नु हाम्रो प्रमुख दायित्व हो। बजेट निर्माण, कार्यान्वयन, राजस्व सङ्गलन, खर्च व्यवस्थापन, लेखा परीक्षण तथा प्रतिवेदन प्रणालीलाई विधिसम्मत, पारदर्शी र जवाफदेही बनाउने दिशामा ठोस प्रयास गरिएको छ। भुक्तानी प्रणाली पूर्णरूपमा अनलाइन पद्धति अवलम्बन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ गर्दै वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण तथा अनियमितता नियन्त्रणमा विशेष ध्यान दिइएको छ।

बेरूजु फछ्यौट तथा सुधारका क्षेत्रमा समेत उल्लेखनीय प्रगति हासिल गर्ने लक्ष्य सहित हामी अघि बढिरहेका छौं। विगतका बेरूजुहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा वर्गीकरण गरी फछ्यौट प्रक्रिया तीव्र बनाइएको छ। लेखा परीक्षणका सुझावहरूको कार्यान्वयन, कागजात व्यवस्थापनमा सुधार, क्षमता अभिवृद्धि तथा उत्तरदायित्वको स्पष्ट निर्धारण मार्फत बेरूजु न्यूनीकरणमा सकारात्मक परिणाम प्राप्त भइरहेको छ। आगामी दिनहरूमा बेरूजु शून्यीकरणतर्फ उन्मुख हुँदै वित्तीय अनुशासनलाई अझ मजबुत बनाउने हाम्रो प्रतिवद्धता रहेको छ।

नगरपालिकाको स्थापना कालदेखि हालसम्म आर्थिक प्रशासन शाखामा सुरक्षित साथ राखिएका कागजातहरूलाई पूर्णरूपमा डिजिटलाइज गरी स्व्यान् कपी राख्ने र ओभरसाइट एजेन्सीबाट मागेको बखत वा कार्यालयलाई आवश्यक परेको खण्डमा सजिलै हेर्ने र निकाल्ने गरी कार्य सुरुवात गरिएको छ।

नगरपालिकाको राजश्व व्यवस्थापन प्रणाली चुस्तदुरुस्त राख्न सुत्र प्रणालीसँग आवद्ध गर्न पुरानो राजश्व प्रणालीमा रहेका डाटाहरूलाई नयाँ सुत्र प्रणालीमा आवद्ध गर्न डाटा माग्रेसनको शुरुवात गरिएको छ भने आर्थिक ऐन पूर्ण रूपमा प्रविष्ट गरिसकिएको छ। चालु आ.व.मानै सुत्र प्रणाली पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा लैजाने र राजश्व सङ्गलनलाई यथार्थ र आधिकारिक बनाउने अपेक्षा गरिएको छ।

नगरपालिकाको आर्थिक स्रोतको प्रभावकारी परिचालनमार्फत भौतिक पूर्वाधार विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिइएको छ। सडक, पुल, भवन, सिंचाई, खानेपानी तथा सरसफाई जस्ता आधारभूत पूर्वाधारमा लगानी विस्तार गरी नागरिकको जीवनस्तर उकास्ने कार्यमा तीव्रता दिइएको छ। साथै शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकासका क्षेत्रमा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै मानव पूँजी निर्माणमा समेत जोड दिइएको छ। गुणस्तरीय शिक्षा, सुलभ स्वास्थ्य सेवा, सुरक्षित खानेपानी तथा समावेशी सामाजिक विकासमार्फत दिगो समृद्धिको आधार तयार पार्ने हाम्रो लक्ष्य रहेको छ।

राजश्व व्यवस्थापन नगरको आर्थिक सुदृढीकरणको मेरुदण्ड हो। आन्तरिक स्रोत परिचालनमा विविधता ल्याउने, करको दायरा विस्तार गर्ने तथा प्रविधिमैत्री कर प्रणालीको विकास मार्फत अब लाइन होइन अनलाइनको नीति मार्फत राजश्व अभिवृद्धिमा प्रयास जारी छ। तर सीमित कर आधार, कर अनुपालनमा

चुनौती, आर्थिक गतिविधिको असन्तुलन तथा जनचेतनाको कमी जस्ता समस्या अझै विद्यमान छन् । यस्ता चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्न कर शिक्षा, नीतिगत सुधार तथा सरोकारवालासँग सहकार्य आवश्यक रहेको छ ।

अर्कोतर्फ संघीय संरचनाले प्रदान गरेको अधिकार र जिम्मेवारीले स्थानीय तहलाई आर्थिक व्यवस्थापनमा नयाँ अवसरहरू पनि सिर्जना गरेको छ । स्थानीय स्रोतहरूको पहिचान र उपयोग, सार्वजनिक-निजी साझेदारीको विस्तार, लगानीमैत्री वातावरण निर्माण तथा सूचना प्रविधिको प्रयोगमार्फत सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने सम्भावना प्रशस्त रहेको छ । डिजिटल प्रणालीको विस्तारले पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्नुका साथै सेवाग्राहीको पहुँच र विश्वास बढाएको छ ।

“व्यास नगर दर्पण २०८२” प्रकाशनको माध्यमबाट नगरपालिकाको आर्थिक अवस्था, उपलब्धि, सुधारका प्रयास, चुनौती र अवसरहरूको समग्र चित्र प्रस्तुत गर्न पाउँदा हामी गौरवान्वित छौं । आगामी दिनहरूमा पनि वित्तीय सुशासन, पारदर्शिता र उत्तरदायित्वलाई अझ सुदृढ बनाउँदै दिगो विकास र समृद्ध व्यास निर्माणमा सक्रिय योगदान पुऱ्याउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, व्यास नगरपालिकाको विकास यात्रामा निरन्तर साथ, सहयोग र सुझाव प्रदान गर्नु हुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, सरोकारवाला निकाय तथा नगरवासीहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

आ.व.२०८२।०८३ को चैत्र १२ गतेसम्मको आयव्यय विवरण

(क) आयतर्फ

संकेत नं.	आम्दानीका शीर्षकहरु	अनुमान	यथार्थ	प्रतिशत
१	आन्तरिक आय	२००,०००,०००।००	५७,३७९,९३४।८४	२८।६९
२	संघबाट प्राप्त अनुदान			
१३३११	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१८३,३००,०००।००	१२९,०९८,१९०।००	७०।४३
१३३१२	सशर्त अनुदान (चालु)	५८८,७००,०००।००	३८३,४२६,०००।००	६५।१३
१३३१२	सशर्त अनुदान (पूँजीगत)	३३४,८००,०००।००	८५,८९०,२१९।००	२५।६५
१३३१६	समपूरक अनुदान	१०,०००,०००।००	१,१२०,०००।००	११।२०
१३३१५	विशेष अनुदान	८,५००,०००।००	०।००	०।००
१३४११	सडक बोर्ड नेपाल	४,०००,०००।००	०।००	०।००
१००२०	राजश्व बाँडफाँड	१४७,६४३,११९।००	८७,४४९,०९८।६२	५९।२३
	जम्मा	१,२७६,९४३,११९।००	६८६,९८३,५०७।६२	५३।८०
३	प्रदेश सरकारबाट			
१३३११	वित्तीय समानीकरण अनुदान	२५,००९,०००।००	१८,७५०,७५०।००	७५।००
१३३१५	विशेष अनुदान	४,०००,०००।००	२,०००,०००।००	५०।००
१३३१७	समपूरक अनुदान	५,३०७,०००।००	२,६५३,५००।००	५०।००
११४५६	राजश्व बाँडफाँट (सवारी कर)	१८,४६६,९९०।००	८,०७३,०१२।७२	४३।७२
११४५६	वास कार्यक्रम	२००,०००।००	०।००	०।००
	जम्मा	५२,९७४,९९०।००	३१,४७७,२६२।७२	५९।४२
४	अन्य निकायबाट प्राप्त			
११३१५	मालपोतबाट रजिष्ट्रेशन शुल्क	९२,९३०,७३५।४८	१५,२८५,३१८।८४	१६।४५
१३४११	न.वि.कोष भवन निर्माण र जग्गा विकास ऋण	५०,०००,०००।००	५,४६०,४३३।००	१०।९२

संकेत नं.	आम्दानीका शीर्षकहरु	अनुमान	यथार्थ	प्रतिशत
१३४११	जि.स.स.तनहुँ कोष सहयोग	५,०००,०००।००		०।००
	जम्मा	१४७,९३०,७३५।४८	२०,७४५,७५१।८४	१४।०२
५	जनसहभागिता र अन्य			
१३४११	जनसहभागिता नगद	१,५००,०००।००	५१०,९९२।५०	३४।०७
३२१२२	अन्य तथा सञ्चित कोष अल्या	४५,८५५,६५५।५२	४५,८५५,६५५।५२	१००।००
	जम्मा	४७,३५५,६५५।५२	४६,३६६,६४८।०२	९७।९१
	कुल जम्मा	१,७२५,२०४,५००।००	८४२,९४५,१०५।०४	४८।८६

(ख) व्ययतर्फ

सि.नं.	खर्चका शीर्षकहरु	अनुमान	यथार्थ	प्रतिशत
१	२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	५,३२,६०,३०३।१	३४,१७,११,१५५।३१	६४।१६
२	२१११२ पारिश्रमिक पदाधिकारी	१,६७,७७,०००।०	१,१६,९९,८९५।००	६९।७४
३	२११२१ पोशाक	४७,६०,०००।०	२२,३४,३००।००	४६।९४
४	२११३२ महंगी भत्ता	४५,००,०००।०	२६,५०,३००।००	५८।९०
५	२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	१,००,०००।०	०।००	०।००
६	२११३९ अन्य भत्ता	९१,१८,०००।०	३६,४४,२२१।०८	३९।९७
७	२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता	७,००,०००।०	२,०४,०००।००	२९।१४
८	२१२११ कर्मचारीको सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	७,००,०००।०	१,०१,२००।००	१४।४६
९	२१२१४ कर्मचारी कल्याण कोष	२०,००,०००।०	०।००	०।००
१०	२१२२९ पदाधिकारीको अन्य सामाजिक सुरक्षा खर्च	७,२०,०००।०	५,६४,६६४।००	७८।४३
११	२२१११ पानी तथा बिजुली	२४,००,०००।०	१४,९९,७६९।००	६२।४९
१२	२२११२ सञ्चार महशुल	८,२६,०००।०	४,८०,६२४।४२	५८।१९
१३	२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	७३,००,०००।०	५३,६१,८४१।५२	७३।४५
१४	२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	४२,६०,०००।०	२६,१०,९१३।००	६१।२९
१५	२२२१४ बीमा तथा नवीकरण खर्च	२४,१०,०००।०	८,८४,८७३।९७	३६।७२
१६	२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	१०,००,०००।०	४,४२,८०७।५०	४४।२८
१७	२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	४८,६०,०००।०	२९,४७,३३९।००	६०।६४
१८	२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	८,००,०००।०	०।००	०।००
१९	२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन	४९,००,०००।०	२१,९६,७४१।००	४४।८३
२०	२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	१,३०,५०,०००।०	५३,८४,०२७।३०	४१।२६
२१	२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	२४,००,०००।०	३,४९,१७०।००	१४।५५
२२	२२४१३ करार सेवा शुल्क	६,८२,२२,०००।०	४,९५,९२,५५४।५१	७२।६९
२३	२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क	५०,०००।०	०।००	०।००
२४	२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	२३,००,०००।०	२,०८,५२०।००	९।०७
२५	२२५२१ उत्पादन सामग्री/सेवा खर्च	६८,४१,०००।०	१४,७३,९५३।००	२१।५५
२६	२२५२२ कार्यक्रम खर्च	३,५७,१६,०००।०	१,०५,३३,०४६।२०	२९।४९
२७	२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	१३,५५,००,५६९।०	४,४७,६७,६७५।७०	३३।०४

सि.नं.	खर्चका शीर्षकहरु	अनुमान	यथार्थ	प्रतिशत
२८	२२६१२ भ्रमण खर्च	२९,९०,०००।	१७,४५,०६७।००	५८।३६
२९	२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	२२,००,०००।	८,१६,६९२।००	३७।१२
३०	२४२११ आन्तरिक ऋणको ब्याज	१,००,००,०००।	५०,००,०००।००	५०।००
३१	२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	६,०१,६५,४००।	१,९८,९२,३५७।००	३३।०६
३२	२५३१४ धार्मिक तथा साँस्कृतिक संस्था सहायता	१२,४०,०००।	४,६५,३६०।००	३७।५३
३३	२७१११ सामाजिक सुरक्षा	६०,६५,०००।	३७,०५,१११।००	६१।०९
३४	२७२११ छात्रवृत्ति	५०,०००।	०।००	०।००
३५	२७२१२ उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	२५,००,०००।	२२,०१,३५०।००	८८।०५
३६	२८१४२ घरभाडा	१५,००,०००।	१०,९४,७८०।००	७२।९९
३७	२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	७,००,०००।	१,१०,०००।००	१५।७१
	चालुको जम्मा	९५,२९,८४,०००।	५२,६५,७४,३०८।५१	५५।२६
३८	३११११ आवासीय भवन निर्माण/खरिद	२६,१०,०००।	५,३६,०२१।००	२०।५४
३९	३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	४१,५०,०००।	१९,०००।००	०।४६
४०	३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	२१,५०,०००।	३,९५,५००।००	१८।४०
४१	३१११४ जग्गा विकास कार्य	५,५०,००,०००।	६२,८९,२८२।००	११।४४
४२	३११२१ सवारी साधन	१,००,००,०००।	१,१३,९०४।००	१।१४
४३	३११२२ मेशिनरी तथा औजार	७६,२७,८११।	३६,४१,८९९।००	४७।७५
४४	३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	८,००,०००।	७,००,०००।००	८७।५०
४५	३११३४ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण र खरिद खर्च	९,९६,२९६।	०।००	०।००
४६	३११३५ पूँजीगत परामर्श खर्च	१,२९,२३,९३६।	२६,९०,५३०।००	२०।८२
४७	३११५१ सडक तथा पुल निर्माण	४३,१३,८९,९६७।	९,७१,५०,३०९।५०	२२।५२
४८	३११५३ विद्यु त संरचना निर्माण	३६,५०,०००।	१४,१५,११७।००	३८।७७
४९	३११५४ तटबन्ध तथा बाँध निर्माण	१,६१,३५,०००।	३५,७९,७६१।५०	२२।१९
५०	३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	४५,६०,०००।	५,३९,४४५।००	११।८३
५१	३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	४,४२,२६,७४०।	५५,४३,९४०।००	१२।५४
५२	३११५७ वन तथा वातावरण संरक्षण	१८,३५,०००।	४,२९,०००।००	२३।३८
५३	३११५८ सरसफाई संरचना निर्माण	२,००,०००।	१,९८,१९८।००	९९।१०
५४	३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	१२,८५,१७,९२९।	४,२६,३३,२११।२७	३३।१७
५५	३११६१ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	४,२७,०७,८२१।	१,३४,७९,४९१।००	३१।५६
५६	३१४११ जग्गा प्राप्ति खर्च	३०,००,०००।	०।००	०
५७	३१५११ भैपरी आउने पूँजीगत	५,००,०००।	०।००	०
	पूँजीगतको जम्मा	७७,२२,२०,५००।	१७,९३,५४,६०९।	२३।२३
	चालु र पूँजीगत कुल	१,७२,५२,०४,५००।	७०।५९।२८।९१८।	४०।९२

भूमि तथा भवन नियमन शाखाको प्रतिवद्ध यात्रा

श्री अमृत के सी.
इन्जिनियर

मानव सभ्यताको इतिहास हेर्दा विकासको कथा सधैं वस्ती र बसोबाससँग जोडिएको पाइन्छ। मानिसले जब सुरक्षित आश्रय बनायो, तब उसले आफ्नो भविष्यको सपना पनि त्यही भित्ता भित्र कोर्न थाल्यो। त्यसैले घर केवल ईटा, बालुवा र सिमेन्टको संयोजन मात्र होइन, त्यो परिवारको सुरक्षा, विश्वास र आशाको प्रतिक पनि हो। व्यवस्थित र सुरक्षित घरहरूबाटै सभ्य समाजको आधार तयार हुन्छ, र त्यही आधारमा शहरहरूको पहिचान निर्माण हुन्छ। यही विचारलाई आत्मसात् गर्दै व्यास नगरपालिकाले सुरक्षित, व्यवस्थित र दिगो वस्ती निर्माणलाई आफ्नो विकास यात्राको केन्द्रमा राखेको छ। यस यात्रामा भूमि तथा भवन नियमन शाखाले प्राविधिक मार्गदर्शन, नियमन तथा सेवा प्रवाहमार्फत महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ। भूकम्पीय जोखिम उच्च रहेको हाम्रो जस्तो देशमा वैज्ञानिक मापदण्डअनुसार भवन निर्माण गर्नु केवल नियमको विषय मात्र होइन, जीवन सुरक्षासँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएको विषय पनि हो। यही सन्दर्भलाई मध्यनजर गर्दै व्यास नगरपालिकाले राष्ट्रिय भवन संहिताको मर्म र यसको दीर्घकालीन सुरक्षा दर्शनलाई आत्मसात् गर्दै भवन निर्माण प्रक्रियालाई व्यवस्थित र सुरक्षित बनाउन निरन्तर पहल गर्दै आएको छ।

नगर विकासको जग भनेकै व्यवस्थित र मापदण्डअनुसार निर्माण भएका घरहरू हुन्। यसै उद्देश्यका साथ भूमि तथा भवन नियमन शाखाले विभिन्न सेवा र सहजताहरू प्रदान गर्दै नागरिकलाई कानुनी प्रक्रिया अनुरूप घर निर्माण गर्न सहजीकरण गर्दै आएको छ। घर नक्सा दर्ता, प्राविधिक जाँच, फिल्ड निरीक्षण, नक्सा स्वीकृति तथा निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने कार्यहरू दैनिक रूपमा सञ्चालन भइरहेका छन्। सेवा प्रवाहलाई अझ सहज, पारदर्शी र नागरिकमैत्री बनाउन शाखाले निरन्तर सुधारका प्रयासहरू अघि बढाउँदै आएको छ।

नेपाल सरकारको नीतिलाई आत्मसाथ गर्दै, आफ्ना भूमिहीन तथा पछाडि परेका नागरिकलाई जमिनसँग जोड्ने प्रयासमा भूमि तथा भवन नियमन शाखा तथा सिङ्गे व्यास नगरपालिका दृढतापूर्वक क्रियाशील रहँदै यस शाखा अन्तर्गतको भूमि इकाइले अव्यवस्थित बसोबासी तथा भूमिहीन नागरिकहरूको यथार्थ पहिचान गर्दै जग्गा नापजाँच र अभिलेखीकरण कार्यलाई व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाइरहेको छ। वातावरणीय सन्तुलनलाई अक्षुण्ण राख्दै जनताको दीर्घकालीन हित सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले परम्परागत कृषि अभ्यासलाई सुधार गर्दै जमिन सम्याउने, उत्पादनशीलता बढाउने र व्यवसायिक कृषितर्फ उन्मुख गराउने र व्यवसायिक जग्गाहरूको समेत आवश्यकता अनुसार स्वरूप परिमार्जन गरी यसको प्रभावकारी उपयोगिता सुनिश्चित गर्ने प्रयास स्वरूप कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन भइरहेका छन् भने नेपाल सरकारको नीति अनुरूपनै जग्गाको प्रकृति र उपयोगिता अनुसार कित्तागत वर्गीकरण गर्दै कृषियोग्य जमिनको संरक्षण र प्रवर्द्धन साथै आवासीय तथा व्यवसायिक जग्गाको पहिचान गरी उपयोगितामा समेत विशेष ध्यान दिइएको छ।

भूमि तथा भवन नियमन शाखासँग तालुक रहने हालसम्म बनेका कानूनहरू

- व्यास नगरपालिका भवन निर्माण मापदण्ड, २०८२
- व्यास नगरपालिका जग्गा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७
- कृषि तथा गैरकृषि जग्गाहरूको वर्गीकरण, २०७९
- व्यास नगरपालिका जग्गा वर्गीकरण तथा कित्तागत विवरण, २०८२
- व्यास नगरपालिका घर कायम तथा घर नक्सा अभिलेखीकरण कार्यविधि, २०८१
- व्यास नगरपालिका विपन्न सुरक्षित आवास सहयोग कार्यविधि, २०८१

आ.व.८२/८३ को नियमित कार्यहरु :

क. घर नक्सा पासतर्फ :

क्र.स	कार्यविवरण	संख्या	कैफियत
१	नयाँ नक्सा पास	१५१	
२	घर सम्पन्न	२२८	
३	घर कायम पास	१०	
४	घर कायम तला थप पास	-	
५	डि.पि.सी.	१५२	
६	नयाँ नक्सा दर्ता	१४५	
७	घर अभिलेखीकरण पास	११	
८	नक्सा नामसारी	१२८	
९	तला थप दर्ता	३८	
१०	नक्सा नवीकरण	११	
११	अभिलेखीकरण/घर कायम दर्ता	२३	
१२	प्रतिलिपि	६८	
१३	कुल संकलित राजश्व	जम्मा	रु ६३,६९,१५,४११

- व्यास नगरपालिकाले समावेशी विकासलाई केवल नीतिगत शब्दमा सीमित नराखी व्यवहारमा उतार्ने प्रयास स्वरूप महिलाको नाममा घर नक्सा पास गर्दा ५ प्रतिशत छुट दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइएको छ । यो व्यवस्थालाई हामीले केवल आर्थिक छुटको कार्यक्रम मात्र नभई समाजमा महिलाको सम्पत्ति स्वामित्वमा पहुँच बढाउने र लैङ्गिक समानतालाई सुदृढ गर्ने महत्वपूर्ण कदमका रूपमा लिएका छौं ।
- आर्थिक रूपमा कमजोर परिवारहरूलाई सुरक्षित घर निर्माणको प्रक्रियाबाट बाहिर रहनु नपरोस् भन्ने उद्देश्यले ल्याइएको विपन्न वर्गका नागरिकहरूका लागि निःशुल्क घर नक्सा सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- परिवारका सदस्यको निधन पश्चात् सम्पत्ति व्यवस्थापनको कानुनी प्रक्रिया प्रायः भावनात्मक र प्रशासनिक दुवै दृष्टिले संवेदनशील हुने गर्दछ । यस्तो परिस्थितिमा नागरिकलाई अनावश्यक आर्थिक तथा प्रक्रियागत बोझ नपरोस् भन्ने उद्देश्यले मृत्यु पर्यान्त हकवालाको नाममा हुने नामसारी प्रक्रियामा केवल १०० रुपैयाँ मात्र राजश्व लाग्ने व्यवस्थालाई यथावत् राखिएको छ ।
- व्यास नगरपालिकाले भवन निर्माण व्यवस्थापन तथा अभिलेख प्रणालीलाई अझ व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन “व्यास नगरपालिका घर कायम तथा घर नक्सा अभिलेखीकरण कार्यविधि, २०८१” तथा “व्यास नगरपालिका भवन निर्माण मापदण्ड, २०८२” कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यी नीतिगत व्यवस्थाहरूले नगरपालिका स्थापना तथा पुनःसंरचना पूर्व निर्माण भएका तथा अनियमित रूपमा निर्माण भई अभिलेख बाहिर रहेका संरचनाहरूलाई व्यवस्थित रूपमा अभिलेखीकरण गर्न महत्वपूर्ण आधार प्रदान गरेका छन् । साथै नियमित घर नक्सा पास प्रक्रियालाई अझ स्पष्ट, व्यवस्थित र सुदृढ बनाउन समेत यसले महत्वपूर्ण सहयोग पुऱ्याएको छ ।
- सुरक्षित तथा मापदण्डअनुसार भवन निर्माणलाई सुनिश्चित गर्न नियमित रूपमा सञ्चालन हुँदै आएको १४ चरणको प्राविधिक सुपरभिजन, निर्माण स्थलमै पुगेर प्राविधिक परामर्श प्रदान गर्ने मोबाइल क्लिनिक

सेवा, घर निर्माण प्रक्रियाबारे जानकारी दिन घरधनी अभिमुखीकरण कार्यक्रम, साथै परामर्शदाता तथा निर्माणकर्मीहरूसँग हुने समन्वयात्मक बैठकहरूलाई पनि निरन्तरता दिइएको छ ।

- सुरक्षित भवन निर्माणको संस्कृति विकास गर्न जनचेतना अभिवृद्धि गर्नु पनि उत्तिकै आवश्यक पक्ष हो । यही उद्देश्यले हरेक वर्षभैँ यस वर्षपनि भुइँचालो दिवस विविध सचेतनामूलक कार्यक्रमहरूका साथ भव्यतापूर्वक मनाइएको छ ।

ख. भूमि इकाइ अन्तर्गत :

यस शाखा अन्तर्गत रहेको भूमि इकाइले अव्यवस्थित बसोबासी तथा भूमिहीन नागरिकहरूको पहिचान गरी जग्गा नापजाँच तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने कार्य निरन्तर रूपमा अधि बढाइरहेको छ । भूमि ऐन अन्तर्गत भूमिहीन सुकुम्बासी, अव्यवस्थित बसोबासी आदिका लागि व्यास नगरपालिका वडा नं.१४, १३, १२, ११ को जग्गा नापजाँच कार्य सम्पन्न गरी वडा नं.१० मा जग्गा नापजाँच कार्य जारी रहेको छ भने वडा नं.१४ को नक्साङ्कन कार्य समेत भइरहेको छ ।

क्र.सं.	विवरण	वडा नं.				
		१० (नापी भइरहेको)	११	१२	१३	१४
१	जम्मा नापिएको कित्ता	५३२	११२०	११९५	६३७	२७६
२	अव्यवस्थित बसोबास	४१७	९४८	१०३२	४९८	२३६
३	भूमिहीन सुकुम्बासी	७३	६९	८९	२६	७
४	भूमिहीन दलित	१६	१७	२५	१२	३
५	अन्य	२६	८६	४९	१०१	३०

ग. विपन्न सुरक्षित आवास कार्यक्रम अन्तर्गत :

व्यास नगरपालिकाले नागरिकको आवासीय सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागसँगको सहकार्यमा विपन्न सुरक्षित आवास कार्यक्रम अन्तर्गत खरको छांना विस्थापन गरी टिनको छांना जडान गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । परम्परागत रूपमा प्रयोग हुँदै आएका खरका छांनाहरू आगलागी, वर्षा तथा अन्य प्राकृतिक जोखिमका दृष्टिले असुरक्षित हुने भएकाले यस कार्यक्रमले धेरै परिवारलाई सुरक्षित आवासको अनुभूति दिलाएको हामीले विश्वास लिएका छौं । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पहिलो किस्ता रु.४५,०००। लगी कार्य सम्पन्न गरेको तर अन्तिम किस्ता भुक्तान नपाएका लाभग्राहीहरूलाई आ.व.२०८२/०८३ मा बाँकी रु.३०,०००। भुक्तानी प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ ।

अन्ततः सुरक्षित र सुन्दर व्यास नगरको निर्माण केवल सरकारी कार्यक्रमहरूबाट मात्र सम्भव हुँदैन । त्यसका लागि नगरवासीको सचेत सहभागिता, नियमको पालना र सामूहिक जिम्मेवारी अपरिहार्य हुन्छ । जब नीति, प्राविधिक ज्ञान र नागरिक चेतना एउटै दिशामा अधि बढ्छन्, तब सुरक्षित निर्माणको बाटो अझ फराकिलो र उज्यालो बन्छ । यही साझा प्रतिवद्धता र सहकार्यले व्यास नगरपालिकालाई भविष्यमा अझ सुरक्षित, व्यवस्थित र समृद्ध नगरका रूपमा स्थापित गर्ने विश्वास लिएका छौं ।

स्थानीय तहको आर्थिक आत्मनिर्भरता र आन्तरिक आय

श्री पुष्पराज आचार्य
सहायक प्र. अधिकृत

स्थानीय सरकारले नागरिकहरूलाई विभिन्न सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराए वापत नेपालको संविधान, प्रचलित ऐन, कानूनको परिधिभित्र रही नागरिकसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा लिने, उठाउने कर रकम, शुल्क र दस्तुरलाई राजश्व भनिन्छ। स्थानीय विकास, सेवा प्रवाह र जनताको आवश्यकता पूरा गर्न स्थानीय तहलाई पर्याप्त आर्थिक श्रोत आवश्यक हुने भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा घ बमोजिम स्थानीय तहले सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क, दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमि कर (मालपोत) दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर लगाउन सक्ने व्यवस्था गरेको छ। यसले स्थानीय सरकारलाई आत्मनिर्भर बनाउन सहयोग गर्दछ।

नगरपालिकाको आन्तरिक आयको अवस्था :

आर्थिक वर्ष				
०७८।०७९	०७९।०८०	०८०।०८१	०८१।०८२	०८२।०८३ फागुन मसान्त सम्म
१९४९.८३६.८६.८७	१३०८०८९.१४.०८	१५५७४३९.९८.९४	१७७७२९२.७७.३४	८०४६४३७४.६७

उल्लेखित आम्दानीको श्रोतलाई मध्यनजर गरी हेर्दा स्थानीय तहमा कर तिर्ने आधार र श्रोत कम भएकाले अपेक्षित आम्दानी गर्न सकिएको छैन। करदाताहरूलाई नियमित कर तिर्ने बानीको विकास गर्न समेत सकिएको छैन। मुख्य आम्दानीको श्रोतको रूपमा रहेको प्राकृतिक श्रोत साधन (ढुङ्गा, गिट्टी, वालुवा) उत्खनन तथा बिक्री, वातावरण शुल्क र सवारी पार्किङ्ग लगायका विविध ठेक्काहरूबाट नगरपालिकाले दिगो रूपमा आम्दानी गरिरहेको छ, भने पालिकाको आफ्नै स्वामित्वमा रहेको पसल कवलहरूको भाडा, नक्सा पास, सम्पत्ति कर र व्यवसाय करबाट समेत आन्तरिक श्रोत सङ्कलन गरिरहेको छ। जसलाई नगरको मुख्य आम्दानीको श्रोतको रूपमा लिइएको छ।

नगरवासीको अपेक्षा बमोजिम विकास निर्माणका लागी सीमित श्रोत साधनका वावजुद खर्चको बहदो आवश्यकता पूरा गर्न, आन्तरिक श्रोतको अधिकतम परिचालन र सङ्कलनका लागि राजश्व प्रशासनलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी एवं करदातामैत्री बनाउन निम्न बमोजिम गर्नुपर्ने देखिन्छ :

- वडा वडामा करदाता शिक्षा र वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- घर बहाल कर असुलीका लागि निजी क्षेत्र समेतको संलग्नता रहेको संयन्त्रको निर्माण गर्ने,
- कर प्रशासनलाई पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउन डिजिटल प्रणाली प्रयोग गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने,
- राजश्व सुधार योजना निर्माण तथा कर निर्धारण सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान नियमित गर्ने,
- नगर क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका साना, मझौला तथा ठूला सबै किसिमका आर्थिक कृषाकलापमा संलग्न उद्योगी व्यवसायीहरूलाई करको दायरामा ल्याउने,
- अनुगमन मूल्याङ्कन नियन्त्रण तथा अभिलेख प्रणाली चुस्त राख्ने,
- करसम्बन्धी ऐन, नीति नियम, कार्यविधि लगायत अन्य कानूनहरूको निर्माण गर्ने।

उल्लेखित पृष्ठभूमिमा एकातर्फ नगरपालिकाले करदातालाई करको बोझ नहोस् भनी करको दर बढाउन सकेको छैन भने अर्कोतर्फ नयाँनयाँ करको श्रोत पहिचान भए तापनि अपेक्षा अनुरूप कर सङ्कलन गर्न सकिएको छैन । नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका व्यवसायहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्न सकिएको छैन । सम्पत्ति कर तथा भूमिकर तिर्ने करदाताहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्न नसक्दा करदाताहरूको संख्या अधिक देखिए पनि कर तिर्ने करदाताहरूको संख्या अत्यन्तै न्यून रहेको देखिन्छ । सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई स्थानीय तहबाट स्वीकृत गराए तापनि केहीले मात्र वन पैदावर बिक्री वापतको १० प्रतिशत रकम स्थानीय तहलाई बुझाउँदा अपेक्षित राजश्व सङ्कलन हुन सकेको छैन ।

नगरको आर्थिक ऐनले पर्यटन शुल्क उठाउने सम्बन्धी व्यवस्था गरे तापनि पर्यटन स्थल भएका ठाउँमा प्रवेश शुल्क, पार्किङ्ग शुल्क तथा अन्य सेवा शुल्क लिई आन्तरिक आम्दानी वृद्धि गर्न सकिएको छैन । स्थानीय तहको विकास र आत्मनिर्भरता सुनिश्चित गर्न आन्तरिक राजश्व महत्वपूर्ण आधार भए तापनि बजारको आर्थिक गतिविधि कम हुँदा अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली कमजोर भई कर छल्ने प्रवृत्ति बढ्ने र राष्ट्रिय तथा स्थानीय स्तरमा हुने राजनैतिक तथा अन्य कारणले कर सङ्कलनमा प्रभाव पार्ने हुँदा उचित योजना र पारदर्शी व्यवस्थापनबाट विद्यमान चुनौतीहरूलाई समाधान गर्न सके आन्तरिक राजश्वलाई मजबुत बनाउन सकिन्छ ।

अन्त्यमा नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले दिएको अधिकार क्षेत्रभित्र रही आन्तरिक आयको विद्यमान अवस्था तथा आन्तरिक श्रोतको सम्भावनाहरूको विश्लेषण गरी प्रक्षेपण सहितको राजश्व सुधार कार्ययोजना निर्माणका लागि स्थानीय तहको आय अधिकार तथा सुधार योजना सम्बन्धमा कार्यपालिका, शाखा प्रमुखहरू, राजश्व प्रशासनमा संलग्न कर्मचारी तथा निजी क्षेत्रलाई समेत अभिमुखीकरण गरी करको पहिचान र दरको विश्लेषण गर्ने गरी आगामी आर्थिक वर्षहरूको राजश्व प्रक्षेपणका लागि प्रारम्भिक चरणको काम सुरुवात गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को फागुन मसान्तसम्मको आन्तरिक आयको विवरण

संकेत नं.	आम्दानीका शीर्षकहरू	अनुमान	यथार्थ	प्रतिशत
११३१३	सम्पत्ति कर	१४,०००,०००।००	७,६३९,०९९।५०	५४।५६
११३१४	मालपोत कर	९,०००,०००।००	५,०३९,०४५।००	५५।९९
११३२१	घरबहाल कर	२०,०००,०००।००	५,७६४,५७६।२९	२८।८२
११३२२	घर भाडा	२०,०००,०००।००	१२,५६६,९९९।८५	६२।८३
११३२२	बहाल बिटौरी	५००,०००।००	१९६,३००।००	३९।२६
११३२२	मेशनरी उपकरण भाडा	१,०००,०००।००	५८६,२००।००	५८।६२
११४७९	विज्ञापन कर	१,०००,०००।००		०।००
१४१५७	प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर	५३,०००,०००।००	१०,०३६,३१७।५५	१८।९४
११४७९	मनोरन्जन कर	६००,०००।००		०।००
१४२१३	लिलाम बिक्री (सरसफाईको समेत)	२,०००,०००।००	१,७९३,६५३।००	८९।६८
१४२२१	मिलापत्र	२००,०००।००	५५,०७०।००	२७।५४
१४२२४	परीक्षा	१००,०००।००	१६,५००।००	१६।५०
१४२४३	सिफारिस (वस्ती विकास, सम्पत्ति मूल्याङ्कन, आय प्रमाणित समेत)	१७,३००,०००।००	८,०१८,७९५।५०	४६।३५
१४२२९	विविध फाराम	१,०००,०००।००	४५०,२१३।४६	४५।०२
१४२४१	सवारी पार्किङ	१,०००,०००।००	९४३,९२४।७८	९४।३९
१४२४२	घर नक्सा पास	१६,०००,०००।००	६,३५४,४८३।१६	३९।७२

संकेत नं.	आम्दानीका शीर्षकहरु	अनुमान	यथार्थ	प्रतिशत
१४२४५	नाता प्रमाणित	७००,०००।००	२६७,५६५।००	३८।२२
१४२४९	विविध आय	२,०००,०००।००	७२२,९०५।८०	३६।१५
१४२२९	दर्ता र नवीकरण	२,२००,०००।००	८५९,०६५।००	३९।०५
१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता	१,३००,०००।००	७२८,६०५।००	५६।०५
१४३११	दण्ड जरिवाना	१,०००,०००।००	२,२३१,७३०।००	२२३।१७
१४३१३	धरौटी सदरस्याहा	५००,०००।००		०।००
१४५२१	सरसफाई	११,८००,०००।००	४,२१६,४४३।००	३५।७३
१४५२१	शौचालय	३००,०००।००	२६१,९१८।७८	८७।३१
१४५२१	स्थानीय वातावरण शुल्क	१३,०००,०००।००	९,३००,१६९।००	७१।५४
१४२५३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	५००,०००।००	२१७,९५०।००	४३।५९
१४६११	व्यवसाय कर	१०,०००,०००।००	२,२७६,८४५।००	२२।७७
	जम्मा	२००,०००,०००।००	८०,४६४,३७४।६७	४०।२३

स्वास्थ्य सम्बन्धमा नगरवासीलाई नगरपालिकाको अनुरोध

- “पूर्ण खोप सुनिश्चित भविष्य”: जन्मेदेखि १५ महिना भित्रका बालबालिकाहरुलाई नेपालको राष्ट्रिय खोप तालिका अनुसारको सम्पूर्ण खोप लगाऔं,
- जन्मेदेखि २४ महिना भित्रका बालबालिकाहरुलाई प्रत्येक महिना नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा लगेर नियमित वृद्धि अनुगमन गरौं,
- नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा प्रोटोकल अनुसार नियमित गर्भ जाँच गराऔं,
- सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थामा मात्र गर्भपतन गराऔं,
- आमा र नवजात शिशुको स्वास्थ्य राम्रो बनाउनका लागि दक्ष स्वास्थ्यकर्मीद्वारा स्वास्थ्य संस्थामा मात्र सुरक्षित सुत्केरी गराऔं,
- गर्भवती तथा सुत्केरी अवस्थामा नियमित आइरन चक्कीको सेवन गरौं,
- नियमित सुत्केरी आमा तथा नवशिशुको जाँच गराऔं,
- बच्चा जन्मेको ६ महिनासम्म आमाको दुध मात्र खुवाऔं,
- बच्चा ६ महिना पूरा भैसकेपछि आमाको दुधका साथै पूरक खाना पनि खुवाऔं,
- दिसा पिसाब धोइसकेपछि, फोहोर छोइसकेपछि, अनिवार्य साबुन पानीले मिचिमिची हात धोऔं,
- रक्त अल्पताबाट बच्न किशोरीहरुलाई विद्यालयमा तथा विद्यालय नजाने किशोरीहरुलाई नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा गई आइरन चक्की खुवाऔं,
- नसर्ने रोगबाट बच्न नियमित रक्तचाप र सुगरको जाँच गराऔं,
- जथाभावी औषधी सेवन नगरौं,
- आफ्नो घर वरपर पानी जम्न नदिई सधैं सफा राखौं र डेगु रोग लाग्नबाट बचौं,
- लामखुटेको टोकाईबाट बच्नका लागि राती सुत्दा सधैं भुलको प्रयोग गरौं र डेगु रोग लाग्नबाट बचौं र बचाऔं ।

आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा सम्बन्धी गतिविधि

श्री विष्णु खड्का क्षेत्री
सहायक प्र.अधिकृत

व्यास नगरपालिकाको २०८२ श्रावणदेखि फागुन मसान्तसम्मको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने सिलसिलामा आर्थिक प्रशासन शाखाबाट प्राप्त विभिन्न खाताहरूको वही तथा आम्दानी खर्चका गोश्वरा भौचर र सेस्ताहरूलाई स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४, आन्तरिक लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यविधि, २०७९ र केन्द्रिय सफ्टवेयरको सिद्धान्तलाई मुख्य आधारमानी परीक्षण गरिएको १,७२६ भुक्तानी भौचरहरू मध्ये नगर कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम एक लाख रुपैयाँभन्दा माथिका ३८८ वटा योजना तथा कार्यक्रमहरूको अग्रिम आन्तरिक लेखा परीक्षण कार्य सम्पन्न गरी भुक्तानी दिन सिफारिस गरिएकोछ ।

क. स्रोत: चालु खर्चतर्फ : कुल भुक्तानी भौचर मध्ये एक लाख रुपैयाँभन्दा माथिका ३५ वटा योजना तथा कार्यक्रमहरूको भुक्तानी दिनभन्दा अगावै नियम बमोजिम भए नभएको भनी अग्रिम परीक्षण गरी आवश्यक प्रमाण पूरा गर्न लगाई भुक्तानीका लागि सिफारिस गरिएकोछ ।

ख. स्रोत: पूँजीगत खर्च: कुल भुक्तानी भौचर मध्ये एक लाख रुपैयाँभन्दा माथिका ३५३ वटा योजना तथा कार्यक्रमहरूको भुक्तानी दिनभन्दा अगावै नियम बमोजिम भए नभएको भनी अग्रिम परीक्षण गरी आवश्यक प्रमाण पूरा गर्न लगाई भुक्तानीका लागि सिफारिस गरिएकोछ ।

ग. लेखा समिति बैठक : २०८२ श्रावणदेखि २०८२ फागुन २५ गतेसम्म लेखा समितिको ३ वटा बैठक बसी विभिन्न १३ वटा निर्णयहरू गरी कार्य सम्पादन समेत भइसकेको छ ।

घ. म.ले.प. प्रारम्भिक प्रतिवेदन : आ.व.२०८१/०८२ को महालेखा परीक्षकको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका बेरुजु दफाहरूलाई दफावार अध्ययन गरी ३५ दिनभित्र महालेखा परीक्षकको कार्यालयमा प्रमाण सहित प्रारम्भिक जवाफ लेखी पठाउनका लागि आर्थिक प्रशासन शाखालाई आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट आवश्यक सहजीकरण गएकोछ ।

ङ. आ.व.२०८०/०८१ को मात्र कुल बेरुजु रु.६,०८,९७,८९२। मध्ये रु.११,०८,४८१। (१.८२ प्रतिशत) फछ्यौट भइ तपसिल अनुसार बेरुजु बाँकी रहेको देखिन्छ :

सि.नं.	विवरण	रकम रु.
१	असुर उपर गर्नुपर्ने बेरुजु	१७,८०,९६८।
२	प्रमाण पेश गर्नुपर्ने बेरुजु	१,५३,१८,५२५।

सि.नं.	विवरण	रकम रु.
३	नियमित गर्नुपर्ने बेरुजु	३,४२,५२,९९८।
४	पेशकी फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजु	८४,३७,०००।
	जम्मा बाँकी	५,९७,८९,४९८।

च. आ.व.२०८०/०८१ सम्ममा अन्तिम म.ले.प. प्रतिवेदनले औल्याएका बेरुजु रु.४९,५३,४९,९६९। मध्ये रु.३,९५,९९,८४९। (६.३८ प्रतिशत) बेरुजु फछ्यौट भई बाँकी रु.४६,२७,५०,९२०। देखिन्छ भने रु.५,७४,६७,६९०। म.ले.प.मा फछ्यौटको लागि प्रमाण सहित पेश भएको हुँदा कुल बाँकी बेरुजु निम्नानुसार देखिन्छ :

सि.नं.	विवरण	रकम रु.
१	असुर उपर गर्नुपर्ने बेरुजु	८,३९,३५,४८९।
२	प्रमाण पेश गर्नुपर्ने बेरुजु	९,५३,९८,५२५।
३	नियमित गर्नुपर्ने बेरुजु	९८,७०,३६,६९९।
४	पेशकी फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजु	९९,८९,९९,७९७।
	जम्मा बाँकी	४०,५२,८२,४३०।

आन्तरिक लेखापरीक्षण गरिने कार्यलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउँदै सहज रूपमा स्वेस्ता परीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न गरी प्रतिवेदन मार्फत व्यवस्थापक पक्षलाई समयमै सुझाव प्रदान गर्दै देखिएका कैफियतलाई सुधार गरी समग्र वित्तीय व्यवस्थापन पक्षलाई मितव्ययी, पारदर्शी र अनुशासन कायम गर्ने दिशातर्फ लैजान, समय समयमा यसै विषय सम्बन्धी तयार पारिएका ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिकालाई आधारमानी सोही बमोजिम आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट केही सुझावहरू तयार पारिएकोछ ।

- आन्तरिक आयका क्षेत्र र स्रोतहरूको पहिचान गरी मापदण्ड बनाई समयमै पारित गरेर लागु गर्दा आय स्रोतको क्षेत्रमा आपेक्षित सुधार आउने देखिन्छ,
- आपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने बजेट विनियोजन गरी लागु गर्दा विकासको क्षेत्रमा व्यापक परिवर्तन हुने देखिन्छ,
- स्थानीय सेवा ऐन र नियममा तोकेअनुसार संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा संगठन संरचना बनाई स्थायी पद सिर्जना, पदनाम दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सुझाव पेश गरिन्छ,
- एउटै प्रकृतिकको काममा लागत अनुमान टुक्र्याई सोभै खरिद कार्य गर्ने र भेरिएशनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिलाई नियन्त्रणमा ल्याउनुपर्ने देखिन्छ,
- खरिद सम्भौताबाट सञ्चालन गरिने ठेक्काको कामलाई निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न लगाई म्याद थप गर्ने प्रवृत्तिलाई न्यूनीकरण गर्दै लैजानुपर्ने देखिन्छ,

- प्राथमिक, आधारभूत र माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित ऐन नियममा तोकिए अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक दरबन्दी कायम गरी बढी भएका शिक्षकलाई समायोजन गरी शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ,
- प्रस्तावित वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्दा विविध खर्च भनी अवण्डा विनियोजन गरी वर्षान्तमा रकमान्तर गरेर खर्च गर्ने परिपाटीलाई नियन्त्रण गरी विविध खर्च शीर्षकमा हुने खर्चलाई कम गर्नुपर्ने देखिन्छ,
- आम्दानीका स्रोतको सुनिश्चित गरेर मात्र बजेट विनियोज गर्नुपर्दछ । आगामी वर्षका लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी दिन बाँकी राख्ने परिपाटीलाई हटाउनुपर्ने देखिन्छ,
- ऐन, कानून र नियममा उल्लेख भई प्राविधिक लगत इष्टमेटमा उल्लेख भएको भन्दा बाहेक जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ताबाट गर्न गराउन नहुने भएकाले यस्ता कार्यलाई नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ,
- यस नगरपालिका भित्रका कृषि, पशु र सहकारी लगायतका कृषकजन्य संस्थाहरूलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, संस्था दर्ता प्रमाण र परिचयपत्रको व्यवस्था गरी विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै नाफामूलक संस्थाको पहिचान गरी त्यस्ता संस्थालाई अनुदान उपलब्ध तथा वितरण नगर्न सुझाव प्रदान गरिन्छ,
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधिका आधारमा कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित बनाई अन्तिम लेखापरीक्षण गर्न महालेखा परीक्षक आउन अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका कौफियत व्यहोरालाई जिम्मेवार व्यक्तिले फरफारक तथा फछ्यौट गरिसक्न सुझाव दिइन्छ,
- सेवाग्राही समेतको योगदानमा आधारित रही विभिन्न कोषको स्थापना भएको हुँदा त्यस्ता कोषको रकम खर्च गर्दा सेवाग्राहीको हितमा बढी आधारित भएर खर्च गर्न सुझाव दिइन्छ ।

अन्त्यमा नेपालको संविधान, २०७२ मा व्यवस्था भए बमोजिम नेपाल सरकारले लागु गरेका प्रचलित ऐन, कानून, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका र विधिविधानमा उल्लेख भएका कानुनी व्यहोरा र व्यास नगरपालिकाबाट तयार गरी राजपत्रमा प्रकाशित भएका ऐन, कानून, नियम, कार्यविधि र निर्देशिकालाई आधारमानी त्यसलाई अध्ययन गरी कार्यान्वयन गर्न गराउन हामी सबै उत्तिकै जिम्मेवार भएको हुँदा नगरपालिकाको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट तयार पारी प्रस्तुत गरिएको यस व्यहोरालाई कहींकतै भुल सुधार गर्नुपर्ने भएमा उचित सुझावको अपेक्ष गर्दछौ ।

महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा सम्बन्धी गतिविधि

श्री समीला जमरकट्टेल
स.म.वि.नि.

नेपालको संविधानले महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार संरक्षण, प्रवर्द्धन र समावेशी विकासलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। व्यास नगरपालिकाले लक्षित वर्गहरूको समग्र विकासका लागि विभिन्न नीति, कार्यक्रम तथा योजनाहरू कार्यान्वयन गर्दै आएको छ। महिला सशक्तीकरण, लैङ्गिक समानता प्रवर्द्धन, घरेलु हिंसा तथा लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता क्षेत्रमा महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ। यस शाखामार्फत समुदायस्तरमा सचेतनामूलक कार्यक्रम, क्षमता विकास तालिम, आयआर्जन सम्बन्धी क्रियाकलाप, जोखिममा रहेका महिला तथा बालबालिकाको संरक्षण, ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सशक्तीकरणका विविध गतिविधिहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ। साथै विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउने प्रयास गरेको छ। यस शाखामार्फत देहाय बमोजिमका गतिविधिहरू सञ्चालन भएका छन् :

१. गर्भवती महिला पोषण सहयोग कार्यक्रम (महिलासँग उपमेयर) : मिति २०८२ वैशाख १ गतेदेखि फागुन मसान्तसम्म १७६ जना गर्भवती महिलाहरूलाई रु.५०००। का दरले प्रोत्साहन रकम वितरण गरिएको र यस कार्यक्रमलाई निरन्तर दिइने छ।
२. अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण : व्यास नगरस्तरीय अपाङ्गता समन्वय समितिद्वारा मिति २०८२ वैशाख १ गतेदेखि फागुन मसान्तसम्म ३२ जनालाई अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गरिएको छ। जसमा “क” वर्गका २ जना, “ख” वर्गका १७ जना, “ग” वर्गका ९ जना र “घ” वर्गका ४ जना रहेका छन्। हालसम्म जम्मा ९६० जनालाई अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गरिएको छ।
३. ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण : ६० वर्ष पूरा हुनु भएका ११८ जना ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण गरिएको छ। जसमा महिला ५७ र पुरुष ६१ जना रहेका छन्। हालसम्म जम्मा २,२११ जनालाई ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण गरिएको छ।

क. सीप एवं क्षमता विकास कार्यक्रम

सि.नं.	मुख्यमुख्य गतिविधिहरू	इकाइ	परिमाण
१.	शैक्षिक बेरोजगार महिला उद्यमशीलता सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत उद्यमी महिलाहरूलाई अनुदान वितरण	जना	२१
२.	दलित उत्थान पेशागत व्यवसाय कार्यक्रम अन्तर्गत दलित व्यवसायीहरूलाई अनुदान वितरण	जना	२७
३.	ग वर्गका पहेंलो कार्ड प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई प्रोत्साहन रकम वितरण	जना	१९०
४.	जनप्रतिनिधि महिलाहरूलाई ३ दिने नेतृत्व तथा क्षमता विकास एवं डिजिटल साक्षरता तालिम	जना	३०
५.	उद्यमी महिलाहरूलाई २ दिने क्षमता विकास तालिम	जना	९०

सि.नं.	मुख्यमुख्य गतिविधिहरु	इकाइ	परिमाण
६.	महिला सशक्तीकरण सम्बन्धमा कार्यक्रम तर्जुमा परामर्श बैठक	जना	११८
७.	अपाङ्गता सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत अपाङ्गता क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न संघ संस्थाहरु विविध कार्यक्रम गरिएको	जना	५००
८.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको हक, अधिकार, कानुनी प्रकृया र अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण कार्यविधि सम्बन्धी १ दिने अभिमुखीकरण	जना	१५०
९.	१४ वटा वडाहरुमा दलित र गैरदलित बीच जातीय विभेद एवं छुवाछुत अन्त्यको लागि अन्तरघुलन कार्यक्रम	जना	७००
१०.	राष्ट्रपति महिला उत्थान जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत छनौट भएका लक्षित समूहका महिलाहरुलाई ५ दिने तालिम तथा अनुदान	जना	२५
११.	राष्ट्रिय महिला अधिकार दिवसका अवसरमा महिला सशक्तीकरण र कानुनी सचेतना सम्बन्धी प्रशिक्षण	जना	१७६
१२.	विभिन्न कार्यक्रम गर्नका लागि ९ वटा संघसंस्थाहरुसँग सम्झौता गरिएको	वटा	९
१३.	लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान अन्तर्गत अनशन चौतारीबाट प्लेकार्ड सहित र्याली गरी व्यास नगरपालिका सभाहलमा शुभारम्भ कार्यक्रम गरिएको र वडा नं.१-१४ सम्म अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिएको	जना	१,०००
१४.	अन्तर्राष्ट्रिय अपाङ्गता दिवसका अवसरमा श्रोतकक्षा सञ्चालन भएका विद्यालयका विद्यार्थीहरु बीच विभिन्न खेलकुद तथा प्रतिभा प्रस्फुटन कार्यक्रम गरी साँझमा दिप प्रज्वलन गरिएको	जना	२००
१५.	राष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक दिवसका अवसरमा नगरपालिका अन्तर्गत सूचीकृत भएका ६ वटा ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र र २ वृद्धाश्रमहरुमा विविध कार्यक्रम सञ्चालन	जना	८००
१६.	नगरपालिका भित्र रहेका ७ वटा सामुदायिक विद्यालयहरुमा कक्षा ८, ९, ११ र १२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई लागू औषध विरुद्धको सचेतना कार्यक्रम	जना	५२०
१७.	सेवा केन्द्र अन्तर्गत घरेलु हिंसामा परेका पीडित महिलालाई कानुनी परामर्श	जना	१९
१८.	अल्पकालीन आश्रय सहित जिल्ला सेवाकेन्द्र सेवा लिने	जना	२२

ख. संघ संस्था दर्ताको विवरण

सि.नं.	दर्ता नं.	संस्थाको नाम	दर्ता मिति	ठेगाना
१	१	नव मित्रता युवा क्लब	०५/०३/२०७६	व्यास-१३
२	२	हिमाल मिजार समाज	०५/०३/२०७६	व्यास-१
३	३	पाश्चाघाट तमु समाज	०५/०४/२०७६	व्यास-७
४	४	प्रगतिशील क्षेत्री सुधा सुधार समाज	०५/२९/२०७६	व्यास-१
५	५	निर्मल स्कुल सल्मुनई एसोसियसन	०६/१४/२०७६	व्यास-१
६	६	पाश्चावेशी तमुसमाज	०६/१५/२०७६	व्यास-७
७	७	स्याकुनथोक वातावरण महिला समूह	०६/१५/२०७६	व्यास-९
८	८	स्व.सुशिला अधिकारी स्मृति प्रतिष्ठान	०७/०५/२०७६	व्यास१०

सि.नं.	दर्ता नं.	संस्थाको नाम	दर्ता मिति	ठेगाना
९	९	रानीवेल परियार सेवा समाज समिति	०७/२५/२०७६	व्यास-१३
१०	१०	व्यास सांगितिक समूह	०८/०२/२०७६	व्यास-२
११	११	सृजनशील तमु आमा समूह	०८/०६/२०७६	व्यास-७
१२	१२	शिवपञ्चायन मन्दिर संरक्षण समिति	०८/१०/२०७६	व्यास-७
१३	१३	गौरावारी अदर्श युवा क्लब	०८/१६/२०७६	व्यास-११
१४	१४	सरस्वती महिला समूह	०९/१०/२०७६	व्यास-९
१५	१५	छाब्दी बाराही मगर समूह गुठ आमा समूह	०९/२२/२०७६	व्यास-१४
१६	१६	जलेश्वर महादेव मन्दिर संरक्षण समिति	०९/२३/२०७६	व्यास-१
१७	१७	जयरत्न फाउण्डेसन	१०/०५/२०७६	व्यास-११
१८	१८	योङ्ग स्टार युवा क्लब	१०/१५/२०७६	व्यास-७
१९	१९	पाश्र्व नेवारी गुठी समाज	१०/१९/२०७६	व्यास-७
२०	२०	आयआर्जन गाउँ महिला समूह	१०/१९/२०७६	व्यास-३
२१	२१	मिलनशील आमा समूह	१०/२९/२०७६	व्यास-६
२२	२२	मोहोरियाटार गाउँ महिला समूह	११/०५/२०७६	व्यास-१
२३	२३	बराहखोला गाउँ महिला समूह	११/०५/२०७६	व्यास-११
२४	२४	लाली गुराँस गाउँ महिला समूह	११/०७/२०७६	व्यास-१०
२५	२५	जौमाया खड्का स्मृति प्रतिष्ठान	११/१२/२०७६	व्यास-११
२६	२६	समाज संरक्षण समिति	११/१५/२०७६	व्यास-७
२७	२७	शिवपार्वती गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-१३
२८	२८	केशरी फुल गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-१३
२९	२९	लाली गुराँस गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-१३
३०	३०	सिमलटार गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-४
३१	३१	सयपत्री गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-१३
३२	३२	सक्रिय सरस्वती गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-१३
३३	३३	सक्रिय गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-१३
३४	३४	थानीमाई गाउँ महिला समूह	११/१५/२०७६	व्यास-१३
३५	३५	दुम्सी गाउँ महिला समूह	११/१६/२०७६	व्यास-१०
३६	३६	मिलन गाउँ महिला समूह	११/१६/२०७६	व्यास-१३
३७	३७	क्यामिन कलेस्ती माभुफाँट नेवा खल गुठी	०४/१४/२०७७	व्यास-७
३८	३८	रामथुम्की दलित सेवा समाज	०४/२६/२०७७	व्यास-११
३९	३९	मिलिजुली आमा समूह	०५/३०/२०७७	व्यास-१२
४०	४०	श्री राजापानी कलेस्ती दिगो समाज	०७/२६/२०७७	व्यास-९
४१	४१	विश्वकर्मा समाज कल्याणकारी गुठी	०७७/११/२६	व्यास-३
४२	४२	सिमलगौरा गाउँ महिला समूह	०७७/११/१२	व्यास-५

सि.नं.	दर्ता नं.	संस्थाको नाम	दर्ता मिति	ठेगाना
४३	४३	सिद्धमाई गाउँ महिला समूह	०७७/१२/१६	व्यास-१४
४४	४४	सयपत्री गाउँ महिला समूह	०७७/१२/१६	व्यास-१३
४५	४५	हिमाल मिजार सेवा समूह	०७८/२/१३	व्यास११
४६	४६	नमस्ते देउराली युथ क्लब	१२/०४/२०७८	व्यास३
४७	४७	श्री बाराही कालिका विश्वकर्मा समाज	०७/०५/२०७८	व्यास११
४८	४८	वि.पि.एस.के. नेपाल	०७/०७/२०७८	व्यास११
४९	४९	वनस्पतिश्वर महादेव मन्दिर	०७/१०/२०७८	व्यास५
५०	५०	धनञ्जय गोत्रीय भण्डारी समाज	०८/२६/२०७८	व्यास६
५१	५१	प्रगतिशील लामीडाँडा आमा समूह	०९/०९/२०७८	व्यास१०
५२	५२	कलेस्ती नेवा: खल	०९/१३/२०७८	व्यास७
५३	५३	मानव सेवा कृयापुत्री भवन	०९/२५/२०७८	व्यास३
५४	५४	दुर्गा कालिका विश्वकर्मा सेवा समाज	१०/०९/२०७८	व्यास१०
५५	५५	उजेली भञ्ज्याङ आमा समूह	११/११/२०७८	व्यास१०
५६	५६	नयाँवस्ती युवा क्लब	१२/२४/२०७८	व्यास१०
५७	५७	मिलिजुली महिला समूह	०५/०६/२०७९	व्यास१
५८	५८	भोडीराना दरै मन्दिर समाज	०५/०७/२०७९	व्यास१
५९	५९	व्यास नेत्रहीन संघ	०५/२४/२०७९	व्यास५
६०	६०	केशवटार सामाजिक विकास अभियान	२०७९/६/२६	व्यास १४
६१	६१	रातमाटा आमा समूह	२०७९/६/२७	व्यास ११
६२	६२	सितलचोक आमा समूह	२०७९/७/२१	व्यास४
६३	६३	अनन्त ज्येष्ठ नागरिक केन्द्र शान्तिनगर डिहीगाउँ	२०७९/८/२९	व्यास१०
६४	६४	परिवर्तन युवा क्लब	२०७९/९/४	व्यास१२
६५	६५	शान्ति टोल रिप वस्ती आमा समूह	२०७९/९/६	व्यास१३
६६	६६	पुल्चोक आमा समूह	२०७९/१०/९	व्यास२
६७	६७	विश्वकर्मा गुठी समाज	२०७९/१०/२७	व्यास१
६८	६८	मिलन टोल विकास संस्था	२०७९/११/१४	व्यास१
६९	६९	सिद्धवावा युवा क्लब	२०७९/११/२१	व्यास१३
७०	७०	महेन्द्र पूर्व विद्यार्थी समाज	२०८०/१/०७	व्यास९
७१	७१	धैरेनी कालिका आमा समूह	२०८०/३/०६	व्यास१०
७२	७२	सामली बाँसपानी आमा समूह	२०८०/५/१९	व्यास-७
७३	७३	न्यू एकीकृत साँजा युवा क्लब	२०८०/८/२४	व्यास-६
७४	७४	भिक्षु मनकामना नेवा गुठी	२०८०/१०/२४	व्यास-१
७५	७५	मिलन शान्ति युवा क्लब	२०८०/११/१८	व्यास-१३
७६	७६	नमूना आमा समूह	२०८०/११/२१	व्यास-१

सि.नं.	दर्ता नं.	संस्थाको नाम	दर्ता मिति	ठेगाना
७७	७७	व्यास नगर साना उद्यमी प्रवर्द्धन समूह	२०८०/१२/७	व्यास-११
७८	७८	रामदेवी मन्दिर विकास समिति	२०८१/१/२४	व्यास-११
७९	७९	बोटेटार आमा समूह	२०८१/०२/१७	व्यास-७
८०	८०	मोहोरियाटार ज्येष्ठ नागरिक समाज	२०८१/०२/३१	व्यास-१
८१	८१	छापथोक देवी आमा समूह	२०८१/४/२०	व्यास-७
८२	८२	मत्स्यकन्या घुटुक्दी आमा समूह	२०८१/०४/२३	व्यास-५
८३	८३	राधाकृष्ण धाम व्यवस्थापन समिति	२०८१/०४/३१	व्यास-१
८४	८४	न्यू योडस्टार क्लब	२०८१/०७/०५	व्यास-७
८५	८५	बाह्रबिसे युवा क्लब	२०८१/०७/१४	व्यास-६
८६	८६	न्यू मित्रता युवा क्लब	२०८१/०८/१३	व्यास-१०
८७	८७	चण्डीदेवी युवा क्लब	२०८१/९/२२	व्यास-११
८८	८८	पूर्व विद्यार्थी मञ्च जनजुक्त शाही मा.वि.	२०८१/०९/२२	व्यास-५
८९	८९	सहयोगी आमा समूह	२०८१/१०/२१	व्यास-१३
९०	९०	रतौली दरै समाज	२०८१/१०/२८	व्यास-१०
९१	९१	कर्लुङ मिलिजुली आमा समूह	२०८१/११/१२	व्यास-१२
९२	९२	सिर्खदी आमा समूह	२०८१/११/१२	व्यास-१३
९३	९३	त्रिपुरेश्वर शिवालय ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र	२०८१/११/२२	व्यास-५
९४	९४	सिमलचौर विर्ता युवा क्लब	२०८१/११/२५	व्यास-९
९५	९५	जलेश्वर भजन संकृतन समूह	२०८२/०२/१९	व्यास-५
९६	९६	दुरा आमा समूह तनहुँसुर इकाइ	२०८२/०२/२२	व्यास-११
९७	९७	व्यास मोटरसाइकल व्यवसायी समिति	२०८२/०३/०३	व्यास-२
९८	९८	सिद्धबाबा आमा समूह	२०८२/०४/२१	व्यास-१३
९९	९९	श्रम ज्योति आमा समूह	२०८२/०७/१९	व्यास-१
१००	१००	दमौली मोवाइल एण्ड इलेक्ट्रोनिक संघ	२०८२/११/२९	व्यास-३

नोट: जिल्ला प्रशासन कार्यालय तनहुँमा दर्ता भएका संस्था अभिलेखमा हालसम्म १४ वटा रहेका छन् ।

ग. राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण :

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको कार्यक्रम अनुसार नगरपालिकाको राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण कक्षबाट सेवाग्राहीहरूलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण गर्ने कार्य निरन्तर रूपमा सञ्चालन हुँदै आएको छ । यस अवधिमा प्राप्त भएका राष्ट्रिय परिचयपत्रहरू व्यवस्थित रूपमा अभिलेखीकरण गरी सम्बन्धित सेवाग्राहीलाई वितरण गरिएको छ । २०८२ वैशाख १ गतेदेखि फाल्गुण मसान्तसम्म ३,८१७ जनालाई राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण गरिएको छ । जसको वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :

क्र.स.	वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा
१.	वडा नं.१	२२६	१६०	३८६
२.	वडा नं.२	१२९	१३६	२६५

क्र.स.	वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा
३.	वडा नं.३	६४	६३	१२७
४.	वडा नं.४	१३०	१२७	२५७
५.	वडा नं.५	२२९	२२७	४५६
६.	वडा नं.६	१८२	१२०	३०२
७.	वडा नं.७	१००	६८	१६८
८.	वडा नं.८	७१	७२	१४३
९.	वडा नं.९	२०२	१७४	३७६
१०.	वडा नं.१०	१९५	१५५	३५०
११.	वडा नं.११	१९१	१३८	३२९
१२.	वडा नं.१२	१०९	१०७	२१६
१३.	वडा नं.१३	१३८	१०८	२४६
१४.	वडा नं.१४	१०६	९०	१९६
		२०७२	१७४५	३८१७

घ. चुनौतीहरु :

- महिला, बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धी जनचेतना अभिे कम हुनु,
- कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित निकायसँग समन्वयमा कठिनाई,
- लक्षित वर्गको सहभागिता अपेक्षा अनुसार नहुनु,
- महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखाले नगर भित्र सामाजिक न्याय, समानता तथा समावेशी विकास प्रवर्द्धन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ । आगामी दिनहरुमा पनि लक्षित वर्गको अधिकार संरक्षण तथा सशक्तीकरणका लागि थप प्रभावकारी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

ङ. महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखासँग सम्बन्धित कानूनहरु :

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०८०
- लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- संस्था दर्ता तथा नवीकरण कार्यविधि, २०७९
- दलित समन्वय समिति व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
- अपाङ्गता प्रोत्साहन रकम वितरण कार्यविधि, २०८०
- गर्भवती महिला पोषण कार्यक्रम (महिलासँग उपमेयर) कार्यविधि, २०७९
- शैक्षिक बेरोजगार महिला अनुदान वितरण मापदण्ड, २०७८
- महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०
- अपाङ्गता सहायता कक्ष सञ्चालन कार्यविधि, २०८१

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखाको गतिविधि

श्री विष्णुकुमार जोशी
व.प्रशासन सहायक

क. सरसफाई उपशाखातर्फ :

२०४८ सालमा नगरलाई “सफा, स्वच्छ, हराभरा र सुन्दर समृद्ध नगर” निर्माणको परिकल्पना गरी स्थापना भएको व्यास नगरपालिका आजको वर्तमान अवस्थामा पनि परिकल्पनामा रही फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि चुनौतीको विषय बनिरहेको छ । फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहोरको न्यूनीकरण (Reduce), पुनः प्रयोग (Reuse) र पुनःचक्रण (Recycle) (3R) को सिद्धान्त अपनाउनु पर्छ । हाल शहरी वडा १, २, ३, ४, अर्धशहरी वडा ५, १० र बाँकी ग्रामिण वडामा फोहोरमैला व्यवस्थापन र उत्सर्जन फोहोरलाई श्रोतमा कम गराई वर्गीकरण गर्ने गरिएको छ । सार्वजनिक विदाको दिन बाहेक दैनिक गाडी भित्र नै कुहिने र नकुहिने फोहोर सङ्कलन एवं वर्गीकरण गर्ने गरिएको छ । कुहिने फोहोरलाई व्यास १० को सिसुवा भतेरी गौ संरक्षणमा लगी छिटो गल्ने वस्तु EM को प्रयोग गरी मल बनाइएको र हिलो गल्ने वस्तु खाडल खनी गाड्ने गरिएको छ । हाल श्रोतमा वर्गीकरण गरी आएको नकुहिने फोहोरलाई कार्यालय परिसर भित्र सुक्ष्म वर्गीकरण गरी बिक्रीयोग्य सामानहरु बिक्री गरी बिक्री अयोग्य वस्तुहरुको अन्तिम विसर्जनको लागि वडा नं.१ गल्वुवेशी अकला कमलडिहीमा व्यक्तिको जग्गामा अस्थायी व्यवस्थापन गर्दै आइरहेको छ । हाल वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखामा कार्यरत जनशक्तिमा वरिष्ठ प्रशासन सहायक १, इन्जिनियर १, कम्प्युटर सहायक १, सवारी चालक ९, कुचीकार २५ जना गरी जम्मा ३७ जना कर्मचारी शाखामा रहेका छन् भने ३ वटा टिपर, ४ वटा ट्र्याक्टर, १ जे.सि.भि., १ सक्सन ट्र्याक, १ अटो र १ रिक्सा गरी जम्मा ११ वटा सवारी साधनहरु दैनिक रुपमा सरसफाई कार्यमा प्रयोग हुँदै आइरहेको छ । फोहोरबाट निस्किएको बिक्रीयोग्य वस्तुको भण्डार व्यवस्थापनको लागि १ वेलिङ्ग मेशिन पनि रहेको छ ।

सरसफाई व्यवस्थापनको लागि नगरपालिकाले गरेका विभिन्न गतिविधिहरु देहाय बमोजिम रहेको छ :

२०८२ वैशाख १ गतेदेखि हालसम्म सरसफाई शुल्क वापत वडा नं.१ बाट रु.१७,३२,२७५, वडा नं.२ बाट रु.१४,७०,७२०, वडा नं.३ बाट रु.९,३२,८९५, वडा नं.४ बाट रु.१२,१५,९५० र वडा नं.५ बाट रु.१,६९,२८० गरी जम्मा रु.५५,९३,९२० राजश्व सङ्कलन गरिएको छ ।

मिति २०८२ वैशाख १ गतेदेखि चैत्र ६ गतेसम्म सक्सेन ट्र्याकबाट रु. ८,४७,७९० र घुम्ती शौचालयबाट रु.११,००० गरी जम्मा रु.८,५८,७९० राजश्व सङ्कलन गरिएको छ ।

- प्रजातन्त्र दिवस २०८२ को अवसरमा नगर प्रमुखज्यूको अध्यक्षतामा सम्पूर्ण कर्मचारीहरुको उपस्थितिमा कार्यालय सरसफाई कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।
- उपप्रमुखज्यूको संयोजकत्वमा वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति र सरोकारवालाहरुलाई पशु चौपायको हाड, खुर, सिङ र छाला व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा सङ्कलन, प्रशोधन, सञ्चालन, व्यवस्थापन, विधि निरीक्षण, अध्ययन अवलोकनका लागि वोन प्रोसेसिङ इन्डस्ट्रिज प्रा.लि. हेटौँडामा अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।

- दमौली बजारमा सञ्चालनमा भएका वधशाला र गौ संरक्षण केन्द्र व्यास १० दुम्सीको पशु चौपायबाट निस्कने हाड, खुर, सिङ, छाला लगायतका वस्तुहरु खुला रहँदा स्याल, कुकुर, गिद्ध तथा अन्य जीवजन्तुले यत्रतत्र लैजाने, छर्ने र वस्तीको वरपर दुर्गन्ध भई वातावरण प्रदुषण हुने भएकोले यस्ता वस्तुहरुलाई सुरक्षित भवनमा जम्मा गरी बिक्री गर्दा आन्तरिक राजश्व बढ्ने र सरसफाईमा समेत सहयोग पुग्ने भएकोले हड्डी सङ्कलनको लागि व्यास १० स्थित गौ संरक्षण परिसर दुम्सीमा प्राविधिक इष्टिमेट गराई भवन निर्माण गर्ने निर्णय भएको छ ।
- उपप्रमुखज्यूको विशेष उपस्थितिमा वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समित, तनहुँ जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, यातायात व्यवसायी तथा तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ दमौली बजार इकाइ समिति बीच राजमार्गको सरसफाई र सडकबाट गाडी पार्किङ्ग न्यूनीकरण सम्बन्धमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।
- वेलिङ्ग मेशिन खरिद गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ ।
- फोहोरलाई मोहरमा परिणत गरी बिक्रीयोग्य वस्तु बिक्रीका लागि आ.व.२०८१/०८२ आषाढ मसान्तसम्म आवश्यक पक्रिया पूरा गरी टेण्डर आब्हान गरिएको र आ.व.२०८२/०८३ मा साविकको मूल्यमा १० प्रतिशत थप गरी श्री तनहुँ स्केप सेन्टर व्यास १ लाई टेण्डर परेको हुँदा गन्ती र के.जी.को आधारमा शिशाजन्य वस्तु लगायत अन्य वस्तुहरु बिक्री वितरण २०८२ को बैशाखदेखि चैत्रको ६ गतेसम्म देहाय बमोजिमको आम्दानी राजश्व दाखिला गरिसकेको छ ।

बिक्रीयोग्य वस्तुहरुको विवरण :

क्र.सं.	सामानको विवरण	रकम	कैफियत
१.	कागजजन्य वस्तु	६,२३,१६७।९	
२.	प्लाष्टिकजन्य वस्तु	११,९८,५१२।८८	
३.	धातु (फलाम)जन्य वस्तु	३,०९,१२५।६५	
४.	शिशाजन्य वस्तु	२,७८,७३६।६	
५.	लिलाम	६२,०१०।	
	जम्मा रकम	२४,७१,५५३।०३	

- नगरलाई स्वच्छ, सफा र सुन्दर बनाउने हेतुले घरघरबाट निस्कने कुहिने तथा नकुहिने फोहोरलाई सुक्ष्म वर्गीकरण गरी (आलोपालो दैनिक) तथा शिशाजन्य फोहोर हरेक महिनाको २५ गते उठाउने गरिएको छ ।
- सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने क्रममा वडा नं.१० को गौ संरक्षण केन्द्रमा कुहिने फोहोरलाई खाडल खनी पुरिदै आएकोमा कम्पोष्ट मल उत्पादन गर्न टिनको टहरा बनाई ४ फिट गहिराइका ६ वटा खाडलमा मल बनाउने कार्य भइरहेको छ ।
- फोहोर सङ्कलन गर्ने गाडीहरुमा कुहिने र नकुहिने “फोहोर मलाई” भनी व्यानर टाँसिएको छ भने प्रत्येक गाडीमा G.P.S (Global Positioning System) जडानलाई निरन्तरता दिन नवीकरण गरिएको छ ।

- विक्रीयोग्य वस्तुहरूबाट वर्गीकरण भएका वस्तुहरूलाई अन्तिम बिसर्जनको लागि डम्पिङ गर्न वडा नं.१ गल्वुवेशी अकला कमलडिही अन्तर्गत निजी जमिनमा खाल्डो नपुरिदासम्मको लागि २०८१ भाद्र ५ गतेदेखि अस्थायी व्यवस्थापन गर्दै आइरहेको छ ।
- फोहोरबाट मोहर बनाउने अभियानलाई निरन्तर जोड दिँदै आइरहेको छ ।
- सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रमहरू टोलस्तरमा सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ ।

ख. वन वातावरण उपशाखातर्फ :

- व्यास नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल २४८ वर्ग कि.मी. मध्ये १२४ वर्ग कि.मी. वन क्षेत्रले ओगटेको छ । जुन कुल क्षेत्रफलको ५० प्रतिशत हो । सामुदायिक वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन एवं दिगो विकासको लागि वातावरणीय सन्तुलन, वन, वन्यजन्तु, मानव जीवन, जल एवं जलचर संरक्षण, भू जलाधार संरक्षण एवं नियन्त्रण गर्न जलवायु अनुकूलन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्दै विद्यमान ऐन, नियम, कानूनको रूपमा रही सामुदायिक वनलाई समुदायको अधिकतम हितमा प्रयोग गरी समुदाय र नगरको विकास गर्न, वनहरूको नियमन, व्यवस्थापन, सशक्तीकरण एवं सहकार्य गर्न, वन विकासमा योगदान गर्ने व्यास नगरपालिकाको लक्ष्य रहेको छ ।
- व्यास नगरपालिका भित्र सामुदायिक वन ९२ वटा र कवुलियत वन ८४ वटा गरी जम्मा १७६ वटा रहेका छन् ।
- डिभिजन वन कार्यालयको सहयोगमा संघ, प्रदेश वन ऐन र नियमावलीद्वारा स्थानीय तहलाई प्रदत्त वन सम्बन्धी व्यवस्था बारेमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।
- प्लाष्टिकजन्य वस्तुहरूको प्रयोग न्यूनीकरण गर्न नगरपालिकालाई “प्लाष्टिक मुक्त व्यास नगर” अभियान घोषणा २०८१ अनुसार १४ वटा वडामा कपडाको भोला वितरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।
- बजारमा प्रयोगमा आएको प्लाष्टिक भोला मापनको लागि सेडर मेशिनको प्रयोग गरी समिति एवं नगर प्रहरीद्वारा नियमित बजार अनुगमन भइरहेको छ ।
- ४० माइक्रोनभन्दा कमका निषेधित प्लाष्टिकको भोलाको बजार अनुगमन कार्यलाई निरन्तरता दिँदै आइरहेको छ ।
- बजार अनुगमनका क्रममा हालसम्म जफत गरिएको ४० माइक्रोनभन्दा कमका २४४.६२२ के.जी. निषेधित प्लाष्टिकजन्य भोला यस शाखाको समिति, प्रशासन, नगर प्रहरी र पत्रकारहरूको रोहवरमा बिसर्जन गरिएको छ ।
- निषेधित प्लाष्टिकजन्य वस्तुहरूको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्न वातावरणमैत्री सुशासनका लागि ऐक्यबद्धता अन्तर् पालिकास्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।
- निषेधित प्लाष्टिकजन्य वस्तुको नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय पत्रपत्रिका, एफ.एम. लगायतका सञ्चार माध्यममा र कार्यालयबाट माइकिङ्ग गरी सचेतामूलक जिंगल निर्माण गरी प्रचारप्रसार एवं प्रसारण गरिएको छ ।
- कार्यालयमा नै रहेको सरसफाई सुक्ष्म वर्गीकरण केन्द्रमा सि.सि.टि.भि. क्यामेरा जडान गरी कामको निगरानी गर्ने गरिएको छ ।
- विपद् अन्तर्गत ग्याविन जाली माग भए अनुसार विभिन्न वडामा ३१५ वटा जाली वितरण गरिएको छ ।

मुख्य चुनौतीहरू :

- स्थायी र व्यवस्थित ल्याण्डफिल साइटको अभाव, भएको ठाउँमा पनि वातावरणीय मापदण्ड पूरा नभएको ।
- सरसफाई केन्द्रका लागि जग्गा खरिद गर्न निरन्तर प्रयासरत रहे तापनि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले अनुमति नदिएका कारण जग्गा खरिद प्रक्रिया पूरा नभएको ।
- नागरिकहरूमा फोहोर छुट्याउने, पुनःप्रयोग गर्ने (Recycle) गर्ने बानी कम भएको ।
- सार्वजनिक स्थल तथा नदी किनारमा फोहोर फाल्ने प्रवृत्ति अझै कायम रहेको ।
- दमौली बजार क्षेत्रमा जनसंख्याको बढ्दै जाँदा फोहोरको मात्रा बढ्नु र त्यस अनुसारको पूर्वाधार विकास नहुनु ।
- वडा, टोल, विद्यालय र सरोकारवालाहरूसँग निरन्तर छलफल, सचेतनामूलक कार्यक्रम र अनुगमनको बाबजुद पनि ४० माइक्रोनभन्दा कमको निषेधित प्लाष्टिकजन्य प्रयोगमा पूर्ण प्रतिबन्ध गराउन नसकिएको ।
- छतको पानी तथा सडक पेटीहरूमा निर्मित अव्यस्थित संरचना व्यवस्थापनमा कठिनाई ।
- वनसम्बन्धी विज्ञ कर्मचारी नभएको कारण वनसम्बन्धी कार्य गर्न असहज भएको ।

समाधानका उपायहरू :

- स्थायी र व्यवस्थित ल्याण्डफिल साइटको लागि जग्गा खरिद गरी आवश्यक संरचनाको निर्माण गर्ने ।
- प्रत्येक घरमा २ वा ३ वटा डस्विन राखी (कुहिने, नकुहिने र शिशाजन्य) भान्साबाट निस्कने फोहोरलाई घरमै प्राङ्गारिक मल बनाई कौशी खेतीका लागि प्रोत्साहन गर्ने । जसले गर्दा ल्याण्डफिलमा जाने फोहोरको मात्रा घटाउछ सकिनेछ ।
- नगरपालिकाले वडा तथा टोलसँग समन्वय गरी चोकचोकमा डस्विन राख्ने ।
- वडा अनुसार नियमित फोहोर सङ्कलन गर्ने ।
- विद्यालय, टोल विकास समितिसँग समन्वय र सहकार्य गरी सचेतना कार्यक्रम गर्ने ।
- रेडियो, एफ.एम. पत्रपत्रिकामा सचेतनामूलक सन्देश प्रवाह गर्ने ।
- नदी तथा सार्वजनिक स्थलमा **No Dumping Zone** घोषणा गर्ने ।
- हरेक महिना वडा, टोल र विद्यालयसँग समन्वयन गरी सरसफाई अभियान चलाउने ।
- निषेधित प्लाष्टिकजन्य भोलाको प्रयोगलाई पूर्ण प्रतिबन्ध एवं प्रयोग गर्नेलाई कडा जरिवाना गराउने ।
- मनसुनजन्य विपद् अन्तर्गतको कार्यक्रम अनुसार व्यास नगरपालिका वडा नं.५, ७, ८, ११ र १२ को ५ जना लाभग्राहीहरूलाई दोस्रो र तेस्रो किस्ता गरी रु.११,५०,०००। उपलब्ध गरिएको छ ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास १

श्री अर्जुनकुमार श्रेष्ठ
वडा सचिव

१. परिचय :

साविक कर्लुङ्ग गाउँ पञ्चायतको वडा नं.६ र दमौली पञ्चायतको वडा नं.१ को रुपमा रहेको यस वडा हाल व्यास नगरपालिका वडा नं.१ कायम भएको छ । मादी, सेती, बुल्दी र छाब्दी नदीहरुको संगम स्थल मर्हर्षि वेदव्यासको तपोभूमि, पराशर ऋषिको आश्रम स्थल रहेको पूर्वमा मोहोरियाटार, पश्चिम बुल्दी खोला, उत्तरमा बुल्दी खोला, मुसेखोला (सम्दी खोला) र दक्षिणमा छाब्दी, बुल्दी, सेती नदीको सीमाना रही ८.९० वर्ग किलो मिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको यस वडा हिजोको दिनमा कृषि व्यवसायमा आधारित थियो भने आज आएर अधिकांश क्षेत्र व्यापारी केन्द्र र आवासीय क्षेत्रको रुपमा विकसित भइरहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको जनसंख्या महिला ८,१४६ र पुरुष ६४४८ गरी जम्मा १४,५९४ रहेको छ भने घरधुरी संख्या ४२५३ रहेको छ । यस वडामा ५ वटा वन क्षेत्रले दमौली क्षेत्रकै वातावरणीय सन्तुलन कायम गरेको छ । विभिन्न जात जातीहरुको बसोबास क्षेत्र रहेको यस वडा शैक्षिक हवको रुपमा पनि विकास भइरहेको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.९४,४५,६९९.९६

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता २,७८९ र चलानी ३,१८७

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ :

क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	भादगाउँ सरस्वती/नरसिंह मार्ग एवं वायू मार्ग पक्की निर्माण	मिटर	८२	१०५
२.	मुसेखोला आमा समूह भवन जाने कच्ची सडक निर्माण	मिटर	६००	४०
३.	निर्मलजनसुधार पि.सि.सि. ढलान	मिटर	५१	१०२
४.	टास्कभिलेजको पश्चिम पट्टी बाटो र नाला पक्की	मिटर	६३.५	४५
५.	छाब्दी दोभान मार्ग पि.सि.सि. ढलान	मिटर	४५४।८	२५०

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	शम्भु न्यौपानेको घर नजिक अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	३७	३०
२.	सृजनशील टोलमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	४६	४०
३.	ज्ञानगंगा बोर्डिङ नजिक स्ल्याब र पक्की नाला मर्मत	मिटर	२२	३०
४.	गल्बुवेशी टोलको अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	२२.८०	२५
५.	नवआदर्श टोल भृकुटी मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	११४	६५
६.	धुपखोला टोलको ठूलो पँधेरादेखि भुङ्भुङ्गे मार्गमा स्ल्याब सहितको पक्की नाला निर्माण	मिटर	७०।५०	७५
७.	इन्द्रेणी मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	११०	३५

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
८.	मत्स्य मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	६७	४०
९.	तालघरे टोल बहुउद्देश्यीय भवन जाने मार्ग पक्की नाला	मिटर	६०	३५
१०.	शिवालय मन्दिर टोलमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	७२	४५
११.	अग्नेनी टोलमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	१०१	५५
१२.	मिलिजुली चोकदेखि कालिमाटी चोक हुँदै पक्की नाला	मिटर	७२	६५
१३.	हाइस्कूलटार टोलमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	६८	३५
१४.	तल्लो दलित वस्तीमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	९८	२५
१५.	निमन्टारे मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	९२	८५
१६.	खकौली टोलको अधुरो मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	८६	४५
१७.	बुद्धदाहाल जाने सडकमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	१०८	४०
१८.	मनकामना चोकको पक्की नाला र स्ल्याब निर्माण	मिटर	३९.५	११०
१९.	चारकुने टोलमा अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	६४	३५
२०.	दरैस्वामी चौतारा नाला र पि.सि.सि. ढलान	मिटर	१३१	१०५
२१.	डाँडागाउँ सडकमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	१५०	४५

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	रजआँप खानेपानी व्यवस्थापन	संख्या		१५ घरधुरी
२.	रतौली टोलमा खानेपानीको पाइप	संख्या		१६ घरधुरी

घ. भवन : सामुदायिक भवनतर्फ

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	भानुभक्त टोल समृद्धि आमा समूह पूर्वाधार निर्माण	संख्या	१	१०५
२.	डमौली टोल क्रियापुत्री भवन निर्माण	संख्या	१	१५०

ङ. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	सियाले खेत सिंचाई कुलो निर्माण	मिटर	३७.५	५० रोपनी
२.	परिवर्तन टोलमा कृषि क्षेत्रमा पानीको व्यवस्थापन	मिटर		२५ रोपनी

च. विद्युत :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	धुपखोला टोलमा सडक बत्ती जडान	मिटर	३९०	७५
२.	नवआदर्श टोलमा सडक बत्ती व्यवस्थापन	मिटर	१५०	२१०

छ. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	राधाकृष्ण मन्दिर संरक्षण	घ.मी.	७८	११५
२.	उमादेवी पन्थको घर जग्गा संरक्षण	घ.मी.	२०	१

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
३.	मगर समाज सुधार मेशिनरी औजार (ए.सी.) खरिद	संख्या	२	०
४.	मालेबगर बसपार्क शौचालय र बाटो चौडा कार्य	संख्या	१	७५

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित कृषिक
१.	५० प्रतिशत अनुदानमा आलुको बीउ वितरण	कि.ग्रा.	५,३००	२६५

६. विविध :

क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	२१	३५	५६	
मृत्यु दर्ता संख्या	८	१५	२३	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	३४	११८	८	१६
विवाह संख्या	४० जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	७ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	३७	८,०५,९८०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	२२९	८,००,७२४।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	४५	८,७७,८००।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	९८	२२,४२,३८०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	८	२,८७,२८०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	१९	३,४६,८६४।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	बालबालिका	४४	१,९४,१६०।
	जम्मा	४८०	१,२७,६९,७९१।

ग. वडामा भएको विवाद सम्बन्धी विवरण :

विवाद संख्या	मिलाएको विवाद संख्या	नगरपालिकामा पठाएको विवाद संख्या
५	४	१

घ. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	३२	४०
२.	वडा स्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	१०	३३

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
३.	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	संख्या	४	६
४.	अन्य समिति	संख्या	५	८

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- पशुपालक कृषकलाई पशु शिविर र तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यक्रम,
- युवा र बालबालिकाहरूलाई खेलकुद कार्यक्रममा सहभागी साथै न्यून आय भएका बालबालिकालाई न्यानो कपडा वितरण,
- कृषि व्यवसाय गर्ने कृषकहरूलाई बीउ विजन वितरण,
- विभिन्न समुदाय, वर्ग, क्षेत्र, जातजाति राजनैतिक दल, विज्ञ र सम्बन्धित सदस्यहरूसँग छलफल बैठक,
- वडाको समग्र विकास निर्माण कार्यक्रममा सक्रिय जन सहभागिता ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- सडक, कच्ची पक्की सबै मार्गहरूको लगत कट्टा नभएकोले कर तथा घर नक्सामा समस्या,
- खेलकुद मैदानको अभाव,
- खोला खाल्सीको मापदण्ड अनुसार कार्यान्वयन नहुँदा नापी नक्सामा समस्या,
- नाला निर्माण भइसकेका सडकहरूमा कालोपत्रे नहुनु,
- वन क्षेत्रमा रहेको सिमसार र मूलहरूको संरक्षणको समस्या तथा सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षण गर्ने समस्या ।

गाईभैसी पालक कृषकहरूलाई नगरपालिकाको अनुरोध

- पशुपंक्षीहरूलाई नियमित खोप लगाऔं, समयमा स्वास्थ्य परीक्षण गरौं र जैविक सुरक्षाको उपायहरू अपनाऔं,
- मौसम र सिजन अनुसार घाँस खेती गरी घाँसमा आधारित पशुपालन गरौं र उत्पादन लागत घटाऔं,
- जैवी सुरक्षाको उपायहरू,
 - फार्म वरिपरि पर्खाल लगाएर घेर्ने र अन्य जनावरसँग सम्पर्क नगराउने,
 - आगन्तुकलाई फार्ममा छिर्न रोक लगाउने, यदि आवश्यक परेमा खुट्टा फिनेल पानीमा चोपेर एप्रोन, बुट लगाएर मात्र भित्र छिराउने,
 - गोठ भित्र पस्दा एप्रोन वा मर्मा काम गर्दा लगाउने ड्रेस लगाउने,
 - संक्रमणमुक्त गर्ने भोलमा पांग्रा डुबाएर वा स्प्रे गराएर मात्र गाडीलाई फार्म भित्र प्रवेश गराउने,
 - पशु बिरामी भएमा छुट्टै कोठामा राखी उपचार गर्ने आदि ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास २

श्री पम्फा बस्नेत थापा
वडा सचिव

परिचय :

गण्डकी प्रदेश तनहुँ जिल्ला व्यास नगरपालिकाको १४ वटा वडा मध्ये जम्मा ०.३२ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल रहेको सबैभन्दा सानो वडा तथा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार २,२६५ घरधुरी र ७,६११ जनसंख्या भएको यस वडा नं.२ पूर्वमा बुल्दी खोला, पश्चिममा सफा सडक, उत्तरमा पृथ्वी राजमार्ग, दक्षिणमा मालपोत कार्यालयदेखि तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ हुँदै देउराली नगरसम्म फैलिएको छ । जनजातीको बाहुल्यता रहेको यस वडा नं.२ तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौलीको मुख्य शहरी क्षेत्रको रूपमा परिचित छ । बढ्दो शहरीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीका सुविधा, उपयोग गर्नका लागि आसपासका ग्रामिण भेगबाट बसाइसराई गरी आउने क्रम तिब्र भएको तथा बढ्दो आन्तरिक पर्यटकको आवागमनका कारण यस वडामा विभिन्न किसिमका व्यापार व्यवसाय तथा होटल व्यवसायहरु फस्टाउँदै गएको देखिन्छ ।

हालसम्म वडा भित्रका ठूला साना अधिकांश सडक कालोपत्रे हुनुको साथै नाला निर्माण तथा नालाको नियमित सरसफाई र मर्मत कार्य भइरहेको छ । सबै घरधुरीमा विद्युत, खानेपानी, इन्टरनेटको सुविधा पुग्नको साथै बजार व्यवस्थापन सुदृढ हुँदै गएको छ । गर्भवती महिला, शिशु, बालबालिकादेखि जेष्ठ नागरिकलाई सहज रूपमा प्राथमिक स्वास्थ्य उपचारको लागि केराबारी आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनमा रहेको छ । यस वडामा नमूना विद्यालयको रूपमा स्थापित सत्यवती मा.वि., शैक्षिक गुणस्तरमा वृद्धि गर्दै गइरहेको बालमन्दिर मा.वि., सुस्त मनस्थितिका बालबालिकाहरुको अध्यापन गराउने विद्यालय जनसेवा प्रा.वि. गरी ३ वटा सामुदायिक विद्यालय छन् भने ७ वटा निजी विद्यालयहरु रहेका छन् । यस वडामा १७ वटा टोल विकास संस्था, १७ वटा आमा समूह, महिला वडा समन्वय समिति १७ टोलमा र ६ वटा विद्यालयमा २२ वटा बाल क्लब तथा वडा स्तरीय बाल क्लब समेत गठन भएको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.९९,६९,२६९।०७

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,७६८ र चलानी १,३५२

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ : क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	वडाको आवश्यक स्थानमा कालोपत्रे/रिसोलिड	मिटर	२५०	५००

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	विवरण	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	केराबारी आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा कम्पाण्ड तथा सल्याव सहित पक्की नाला निर्माण	मिटर	७०	१५०
२.	कालिका मार्ग डांग्रेखोल्सीको नालामा भएको जीर्ण स्ल्याव नयाँ ढलान गरी मर्मत	मिटर	१००	२००
३.	वडा अन्तर्गतको बाटो, नाला मर्मत तथा सरसफाई	मिटर	६७५	१,४००
४.	मालेवगर बाँकी भागमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	५५	१६०

सि.नं.	विवरण	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
५.	वडाभरी नाला सरसफाई तथा च्याम्बर निर्माण	मिटर	१३२५	८००

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	जनसेवा प्रा.वि.मा खानेपानी व्यवस्थापन, पंखा खरिद मर्मत तथा शौचालय मर्मत	संख्या	१	७०

घ. भवन (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	बालमन्दिर मा.वि.को. सभा हलमा जिप्सन सहित कोठा व्यवस्थापन	संख्या	१	६०
२.	बालमन्दिर मा.वि.सभा हलसँगै कोठा थप र ट्रेस निर्माण	संख्या	कोठा ३	६०

(२) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	अमरापुरी पुलचोक टोलको निर्माणाधीन सामुदायिक भवन निर्माण	संख्या	२ तला	३००
२.	निर्माणाधीन मालेबगर टोल विकास संस्थाको पक्की भवन निर्माण	संख्या	२ तला	१६०
३.	तनहुँसुर भिमसेन धर्म गुठीमा कम्पाण्डवाल सहित भवन व्यवस्थापन	संख्या	१	११२

ड. विद्युत :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	दमौली बजार, बागबजार, मालेबगर समेत टोलमा सि.सि. क्यामेरा जडान	संख्या	२४	८००
२.	सडक बत्ती वल्व तथा भ्यापर लाइट खरिद	संख्या		वडाभरी

च. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	पक्की नालाको बिट भाग प्लाष्टर र रंग रोगन	मिटर	१,४९२।४	६००
२.	डांग्रेखोल्सीमा विरुवा रोप्न कार्य तथा अन्य व्यवस्थापन	मिटर	८१.८५	वडाभरी
३.	सत्यवती मा.वि.मा शौचालय निर्माण	संख्या	१०	३,०००
४.	पदमचोक र समाधान हस्पिटल चोकमा विरुवा रोप्ने कार्य सहित स्टिल कुर्ची व्यवस्थापन	संख्या	२०	२५०
५.	छाब्दी प्रवेशद्वार टोल विकास संस्थाको बैठक हल व्यवस्थापन व्यास १	संख्या	१	१०८

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
६.	पुल्चोक टोल क्रियापुत्री ट्रेस सार्ने काम	संख्या	१	३००
७.	गणेशमान पार्क पुनः निर्माण	संख्या	१	वडाभरी
८.	सत्यवती मा.वि. गेट निर्माण	संख्या	१	३,०००

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	दोस्रो मेयरकप खुल्ला अन्तर वडास्तरीय पुरुष भलिबल प्रतियोगिता	जना		११	४०,०००।
२.	चौथो रनिङ शिल्ड अन्तर विद्यालय (+२) छात्रछात्रा बास्केटबल प्रतियोगिता कार्यक्रम	जना			१,१०,०००।
३.	मुस्लिम समुदायको धार्मिक शिक्षा सुधार				२,००,०००।

ख. विविध कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च (रु.)
१.	योग ध्यान साधना सामग्री खरिद	पटक	१	२५,०००।
२.	महाशिवरात्रीको अवसरमा पूजा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	पटक	१	६०,०००।
३.	सत्यवती, बालमन्दिर र जनसेवा विद्यालयमा खेलकुद सामग्री खरिद	पटक	१	६०,०००।
४.	अध्ययन अवलोकन भ्रमण -मुस्ताङ	जना		१,७५,०००।
५.	जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र व्यवस्थापन (जुटको कार्पेट र कपडाको चकटी खरिद)	पटक	१	३५,०००।
६.	जनसेवा प्रा.वि.का विपन्न परिवारका विद्यार्थीलाई न्यानो कपडा वितरण	जना	२०	३५,०००।
७.	पुल्चोक टोल विकास संस्थालाई कुर्ची टेबल खरिद	वटा		५०,०००।
८.	गौ संरक्षण केन्द्र व्यास १० मा रहेका गाईको लागि पशु आहार सामग्री वितरण	पटक	१	४६,२०७।
९.	ट्राफिक सचेतना कार्यक्रम (सत्यवती मा.वि.)	पटक	१	५०,०००।

६. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	१३	११	२४	
मृत्यु दर्ता संख्या	८	१५	२३	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	३०	९६	१३	३६
विवाह संख्या	३० जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	९ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	३७	२,८१,९६०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	२४४	८५,३९,८५९।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	५९	४,६५,५००।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	९८	७,७९,३८०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	९	१,०७,७३०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२१	१,३४,०६४।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	३५	५५,०५३।
	जम्मा	५०३	१,०३,६३,५४६।

ग. वडामा भएको विवाद सम्बन्धी विवरण :

विवाद संख्या	मिलाएको विवाद संख्या	नगरपालिकामा पठाएको विवाद संख्या
२	१	१

घ. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१	वडा समिति	संख्या	२५	७३
२	वडा स्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	११	३१
३	अन्य समिति	संख्या	७	१०

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- गणेशमान पार्क र बुद्धचोक पुनः निर्माण,
- डांग्रेखोल्सी, पुलचोक, उत्तरशीलामा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण,
- वडा कार्यालय भवन निर्माणको लागि जग्गा एकीन भएको,
- दमौली बजार, बागवजार, मालेवगर समेत टोलमा सि.सी. क्यामेरा जडान,
- सडक बालबालिका वडा घोषणा ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- व्यवस्थित वडा कार्यालय भवन नहुनु,
- योजना सञ्चालनमा लागत सहभागिता गराउन कठिनाई,
- राजश्व सङ्कलनको विषयमा नगरपालिकाले राजश्व सम्बन्धी गरेको दायरा तथा हेरफेरको निर्णय गर्दा करदाताहरूको राय सुन्नुको लिनुपर्ने,
- नियमित सरसफाई व्यवस्थापनमा जनगुनासो ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास ३

श्री सावित्री आचार्य कोइराला
वडा सचिव

१. परिचय :

व्यास नगरपालिकाको वडा नं.३ क्षेत्र तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौलीमा रहेको व्यास नगरपालिकाको कार्यालय समेत रहेको पूर्वमा सफा सडकदेखि बुद्धी खोलासम्म, पश्चिममा मादी नदी, उत्तरमा पृथ्वी राजमार्ग तथा दक्षिणमा मादी सेती दोभान हुँदै सेती मादी दमौली बुद्धी घाटसम्म दमौली बजारको मुटुमा रहेको छ ।

क्षेत्रफलको हिसाबले सानो वडाको रूपमा परिचित भए तापनि जनघनत्व बढिरहेको छ । अधिकांश सरकारी कार्यालयहरू, मठ मन्दिरहरू, निजी तथा सरकारी अस्पतालहरू रहेको यस क्षेत्रमा बढ्दो शहरीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीको सुविधा उपयोग गर्नका लागि आसपासका ग्रामिण भेगहरूबाट स्थायी तथा अस्थायी रूपमा बसोबास गर्न आउने क्रम तिब्र रहेको हुनाले आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न सकिने प्रचुर सम्भावना रहेको देखिन्छ । वडावासीहरूको प्रमुख पेशा व्यापार रहेको छ भने नोकरी, वैदेशिक रोजगार, सानातिना लघु उद्यमहरू सहायक पेशा अन्तर्गत रहेका छन् । यस वडामा नेवार, ब्राम्हण, मगर र दलितहरूको बाहुल्यता रहे तापनि सम्पूर्ण जातजातीहरूको बसोबास रहेको पाइएको छ । धार्मिक सहिष्णुता रहेको यस ठाउँमा सम्पूर्ण जातजातीहरूको संस्कृति भल्कने कौरा, भ्याउरे, लाखे नाच, रत्यौली, घाटु नाच, भजन, तीज गीत आदि यँहाको प्रमुख संस्कृति रहेको छ ।

यस वडामा हालसम्म अधिकांश सडकहरूमा कालोपत्रे र नाला निर्माण भएको एवं सबै घरधुरीहरूमा विद्युत, खानेपानी, इन्टरनेट सुविधा पुगनुको साथै स्वास्थ्य उपचारको लागि प्रदेश स्तरीय दमौली अस्पतालबाट सेवा प्राप्त भएको छ भने शिक्षातर्फ मा.वि. स्तरीय सामुदायिक विद्यालय र निजी विद्यालयहरूबाट पठनपाठनको सुविधा प्राप्त भएको देखिन्छ । यस वडाको क्षेत्रफल जम्मा ०.७२ वर्ग कि.मी. छ भने राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार महिला २,०५७ र पुरुष १,७९४ गरी जम्मा जनसंख्या ३,८५१ रहेको छ । त्यसैगरी यस वडाको घर परिवार संख्या १,०६९ रहेको छ । यस वडामा ९ वटा टोल विकास संस्था, ६ वटा आमा समूह र महिला सशक्तीकरण सम्बन्धी काम गर्नका लागि वडा स्तरीय महिला समन्वय समिति समेत गठन भएको छ । १८ पुराणका रचयीता भगवान महर्षि वेदव्यासको जन्म यसै वडा अन्तर्गत मादी सेती नदीको संगममा भएकोले विश्व प्रसिद्ध रूपमा यस स्थलको महिमा पुराणहरूमा उल्लेख भएको हुनाले पवित्र धार्मिक स्थलको रूपमा परिचित रहेको छ । दमौली बजारको प्रमुख धार्मिक स्थलहरू शिवपाञ्चायन मन्दिर, दुर्गा मन्दिर, व्यास गुफा, १०८ फिटको महर्षि वेदव्यासको निर्माणाधीन मूर्ति, बाल उद्यान पार्क, खुल्ला क्षेत्र, दमौली सभाहल, वि.पि. वनवाटिका खेल मैदान, अनशन चौतारी र कञ्चन पानी बगेको मनोरम दृष्य देखिने मादी, सेती नदी आदि यस वडाको प्रमुख पहिचान रहेको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.६२,९४,०७७ । ६४

३. चिठ्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,३५१ र चलानी १,१५१

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ : क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	भतेरी जाने बाटो स्तरोन्नति	मिटर	५००	३००
२.	सडक मर्मत (रिसोल पिच)	मिटर	१००	४००

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
३.	देउराली नगर जाने बाटो स्तरोन्नति	संख्या	१	१,५००
४.	टोल संस्थाको सामुदायिक भवन जाने बाटो स्तरोन्नति	संख्या	१	७००

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	विवरण	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कारागार पछाडिको नाला निर्माण	मिटर	८२.	६००
२.	वध स्थल जाने बाटोमा नाला निर्माण	मिटर	५३	२००
३.	भतेरी जाने बाटोमा नाला निर्माण	मिटर	३२	३००
४.	एमाले पार्टी कार्यालय अगाडिको नाला मर्मत	मिटर	३१	३००

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	बुद्धपार्क टोल खानेपानीका लागि मोटर खरिद	संख्या	१	३००

घ. भवन : (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	शिवपाञ्चायन मा.वि.रङ्ग रोक्न तथा शैक्षिक सामग्री खरिद	संख्या	१	३००
२.	शिवपाञ्चायन मा.वि. कोठा मर्मत, फर्निचर र कम्प्युटर खरिद			३००
३.	महर्षि वेदव्यास मा.वि.को ट्रेस भवन निर्माण	संख्या	१	४००
४.	शिव पाञ्चायन मा.वि. खेलकुद सामान खरिद			४००
५.	शिवपाञ्चायन मा.वि. साँस्कृतिक पोशाक तथा वाद्यवाधन खरिद			५५०

(२) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	दुर्गा मन्दिर सामुदायिक भवन निर्माण	संख्या	१	३०००
२.	गलम्वास मोड समूहको अधुरो भवन निर्माण	„	१	२०००
३.	व्यास गुफा योगा भवन निर्माण	„	१	१५०००
४.	विश्वकर्मा समाज भवन निर्माण	„	१	४००
५.	परिवार समाज भवन निर्माण	„	१	४००
६.	ब्राम्हण समाज ट्रेस निर्माण	„	१	४००
७.	क्रियापुत्री भवन मर्मत	„	१	३००
८.	ठकुरी समाज भवनमा ट्रेस निर्माण	संख्या	१	५००
९.	व्यास ३ को वडा कार्यालय भवन निर्माण	„	१	४०००

ड. विद्युत :

सि.नं.	विवरण	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	विद्युत लाइन विस्तार	मिटर	६००	३००

सि.नं.	विवरण	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
२.	सडक बत्ती जडान/मर्मत	संख्या	१४०	वडा भरि

च. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	वि.पि. वनवाटिका खेल मैदान निर्माण			
२.	दमौली सेती बुद्धी घाट पूर्वाधार निर्माण			जिल्ला भरि
३.	कभर्ड हल निर्माण	संख्या	१	३५०
४.	दुर्गा मन्दिर संरक्षण	„	१	२५००
५.	बाल उद्यान पार्कमा फोहोरा निर्माण	„	१	५०००
६.	फुटपाथ मर्मत तथा नाला सरसफाई	„		वडाभरि
७.	व्यायामशाला स्तरोन्नति तथा हरियाली प्रवर्द्धन	„	१	५५००
८.	ओमशान्ति पार्क स्तरोन्नति	„	१	५५००
९.	निमचोक चौकुनामा बेन्च निर्माण	„	३	७००
१०.	श्रीकृष्ण द्वैपायन जेष्ठ नागरिक स्याण्ड सहितको माइक्रोफोन खरिद			४५०
११.	जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रमा चप्पल राख्ने र्याक खरिद	संख्या	२	४००
१२.	मासु पसलमा इन्टरलक वृक मर्मत र वद्यस्थल स्तरोन्नति			७८०
१३.	अनसन चौतारा खुल्ला मैदान र शान्तिनगरमा लिङ्गे पिङ्ग निर्माण	संख्या	२	१५००
१४.	व्यास नगर जेसिजको स्वागत कार्यक्रममा सहयोग			२५०
१५.	नमस्ते देउराली युथ क्लबमा स्पिकर र माइक खरिद		२	२५०
१६.	दोश्रो मेयर कप भलिवल प्रतियोगितामा सहभागी टिमलाई खेलकुद सामान वितरण			७००
१७.	जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र व्यास ३ शिवपाञ्चायनमा स्पिकर र दराज खरिद	संख्या	२	४००
१८.	वैदिक पुरोहित समाज तनहुँको संस्थामा टेवल र फाइल र्याक खरिद	„	२	२००
१९.	टेवल टेनिस हल निर्माण	„	१	३००

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. तालिम सम्बन्धी (आय आर्जन तथा सीपमूलक) कार्यक्रम : खर्च

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	व्युटिपार्लर तथा कपाल काट्ने तालिम	जना	१६	१३	२,९०,०००।
२.	सिलाई कटाई तालिम (मेडपा कार्यक्रम मार्फत)	जना	११		व्यास.न.पा.
३.	बेकरीसम्बन्धी सीपमूलक तालिम (मेडपा कार्यक्रम मार्फत)	जना	६	५	व्यास.न.पा.

ख. क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	माइन्ट, प्रस्तावना तथा प्रतिवेदन लेखन तथा नेतृत्व विकास तालिम (वडा महिला समन्वय समितिद्वारा सञ्चालित)	जना	५५		१,००,०००।
२.	लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	जना	४०		५,०००।

ग. अन्य कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	लाभान्वित संख्या	खर्च
१.	दोश्रो नमस्ते देउराली कप २०८२ वडा स्तरीय भलिबल प्रतियोगिता	जना	३००	१,१६,०००।
२.	डेडी रोगसम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम		३,०००	
३.	क्षयरोग मुक्त अभियान एवं सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन		३,०००	
४.	नगर प्रमुखसँग जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रम सम्पन्न		२००	
५.	पोषण लेखा जोखा कार्यक्रम		६००	
६.	अनसन चौतारी सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन		२,०००	
७.	व्यासगुफा परिसर तथा व्यायामशाला सरसफाई एवं झाडी फाड्ने कार्य सम्पन्न		२,०००	
८.	वैदेशिक रोजगार सचेतना कार्यक्रम (सामी मार्फत)			
९.	राष्ट्रिय कार्यक्रम अन्तर्गत जुकाको औषधी, भिटामिन तथा खोप कार्यक्रम सञ्चालन		६००	
१०.	बजार अनुगमन तथा छतको पानी र प्लाष्टिक मुक्त कार्यक्रममा सहयोग		१,०००	
११.	प्रहरीसँग समन्वय गरी वेवारिसे मानवहरुको व्यवस्थापन			५
१२.	अव्यवस्थित तार व्यवस्थापन		१०००	

६. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	१३	६	१९	
मृत्यु दर्ता संख्या	१०	८	१८	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	२०	७८	४	१८
विवाह संख्या	१३ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	६ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	७	१,४३,६४०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	१२७	४४,५६,८६६।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	११	२,१८,१२०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	२८	६,५७,०२०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	६	१,९५,५१०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	४	७६,६०८।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	९	४३,०९२।
	जम्मा	१९२	५७,९०,८५६।

ग. वडामा भएको विवाद सम्बन्धी विवरण :

विवाद संख्या	मिलाएको विवाद संख्या	नगरपालिकामा पठाएको विवाद संख्या
३	३	०

घ. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१	वडा समितिको बैठक	संख्या	२६	६१
२	वडास्तरीय अनुगमन समितिको बैठक	संख्या	८	२२
३	अन्य समितिको बैठक	संख्या	१०	

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- देउराली नगर जाने बाटो विस्तार एवं स्तरोन्नति,
- वडा कार्यालय भवन निर्माण,
- व्यायामशालामा चिल्डेन पार्क निर्माण र प्रकोपजन्य रोगहरुको न्यूनीकरण र सचेतना कार्यक्रम गरिएको,
- युवा तथा महिला सशक्तीकरणका लागि व्यूटिपार्लर, कपाल काट्ने, सिलाई कटाई, बेकरी सम्बन्धी लगायतका तालिम सञ्चालन,
- राजश्व सङ्कलनमा विशेष जोड,
- वेवारिसे र मानसिक रोगी लगायतका व्यक्तिहरुलाई नगरपालिकासँग समन्वय गरी मानव सेवा आश्रम लगायतका सामाजिक संस्थाहरुमा व्यवस्थापन गरिएको ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- शिव पाञ्चायन क्षेत्र परिसर व्यवस्थित गर्न नसक्नु,
- अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन,
- फुटपात तथा पार्किङ व्यवस्थापन,
- राजस्व सङ्कलनको लागि घर बहाल, व्यवसाय कर, विज्ञापन लगायतका करको लागि अद्यावधिक तथ्याङ्क नहुनु,
- शान्तिनगरदेखि पाटन जोड्ने मोटरेवल पुलका लागि जोडदार पहल गर्दा पनि निर्माण नहुनु ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास ४

श्री मिना लामिछाने
वडा सचिव

१. परिचय :

व्यास नगरपालिका तनहुँ जिल्लाको ऐतिहासिक महत्व बोकेको क्षेत्र हो । यस नगरपालिकाको नाम प्राचीन ऋषि व्यासऋषि (वेदव्यास) सँग जोडिएको मानिन्छ । संघीय गणतन्त्र स्थापना पश्चात् व्यास नगरपालिकाको साविकको ११ नं. वडा हाल व्यास नगरपालिका वडा नं.४ मा परिणत भयो । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस ४ नं. वडाको जनसंख्या महिला ४,२७७ र पुरुष ३,७२३ गरी जम्मा ८,००० रहेको छ भने घरधुरी २,४०७ रहन आएको छ । यस वडाको क्षेत्रफल जम्मा २.१० वर्ग कि.मी. रहेको छ । भौगोलिक हिसाब साथै सन्तुलित र समानुपातिक विकासका लागि यस वडामा १७ वटा टोल विकास संस्था रहेका छन् । यस वडा प्राकृतिक सुन्दरता, सामाजिक सद्भाव र विविध संस्कृतिले भरिएको छ । यस वडामा प्रसिद्ध धार्मिक स्थल तनहुँ कालिका मन्दिर अवस्थित छ, जसले स्थानीय धार्मिक आस्था मात्र होइन पर्यटन प्रवर्द्धनमा पनि महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ । यहाँ गुरुङ्ग, ब्राम्हण, नेवार, मगर लगायत विभिन्न जातजातिका समुदायहरु आपसी सद्भाव, सहकार्य र सहअस्तित्वका साथ बसोबास गर्दै आएका छन् । साथै यस क्षेत्रमा मुस्लिम समुदायको पनि बसोबास रहेको छ र उनीहरुको धार्मिक आस्थाको केन्द्रका रुपमा मस्जिद समेत रहेको छ । यसले यहाँको धार्मिक सहिष्णुता र सामाजिक एकताको उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ । सामुदायिक एकता, सहकार्य र आपसी सम्मान यहाँको सामाजिक विशेषता हो ।

नेपालको प्रमुख राजमार्ग पृथ्वी राजमार्गको मादी पुलदेखि बुल्दी खोलासम्मको क्षेत्र यस वडाले छोएको छ । जसले व्यापार, आवागमन तथा आर्थिक गतिविधिलाई सहज बनाएको छ । धार्मिक आस्था, साँस्कृतिक विविधता तथा सामाजिक एकताको सुन्दर समन्वय रहेको छ । पछिल्ला वर्षहरुमा शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा अन्य पूर्वाधार विकासमा भएको प्रगतिले वडा नं.४ को जीवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याएको छ । स्थानीय सरकार, सामाजिक संस्था तथा समुदायको सक्रिय सहभागिताले यस क्षेत्रलाई विकासको नयाँ चरणतर्फ अघि बढाइरहेको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु. ७६,२५,३०४।५५

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,४८४ र चलानी १,०२५

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ : क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण
१.	कालीमाटी मार्ग स्तरोन्नति (पक्की)	मिटर	९६.७
२.	सत्य मार्गको अधुरो नाला सम्पन्न गरी ढलान (पक्की)	मिटर	४२
३.	भिल्के मार्गको शाखा बाटो बुद्धिमान गुरुङ्गको घरदेखि रामबहादुर थापाको घरसम्मको बाटो स्तरोन्नति (पक्की)	मिटर	१६

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	विवरण	इकाइ	परिमाण
१.	रामज्योति स्कुल चोकदेखि कृष्णबहादुर बस्नेतको घरसम्मको सडकमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	१८२
२.	गैह्रीगाउँ मार्गको अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	८६
३.	वेदव्यास मार्ग जोड्ने भण्डारीको घरतिर जाने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	४२.५
४.	चौतारी मार्ग अन्तर्गत अधुरो पक्की नाला स्तरोन्नति	मिटर	९८

ग. भवन निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण
१.	मदर्सा आधारभूत विद्यालयको भवन मर्मत	संख्या	१
२.	वेदव्यास प्राथमिक विद्यालयको कम्पाउण्डवाल निर्माण	संख्या	१

घ. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण
१.	बागभञ्ज्याङ्ग मार्गमा सार्वजनिक चौतारा निर्माण	संख्या	१
२.	साँखर टोलमा व्यामशाला निर्माण	संख्या	१
३.	मदर्सा जाने बाटोको सिँढीमा रेलिगको व्यवस्था	संख्या	१

५. अन्य कार्यक्रम :

क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च
१.	लैंगिक हिंसा विरुद्धको कार्यक्रम	जना	३१	५,०००

६. विविध :

क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	१४	२५	३९	
मृत्यु दर्ता संख्या	५	१४	१९	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	२३	७९	८	२४
विवाह संख्या	२४ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	७ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	२३	५,२९,३४०।

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	२२८	७९,६९,६८६।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	३६	६,४६,३८०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	५५	१२,१२,९६०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	६	२,१५,४६०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२१	३,८९,४२४।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	२१	९३,६८५।
	जम्मा	३९०	१,१०,४८,९३५।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	२४	५५
२.	अन्य समिति	संख्या	६	७

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- खुल्ला व्यायामशाला निर्माण
- पुराना शैलिका पोखरी तथा चौतारा निर्माण

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- योजनाको काममा जन सहभागीताको अभाव,
- पर्यटकीय स्थललाई प्रचारप्रसार गर्न नसकिएको,
- बजेटको अभाव ।

नगरवासीमा नगरपालिकाको अनुरोध

- भौतिक संरचनाहरु निर्माण गर्दा नगरपालिकाबाट अनिवार्य रुपमा स्वीकृति लिएर मात्र निर्माण गरौं,
- नगरपालिकामा सूचीकृत निर्माणकर्मीहरु मार्फत भूकम्प प्रतिरोधि भौतिक संरचना निर्माण गरौं,
- जग्गा खादा वा सम्पदा उँदा नगरपालिकाको अनिवार्य स्वीकृति लिएर मात्र गरौं,
- सार्वजनिक सम्पदा तथा सम्पत्तिहरुको संरक्षण र सम्बर्द्धनमा जोड दिऔं,
- सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरेर कुनै पनि संरचना नबनाऔं,
- खोला, नदी किनार छेउमा संरचना नबनाऔं ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास ५

श्री सुमित्रा बराल
वडा सचिव

१. परिचय :

संघीय गणतन्त्र घोषणा पश्चात् नेपाल सरकारको २०७३।१।२७ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार व्यास नगरपालिकाको साविक वडा ६, ७ र ८ लाई गाभेर व्यास नगरपालिका वडा नं.५ कायम गरिएको यस वडाको पूर्वमा मादी नदी, पश्चिममा साँगे खोला, उत्तरमा डुडे र सिन्दुरे खोला र दक्षिणमा सेती नदी रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको जनसंख्या महिला ४,३४७ र पुरुष ३,७३६ गरी जम्मा ८,०८३ रहेको छ भने २१३७ घरधुरी संख्या रहेको छ । यस वडाको भौगोलिक क्षेत्रफल २०.१४ वर्ग कि.मी. रहेको छ । देशको धेरै क्षेत्रमा आवतजावत गर्ने पृथ्वी राजमार्ग यसै वडालाई छोएर गएको छ । यस वडामा जनजातीको बाहुल्यता रहेको छ, जसमा मगर, नेवार, आदिवासी कुमाल, दैरे जाती तथा महर्षि वेदव्यासका मावली खलकको रूपमा परिचित पाटन क्षेत्र लगायतका क्षेत्रहरूमा बसोबास गर्ने बोटे जातीहरू यस वडाका मुख्य बासिन्दा मानिन्छन् । ब्राम्हण, क्षेत्री, परियार, वि.क. र नेपाली लगायतका अन्य विभिन्न जातीहरूको बसाँई पनि यस वडामा रहेको छ ।

हाल व्यास ५ नं. वडा कार्यालय पतेनीमा आफ्नै भवनबाट सेवा दिइरहेको छ । व्यास नगरपालिकाको एउटा इकाइको रूपमा रहेको वडा कार्यालय व्यास नगरपालिकाको प्राथमिकतामा रहेको खानेपानी, शिक्षा, स्वास्थ्य र पर्यटनलाई मुख्य रूपमा राखी हामीले विभिन्न योजनाहरू अगाडि बढाएका छौ । हाल व्यास ५ भित्र २० वटा टोल विकास संस्थाहरू छन् । स्वास्थ्य क्षेत्र अन्तर्गत पतेनी आधारभूत र रानीटारी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र गरी दुई वटा स्वास्थ्य संस्था वडामा सञ्चालन रही सेवा प्रदान गरिरहेका छन् ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.३४,७४,६५२।

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,८३६ र चलानी १,४९५

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ : क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	टि.एच.एल. सुरुङ्ग मार्गदेखि वेतेनी मार्गसम्म सडक ढलान	मिटर	२५	६०

ख. कल्भर्ट/बक्स पुल/पक्की पुल निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	रुदेखोला कल्भर्ट निर्माण	संख्या	१	१,५००
२.	क्षेत्रीगाउँ मादीवेसी सिन्दुरे खोला पुल निर्माण	संख्या	१	४,०००
३.	पतेनी टोल विकास संस्था मोटरेवल स्ल्याब कल्भर्ट	संख्या	१	३००

ग. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	गणेश मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	९६	२५०
२.	बाराही चोकदेखि भिमसेन चोकसम्म अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	१२६.५	२००

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
३.	सिन्धु मार्ग कल्भर्टदेखि वेलौतीगैरा सेरा अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	१३२	३००
४.	मिलन चोक, शान्ती चोक हुँदै भिनेपधेरा अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	८४	८०
५.	दिवाकालीन कृष्णभुला जाने मार्ग अधुरो पक्की नाला निर्माण	मिटर	६५	७०
६.	सिन्धु आमा समूह भवन ठिक अगाडि २०० मिटर बाटो कायम गरी पक्की नाला निर्माण	मिटर	५५	२०

घ. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कण्टार चापाघाट खानेपानी पाइप विस्तार	मिटर	७५०	२,५००
२.	तल्लो भर्लादी खोल्सीमा टंकी निर्माण	घ.मि.	२०	३००
३.	पिपल टारी खानेपानी टंकी निर्माण एवं पाइप विस्तार	मिटर	५००	१५०
४.	आशागुरी खानेपानी व्यवस्थापन टंकी निर्माण सहित पाइप विस्तार	मिटर	२००	२५०

ड. भवन : (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	उदय मा.वि. मञ्चको लागि ट्रेस निर्माण स्तम्भ समेत	संख्या	१	४००
२.	पराशर मा.वि. बाल विकास केन्द्र कोठा मर्मत	संख्या	१	३०

(२) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	रानीटारी टोल भवन प्लाष्टर र शौचालय निर्माण	संख्या	१	२००
२.	नेपालटार टोल भवन र खानेपानी टंकी कम्पाउण्ड निर्माण	मिटर	८६	१५०
३.	चुंदेर टोल विकास संस्था जीर्ण भवन मर्मत	संख्या	१	१८०

च. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	साँगे पतेनी पक्की नहर निर्माण	मिटर	१४	३ हेक्टर
२.	बन्दीपुरे मजुवा कुलो निर्माण पक्की	मिटर	३२	२ हेक्टर

छ. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	पराशर पार्क पूर्वाधार निर्माण (क्यारी)	मिटर	६७३	५,०००

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. तालिम सम्बन्धी (आयआर्जन तथा सीपमूलक) कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	चिन्तुटार महिला सिलाई बुनाई एडभान्स तालिम (६५ दिन, ३९०३ घण्टा)	जना	१८		३,००,०००।

ख. क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	आत्मरक्षा युवा कराँते खेल तीन स्थानमा	जना	१००	६७	३,००,०००।

ग. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित कृषक
१.	लागत सहभमागितामा भकारो सुधार कार्यक्रम	संख्या	१२	१२
२.	च्याउ खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदान	संख्या	२	२

६. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	३८	६९	१०७	
मृत्यु दर्ता संख्या	१९	२३	४२	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	२२	८०	१२	३९
विवाह संख्या	५७ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	१० जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	४६	१०,४०,०६०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	४२२	१,४९,६९,१९३।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	५८	११,७०,४००।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	९४	२०,९३,४२०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	१०	३,४३,४०६।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२७	५,००,०८०।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	३४	१,४८,०३०।
	जम्मा	६९१	२,०२,५६,५८९।

ग. वडामा भएको विवाद सम्बन्धी विवरण :

विवाद संख्या	मिलाएको विवाद संख्या	नगरपालिकामा पठाएको विवाद संख्या
१२	७	५

घ. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१	वडा समिति	संख्या	२३	६२
२	वडातरीय अनुगमन समिति	संख्या	५	१८
३	अन्य समिति	संख्या	२	०

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- पराशर पार्क स्तरोन्नति
- चिन्तुटार सार्वजनिक जग्गामा ६०० भन्दा बढी फलफूल वृक्षारोपणका लागि माटो परीक्षण कार्य सुरु गरिएको,
- मानहुँकोट क्षेत्रमा जग्गा एकीकरण गर्नका लागि डि.पि.आर. तयार गर्ने काम सुरुवात गरिएको,
- मानहुँकोट लिफ्टड खानेपानी ८० प्रतिशत कार्य सम्पन्न,

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- तीन लाख रुपैयाँभन्दा मुनिका योजनाको भुक्तानी टोल विकास संस्थाको खाताबाट भुक्तानी नहुँदा उपभोक्तालाई सास्ती भएको,
- सामाजिक प्रयोजनका लागि योजनाहरुमा न.पा.ले तोकेको १० प्रतिशत सहभागिताले गर्दा योजना कार्यान्वयनमा समस्या जस्तै सि.सि. क्यामेरा जडान, वडा कार्यलय अन्तर्गत भौतिक पूर्वाधार निर्माण ।

नगरवासीमा नगरपालिकाको अनुरोध

- समयमै आफूले तिर्नुपर्ने सम्पूर्ण करहरु तिरी सभ्य नागरिकको परिचय दिऔं,
- व्यापार व्यवसाय गर्दा सडक, फुटपाथ तथा सडकपेटीहरुको अतिक्रमण नगरौं,
- नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण सवारी साधनहरु नगरपालिकामा दर्ता गरौं र वार्षिक रुपमा सवारीकर तिरो,
- पेशा, व्यवसाय कानुन बमोजिम दर्ता गरेर मात्र सञ्चालन गरौं,
- कर, दस्तुर र शुल्क तिरेपछि रसिद लिन नभुलौं ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास ६

श्री कृष्णराज घिमिरे
वडा सचिव

१. परिचय :

साविक श्याम्घा गा.वि.स. २०७३ सालमा संघीय संरचना पश्चात् व्यास नगरपालिकामा गाभिएपछि व्यास नगरपालिका वडा नं.६ कायम भएको हो । यस वडाको मुख्य धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थलको रूपमा गलेखामकोट रहेको छ । यस वडाको कुल क्षेत्रफल ३५.३१ वर्ग कि.मी. रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको घरधुरी सख्या १,२८४ छ भने कुल महिला २,४३७ र पुरुष २,०९२ गरी जम्मा जनसंख्या ४,५२९ रहेको छ । त्यसैगरी १३ वटा टोल विकास संस्था, ९ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह छ भने सामुदायिक विद्यालय ८ वटा र संस्थागत विद्यालय २ वटा रहेको छन् ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.१५,२९,३३१।५०

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,६८४ र चलानी १,७०७

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ :

क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	तारकुले डाँडामा जाने मार्ग पक्की ग्राभेल	मिटर	१५५	१५०
२.	डुम्रीस्वारा मोटर मार्ग पक्की ग्राभेल	मिटर	२०	५८०
३.	साँजा मोटर मार्ग पक्की ढलान	मिटर	२९.५	१,२५०
४.	माहिन्दी मार्गदेखि भोलुङ्गे पुल हुँदै माहेन्दी आ.वि. जाने बाटो पक्की ढलान	मिटर	६८.४५	२,२५०
५.	श्याम्घा टोल शिवालय मार्ग पक्की ढलान	मिटर	७५	४५०
६.	ढाड बागमारे चौतारा सडक पक्की ढलान	मिटर	४५	५५०
७.	साँजा टोल कृषि पर्यटन मार्ग पक्की ढलान	मिटर	४४	१,०५०
८.	अमर प्रा.वि. बगैचादेखि मरणघाट जाने कच्ची बाटो मर्मत	मिटर	२९५	४००
९.	चार चौतारा आहाले हुँदै बुढीकुवासम्म कच्ची बाटो स्तरोन्नति	मिटर	१,८४५	२००
१०.	सिरुवारी कच्ची मोटर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	१००	१५०
११.	चदौलाथोक हुँदै बृद्धि मरणघाटसम्म जाने कच्ची बाटो स्तरोन्नति	मिटर	४००	२००

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	शिशाघाट तल्लो बजारदेखि सिम्लेसम्म अधुरो पक्की नाला निर्माण सम्पन्न	मिटर	५४	३५०
२.	चारघरे मोटर मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	७०	१२०

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	निबुवा पानी खानेपानी टकी निर्माण	संख्या	१	२००
२.	काफ्लेफाँट खानेपानी टकी निर्माण	संख्या	१	१५०

घ. भवन : (१) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	शिशुघाट टोल क्रियापुत्री टूस निर्माण	संख्या	१	३५०
२.	श्याम्घा हटिया कालभैरव देवी मन्दिर निर्माण	संख्या	१	३००
३.	लहरेदेवी मन्दिर निर्माण	संख्या	१	३००
४.	गलेखाम टोलको शिवालय मन्दिर निर्माण	संख्या	१	३५०
५.	चारघरे कुलेन मन्दिर टूस निर्माण	संख्या	१	१५०

ड. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	बरादी माथिल्लो कुलो मर्मत	मिटर	१३०	८,००० व.मी.
२.	धंयेरे बिरौटा बाँध निर्माण	मिटर		

च. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	स्वामीगौरा खेलकुद मैदान निर्माण	घ.मी.	१,५०७	३००
२.	इन्दु मा.वि. बाल उद्यान (चिल्ड्रेन पार्क) निर्माण	संख्या	७	३५०
३.	महेन्द्र ज्योति मा.वि. बाल उद्यान (चिल्ड्रेन पार्क) निर्माण	संख्या	७	४५०
४.	शेषटार नेवा गुठी भवन निर्माण	संख्या	१	१५०
५.	कार्यपालिकाबाट निर्णय भएका विविध योजना	संख्या	१२	

५. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	६४	४५	१०९	
मृत्यु दर्ता संख्या	१५	२०	३५	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गाएको दर्ता संख्या	गाएको सदस्य संख्या
	३	८	१४	६५
विवाह संख्या	५४ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	२० जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	६८	१५,७७,३८०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	४६९	१,६७,१०,८३७।

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	४५	९,८९,५२०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	८४	१९,३३,८२०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	२१	७,५४,११०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	४३	८,०१,२६३।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	बालबालिका	७६	३,४६,२७९।
	जम्मा	८०६	२,३१,१३,२०९।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	२३	४०
२.	वडा स्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	१४	७०
३.	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	संख्या	१	१
४.	अन्य समिति	संख्या	१	१

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- वडाको संरक्षकत्व एवं सहयोगमा व्यास गुफादेखि गलेखामकोटसम्मको हाफ अल्ट्रा म्याराथन कार्यक्रम आयोजना,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता नवीकरण गर्नका लागि १३ वटै टोल विकास संस्थामा गई वायोम्याट्रिक मार्फत नवीकरण गरी घर दैलोमा सेवा प्रवाह गरिएको,
- वडामा रहेका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको आधारभूत तह स्तरीय वक्तृत्वकला तथा हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता सञ्चालन गरिएको,
- वडाका विद्यार्थीहरुलाई जिल्ला स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड तथा नगर स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगितामा पदक हासिल गर्न सफल हुने विद्यार्थीहरुलाई प्रमाणपत्र सहित सम्मान प्रदान गरिएको ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- भौगोलिक तथा ग्रामिण वडामा बजेट अत्यन्त न्यून भएको,
- परम्परागत खेती प्रणाली,
- हरेक क्षेत्रमा जनसहभागिता न्यून हुनु,
- युवा विदेश पलायन हुनु
- विद्यालयमा शिक्षक कमी/अस्थिरता ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास ७

श्री दुर्गाप्रसाद पौडेल
वडा सचिव

१. परिचय :

व्यास नगरपालिका वडा नं.७ दमौली सदरमुकामबाट उत्तर दिशातर्फ करिब ९ कि.मी.को दुरीमा रहेको छ । करिब २१.१७ वर्ग कि.मी.मा फैलिएको यस वडाको राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार ९६० घर परिवार, ३,३४४ जनसंख्या रहेको छ । यस वडामा १३ वटा टोल विकास संस्था रहेका छन् । यस वडामा ब्राम्हण, क्षेत्री, आदिवासी जनजाति, दलित लगायत सिमान्तकृत बोटे, कुमाल, दरै र मुस्लिम लगायतका जातीको मिश्रित बसोबास रहेको छ । वडाका अधिकांश वडावासी कृषि पेशामा संलग्न छन् भने वैदेशिक रोजागरीको शिलशिलामा विदेशमा रहनेको संख्या समेत उल्लेख्य रूपमा रहेको छ । यस वडामा रहेको क्यामिनकोट कालिका मन्दिर, शिवपाञ्चायन मन्दिर, दुलेपानी कुवा, घाँसीकुवा, ज्यामिरे खोल्सी, पात्राघाट वडाको धार्मिक तथा साँस्कृतिक गौरवको रूपमा रहेका छन् भने नेपालकै मध्यविन्दु यस वडाको पात्रामा पर्ने भएकोले पनि यस वडाको महत्त्व धेरै छ । यस वडामा १ अस्थायी प्रहरी चौकी रहेको छ । शिक्षातर्फ सामुदायिक विद्यालय ५, निजी विद्यालय २ वटा रहेका छन् भने अभिभावक विहिन तथा विपन्न असहाय बालबालिकाहरुका लागि आवास सहितको समता विद्यालय सञ्चालनमा रहेको छ । यस विद्यालयलाई नगरको गौरवको रूपमा लिन सकिन्छ । वडाका हरेक घरधुरीमा विद्युत सेवा पुगेको छ भने घरघरमा खानेपानीको सुविधा समेत पुगेको छ । स्वास्थ्य क्षेत्रमा यस वडामा २ वटा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनमा रहेका छन् । वडाका प्रत्येक वस्तीहरुमा सडक पुगेको छ । यस वडामा गर्नुपर्ने विकास निर्माणका कामहरु प्रसस्त हुँदाहुँदै पनि नगरको सीमित श्रोत र साधनका बावजुद उल्लेखनीय रूपमा विकास गर्न सकिएको छैन । वडामा भएका विकास निर्माण तथा प्रशासनिक कामहरु तपसिल बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.१७,०६,७१२।५०

३. चिठ्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता ८१५ र चलानी १,५३१

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ :

क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कालिका मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	३९	१५७
२.	वडा अन्तर्गतको बाटो र नाला सरसफाई	मिटर	२,२२०	३,०००
३.	संयुक्त आमा समूह भवन, शौचालय र बाटो निर्माण	मिटर	१५३	१७५
४.	नरङ्गा कटहर बोट चोक हुँदै कलेस्ती खोला जोड्ने मार्गमा ह्युम पाइप	मिटर	३००	२५५
५.	दङ्गेली मोटर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	२३	२७
६.	बाँसपानी गोरेटो बाटो निर्माण	मिटर	१५८	६४

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
७.	शेरा ठाडो बाटो स्तरोन्नति	मिटर	४.५५	३५
८.	गोल्दीदेखि टोल विकास संस्था भवन आउने जाने बाटो स्तरोन्नति	मिटर	७२	१००
९.	गोल्दी मोटर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	२४.८४	१००
१०.	व्यास मार्गदेखि पाश्चा कालिका मन्दिर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	६७	१५०

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	व्यास मार्गदेखि बोटेगाउँ हुँदै चन्दने वेशिगैह्वा मार्गमा पक्की नाला	मिटर	११३	२८०
२.	लम्सालडिही मोटर मार्गमा पक्की नाला	मिटर	१११	५५
३.	व्यास मार्गदेखि पाश्चाघाट जाने गोरेटो बाटो निर्माण	मिटर	७४	६०
४.	धारापानी चोकबाट क्यामिन मा.वि. हुँदै मुरलीटार रिडरोड पक्की नाला	मिटर	६६	५४०
५.	थुम्की मोटर मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	५२	१२०
६.	भद्रकाली मोटर मार्गमा नाला स्तरोन्नति	मिटर	५९	४५

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	श्रीचौर खानेपानी निर्माण मर्मत (पाइप, टंकी)	मिटर	३४८/१	१५०
२.	घिउटारी खानेपानी योजना मर्मत (पाइप)	मिटर	६००	७५
३.	हाँशेश्वारा खानेपानी योजना (टंकी निर्माण)	संख्या	१	३५
४.	कलेस्ती खानेपानी सुदृढीकरण (फिल्टर टंकी निर्माण)	संख्या	१	७५०
५.	बिफे नरङ्गा खानेपानी पाइप खरिद तार समेत	मिटर	७५/७४	६००

घ. भवन : (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	क्यामिन मा.वि. कलेस्ती मर्मत सम्भार (पर्खाल, जाली)	मिटर	२०/६८	६००
२.	समता विद्यालयमा विविध सामग्री खरिद (फर्निचर)	संख्या	२१९	६७

(२) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	पन्थे सामुदायिक भवन नयाँ निर्माण	संख्या	१	५५
२.	वाग्ले बन्धुहरुको देवता मन्दिर, तारजाली कम्पाउण्ड निर्माण	मिटर	३६	१५०
३.	लिइब तमु समाज भवन अधुरो र ट्रेस निर्माण	संख्या	१	२००

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
४.	संयुक्त आमा समूह भवन, शौचालय र बाटो निर्माण	संख्या	१/१५३	१७०
५.	कुमाल कृयापुत्री भवन निर्माण	संख्या	१	१५३
६.	पाश्चात्तेशी तमु समाज भवन बाल निर्माण	मिटर	२५.२	३२०
७.	छापथोक प्रतिशालय निर्माण	संख्या	१	१५०
८.	नेवार गुठी समाज शौचालय निर्माण	संख्या	१	५७
९.	सिमलटार नरङ्गा टोल भवन कम्पाउण्ड निर्माण	संख्या	१	२२५
१०.	छापथोक शहरी स्वास्थ्य केन्द्र अपाङ्गतामैत्री शौचालय निर्माण	संख्या	१	२२५
११.	दरैगाउँ देवी मन्दिर ट्रेस निर्माण	संख्या	१	१६०
१२.	मादीगंगा आमा समूह भवन मर्मत	संख्या	१	६०
१३.	शेरा व्याड्मिन्टन कोर्ट निर्माण	संख्या	१	४५

ड. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	साना सिंचाई कार्यक्रम अन्तर्गत रिस्ती मादी कृषक समूह कुलो निर्माण	मिटर	२२०	७५० रोपनी
२.	नौबिसे कुलो मर्मत	मिटर	७७	२०
३.	कुल बाँध कुलो मर्मत सम्भार		४१/४	५५
४.	जुडीखेत कुलो निर्माण	मिटर	७५	३०
५.	उपल्लो नौबिसे कुलो मर्मत	मिटर	५५	२७
६.	साँजा तल्लो कुलो मर्मत	मिटर	३५	३०
७.	शेरा उपल्लो कुलो निर्माण	मिटर	६८	३५

च. विद्युत :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सत्रसय टोल सडक बत्ती व्यवस्थापन/तार	संख्या/मिटर	१५/१५३५	

छ. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सितादेवी कृषि तथा पशु फर्म चापकटर	संख्या	१	
२.	कलेस्ती एग्रो फर्म	संख्या	१	

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. तालिम सम्बन्धी (आय आर्जन तथा सीपमूलक) कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	सिलाई कटाई तालिम	जना	२०		

ख. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	लाभान्वित कृषक
१.	आलुको बीउ वितरण कार्यक्रम	के.जी.	१,३००	६५०
२.	उखु पेल्ले मेसिन वितरण	थान	१	२५०
३.	हाते ट्रयाक्टर वितरण	थान	४	३५०
४.	चैते धान बीउ वितरण कार्यक्रम	के.जी.	१,०५०	१०५
५.	डिजिटल स्प्रेयर वितरण कार्यक्रम	थान	४	५०
६.	पशुपंक्षी औषधी वितरण	संख्या	४७१	८००
७.	पशु बन्ध्याकरण	संख्या	१८०	३६०
८.	गाई, भैसीमा कृत्रिम गर्भाधारण सेवा	संख्या	२५७	७००

६. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	३४	३३	६७	
मृत्यु दर्ता संख्या	१३	१८	३१	
वसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	६	१९	१४	३९
विवाह संख्या	३५ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	११ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	४५	१०,२१,४४०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	३१६	१,११,३२,७१५।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	६३	१२,९४,३९०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	६९	१५,१०,८८०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	६	१,८१,४८१।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२२	४,१७,०८८।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
८.	दलित बालबालिका	५४	२,४३,६७९।
	जम्मा	५७५	१,५८,०१,६७३।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	२२	३२
२.	वडा स्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	९	४९
३.	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	संख्या	१	१
४.	अन्य समिति	संख्या	५	५

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- कृषि प्रवर्द्धनका लागि कृषकहरूलाई उन्नत बीउ विजन तथा रासायनिक मल अनुदान सहयोग,
- हरेक टोलमा सडकको पहुँच तथा घर/घरमा विद्युत तथा खानेपानी पुऱ्याइएको,
- सेवाग्रीहीहरूलाई विभिन्न सिफारिस तथा प्रशासनिक सेवा सहज ढङ्गबाट उपलब्ध गराइएको,
- विकास निर्माणका लागि बजेट विनियोजन गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसँग पहल गरिएको,
- गर्भवती तथा ज्येष्ठ नागरिकको घरघरमा गई स्वास्थ्य जाँच गरिएको ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- मादी नदी तथा रिस्ती खोला तटबन्ध गर्न नसकिएको,
- खेतीयोग्य जमिन हुँदाहुँदै पनि सिंचाइको राम्रो व्यवस्था गर्न नसकिएको,
- लगानीको कमी हुँदा कृषि क्षेत्रमा आधुनिक प्रविधिको अभाव,
- स्थानीय अवसरको कमी हुँदा युवा पुस्ताको विदेश पलायन,
- सीमित श्रोत र साधनबाट विकास कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने,
- उत्पादित कृषिजन्य वस्तुको बजारसम्मको पहुँच नहुँदा उचित मूल्य नपाउनु ।

सहकारी संस्था सम्बन्धी नगरपालिकाको अनुरोध

- सहकारीको मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तको अनुशरण गरौं,
- सहकारीताको भावनालाई महत्व दिउँ,
- साधारण सभा लेखापरीक्षण समयमै गरौं,
- गैर सदस्यसँग कारोबार नगरौं,
- सहकारीको स्वनियमन प्रणालीको परिपालन गरौं,
- साधारण सभा भएको १५ दिनभित्र नियमक निकायमा प्रतिवेदन बुझाउने वानीको विकास गरौं,
- सहकारी दर्ता गर्दाका बखत लिएका उद्देश्य अनुरूप काम गरौं,
- सहकारीको दिगोपन स्वनियमन र सुशासन भन्ने २०७९ को नाराको मुल भावलाई पालना गरौं,
- कोपोमिक्समा अनिवार्य आवद्ध होऔं ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास ८

श्री काजीमान गुरुङ्ग
वडा सचिव

१. परिचय :

व्यास नगरपालिका ८ नं. वडा तनहुँको सदरमुकाम दमौलीबाट २५ कि.मी. उत्तरपूर्वी भागमा अवस्थित छ। साविकको रिस्ती गा.वि.स.का १, २, ३, ४, ५, ७, ८, ९ र साविक क्यामिन गा.वि.स.को वडा नं.६ समायोजन भई व्यास नगरपालिका वडा नं.८ मा परिमार्जित भएको हो।

तनहुँ जिल्लाको दोश्रो अग्लो डाँडा मिलुङ्गकोटको काखमा अवस्थित यस व्यास नगरपालिका वडा नं.८ नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन (१०४ वर्षको जहानीया राणा शासन) र ३० वर्षको पञ्चायती शासनमा अतुलनीय योगदान रहेको छ। व्यास ८ का ६ जना वीर सपुतहरुले २००७ र २०१८ सालको आन्दोलनमा आफूलाई सहादत दिनु भएको छ। ती महान् शहिदहरु धर्मध्वज गुरुङ्ग (२००७), लालध्वज गुरुङ्ग, सर्वसिंह गुरुङ्ग, हस्तवीर गुरुङ्ग, शमसेर गुरुङ्ग र भरत गुरुङ्ग प्रति हार्दिक श्रद्धा सुमन व्यक्त गर्दछौं। वीर शहिदहरुको रगतबाट सिंचित भूमि व्यास नगरपालिका वडा नं.८ व्यास नगरपालिकाको १४ वटा वडा मध्ये सबैभन्दा दुर्गम र विकासका हिसावले सबैभन्दा पछि परेको वडाको रूपमा रहेको सबैमा सर्वविदितै छ। वडा कार्यालयबाट पूर्व १० कि.मी. सत्यदेवी टोल विकास संस्था विलाउनी र पश्चिमदक्षिण १० कि.मी. कोटथोकसम्म यस वडाको भौगोलिक अवस्था रहेको छ। भौगोलिक विकटताका कारण विकास निर्माणमा ज्यादै कठिनाइ रहेको व्यहोरा सर्वविदितै छ। भौगोलिक अवस्थाले विकट भए तापनि प्राकृतिक सौन्दर्यताले भरिपूर्ण यस वडाभित्र ऐतिहासिक क्यामिन कालिका मन्दिर, खड्गदेवी मन्दिर, जुन मन्दिरमा चैते दशैको अष्टमी र विजया दशमीको महानवमीमा निम तथा भाकल पूजा, माँमाइ कालिका मन्दिर (एकादशी औंशी बाहेकका दिनमा वलिपूजा) हुने गर्दछ। यस वडामा १ वटा कृषि सहकारी, ५ वटा सामुदायिक विद्यालय, २ वटा स्वास्थ्य चौकी, १ वटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ, १ वटा आयुर्वेद औषधालय, २ वटा महिला उद्यमी सहकारी संस्था र १० वटा सामुदायिक वन, १० वटा टोल विकास संस्थाले आ-आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेर सकृय रूपमा कार्य गरिरहेका छन्।

नेपालको सहकारीका अभियान्ता बखान सिंह गुरुङ्ग, महामहिम राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल, नेपाली सेनाका पूर्व प्रधान सेनापति महारथी छत्रमान सिंह गुरुङ्गको जन्म स्थान भए तापनि विकासको दृष्टिकोणले ज्यादै पछाडि पर्दा यस वडाका जनताहरुले खिन्नता व्यक्त गर्नु स्वभाविक नै हो। भौगोलिक विकटताले छरिएको वस्ती आदि कारणले सबै विकासका पूर्वाधारहरु सम्पन्न गर्न नसकिए तापनि खानेपानी योजनाबाट १ घर १ धाराको कार्यक्रम ९०% सम्पन्न भएको छ। सबै टोलमा ग्रामिण सडक निर्माण भएका छन् भने नियमित रूपमा सदरमुकामबाट विलाउनेसम्म यातायातका साधन चल्ने अवस्थामा आइपुगेको छ। प्रथम र दोश्रो कार्यकालमा वडा कार्यालयबाट विलाउनीसम्म नयाँ ट्रयाक मोटर मार्ग निर्माण र नाला, ग्राभेल गरी यातायात सेवा सञ्चालन भएको छ। जातिगत विविधता रहेको यस वडामा बसोबास गर्ने मुख्य जाती समूहको रूपमा गुरुङ्ग, ब्राम्हण, क्षेत्री, मगर, ठकुरी, दलित, दमाई, सार्की, कामी समुदायको बसोबास रहेको छ। विभिन्न जातजातीको साँस्कृतिक पहिचान कौरा नाच, घाटु, भ्याउरे गीत, भाम्ने भ्याउरे गीत, भजन, परम्परागत तीज गीत, दोहोरी गीतहरु यहाँका लोक संस्कृति हुन्। लोक संस्कृतिको संरक्षण र सम्बद्धन गर्न हामी सबैको कर्तव्य र दायित्व हो भन्ने महशुस गरेका

छै । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको जनसंख्या महिला ९८६ र पुरुष ८३० गरी १,८१६ रहेको छ भने घर परिवार संख्या ५८८ रहेको छ । यस वडाको क्षेत्रफल २०.०५ वर्ग कि.मी. रहेको छ ।

नागरिक सहायता कक्ष : वडा कार्यालयमा सेवाग्राहीहरूको लागि आवश्यक पर्ने निवेदन र फोटोकपी सेवा निशुल्क प्रदान गरिएको छ । यस वडाको आ.व.२०८२/०८३ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार विभिन्न योजनाहरूमा विनियोजन भएको रकमबाट योजना सञ्चालनका लागि सम्झौता भई सञ्चालनमा रहनुका साथै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट विनियोजन भएको रकमबाट योजना सञ्चालन भइरहेको छन् ।

अन्त्यमा यस वडाको विकास निर्माणमा हामीलाई सहयोग र समन्वय गर्नुहुने समाजसेवीहरू, विद्यालय परिवार, टोल विकास संस्था, आमा समूह, युवा क्लब सामुदायिक वन, पूर्व जनप्रतिनिधिहरू, नगर प्रमुखज्यू, उपप्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, प्रदेश सरकार, संघीय सरकार सबै प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै व्यास नगरपालिकाको ३४ औं स्थापना दिवस २०८२ चैत ३० को पूर्ण सफलताको कामना साथ समग्र व्यास नगरपालिकाको उन्नति, प्रगती, समुन्नतिको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.६,५१,६२२।५०

३. चिठ्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता ६१ र चलानी ५००

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ : क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कालिका मार्ग कालोपत्रे निर्माण (काम हुँदै)	मिटर	९००	३००

ख. कल्भर्ट/बक्स पुल/पक्की पुल निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	बक्स कल्भर्ट	संख्या	१	१८००

ग. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	रिस्ती वशाह मोटर मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	९५	१००
२.	नावरुङ्ग मोटर मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	१५६	१००

घ. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	पाहारी डाँडा खानेपानी १ घर १ धारा	संख्या	३ घ.मी.	१०० जना

ड. भवन : (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	बर्लाची सिकाई केन्द्र	संख्या	१	३,५०० जना व्यास ७ समेत

(२) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कोटथोक सामुदायिक भवन	संख्या	१	
२.	गाडापानी वधशाला निर्माण	संख्या	१	

च. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	घैया खेत कुलो निर्माण	मिटर	५९	३० रोपनी
२.	गैरी खेत कुलो निर्माण	मिटर	७२	२५ रोपनी

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	तीज गीत प्रतियोगिता	जना	१३०	४	१,५०,०००।

ख. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित कृषक
१.	वर्षे बाली तरकारी बीउ वितरण (७५% अनुदान) १ लाख			
२.	आलुको बीउ (५०% अनुदान) २ लाख			
३.	कृषकलाई भेटेरिनरी औषधी वितरण	जना		४९३
४.	भेटेरिनरी औषधी वितरण पशु	वटा		४२७१

ग. अन्य कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च
१.	लैंगिक हिंसा विरुद्धको कार्यक्रम			५,०००।
२.	बृहद् निशुल्क स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम			१,१७,५७०।

६. विविध :

क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	२९	३३	६२	
मृत्यु दर्ता संख्या	५	७	१२	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	६	१८	१०	४१
विवाह संख्या	१४ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	५ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	३०	७,०४,८१४।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	२८४	१,०१,६७,९८०।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	४०	६,९६,९२०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	५०	१०,५८,६८०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	१०	३,३५,१६०।

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	१३	२,४८,९७६।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	५२	२,१३,५१३।
	जम्मा	४७९	१,३४,२६,०४३।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	निर्णय संख्या
१	वडा समिति	संख्या	१९	६०
२	वडा स्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	२	२

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य सम्पन्न,
- निशुल्क वृहद् स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम सम्पन्न,
- रिस्ती खोला तथा खहरे खोला तटबन्धन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो बनाइएको,
- नगरपालिकादेखि वडा कार्यालयसम्मको कालिका मार्गको कालोपत्र गर्ने कार्य प्रक्रियामा रहेको ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- बजार पहुँचमा अभाव तथा कृषि बजारको अभाव भएको, भेटेनरी प्राविधिक अपुग भएको,
- विद्युत प्रसारण लाइन भरपर्दो नभएको,
- रोजगारीको अवसर नभएको,
- स्वास्थ्य सेवातर्फ बर्थिङ्ग सेन्टर नभएको,
- बाढी पहिरो, बाँदर र बाघको आतंक, आगलागी तथा वन व्यवस्थानमा समस्या ।

नगरवासीमा नगरपालिकाको अनुरोध

- लैङ्गिक हिंसा नगरी समान व्यवहार गरौं,
- घरबाट शुरु गरौं, महिला हिंसा अन्त्य गरौं,
- अपाङ्गता, ज्येष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिकाहरुको सम्मान गरौं र कार्यालयमा सेवा लिन आउँदा मुस्कान सहितको सहयोग र सेवा प्रदान गर्न प्राथमिकता दिऔं,
- बाल विवाह रोकथाम (विवाहवारी बीस वर्ष पारी) गरौं,
- संघ संस्थाहरु कानून बमोजिम दर्ता तथा नवीकरण गरी सञ्चालन गर्ने बानी बसालौं,
- छोरा छोरीलाई भेदभाव नगरी समान व्यवहार गरौं,
- गर्भवती महिलाहरुलाई माया/सम्मान गरौं र पोषणयुक्त खानेकुरा खुवाउने बानी बसालौं ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास ९

श्री रामप्रसाद खनाल
वडा सचिव

१. परिचय :

व्यास नगरपालिका ९ नं. वडा दमौली बजारबाट उत्तर दिशामा रहेको छ । साविक तनहुँसुर गा.वि.स., सतिस्वाँरा गा.वि.स. र क्यामिन गा.वि.स.का केही वडाहरु समायोजन भई यस व्यास नगरपालिका वडा नं.९ मा परिमार्जित भएको हो । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको जनसंख्या महिला १,७१२ र पुरुष १,३४९ गरी जम्मा ३,०६१ रहेको छ भने घरधुरी ९६६ रहेको छ । यसैगरी यस वडाको क्षेत्रफल २५.०३ वर्ग किलोमिटर रहेको छ ।

व्यास मार्ग, पराशर मार्ग, क्यामिन मार्ग र कलेस्ती गजौडे टुहुरे पसल मोटर मार्गले छोएको दमौलीबाट करिब १३ कि.मी. को दुरीमा पर्ने यस वडामा पर्ने कच्ची तथा पक्की सडक सञ्जालले जोडेको छ भने मादी मर्स्याङ्दी करिडोर बाटो समेत यससँग जोडिएको छ । ऐतिहासिक क्यामिन कालिका माइको मन्दिर, तनहुँसुर दरवार, ॐ राजापानी महादेव, वसाहास्थान मन्दिर, जागेश्वर महादेव मन्दिर, भुवनेश्वर महादेव मन्दिर, मुक्तिनाथ मन्दिर, काजीफाँट शिवालय मन्दिर, महेन्द्रेश्वर महादेव मन्दिर र जल पूर्णेश्वर महादेव मन्दिर यसै वडामा पर्दछ । यस वडामा ग्रामिण वस्तीको बाहुल्यता रहेको छ । हिन्दु, बौद्ध, इसाई र इस्लाम धर्मावलम्बीहरुको समेत बसोबास रहेको यस वडामा दलित, सिमान्तकृत तथा आदिवासी जनजाती लगायत ब्राम्हण, क्षेत्रीको बहुल क्षेत्रका रुपमा रहेको छ । यस वडामा ग्रामिण वस्ती, पर्यटन, कृषि उत्पादनको उच्च सम्भावना युक्त क्षेत्रका रुपमा रहेको छ । यस वडामा १६ वटा टोल विकास संस्थाहरु रहेका छन् । भौगोलिक अवस्थाले विकट भए तापनि सौन्दर्यताले भरिपूर्ण यस वडा भै बग्ने कलेस्ती खोलाको मनमोहक दृश्य जोकोहिको पनि मन मोहित हुन्छ । यस वडाका ६५% जमिन खेती योग्य रहेको छ । यस वडामा बसोबास गर्ने अधिकांश वडावासीहरु साक्षर रहेका छन् । यस वडामा बसोबास गर्ने अधिकांश व्यक्तिहरु कृषिमा आश्रित रहेका छन् । यस वडामा प्रत्येक घरमा खानेपानीको धारा जडान गरिसकिएको छ भने विभिन्न स्थानमा सडक बत्ती समेत जडान गरिसकिएको छ । यस वडामा १ होमस्टे, १ कृषि सहकारी, ३ वटा स्वास्थ्य चौकी जसमा १ वटामा आधुनिक ल्याव सेवा, १ वटा एम्बुलेस सेवा र १० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति रहेका छन् । त्यसैगरी ३ वटा संग्रहालय रहेको छ जस मध्ये कुमालगाउँ समुदायको मेवावारी र गुरुङ्ग समुदायको गैरीस्वाँरा गाउँमा रहेको छ । श्रोतको सीमितता र छरिएर रहेको हाम्रो ग्रामिण वस्तीहरुका कारणबाट ठूलो मात्रामा पूर्वाधारको क्षेत्रमा लगानी गर्न सकिएको छैन । ग्रामिण क्षेत्रमा गाउँ वस्ती पानीको मुहानभन्दा माथि भएका कारण खानेपानी वितरणमा समस्या भएको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.१२,६०,२२७५०

३. चिठ्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,६४८ र चलानी १,५६०

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ : क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सनसरी मोटर मार्ग पहिरो नियन्त्रण	ग्याविन	१	१३
२.	कलेस्ती खोला कटुवा मोटर मार्ग ग्राभेल	मिटर	९०	९०

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
३.	सालडाँडा मोटर मार्ग ग्राभेल	मिटर	१६५	१८
४.	कच्ची मोटर बाटो सरसफाई गर्ने काम	मिटर	२३२०	१६ टोल
५.	डोटेलफाँट बिर्ता पाउदी कृषि र.सडक ग्राभेल	मिटर	२७२	११
६.	राजापानी मोटर मार्ग पहिरो नियन्त्रण	ग्याविन	२८	३६९
७.	अमर शहिद मोटर मार्ग ग्राभेल	मिटर	१०५०	१६४
८.	राजापानी कच्ची मोटर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	१८३	२८६
९.	कुसुमे चोकदेखि बगैँचा आमा समूह मोटर मार्ग ढलान	मिटर	२१.५	२५

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	विवरण	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कच्ची नाला र सडक सरसफाई	मिटर	२३२०	
२.	गजौडे, कुसुन्डे नगेन्द्र मोटर मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	८२.२	१५६
३.	श्रीकृष्ण मोटर मार्ग थापाडाँडादेखि मेवाबारीसम्म पक्की नाला निर्माण	मिटर	८५.५	६९

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	ज्यामिरे खानेपानी रिर्जव टंकी निर्माण	घ.मी.	२४.३	५९ जना
२.	रिठ्ठाबोट बागेचौर खानेपानी पाइप खरिद	मिटर	३००	१६९ जना
३.	सम्मरबहादुर रायमाझी खानेपानी पाइप खरिद	मिटर	२२५	१२ जना
४.	कलेस्ती कुमालगाउँ लिफ्टड खानेपानी पाइप	मिटर	६५१	२७९ जना
५.	लक्ष्मी आधारभूत विद्यालय खानेपानी पाइप खरिद	मिटर	२५०	२५० जना
६.	चिसापानी खानेपानी पम्प हाउस निर्माण	संख्या	१	७० जना
७.	धारापानी लिफ्टड खानेपानी १ घर १ धारा निर्माण	संख्या	१६	२१० जना
८.	तिवारीगाउँ खानेपानी १ घर १ धारा निर्माण	संख्या	१३	५३ जना

घ. भवन : (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	लक्ष्मी आधारभूत विद्यालय छाना मर्मत	संख्या	१	
२.	चिलाउने सुवागैरा सामुदायिक भवन निर्माण	संख्या	१	५९
३.	माहेन्द्री मा.वि. अधुरो भवन निर्माण	संख्या	१	

(२) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	लागत सहभागितामा सामुदायिक भवन र सिंढी निर्माण	मिटर	१/३०७.८	६९

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
२.	जौवारी गाउँको अधुरो भान्सा घर निर्माण	संख्या	१	१७
३.	लागत सहभागितामा भिनुवाटार सामुदायिक भवन निर्माण	संख्या	१	५९
४.	पुरानो स्वास्थ्य चौकी भवन मर्मत	संख्या	१	१६ टोल
५.	कलेस्ती उपत्यका महिला समाज अधुरो भवन निर्माण	संख्या	१	३६७

ड. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	खेत सिंचाईका लागि पाइप खरिद	मिटर	६	१० रोपनी
२.	कुसुमे खेत सिंचाई पानी खोला पोखरी मर्मत	संख्या	१	५० रोपनी
३.	चिलाउने सुवाखोला कुलो मर्मत	मिटर	४०	४० रोपनी
४.	दुर्गेटारी कुलोमा सिंचाईका लागि पाइप खरिद	मिटर	२५	२० रोपनी
५.	पिप्ले खेत सिंचाईका लागि पाइप खरिद	मिटर	.	५ रोपनी
६.	मञ्जु थापा खेत संरक्षण	ग्याविन	१०	७ रोपनी
७.	सिंचाईका लागि पाइप खरिद सुकबहादुर आले	मिटर	३०	५ रोपनी
८.	पिप्ले सुन खोल्सी कुलो मर्मत	मिटर	४४.४	२० रोपनी
९.	काजीफाँट चारसय कुलो मर्मत	मिटर	४२.८	५० रोपनी
१०.	सिमलचौर टोलमा खेत सिंचाईका लागि कुलो मर्मत	मिटर		१० रोपनी

च. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सिम्लेबाट कात्तिके स्वास्थ्य चौकी जाने सिंढी बाटो निर्माण रोजगार कार्यक्रम			२७४ घरधुरी
२.	गैरीकुलोदेखि पिपलटार कुलोसम्म सिंढी बाटो निर्माण	मिटर	४१.२	३०० घरधुरी
३.	सुनौलो नयाँ गोरेटो सहकारी संस्थामा कम्प्युटर खरिद	संख्या	१	३५० घरधुरी
४.	नगेन्द्र मोटर मार्ग सुदीखोला तारजाली र गजौडे चौतारा संरक्षण र ट्रेस निर्माण	ग्याविन	२३	५०० घरधुरी

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ : क. तालिम सम्बन्धी (आय आर्जन तथा सीपमूलक) कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	वाद्यवादन मादल प्रशिक्षण कार्यक्रम	जना	४५	०	२,५०,०००।

ख. क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या	खर्च
१.	फ्रेण्डस युवा क्लब खुला फुटबल प्रतियोगिता	जना		१,३०,०००।
२.	कलेस्ती उपत्यका महिला विकास समाजबाट वडास्तरीय खुला तीज गीत प्रतियोगिता कार्यक्रम	जना		५०,०००।

ग. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित कृषक
१.	के.डी. नमूना सुन्तला कृषि	संख्या	१	१
२.	कृषकहरुलाई चापकटर वितरण ५०% अनुदान	संख्या	४	१०
३.	५०% अनुदान सहयोगमा सुगरक्यान मेशिन खरिद	संख्या	१	३००
४.	सितलछायाँ कृषि फर्म टनेला र पोखरी मर्मत	संख्या	१	१
५.	जशुप्त कृषि तथा पशु फर्म ५०% अनुदान घाँस काट्ने मेशिन	संख्या	१	१
६.	पोखरीडाँडा टोल विकास संस्थामा मौरी पालन तालिम	संख्या	१	५२
७.	सूर्यबहादुर कुमाल भकारो सुधार	संख्या	१	१
८.	सिमलचौर टोलमा खेत सिंचाईका लागी कुलो मर्मत	संख्या		५७९१
९.	निःशुल्क माटे र जुगाको औषधी वितरण	संख्या		४६८
१०.	सेवा लिने कृषक घरधुरी संख्या जम्मा	संख्या		२५२
११.	वहर, बोका, बंगुर बन्ध्याकण संख्या	संख्या		२७६
१२.	कृतिम गर्भधारण गाई, भैसी संख्या	संख्या		६६०
१३.	फिल्डमा गई उपचार सेवा गाईगोरु, भैसी, बाख्रा, बंगुर र सुगुर			१६ टोल
१४.	बीउ वितरण,	संख्या	१	१
१५.	रोग थामका लागी औषधी वितरण, सहयोग र सल्लाह			१६ टोल
१६.	कृषक समूह गठन	संख्या	२०	१६ टोल
१७.	अनुदान रकमका कार्यक्रमहरुको सूचना प्रवाह गरी सहजीकरण			१६ टोल

घ. अन्य :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित
१.	लिङ्गे पिड निर्माण	संख्या	३	११,०००।
२.	फ्रेण्डस युवा क्लबबाट रिङ्गटे पिड र सडक बत्ती मर्मत निर्माण	संख्या	१	७,५००।
३.	दोस्रो मेयर कप भलिवल प्रतियोगिता		१	३५,०००।

६. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	४२	५३	९५	
मृत्यु दर्ता संख्या	२०	१९	३९	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	६	१७	१२	१५
विवाह संख्या	३१ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	१३ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	४४	१०,२१,४४०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	४७६	१,६७,६०,९८०।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	५४	१०,५८,६८०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	७५	१६,३५,९००।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	८	२,८७,२८०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२४	४,४९,००८।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	५७	२,५०,६७५।
	जम्मा	७३८	२,१४,६३,९६३।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	२८	५९
२.	वडास्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	२१	७४
३.	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	संख्या	१	१
४.	अन्य समिति	संख्या	३	३

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य

- वडाभरी सडक संजालको निर्माण र विस्तार
- मन्दिर र सामुदायिक भवनहरूको संरक्षण र विकास,
- वडामा विकृति बिसंगति हटाउने र सुसंस्कृत समाजको निर्माण गर्ने
- शिक्षामा सहज पहुँच र स्वास्थ्य सेवमा सुधार गर्ने कार्य
- स्थानीय कृषकहरूलाई प्रोत्साहन र कृषि प्रविधिको विस्तार

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या

- खानेपानीको अभाव,
- सडक पूर्वाधार तथा स्तरोन्नतिमा समस्या,
- कृषिमा सिंचाई र बजार व्यवस्थापनको समस्या,
- शिक्षा स्वास्थ्यमा गुणस्तरको कमी,
- तटबन्धन र भू-क्षयको समस्या ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास १०

श्री लक्ष्मी अधिकारी
वडा सचिव

१. परिचय :

व्यास नगरपालिका १० नं. वडा कार्यालय व्यास नगरपालिका अन्तर्गतको एक प्रशासनिक इकाइ हो जसले आफ्नो क्षेत्र भित्रका नागरिकहरूलाई विभिन्न सरकारी सेवाहरू उपलब्ध गराउने काम गर्दछ। यस वडाको प्रमुख वडा अध्यक्ष श्री खेमराज पोखेल हुनुहुन्छ। यस वडा व्यास नगरपालिकाको अर्धशहरी वडाभित्र पर्दछ। यो क्षेत्र प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिपूर्ण छ। यस वडामा विभिन्न जात जाति, संस्कृति, परम्परा र धर्मावलम्बीहरूको बसोबास रहेको छ। जसले सामाजिक सद्भाव र विविधतालाई प्रतिबिम्बित गरेको पाइन्छ। हाम्रो यस वडाको गहनाको रूपमा नारेश्वर ताल, देवीडाँडा भ्यूटावर, रमणीय स्थल छाङ्गा बाराही मन्दिर रहेका छन्। यस वडाका वडावासीहरूको आम्दानीको मुख्य स्रोतको रूपमा कृषि तथा पशुपालनलाई लिइन्छ। व्यास नगरपालिकाको वडा नं.१० मा २८ वटा टोल विकास संस्था रहेका छन्। २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस वडाको जनसंख्या महिला ३,८६३ र पुरुष ३,३३९ गरी जम्मा ७,१९४ रहेको छ भने घर परिवार संख्या १,९२५ रहेको छ। यस वडाको भौगोलिक क्षेत्रफल १५.०८ वर्ग कि.मी. रहेको छ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु. २६,७६,९४९।

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता २,४०८ र चलानी २,३६४

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ :

क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	श्रीभञ्ज्याङ सामुदायिक भवनदेखि ओमशान्ती भवन जाने बाटो पक्की ठलान	मिटर	३१८०	४००
२.	दुम्सीचौर रिड रोड पाइपलाइन खन्दा विग्रिएको बाटो ग्राभेल	मिटर	१५०	३५०
३.	कलेस्ती पुलबाट अर्धेरीभञ्ज्याङ मार्ग पक्की निर्माण			
४.	मादीपुलदेखि बैरेनी मार्ग पक्की निर्माण			
५.	भानुभक्तको इनारदेखि ओभा वस्ती हुँदै अन्तत रिडरोड जोड्ने सडक ग्राभेल	मिटर	२४	
६.	व्यासमार्गदेखि मुक्तिनाथ कृषि फर्ममा कच्ची बाटो सुधार	मिटर	१७५	
७.	दुम्सीकोट कालिका मन्दिरसम्म जाने बाटो सरसफाई तथा ग्राभेल	मिटर	४९०	२५०

ख. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कोलगैहा रिडरोड पक्की नाला निर्माण	मिटर	१०५	३००
२.	दुम्सीचौर चोक व्यवस्थापन -पक्की)	मिटर	७५	३००
३.	गागाभञ्ज्याङदेखि देवीडाँडा पार्कसम्म पक्की नाला निर्माण	मिटर	९६	३००

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
४.	महदत्त अधिकारीको घरदेखि महेश पौडेलको घरसम्म जाने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	६९	५००
५.	व्यास मार्गदेखि दरै संग्रहालय जोड्ने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	७५	१५०
६.	वडा अन्तर्गतको कच्ची बाटो र नाला सरसफाई	मिटर	१३८६३	
७.	नयाँवस्ती कपुरबोट चोकदेखि ट्रान्सफर्मरसम्मको पक्की नाला निर्माण	मिटर	८६	१५०
८.	बेलटारी रिडरोडमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	७८	१००
९.	बोटेदारदेखि शिव मा.वि. जाने मोटर मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	७२	१७५
१०.	मिलनचोक देउराली मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	६९	१३०
११.	वडा कार्यालयदेखि डाँडागाउँ जोड्ने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	६५	८५
१२.	दुम्सी बोर्डिङ चोकदेखि भञ्ज्याङ जोड्ने पक्की बाटो	मिटर	७७.५	१५०
१३.	व्यास मार्गदेखि अनिता बाँनियाको घर हुँदै माथि जाने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	८२	१२०
१४.	होमस्टे हुँदै भिने पधेरा जाने मार्गमा पक्की नाला	मिटर	७८	२००
१५.	सिर्जनशील आमा समूहको भवनदेखि तुलबहादुर थापाको घरसम्मको बाटोमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	८४	२००
१६.	माइथुम्का मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	७३.५	५०
१७.	पराशर मार्गदेखि कोशगार्ड जोड्ने मार्गमा पक्की नाला	मिटर	१०६	४०
१८.	सेवर पुरानो पक्की नाला मर्मत	मिटर	५६	
१९.	वडा पहुँच मार्ग पक्की निर्माण	मिटर	३०६	
२०.	वडा अन्तर्गतको कच्ची सडक र नाला सरसफाई	मिटर	१३,८६३	

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	गैह्रापाटन खानेपानि पाइप खरिद	मिटर	१९०	११५

घ. भवन : (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	चण्डीदेवी रा.मा.वि. फर्निचर खरिद तथा मर्मत (डेक्स)	संख्या	४६	५०
२.	जनता आ.वि. भवन कम्पाउण्ड निर्माण	मिटर	४४	४०

(ख) सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	वरचौतारा ए.जी. चर्च भवनमा जिप्सन हाल्ने कार्य	व.मी.	११०	६०
२.	सेवर सामुदायिक भवन	संख्या	१	५०
३.	दुम्सीकोट अधुरो सामुदायिक भवन निर्माण	संख्या	१	७०

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
४.	व्यास नगर अस्पताल अधुरो कम्पाउण्ड निर्माण	संख्या	१	
५.	गौशाला पूर्वाधार निर्माण तथा सम्भार ट्रेस भवन	संख्या	१	

ड. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	माहेन्द्री कृषी समूह पाइप खरिद	मिटर	१००३	
२.	शर्मा कृषि सिंचाई व्यवस्थापन (ड्रम र फिटिड सामान)	लिटर	३०००	

च. विद्युत :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	निवुवाटारी सडक बत्ती जडान (तार र बत्ती २२ वटा)	मिटर	११८	४०
२.	दुम्सीचौर सडक बत्ती व्यवस्थापन (तार र बत्ती २५ वटा)	मिटर	९५०	२००
३.	कुमलटारी सडक बत्ती जडान (तार र बत्ती १३ वटा)	मिटर	९८२	६०

छ. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	रामरामेश्वर मन्दिरमा पार्क निर्माण	वटा	१	१००
२.	महाकाली देवीको अधुरो मन्दिर निर्माण	वटा	१	३०
३.	धमिली कुवामा ट्याङ्की र व्यवस्थित धारा निर्माण	वटा	१	५०
४.	लामे चौतारा खेल मैदान	वटा	१	४०
५.	नारेश्वर ताल पूर्वाधार निर्माण	वटा	१	
६.	देवीडाडा पर्यटकीय पार्क	वटा	१	
७.	डिहीगाँउ खानेपानी तथा सरसफाई मोटर खरिद	वटा	१	
८.	नारायण कुँवर घर संरक्षण वाल निर्माण	वटा	१	
९.	सम्भना दमौ जुक्की मेशिन खरिद	वटा	१	
१०.	शर्मा कृषि सिंचाई व्यवस्थापन	वटा	१	
११.	प्रज्वल प्राप्ति कृषि काउम्याट खरिद	वटा	६	
१२.	चण्डीदेवी मेलमिलाप आमा समूह टेबुल खरिद	वटा	१०	
१३.	पार्वति कृषि तथा पशुफार्म काउम्याट खरिद	वटा	६	
१४.	भगवती पशुफार्म काउम्याट खरिद	वटा	६	
१५.	नवराज पाठक कृषि तथा पशु फार्म पाइप मोटर खरिद	मिटर	२६२	
१६.	चापाटार खेल मैदान स्तरोन्नतिका लागि जाली	थान	२२	
१७.	शान्तीनगर टोलमा १९ सेट सि.सि. क्यामेरा र तार जडान	मिटर	२५००	५००
१७.	डिहीकुना क्षेत्रमा १६ सेट सि.सि.क्यामेरा र तार जडान	मिटर	२५४०	

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ : क. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण
१.	कृषि सहकारी मार्फत ५० प्रतिशत अनुदानमा वर्षे तरकारीको बीउ खरिद तथा वितरण रु.८६,०००। रुपैयाँ		
२.	५० प्रतिशत अनुदानमा व्यवसायिक पशुपालन गर्ने किसानहरुलाई हिउँदे जै घाँसको बीउ वितरण रु.९३,०००। रुपैयाँ	के.जी.	१५५०

ख. अन्य कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च
१.	लैंगिक हिंसा विरुद्धको कार्यक्रम	जना	७०	५,०००

६ विविध :

क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	५८	४९	१०७	
मृत्यु दर्ता संख्या	३०	३३	६३	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	८	२८	८	२३
विवाह संख्या	६३ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	१४ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	६४	१५,०५,५६०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	४२४	१,४७,८७,९७९।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	८२	१५,४०,१४०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	१२५	२७,७९,८७२।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	१७	६,१०,४७०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	३९	७,४६,९२८।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	१	३५,९१०।
८.	बालबालिका	६८	३,०६,३२२।
	जम्मा	८२०	२,२३,१३,१८१।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१	वडा समिति	संख्या	१६	५६
२	वडा स्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	८	२४

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
३	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	संख्या	५	८

७. वडाले गरेका उल्लेखनिय कार्य :

- प्राय सबै टोल विकास संस्थामा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको,
- टोलवासीहरुकै सकृयतामा विद्युत महशुल टोल विकास सस्थाले नै ब्यहोर्ने गरी सडक बत्ती जडान कार्यलाई निरन्तरता दिइएको,
- करिब ७५० भन्दा माथि लाभग्राहीहरुलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता भेग क्षेत्र मिलाई वितरण गर्ने गरिएको,
- बैरेनी एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको,
- कृतिम नारेश्वर ताल निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको,

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- ग्रामिण क्षेत्रमा लागत सहभागिता तथा जनसहभागिता न्यून हुँदा योजनामा अपनत्व नदेखिएको,
- सेवा प्रवाह छिटो छरितो दिन प्रविधिको अभाव,
- युवा लक्षित स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसकिएको,
- नागरिक वडापत्रका विषयमा सेवाग्राहीलाई सुसूचित गर्न नसकिएको,
- बजेट तथा स्रोत सीमितता (वडास्तरमा आउने बजेट अपर्याप्त हुनु, विकास योजनाहरु पूरा गर्न स्रोत अभाव र आकस्मिक खर्च व्यवस्थापनमा कठिनाई),
- कर्मचारीलाई तालिमको अभाव ।

शिक्षा सम्बन्धी नगरपालिकाको नगरवासीमा अनुरोध

- आमाबाबु वा अभिभावकहरुले बालबालिकालाई खेल, गीत, कथा र अन्तरक्रियाको माध्यमबाट आफैले सिक्न, समस्या समाधान गर्न र सृजनशील कार्य गर्न प्रोत्साहन गरौं,
- स्वास्थ्य, शिक्षा वा विकासमा हानी पुग्ने कुनैपनि अवस्थाबाट संरक्षण पाउनु बालबालिकाको अधिकार हो, बालश्रमबाट बालबालिकालाई बचाऔं,
- शिक्षा सबैको अधिकार हो, सर्वसुलभ शिक्षाको अवसर सुनिश्चित गरी समुन्नत समाज निर्माणमा सहभागी बनौं,
- बाल बचाउ, बाल विकास, बाल संरक्षण र बाल सहभागिता जस्ता विश्वव्यापी बाल अधिकारहरु सुनिश्चित गरौं,
- एक वर्षका लागि भए धान रोपौं, दश वर्षका लागि भए रुख रोपौं, जीवनभरका लागि शिक्षामा लगानी गरौं,
- सबैभन्दा ठूलो कमजोरी प्रयत्न गर्न छोड्नु हो, समुचित उपायबाट नै व्यक्ति सफल हुन सक्छ, यसर्थ सकारात्मक प्रयत्न गरौं,
- बालबालिकालाई विद्यालय पठाउने बित्तिकै आफ्नो कर्तव्य पूरा भएको नठानौं, उनीहरुको पढाई, प्रगति र सफलताका विषयमा चासो राख्नु पनि आफ्नो कर्तव्य सम्भौं,
- विद्यालय सुधिए, समुदाय सुधिन्छ, समुदाय सुधिए देश सुधिन्छ, देश सुधिए हाम्रो जीवन सुधिन्छ ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास, व्यास ११

श्री जानुका सुर्खाली
वडा सचिव

१. परिचय :

गण्डकी प्रदेश, तनहुँ जिल्ला, व्यास नगरपालिकाको कार्यालय दमौलीबाट उत्तरपूर्वमा अवस्थित व्यास नगरपालिका वडा नं.११ व्यास नगरपालिकाको भौगोलिक वडा मध्ये दोस्रो ठूलो वडा हो। यो वडा पृथ्वी राजमार्गको उत्तरमा पर्दछ। यस वडा साविकको व्यास नगरपालिका ३ र ४ नं. वडा, साविक घाँसीकुवा गा.वि.स. को ६ नं. वडा र साविक तनहुँसुर गा.वि.स. को ४, ५, ७ र ९ नं. वडा मिलेर बनेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार महिला ३,३५२ र पुरुष २,९६४ गरी जम्मा ६,३१६ जनसंख्या रहेको यस वडाको घर परिवार संख्या १,७७५ रहेको छ। यस वडा भौगोलिक रूपमा ३३.३० वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। यस वडाको महत्वपूर्ण ऐतिहासिक एवं धार्मिक स्थानहरूमा तनहुँसुर दरवार, भगवतीपानी मन्दिर, निर्वु बराह मन्दिर, चमेरे गुफा रहेका छन्। यस वडामा विभिन्न जातजाती, धर्म, भाषा, पेशा भएका मानिसहरू बसोबास गरेका छन्। सबैको आ-आफ्नै भाषा, धर्म र संस्कार छ। यस वडाका मानिसहरू धेरै कृषिमा आश्रित छन् भने केही मानिसहरू जागिर, व्यवसाय र वैदेशिक रोजगारमा आवद्ध छन्। यस वडामा शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, बिजुली तथा सडकको अवस्था समग्रमा राम्रै छ। भौगोलिक अवस्थाका कारण वडावासीलाई वडासँगको पहुँचमा बाधा भएको र विकास निर्माणमा पनि अपेक्षाकृत फड्को मार्न सकेको छैन।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.२८,०३,९९०।९८

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,६०५ र चलानी १,६६३

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ : क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	पुरानडिही फेदीफाँट कृषि सडक ग्राभेल	मिटर	५५०	२५०
२.	रातामाटा भन्ज्याङ्गदी मार्ग ग्राभेल	मिटर	५७५	१८०
३.	घोडेखोला पाल्पाली चोक भगवती मार्ग ग्राभेल	मिटर	२७५	२००
४.	तीनधारे ओडारे मार्ग ग्राभेल	मिटर	३०६	८०
५.	निर्वु चौतराबाट चिहानडाँडा जाने बाटो ग्राभेल	मिटर	५५७	३००

ख. कल्भर्ट/बक्स पुल/पक्की पुल निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	खहरे खोला कजवे निर्माण	संख्या	१	१५०

ग. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	बेलटारी तातोपानी कटहरे वडा पहुँच मार्ग स्तरोन्नति सहित पक्की नाला निर्माण	मिटर	११८	३००
२.	गैरावारी प्लटिडचोकदेखि पुरानो कुलोसम्म सडकमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	५७.४	१००
३.	अमृतचोकदेखि रातमाटासम्म पक्की नाला निर्माण	मिटर	१०९	१३०
४.	गोदामटार पक्की नाला निर्माण	मिटर	४५	११०

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
५.	थुम्केलीगाउँ असुरे कुवा गल्ली पक्की नाला निर्माण	मिटर	६९	३००
७.	दरैपधेरा समीपोखरी मार्ग स्तरोन्नती	मिटर	६०	१८०
८.	दरैगाउँ डाँडागाउँ मोटरमार्ग स्तरोन्नति	मिटर	६०	१२०

घ. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सुन्दरी खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	संख्या	१	१००
२.	तातोपानी खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	संख्या	१	१५०
३.	गिदेरीपानी खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	संख्या	१	१००

ङ. सामुदायिक भवनतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	रामथुम्की टोल भवन सम्पन्न तथा शौचालय निर्माण	संख्या	१	२००
२.	मुलपानी टोल विकास संस्थाको भवन निर्माण	संख्या	१	२५०
३.	बराहखोला बौद्ध गुम्बा अधुरो भवन निर्माण	संख्या	१	१५०

च. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	बेलाउते खेत कुलो निर्माण	मिटर	६८.९	८ रोपनी
२.	मुलपानी खेत कुलो निर्माण	मिटर	७५	१० रोपनी

छ. विद्युत :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	तल्लो पोल्याड टोल सडक बत्ती विस्तार	मिटर	२,०००	५००

ज. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	रामदेवी मन्दिर निर्माण	वटा	१	१००
२.	जामुने कालिका मन्दिर	वटा	१	१६०
३.	बेलटारी टोल अधुरो कालिका मन्दिर निर्माण	वटा	१	१००

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च
१.	दलित र गरिब विद्यार्थीहरूलाई ड्रेस र शैक्षिक सामग्री वितरण	जना	२००	३,००,०००

६. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	६४	५७	१२१	
मृत्यु दर्ता संख्या	२५	१७	४२	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	१८	५०	१८	५०

विवाह संख्या	४६ जोडी
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	१३ जोडी

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	१०२	२३,११,५४०।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	५३६	१,९०,३५,४४६।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	७३	१३,७५,२२०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	११७	२५,५८,९२०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	२०	७,१८,२००।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२०	३,६८,१४४।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	९५	४,२१,८२३।
	जम्मा	९६३	२,६७,८९,२९३।

ग. वडामा भएको विवाद सम्बन्धी विवरण :

विवाद संख्या	मिलाएको विवाद संख्या	नगरपालिकामा पठाएको विवाद संख्या
३	३	०

घ. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	२४	३२
२.	वडास्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	१०	३३
३.	अन्य समिति	संख्या	२	

७. वडाले गरेको उल्लेखनीय कार्य :

- बेलटारी शहरी स्वास्थ्य संस्थाको भवन निर्माण,
- २०० जना दलित तथा विपन्न विद्यार्थीलाई न्यानो कपडा र शैक्षिक सामग्री वितरण,
- कालिका मन्दिर, बेलटारी तथा कोकलेडाँडा गुम्बा निर्माण सम्पन्न हुने चरणमा पुगेको,
- महिलाहरुको लागि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न हुने चरणमा रहेका,
- सामुदायिक विद्यालयहरुको आवश्यकताको आधारमा शैक्षिक स्तरोन्नतिका लागि बजेट विनियोजन ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या :

- शाखा बाटो बेलटारी मूलपानी मार्ग, दरैपधेरादेखि पराजुली चोक वैकल्पिक मार्ग, रामदास जाने बाटो, राम्चेओडारे मार्ग कालोपत्रे नहुँदा वडावासीलाई यातायातमा असहज,
- ढुङ्गाखानी बाट उच्च भार बोकेका टिपरहरु नियमित आवतजावत गर्दा पराशर मार्गमा असर,
- एक वडा एक कृषि प्राविधिक नहुँदा कृषि उत्पादनमा समस्या,
- बजेट विभाजन गर्दा भौगोलिक क्षेत्रका आधारमा नहुँदा समस्या,
- कृषिका लागि प्रयाप्त बजेटको अभाव ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास १२

श्री नवराज कंडेल
वडा सचिव

१. परिचय :

तनहुँ जिल्ला गण्डकी प्रदेश व्यास नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय रहेको तनहुँको सदरमुकाम दमौलीदेखि ५ कि.मी. पूर्वको सीमानादेखि यस व्यास नगरपालिका वडा नं.१२ पर्दछ। यसको पूर्व सीमानामा बन्दीपुर गा.पा. वडा नं.१, पश्चिममा व्यास नगरपालिका वडा नं.१, उत्तरमा भानु नगरपालिका वडा नं.५ र व्यास नगरपालिका वडा नं.११, दक्षिणमा छाब्दी खोला व्यास नगरपालिका वडा नं.१३ र १४ रहेको छ। विभिन्न समयमा देशको राजनैतिक तथा भौतिक संरचनासँगै यस वडाको भौतिक सीमाना र नाम पनि हेरफेर हुँदै आएको छ। २०१७ सालमा कर्लुङ पञ्चायत, २०३३ सालमा घाँसीकुवा गाउँ पञ्चायत, २०४६ सालमा प्रजातन्त्र स्थापना भएपश्चात् घाँसीकुवा गा.वि.स., २०७३ फागुन २७ गतेदेखि लोकतन्त्र प्राप्तिसँगै देशको पुनः संरचनाबाट व्यास नगरपालिका वडा नं.१२ हुन पुग्यो।

यस वडाको पूर्वदेखि पश्चिम १२ कि.मी. र उत्तरदेखि दक्षिण ८ कि.मी.मा फैलिएको छ। यस वडामा ३० प्रतिशत दलित जाति र बाँकी अन्यमा ब्राह्मण, क्षेत्री, नेवार, मगर, गुरुङ्ग, तामाङ, चेपाङ जातिहरूको बसोबास रहेको छ। यस वडाको धेरैजसो भू-भाग डाँडापाखा र जंगलले ढाकेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको जनसंख्या महिला २,६०० र पुरुष २,१०३ गरी जम्मा ४,७०३ जनसंख्या रहेको छ भने घर परिवार संख्या १,३२१ रहेको छ। यहाँ विभिन्न धर्म भए तापनि सामुदायिक रूपमा हिन्दु धर्म मान्नेहरूको संख्या धेरै रहेको पाइन्छ। यस वडाको मुख्य पेशामा कृषि, व्यापार, जागिर र वैदेशिक रोजगारी रहेको छ। यस वडामा निम्न वर्गीयहरूको संख्या अधिक भएको हुँदा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि कृषि, पशु घरेलु व्यवसाय र पर्यटन प्रवर्द्धन जस्ता क्षेत्रको विकासमा जोड दिनुपर्ने हुन्छ।

कलुङकोट कालिका मन्दिर, रानी बराजु, घाँसीकुवा पार्क, अशोक गुफा, भंगेर थान र तनहुँ कै प्रख्यात छाब्दी बाराही मन्दिर जस्ता धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरू रहेका छन्। साँस्कृतिक रूपमा कौरा, भजन, दोहोरी गीत यस वडामा प्रख्यात रहेको छ। यस वडाबाट उपलब्ध गराउने सेवा प्रदायक सामाजिक संघ संस्थाहरूमा विद्यालय ९, स्वास्थ्य चौकी १, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र १, आमा समूह १७, सामुदायिक वन ७, क्लब ११, मेलमिलाप केन्द्र १, टोल विकास संस्था १२ रहेका छन्।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.१६,१३,४२२।५०

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता ७८१ र चलानी १,०२६

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ :

क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण
१.	छिर्कन सुमुल मोटर मार्ग ढलान	मिटर	४४
२.	पृथ्वी राजमार्ग गोला सडक कालोपत्रे	„	१६८
३.	कटुसे फुलुङ कच्ची मार्ग विस्तार	„	८२०
४.	वडा कार्यालय कर्लुङ खानेपानी मार्ग प्लम्बवाल निर्माण	„	६

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण
५.	भडुखला बाह्रविसे कृषि मार्ग प्लम्बवाल निर्माण	„	१०
६.	गोल्ला बगाले टोल मार्ग ग्राभेल निर्माण	„	३४४
७.	गोल्ला बजारे कच्ची मार्ग विस्तार	„	१७९५

ख. कल्भर्ट/बक्स पुल/पक्की पुल निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सपौदी खोला कल्भर्ट	संख्या	१	५० घरधुरी
२.	बोधकुमारी खहरे खोल्सी	„	१	३१ घरधुरी

ग. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	हुलाके क्षेत्रसात मार्ग पक्की नाला निर्माण	मिटर	७९	११०
२.	छिर्कन जौवारी पिपलथोक मार्ग पक्की नाला निर्माण	„	१४९५	१५०
३.	बगाले टोल स्वरदी मार्ग नाला निर्माण	„	४१	५०

घ. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	भलायडाँडा, कदमगौरा कुवा निर्माण	संख्या	२	२१ घरधुरी

ड. भवन (१) शिक्षातर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सिद्धेश्वरी माध्यमिक विद्यालय भवन निर्माण	संख्या	१	

(२) सामुदायिकतर्फको भवन :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	बेलघारी कृयाकर्म भवन	संख्या	१	३३ घरधुरी
२.	छिर्कन सामुदायिक भवन	„	१	२० घरधुरी
३.	शिवालय मन्दिर छाना	„	१	४१ घरधुरी
४.	भंगेरी आमा समूह भवन	„	१	३२ घरधुरी

च. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	गौडा खेत कुलो	मिटर	२९	३२ रोपनी
२.	सेरा आँपटारी कुलो	„	४२	६४ रोपनी

छ. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कोट कालिका मन्दिर शौचालय निर्माण	संख्या	१	५० घरधुरी
२.	चण्डीथान आमा समूह भवन कम्पाउण्ड	„	४७	३५ घरधुरी
३.	बेलथोक भंगेरी आमा समूह भवन कम्पाउण्ड	„	५०	३७ घरधुरी

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
४.	पाटाको घुम्तीदेखि पहरे पानीसम्म सिंढी	„	७८	१०० घरधुरी
५.	कमलवारी राधाकृष्ण मन्दिर निर्माण	„	१	६० घरधुरी

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. तालिम सम्बन्धी (आयआर्जन तथा सीपमूलक) कार्यक्रम खर्च :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	महिला	पुरुष	खर्च
१.	वाद्यवादन (मादल बजाउने) तालिम	जना	३०	४	१,००,०००।

ख. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित कृषक संख्या
१.	गाई, भैसी औषधी वितरण	संख्या	१३२५	६२० घरधुरी
२.	बाखा, कुखुरा औषधी वितरण	संख्या	२५२५	७१० घरधुरी
३.	बन्ध्याकरण	संख्या	१२०	७० घरधुरी
४.	इ.आई.	संख्या	६०	४२ घरधुरी

६. विविध : क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण		महिला	पुरुष	जम्मा
जन्म दर्ता संख्या		४५	४६	९१
मृत्यु दर्ता संख्या		१७	२४	४१
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	१०	३६	७	३०
विवाह संख्या		४४ जोडी		
सम्बन्ध विच्छेद संख्या		८ जोडी		

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	५४	१२,५४,३६७।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	३६५	१,२९,७६,८६०।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	७०	१३,८०,५४०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	१०२	२२,७१,६४०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	६	२,१५,४६०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२१	४,०२,१९२।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	६०	२,७१,८६२।
	जम्मा	६७८	१८,७७२,९२१।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण

सि.न.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	१७	४२
२.	वडास्तरीय अनुगमन समिति	”	१०	४१
३.	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	”	२	४
४.	अन्य समिति	”	६	१८

७. वडाले गरेको उल्लेखनीय कार्य

- सम्पूर्ण कच्ची मार्गहरु सुचारु भएको ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या

- वडा कार्यालय आउने मार्ग पक्की नभएकोले वर्षायाममा आवतजावत गर्न कठिनाई,
- वडाको गहनाको रुपमा रहेको कोट कालिका मन्दिर अधुरो रहेको,
- वडा कार्यालय भवन जीर्ण अवस्थामा रहेको ।

स्वास्थ्य सम्बन्धमा नगरवासीलाई नगरपालिको अनुरोध

- “पूर्ण खोप सुनिश्चित भविष्य”: जन्मेदेखि १५ महिनाभित्रका बालबालिकाहरुलाई नेपालको राष्ट्रिय खोप तालिका अनुसारको सम्पूर्ण खोप लगाऔं,
- जन्मेदेखि २४ महिनाभित्रका बालबालिकाहरुलाई प्रत्येक महिना नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा लगेर नियमित वृद्धि अनुगमन गरौं,
- नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा प्रोटोकल अनुसार नियमित गर्भ जाँच गराऔं,
- सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थामा मात्र गर्भपतन गराऔं,
- आमा र नवजात शिशुको स्वास्थ्य राम्रो बनाउनका लागि दक्ष स्वास्थ्यकमीद्वारा स्वास्थ्य संस्थामा मात्र सुरक्षित सुत्केरी गराऔं,
- गर्भवती तथा सुत्केरी अवस्थामा नियमित आइरन चक्कीको सेवन गरौं,
- नियमित सुत्केरी आमा तथा नवशिशुको जाँच गराऔं,
- बच्चा जन्मेको ६ महिनासम्म आमाको दुध मात्र खुवाऔं,
- बच्चा ६ महिना पुरा भैसकेपछि आमाको दुधका साथै पुरक खाना पनि खुवाऔं,
- खाना बनाउनु अघि, बच्चालाई खुवाउनु अघि र खानाखानु अघि अनिवार्य साबुन पानीले मिचिमिची हात धोऔं,
- दिसा पिसाब धोइसकेपछि, फोहोर छोइसकेपछि अनिवार्य साबुन पानीले मिचिमिची हात धोऔं,
- रक्त अल्पताबाट बच्न किशोरीहरुलाई विद्यालयमा तथा विद्यालय नजाने किशोरीहरुलाई नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा गई आइरन चक्की खुवाऔं,
- नसर्ने रोगबाट बच्न नियमित रक्तचाप र सुगरको जाँच गराऔं,
- जथाभावी औषधी सेवन नगरौं,
- स्वस्थ जीवन शैली अपनाऔं र अनावश्यक तनावबाट टाढा बसौं ।
- आफ्नो घर वरपर पानी जम्न नदिई सधैं सफा राखौं र डेगु रोग लाग्नबाट बचौं,
- लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्नका लागि राती सुत्दा सधैं भुलको प्रयोग गरी डेगु रोग लाग्नबाट बचौं र बचाऔं ।

वडागत प्रतिवेदन २०८२, व्यास १३

श्री चेतवहादुर दरे
वडा सचिव

१. परिचय :

व्यास नगरपालिका वडा नं.१३ साविक केशवटार गाउँ पञ्चायतको वडा नं.५, ६, ७ लाई २०४८ चैत्र ३० गते नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार केशवटार पञ्चायतबाट पोखरीभञ्ज्याङ गा.वि.स. कायम गरी ९ वडामा विभाजन गरियो । नेपाल सरकारको मिति २०७१ मंसिर १६ गतेको निर्णयअनुसार पुनः पोखरीभञ्ज्याङ गा.वि.स.लाई व्यास नगरपालिकामा समायोजन गरी वडा नं.१२, १३ र १४ कायम गरियो । त्यसैगरी संघीयता कार्यान्वयन पश्चात् नेपाल सरकारद्वारा २०७३ साल फागुन २७ गते राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी १२, १३ र १४ नं. वडालाई गाभेर व्यास १३ कायम गरियो । यसको सीमानामा पूर्वमा बेलभञ्ज्याङ, पश्चिममा सेतीमादी नदी, उत्तरमा छाब्दी खोला र दक्षिणमा खिरखादी खोला रहेको छ । २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस वडाको घर परिवार संख्या ९६१ र जनसंख्या पुरुष १,६५९ र महिला १,८६६ गरी कुल ३,५२५ रहेको छ । यस वडाको भौगोलिक क्षेत्रफल २६.०४ वर्ग कि.मी. रहेको छ । यस वडामा मुख्य ब्राम्हण, क्षेत्री, मगर, गुरुङ्ग, तामाङ, दमाई, कामी, सार्की गिरी, पुरी लगायतका जातिहरूको बसोबास रहेको छ । यस वडाको मुख्य आयश्रोत कृषि रहनुका साथै फलफूल र तरकारी खेती मुख्य बालीको रूपमा रहेको पाइन्छ । यस वडाको दक्षिण भेगमा अवस्थित बेनिकोटमा सुन्तला पकेट क्षेत्र रहेको छ । यस वडाको विभिन्न क्षेत्रमा पोखरी, पार्क, मन्दिर रहेका छन् । यस वडाको मुख्य मार्गको रूपमा दमौली केशवटार सुखौरा मार्ग रहेको छ । यस वडालाई मिति २०७२।३।२७ गते नेपालकै पहिलो वातावरणमैत्री वडा घोषणा गरिएको थियो । यस वडा ग्रामिण क्षेत्र भएको हुँदा यहाँ प्रशस्त मात्रामा फलफूलका विरुवाहरू वृक्षरोपण गरिएको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.१२,७६,०५७।०४

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता १,६९० र चलानी १,५४८

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ :

क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	विमले चौतारा कच्ची मोटर मार्ग निर्माण	मिटर	१२०	३०
२.	वडा विभिन्न मार्गमा ग्राभेल	मिटर	४५०	५००
३.	जब्दरी चिसोपानी छाब्दी कच्ची मार्ग निर्माण	मिटर	१८०	१००

ख. कल्भर्ट/बक्स पुल निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	भडभडे कोलडाँडा मोटर मार्ग	संख्या	१	६०
२.	बेनिकोट केशरी खोल्सी मार्ग	संख्या	१	१६०

ग. नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कालीमाटी कुकुरढुङ्गे मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	८८	१००
२.	वैकल्पिक छाब्दी मार्गमा कच्ची नाला निर्माण	मिटर	४६०	

घ. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	ठिडरिड बच्याङ्दी खानेपानी	संख्या	१	३० घर
२.	बच्याङ्दी खानेपानी मुहान संरक्षण	संख्या	२९.५	८० घर
३.	पाइप खरिद	मिटर	५५०	

ड. भवन (१) शिक्षातर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	सिद्धबेनी मा.वि. पूर्वाधार निर्माण	संख्या	१	२३०

(२) सामुदायिकतर्फ :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	वडाको सभा हल	संख्या	१	
२.	छाब्दी शहरी स्वास्थ्य चौकी	संख्या	१	
३.	टोल भवन	संख्या	५	

च. सिंचाई :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	लमेटारी	संख्या	२७.५	२०

छ. विद्युत :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	बेनिमित्र प्रा.वि. विद्युत वायरिड	संख्या	१	२३०
२.	पोखरीभञ्ज्याङ सडक बत्ती	संख्या	२४	८०

ज. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	पक्की सिंढी निर्माण	प्रति गोटा	१६०	६०
२.	खेल मैदान	प्रति गोटा	२	४५
३.	बेलबास डेरी मेसिन खरिद	प्रति गोटा	१	८०

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ : क. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण
१.	धनको बीउ वितरण, कृषि उपकरण र विषादी अनुदान		
२.	तरकारी तथा फलफूल कृषकलाई प्रोत्साहन र ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम		
३.	माटो परीक्षण		

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण
४.	कृषि तालिम प्रदान		

ख. अन्य कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च
१.	खेलाडी सम्मान कार्यक्रम			६३,०००।

६. विविध :

क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	२९	३८	६७	
मृत्यु दर्ता संख्या	१६	१७	३३	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	७	२६	१४	३४
विवाह संख्या	४३ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	१३ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	६७	१५,५६,१००।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	३०४	१,०८,४१,४५२।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	५९	११,४९,१२०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	११०	२४,७६,४६०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	७	२,३९४,००।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२३	४,२३,४७२।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	७९	३,४०,८१३।
	जम्मा	६४९	१,७०,२६,८१७।

ग. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठक निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	२३	
२.	वडास्तरीय अनुगमन समिति	संख्या	१६	

वडागत प्रतिवेदन, व्यास १४

श्री गोविन्दराज मिश्र
वडा सचिव

१. परिचय :

तनहुँ जिल्लाकै पहिलो नगरपालिका व्यास नगरपालिका २०४८।१२।३० मा स्थापना भई हाल २०७३।११।२७ मा नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार राज्य पुनः संरचनामा साविक केशवटार गा.वि.स.को वडा नं.२, ३, ४, ५, ६ र ७ गरी (६ वटा) वडाहरूलाई समेत गाभेर कुल २४.४७ वर्ग कि.मी। क्षेत्रफल कायम गरी वडा नं.१४ घोषणा भएको हो । दमौली बजारदेखि दक्षिण पूर्वी भेगामा पर्ने यस वडामा जम्मा १० वटा टोल रहेको छ भने राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार ६७४ घर परिवार, महिला १,२५४, पुरुष १,०५८ गरी जम्मा २,३१२ जनसंख्या रहेको छ । यस वडामा मगर जातीहरूको बाहुल्यता रहेको कला र संस्कृतिको धनी तथा पवित्र धार्मिक स्थल छाब्दी बाराही मन्दिर समेत यसै वडामा पर्दछ । त्यसैगरी पहाडकी रानीको रूपमा परिचित पर्यटकीय क्षेत्र बन्दीपुर पनि नजिकै रहेकोले यस वडामा पर्यटन प्रवर्द्धनको अत्यन्तै सम्भावना रहेको छ । यस वडाको रुम्सी गाउँमा नगरपालिका समेतको लगानीमा रुम्सी होमस्टे निर्माण गरिएको छ । जसमा दिन प्रतिदिन आन्तरिक पर्यटकहरूको आवागमन बढेको छ ।

२. वडामा भएको आम्दानी : रु.६,३१,८५६।५०

३. चिट्ठी पत्र दर्ता चलानी संख्या : दर्ता ८८८ र चलानी ७८६

४. पूर्वाधार निर्माणतर्फ :

क. सडक :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	कूलुङ हटिया अधुरो मार्ग ढलान	मिटर	४७.१	
२.	ठिन अधुरो पदमार्ग पक्की	मिटर	२६५	
३.	बेलभञ्ज्याङ चामेगौरा कच्ची मोटर मार्ग	मिटर	२९०	
४.	हाती सुढेदेखि रिजाल्दीसम्म कच्ची मोटर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	१२०	
५.	केशवटार वगुवा कच्ची मोटर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	२४५	
६.	रासीभञ्ज्याङ छाब्दी छाङ कच्ची मोटर मार्ग स्तरोन्नति	मिटर	१६२०	
७.	दशैमा बाटो ग्राभेल सहित सफाई कार्यक्रम	मिटर	७९००	

ख.नाला निर्माण :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	केशवटार रुम्सी मार्गमा पक्की नाला निर्माण	मिटर	१०२	

ग. खानेपानी :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	वच्याडदी खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	संख्या	१	
२.	करौदी खानेपानी ट्याङ्की र मुहान मर्मत	संख्या	१	

घ. सिंचाई

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	सिंचित क्षेत्रफल
१.	लुकवहादुर थापालाई सिंचाइको लागि पाइप खरिद	मिटर	१६००	८ रोपनी

ड. विद्युत :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	केवल तार विस्तार (ठिन, नयाँगाउँ, सुधेर मरौटे)	संख्या		६५०

च. अन्य :

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाइ	परिमाण	लाभान्वित संख्या
१.	गुठी भवन शौचालय	संख्या	१	
२.	सामुदायिक भवन पहिरो संरक्षण	वटा	२२	

५. अन्य कार्यक्रमतर्फ :

क. तालिम सम्बन्धी (आय आर्जन तथा सीपमूलक) कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	सहभागी संख्या		खर्च
			महिला	पुरुष	
१.	चार महिने सिलाई कटिई तालिम (टेलरिड)	जना	१९		१,८०,०००।

ख. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च
१.	फलफूलको विरुवा वितरण	गोटा	२३६८	१,४५,०००।
२.	कृषकहरुलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	जना	२४	६०,०००।

ग. अन्य कार्यक्रम :

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	खर्च
१.	विद्यार्थीहरुलाई न्यानो कपडा वितरण	जना	१८४	१,००,०००।

६. विविध :

क. व्यक्तिगत घटना दर्ता :

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	
जन्म दर्ता संख्या	३९	२८	६७	
मृत्यु दर्ता संख्या	१६	११	२७	
बसाइ सराई	आएको दर्ता संख्या	आएको सदस्य संख्या	गएको दर्ता संख्या	गएको सदस्य संख्या
	१	६	११	३२
विवाह संख्या	२७ जोडी			
सम्बन्ध विच्छेद संख्या	१६ जोडी			

ख. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण :

सि.न.	विवरण	लाभग्राही संख्या	वितरित रकम रु.
१.	ज्येष्ठ नागरिक (दलित)	२३	५,१८,७००।
२.	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	३३०	१,१६,००,८६९।
३.	एकल महिला (६० वर्ष मुनि)	३५	६,२२,४४०।
४.	एकल महिला (६० वर्ष माथि)	६३	१३,७५,२२०।
५.	पूर्ण अपाङ्गता भएका	१४	५,०२,७४०।
६.	अति अशक्त अपाङ्गता	२४	४,५९,६४८।
७.	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	०	०।
८.	दलित बालबालिका	२२	८१,९८८।
	जम्मा	५११	१,५१,६१,६०५।

ग. वडामा भएका विवाद सम्बन्धी विवरण :

विवाद संख्या	मिलाएको विवाद संख्या	नगरपालिकामा पठाएको विवाद संख्या
८	८	

घ. बैठक सम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समितिको नाम	इकाइ	बैठक संख्या	बैठकको निर्णय संख्या
१.	वडा समिति	संख्या	३३	३३
२.	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	संख्या	२	२
३.	अन्य समिति	संख्या	२	२

७. वडाले गरेका उल्लेखनीय कार्य :

- योजना सङ्कलनका लागि जनप्रतिनिधिसँग टोल भेलामा उपस्थित भएको,
- योजना सरोकारवालाहरूको उपस्थितिमा योजना छनौट हुने गरेको,
- योजनाका उपभोक्ता समितिहरूलाई अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गरेको,
- योजनाहरूको कार्यान्वयन गर्न जनप्रतिनिधिहरूले नियमित अनुगमन गर्ने गरेको,
- योजनाहरू समयमै समझौता भई सम्पन्न भएको ।

८. वडाले अनुभूत गरेका समस्या

- सामग्री हुवानी गर्न कठिनाई भएको,
- सहभागी जुटाउन कठिनाई गरेको,
- थप श्रोत साधनको अभाव,
- ठूला योजनाका लागि संघीय बजेटको अभाव,
- जनश्रमदान जुटाउन गाह्रो ।

समृद्ध तनहुँ : इतिहास, सम्भावना र दिगो विकासको मार्गचित्र

डा. शोषरमण न्यौपाने
सल्लाहकार, व्यास नगरपालिका

१. परिचय :

गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित तनहुँ जिल्ला नेपालको मध्य भागमा पर्ने एक महत्वपूर्ण, ऐतिहासिक तथा सम्भावनायुक्त जिल्ला हो, जसले प्राकृतिक स्रोत, साँस्कृतिक सम्पदा र भौगोलिक विविधताको दृष्टिले विशिष्ट पहिचान बनाएको छ। करिब १,५४६ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको यस जिल्लामा २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार ३,११,०५४ जनसंख्या बसोबास गर्दछन्। यसमध्ये करिब १,४५,६८७ पुरुष (४६.८ प्रतिशत) र १,६५,३६७ महिला (५३.२ प्रतिशत) रहेका छन्, जसले लैङ्गिक संरचनामा महिलाको अनुपात बढी रहेको देखाउँछ। जनसंख्या वृद्धि दर करिब ०.०६ प्रतिशत मात्र रहनु र औसत परिवार आकार करिब ४.२ हुनु तथा करिब ७४ हजार घरधुरीको उपस्थिति हुनु जस्ता तथ्यहरूले जनसांख्यिकीय संरचना स्थिर हुँदै गएको संकेत गर्छन्।

तनहुँ केवल प्रशासनिक सीमा भित्र सीमित जिल्ला होइन, यो नेपालको ऐतिहासिक, धार्मिक र साँस्कृतिक चेतनाको जीवित केन्द्र हो। आदिकवि भानुभक्त आचार्यको जन्मस्थलका रूपमा भानु नगरपालिका साहित्यिक चेतनाको आधारभूमि हो भने व्यास नगरपालिका ऋषि वेदव्याससँग जोडिएको ज्ञान र दर्शनको केन्द्रका रूपमा चिनिन्छ। ऋषिङ्ग र घिरिङ गाउँपालिकाले श्रम, आत्मनिर्भरता र पहाडी जीवनशैलीको प्रतिनिधित्व गर्छन् भने म्याग्दे र शुक्लागण्डकी विकास र सम्भावनाको गतिशील क्षेत्रका रूपमा उदाउँदैछन्। भिमाद नगरपालिकाले पुनरुत्थानशील आर्थिक गतिविधिको संकेत दिन्छ भने बन्दीपुर गाउँपालिका साँस्कृतिक पर्यटनको उत्कृष्ट नमूना बनेको छ। देवघाट धार्मिक आस्था र आध्यात्मिक शान्तिको केन्द्र हो भने आँबुखैरेनी राष्ट्रिय आवागमनको प्रमुख प्रवेशद्वारका रूपमा महत्वपूर्ण छ। यति धेरै सम्भावना हुँदाहुँदै पनि अपेक्षित विकास हुन नसक्नु तनहुँको मुख्य चुनौती बनेको छ, जसले समग्र विश्लेषण र रणनीतिक हस्तक्षेपको आवश्यकता स्पष्ट देखाउँछ।

२. सामाजिक पृष्ठभूमि :

तनहुँको इतिहास प्राचीन सभ्यता र धार्मिक परम्परासँग गहिरो रूपमा जोडिएको छ। वैदिक कालदेखि नै ऋषि-मुनिहरूको तपोभूमिका रूपमा परिचित यो क्षेत्रले ज्ञान, धर्म र दर्शनको प्रवाहलाई निरन्तरता दिएको छ। व्यास गुफा, देवघाट र बन्दीपुरजस्ता स्थलहरूले इतिहासलाई जीवित राखेका छन् भने साँस्कृतिक विविधताले समाजलाई समृद्ध बनाएको छ।

यहाँ ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, गुरुङ्ग, दलित लगायत विभिन्न जातजातिको सहअस्तित्व रहेको छ, जसले सामाजिक सद्भाव र एकताको उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ। चाडपर्व, परम्परा र जीवनशैलीले सामाजिक पूँजी निर्माण गरेको छ, जुन दिगो विकासको लागि महत्वपूर्ण आधार हो।

३. जनसांख्यिकीय अवस्था :

२०७८ सालको जनगणनाका तथ्याङ्कले देखाउँछ कि तनहुँको जनसांख्यिकीय संरचना परिवर्तनको चरणमा रहेको छ। कार्यशील उमेर समूह (१५-५९ वर्ष) करिब ६० प्रतिशत रहेको छ, जुन आर्थिक विकासका लागि सकारात्मक आधार हो। तर, बालबालिकाको अनुपात घट्दै जानु र वृद्धजनको संख्या बढ्दै जानु दीर्घकालीन चुनौतीका रूपमा देखिन्छ।

लैङ्गिक असन्तुलन मुख्यतः युवाशक्तिको विदेश पलायनसँग सम्बन्धित छ । अनुमानित रूपमा २५-३० हजार युवा वैदेशिक रोजगारीमा रहेका छन्, जसले रेमिट्यान्स मार्फत आय बढाए पनि स्थानीय उत्पादन प्रणालीमा कमजोरी ल्याएको छ । साक्षरता दर करिब ८१.६ प्रतिशत रहेको भए पनि ग्रामीण-शहरी असमानता कायमै छ ।

४. आधारभूत सेवा अवस्था :

तनहुँमा करिब ७४ हजार घरधुरी रहेका छन्, जसमा अधिकांश परिवार पक्की वा अर्धपक्की घरमा बसोबास गर्छन् भने केही अझै कच्ची आवासमा निर्भर छन् । खानेपानी, सरसफाइ र ऊर्जा क्षेत्रमा प्रगति भए पनि गुणस्तरीय पहुँचमा सुधार आवश्यक छ । करिब ९० प्रतिशत घरपरिवारमा विद्युत पुगेको भए पनि परम्परागत इन्धनको प्रयोग अझै उच्च छ, जसले स्वास्थ्य र वातावरणमा असर पारिरहेको छ । सरसफाइको क्षेत्रमा सुधार भए पनि ग्रामीण क्षेत्रमा अझै चुनौती देखिन्छ । डिजिटल पहुँच विस्तार हुँदै गएको भए पनि डिजिटल विभाजन अझै कायम छ ।

५. आर्थिक अवस्था :

तनहुँको अर्थतन्त्र मुख्यतः कृषि, सेवा र साना व्यापारमा आधारित छ । करिब ६० प्रतिशत जनसंख्या कृषि क्षेत्रमा संलग्न भए पनि उत्पादन अझै परम्परागत छ । व्यापार तथा सेवा क्षेत्रमा करिब ३०-३५ प्रतिशत जनसंख्या संलग्न छ भने उत्पादनमूलक उद्योगमा संलग्नता निकै न्यून छ । रेमिट्यान्स जिल्लाको प्रमुख आय स्रोत बनेको छ, जसले उपभोग बढाएको छ तर उत्पादनमूलक लगानीमा रूपान्तरण हुन सकेको छैन ।

६. पूर्वाधार :

पूर्वाधार विकास तनहुँको समृद्धिका लागि महत्वपूर्ण आधार हो । पृथ्वी राजमार्गले जिल्लालाई राष्ट्रिय सञ्जालसँग जोडेको भए पनि ग्रामीण सडकहरूको अवस्था सुधार गर्नुपर्नेछ । विद्युत, खानेपानी, स्वास्थ्य र शिक्षा सेवामा विस्तार भए पनि गुणस्तर र पहुँचमा सुधार आवश्यक छ । डिजिटल पूर्वाधारको विकासले भविष्यको अर्थतन्त्रलाई दिशा दिने भएकाले यसमा लगानी अपरिहार्य छ ।

७. समृद्धिका आधारस्तम्भहरू :

तनहुँको उर्वर भूमि, जलस्रोत र अनुकूल मौसमले कृषि क्षेत्रलाई समृद्धिको प्रमुख आधार बनाउन सक्छ । तर सिँचाई, प्रविधि र बजार व्यवस्थापनको अभावले सम्भावना पूर्ण रूपमा उपयोग हुन सकेको छैन । उद्योग क्षेत्रमा साना तथा मझौला उद्योगहरूको विकास, कृषि प्रशोधन, जडीबुटी र वनजन्य उद्योगहरूमा लगानी बढाउन सकिन्छ । पर्यटन क्षेत्रमा बन्दीपुर, देवघाट, व्यास क्षेत्र जस्ता स्थलहरूलाई एकीकृत गरी पर्यटन सर्किट विकास गर्न सकिन्छ । ऊर्जा क्षेत्रमा जलविद्युत र वैकल्पिक ऊर्जा स्रोतहरूको उपयोगले आर्थिक विकासलाई गति दिन सक्छ ।

८. स्थानीय तहहरूको भूमिका र सम्भावना :

तनहुँका स्थानीय तहहरूले विकासको अग्रपंक्तिमा रही महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरिरहेका छन् । प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्ना स्रोत, सम्भावना र पहिचानका आधारमा विकास योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।

९. रणनीतिक मार्गचित्र: समृद्धितर्फको एकीकृत दिशा

समृद्ध तनहुँ निर्माणका लागि दीर्घकालीन सोच, स्पष्ट दृष्टिकोण र प्रभावकारी कार्यान्वयन आवश्यक छ । पूर्वाधार विकास, कृषि आधुनिकीकरण, उद्योग प्रवर्द्धन, पर्यटन विकास र मानव संसाधन सशक्तीकरणलाई एकीकृत रूपमा अघि बढाउनुपर्छ । सार्वजनिक-निजी साझेदारी, लगानीमैत्री वातावरण, डिजिटल प्रविधि र नवप्रवर्तनलाई विकासको केन्द्रमा राख्नुपर्छ । साथै, विदेशमा रहेका जनशक्तिको पूँजी र अनुभवलाई स्थानीय विकाससँग जोड्न सकिन्छ ।

१०. सम्भावनाबाट समृद्धितर्फको यात्रा :

समग्रमा हेर्दा तनहुँ जिल्ला प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक दृष्टिले समृद्ध बन्नका लागि आवश्यक सबै आधारहरू बोकेको जिल्ला हो। यहाँ प्रशस्त जलस्रोत, उर्वर कृषि भूमि, वन सम्पदा, जैविक विविधता र ऊर्जा उत्पादनको सम्भावना रहेका छन्, जसले आर्थिक विकासका लागि बलियो आधार प्रदान गर्छ। मानव संसाधनको दृष्टिले पनि कार्यशील उमेर समूहको उल्लेख्य उपस्थिति, वैदेशिक अनुभव प्राप्त युवाशक्ति र स्थानीय सीप-ज्ञानको संयोजनले उत्पादन, उद्यमशीलता र नवप्रवर्तनलाई गति दिन सक्ने क्षमता रहेको छ। त्यस्तै, भानु, व्यास, बन्दीपुर, देवघाटजस्ता क्षेत्रहरूमा पाइने सांस्कृतिक, ऐतिहासिक र धार्मिक सम्पदाले पर्यटन विकासको ठूलो सम्भावना सिर्जना गरेका छन् भने पृथ्वी राजमार्गसँगको सिधा पहुँच र प्रदेश राजधानी पोखरासँगको निकटताले व्यापार, सेवा र लगानी विस्तारका लागि रणनीतिक अवसर प्रदान गरेको छ।

यद्यपि, यस्ता आधारहरू हुँदाहुँदै पनि तिनको प्रभावकारी उपयोग हुन नसक्नु अहिलेको मुख्य चुनौती हो। स्रोतहरू छरिएर रहेका छन्, योजना कार्यान्वयनमा एकरूपता अभाव देखिन्छ, र विकासका प्रयासहरू प्रायः खण्डित रूपमा अघि बढिरहेका छन्। त्यसैले अबको आवश्यकता भनेको स्पष्ट दीर्घकालीन दृष्टिकोणसहितको समग्र विकास सोच हो, जसले जिल्लाका सबै स्थानीय तह, निजी क्षेत्र, सहकारी संस्था र समुदायलाई एउटै लक्ष्यतर्फ उन्मुख गराउन सकोस्। प्रभावकारी योजना निर्माण मात्र पर्याप्त हुँदैन, त्यसको कार्यान्वयनमा पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र निरन्तर अनुगमन पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण हुन्छ।

समन्वय र सहकार्यको पक्ष अबै सुदृढ बनाउनुपर्ने देखिन्छ। स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार, संघीय निकाय, निजी क्षेत्र, विकास साभेदार र नागरिक समाजबीचको सहकार्यलाई सुदृढ गर्न सकेमा विकासका प्रयासहरू अब प्रभावकारी बन्न सक्छन्। विशेष गरी सार्वजनिक-निजी साभेदारी (PPP) को माध्यमबाट पूर्वाधार, पर्यटन, कृषि प्रशोधन र ऊर्जा क्षेत्रमा ठूला परियोजनाहरू सञ्चालन गर्न सकिन्छ। साथै, विदेशमा रहेका तनहुँका युवाहरूको पूँजी, अनुभव र सीपलाई स्थानीय विकासमा उपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गर्न सकेमा आर्थिक गतिविधिमा गुणात्मक परिवर्तन ल्याउन सकिन्छ।

दृढ प्रतिबद्धता विकासको सबैभन्दा महत्वपूर्ण पक्ष हो। नीति र योजना बन्ने तर कार्यान्वयन कमजोर हुने प्रवृत्तिलाई अन्त्य गर्न राजनीतिक नेतृत्व, प्रशासनिक संयन्त्र र स्थानीय समुदाय सबै पक्षबाट समान प्रतिबद्धता आवश्यक छ। विकासलाई केवल भौतिक पूर्वाधारमा सीमित नराखी मानव विकास, सामाजिक न्याय, वातावरणीय सन्तुलन र दिगोपनासँग जोडेर अगाडि बढाउनुपर्छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, सीप विकास र प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकतामा राख्दै जनतालाई विकासको केन्द्रमा राख्ने दृष्टिकोण अवलम्बन गर्न आवश्यक छ।

यदि यी सबै आधारहरू—प्राकृतिक स्रोतको दिगो उपयोग, मानव संसाधनको सशक्त परिचालन, सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन, र भौगोलिक अवस्थिति अनुसारको रणनीतिक योजना—लाई एकीकृत रूपमा कार्यान्वयन गर्न सकियो भने तनहुँलाई निकट भविष्यमै समृद्ध, आत्मनिर्भर र दिगो विकासको नमूना जिल्लाका रूपमा स्थापित गर्न सकिन्छ। यसका लागि दीर्घकालीन सोच, समन्वित प्रयास, नवीन सोच र साभेदारी प्रतिबद्धता अनिवार्य छन्, जसले तनहुँलाई केवल सम्भावनाको जिल्ला मात्र नभई सफलताको उदाहरणका रूपमा स्थापित गर्नेछ।

फोहोरबाट मोहोर बनाउने अभियान

श्री तुलसीराम सापकोटा
निवर्तमान अध्यक्ष

देश संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालमा परिणत पश्चात् २०७३ साल फागुन २७ गते व्यास नगरपालिकामा केही वडा गाभिए केही गा.वि.स. गाभिएर १४ वटा वडा कायम भई २०७४ सालमा स्थानीय तहको चुनाव सम्पन्न भयो । नगरपालिका भित्र यत्रतत्र छरिएर रहेका छाडा गाई वस्तुबाट सडक दुर्घटना, फोहोरमैला, किसानको बालीनाली नष्ट र मृत्यु भएपछि वातावरणमा समेत असर परिरहेको तात्कालीन अवस्थामा २०७६ सालमा व्यास १० मादी नदी किनारमा रहेको करिब ३०० रोपनी ऐलानी/प्रति जग्गामा तारवार एवं ट्रस्ट निर्माण गरी विभिन्न वडामा रहेका छाडा तथा वृद्ध पशुहरु विशेष गरी गाईका लागि गौ संरक्षण केन्द्र र कुहिने फोहोर व्यवस्थापनका लागि तात्कालीन वडा समितिको प्रत्यक्ष निगरानीमा सञ्चालनमा ल्याइएको व्यहोरा सबैमा विदितै छ ।

हाल निवर्तमान वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा ९ जना व्यवस्थापन समिति र ३ जना नगरपालिकाबाट तलब लिने र १ जना स्थानीय स्रोतबाट तलब लिने गरी ४ जना कर्मचारी रहेका छन् । कुहिने फोहोरबाट प्राङ्गारिक मल, गाईको मलमुत्र र तुरुन्तै कुहिने फोहोरबाट वैकल्पिक उर्जा ६० घन मिटरको बायो ग्याँस प्लाण्ट निर्माण भएको छ । उत्पादित ग्याँसबाट खाना, खाजा एवं अतिथि सत्कारका लागि प्रयोगमा ल्याइएको छ ।

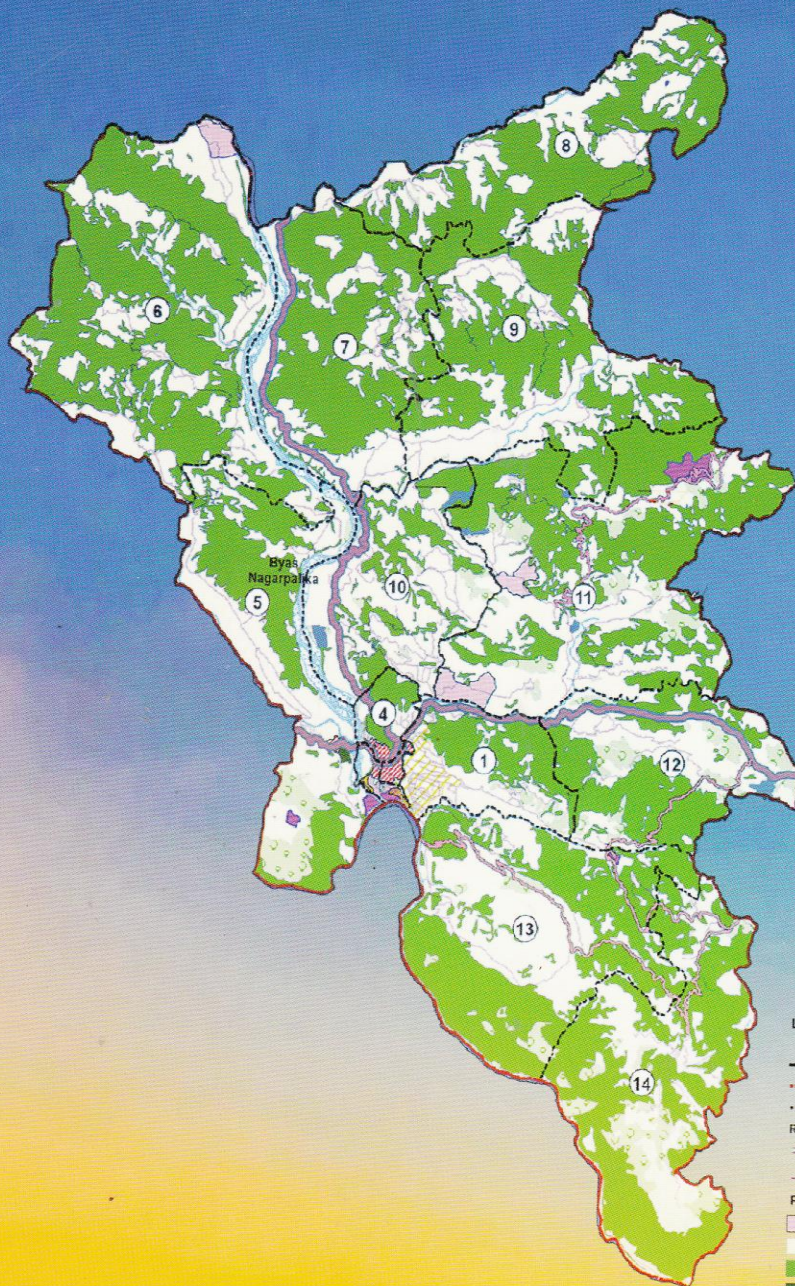
शौचालय, ट्रष्ट, पानी खाने डुड, तारवार र वृक्षरोपण तथा ४ वटा घाँसका ब्लक बनाई भुईँ तथा डाले घाँस उत्पादन गरिएको छ । हाल १६५ वटा साना ठूला गरी गाई रहेका छन् । गाईको गोबर सामुहिक तरकारी खेतीका लागि प्रयोग भएको र केही बढी भएमा अन्यत्र बिक्री गर्ने गरिएको छ ।

वृद्ध गाई मरेपछि छाला काडी गिद्धलाई खुवाउने गरिएकोले लोप भइसकेका गिद्धहरुको संरक्षण गरिएकोछ । छोडिएका गाईहरुलाई नश्ल सुधार गरी दुध उत्पादन भई हाल दैनिक २०/२५ लिटर दुध सहकारी संस्थामा बिक्री गरी गाईलाई खुवाउने दाना चोकरको व्यवस्थापन भएको छ । ३ वटा उन्नत साँढे रहेका छन् । जसबाट स्थानीय कृषकको गाईलाई समेत सेवा पुगेको छ । गौ संरक्षण गर्नाले धार्मिक रुपमा महत्व बढ्नुका साथै नगरपालिकाको सौन्दर्यता र नमूना योग्य काम भएको सर्वत्र बयान गरिएको पाइन्छ । हाल थप वातावरण सुधारका लागि हड्डी व्यवस्थापन र कुहिने फोहोरलाई कटिङ्ग गरी तुरुन्तै कुहिने बनाउने र होटेलजन्य, तरकारीजन्य र फलफूलजन्य वस्तुहरुलाई मिक्चरद्वारा लेदो बनाई बायो ग्याँसमा प्रयोग गर्ने सोच रहेको छ । हड्डीलाई एउटा ट्रष्ट निर्माण गरी सङ्कलन गर्ने र ट्रकको टिप पुगे पछि हेटौडा पठाई आमदानी गर्ने सोचका साथ अगाडि बढिएको छ । दमौली बजारबाट आउने सेप्टी ट्याङ्कीको फोहोरलाई व्यवस्थापन गरी उन्नत घाँस जस्तै सुपर नेप्पिबर, मोलासेस, टियोसेन्टी जस्ता भुईँ घाँस नमूना योग्य बनाई गाईलाई खुवाउने गरिएको छ । आगामी दिनमा प्लाष्टिक टनेल बनाई गडौँले मल बनाउने कार्यक्रम राखिएको छ । कम्पाउण्ड भित्र ड्रागन फ्रुट र एवोकाडो जस्ता फलफूलका विरुवा लगाई आमदानीको श्रोत बढाउने कार्यक्रम रहेको छ । चरीचरानका लागि तारवार भन्दा बाहिर रहेको माहिन्दी पार्कलाई सवारी गुडाउन बन्द गराई मादी नदीमा केही तटबन्ध गर्न बाँकी रहेको क्षेत्रलाई पुरा गरी व्यवस्थापन मिलाउने कार्यक्रम रहेको छ । सुख्खा सिजनमा सिंचाईका लागि डिपवोरिङ्गबाट पानी लिफ्टिङ गरी वस्तुलाई खुवाउने र घाँसे ब्लकमा सिंचाई गर्ने कार्य भइरहेको छ । नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराइने रकमले पूर्वाधार र पशुका लागि पराल, दाना, चोकर औषधी विद्युत्, सिंचाई, कर्मचारी तथा अतिथि सत्कारमा खर्च गरिएको छ तापनि रकम नपुग भई अझ नमूना बनाउन सकिएको छैन ।

तथापि व्यास नगरपालिकाको गौरवको योजना भन्न लायक बनेको छ । अफिस कोठा व्यवस्थापन, गोर्बधन पर्वत निर्माण, तिहारमा गाई तथा गोवर्धन पुजा स्वरूप सामुहिक लक्ष्मी पुजाको नाममा महोत्सव गर्ने गरिएको छ । आगामी दिनमा ठूलो पोखरी, घाम पानीमा सबै गाई अट्ने ट्रस्ट, कटिङ्ग, पराल राख्ने ठाउँ लगायत बेलुकी एकै स्थानमा राख्नका लागि भित्री तारवारको समस्या रहेको छ । हाल ३ वटा ब्लक बनाइएको छ । जसमा १ नं.मा उत्पादन दिने गाई, कोरली बाच्छी र सर्भिस दिने मलमुत्र व्यवस्थापन भएको छ । साँढे राखिएको २ नं. ब्लकमा स्थानीय जातका गाई प्रवर्द्धन गरिएको छ भने तेस्रो ब्लकमा अशक्त वृद्ध भएका अनुत्पादक गाई राखिएको छ । स्थानीय जातका गाईका बाच्छाबाच्छी राख्न बेग्लै व्यवस्थित ट्रष्ट र स्थानीय गाईको मात्र सङ्कलन गरी पञ्चगव्हे बनाई थप आम्दानी लिन सकिने हुँदा नगरपालिकाको ध्यानाकर्षण गर्न चाहन्छौ । चरीचरनमा घामबाट बचाउन र धार्मिक पार्क बनाउने उद्देश्यले १०८ वर पिपल समीका विरुवा रोपी हरीयाली बनाइएको छ । साथमा सहकारी मार्फत सामुहिक बगर खेती, माछा पालन जस्ता आय आर्जनका काम गरिएको छ र माहेन्द्री पार्कमा खुला व्यायमशाला, वनभोज स्थल, खेलकुद हब, बाल उद्यान जस्ता कार्यहरु गरी यस क्षेत्रलाई धार्मिक तथा एग्रो टुरिजम बनाउने लक्ष्य राखिएको छ । यसका लागि थप व्यवस्थित गर्न दमौलीबाट बगरबगर आउने सडक बनाउने र नकुहिने फोहोरलाई पनि अधिकतम प्रयोगमा ल्याउनका लागि मादी नदी तटबन्ध गरी बचेको जग्गा प्रयोगमा ल्याई फोहोर बर्गीकरण गर्न सकिने हुन्छ । जसले गर्दा विगत भण्डै ३५ वर्षदेखि व्यवस्थापन हुन नसकेको व्यास नगरपालिकाको फोहोर व्यवस्थापन भई सुन्दर, स्वच्छ, हराभरा भई “विविधता युक्त गाउँ शहर समृद्ध मेरो व्यास” नगर भन्ने नारा सार्थक हुन्छ । नगर प्रमुख वैकुण्ठ न्यौपाने लगायत नगर कार्यपालिका, संघ सरकार, प्रदेश सरकारलाई कछुवाको गतिमा भएपनि रकम प्राप्त भई यतिका काम गर्न सकिएकोमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौ ।

यस कार्यमा संलग्न हुने यस क्षेत्रका टोलवासी दाजुभाई, दिदी बहीनीहरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छौ । कुहिने फोहोर सेपिट्ट्याङ्गी जस्ता वस्तु ल्याई आफूले वडाको जिम्मेवारी लिएको समयमा सहयोग गर्नु भएकोमा आगामी दिनमा पनि हामी नगरवासीहरुले साझा प्रयास गरी नगरको हितका लागि एकजुट हुनुपर्दछ । सरसफाई क्षेत्रका लागि प्राप्त बजेट उद्देश्यमूलक हुने गरी प्रभावित क्षेत्रमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने सुझाव राख्दछौ । लोपोन्मुख जटायु गिद्धलाई पानी खाने, नुहाउने पोखरी र सितल बस्ने ट्रष्ट बनाई व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ । सडक व्यवस्थापन, खेल मैदान व्यवस्थापन, वर पिपल चौतारी निर्माण जस्ता कार्यहरु बनाउन बाँकी रहेकोले पार्कमा बालुवा स्टोर गर्न नदिई नगरपालिका कै नमूना पार्क बनाउनुपर्नेमा नगरपालिकाको ध्यान आकर्षण गर्न चाहन्छौ । उल्लेखित संरचना संरक्षणका लागि विद्युत बत्ती र सि.सि. क्यामेरा जडान अनिवार्य गर्नुपर्ने हुँदा नगरपालिकाको सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ । हाल पार्कमा भोज खाने, खेल मैदानमा खेल खेल्ने र जटायुसँग टिकटक बनाउने, गौमाताको सेवा र दर्शन गर्नेको भिड लाग्न थालेको व्यहोरा पनि अवगत गराउँदछौ ।

अन्त्यमा गौ संरक्षण केन्द्र र सरसफाई व्यवस्थापन केन्द्रलाई नमूना बनाई फोहोरबाट मोहोर बनाउने कार्यमा सहयोग पुर्याउने गौ सेवक प्रजापति सापकोटा लगायत समितिका सदस्यज्यूहरु, सल्लाहकारज्यूहरु, स्थानीय टोल विकास संस्था, वडा समिति, कृषि तथा पशुपंक्षी शाखा, सरसफाई शाखा र नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत नगरपालिका परिवार सबैलाई मनैदेखि हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौ । जय गौमाता जय व्यास नगर, तनहुँ ।

Legend

- District Boundary
 - Other Municipality Boundary
 - Ward Boundary
 - ⓔ Ward Number
- Road Network**
- Strategic Road
 - Municipal Road
 - Proposed Strategic Urban Road
- Proposed Landuse**
Planned Residential Zone	Conservation Zone	Recreational Zone
Agriculture	Urban Extension Zone	Industrial Area
Forest	Open Space	Sand
Army Barrack	Residential Zone	River
Bushes	Mix Commercial Zone	

VYAS MUNICIPALITY, OFFICE OF MUNICIPAL EXECUTIVE

Vyas-03, Damauli, Tanahun, Gandaki Province, Nepal

Ph: (065) 564169, 563233, 563034

Website: www.vyasmun.gov.np

E-mail : vyasmunicipality@gmail.com/ito.vyasmun@gmail.com